141/1961 Sb.
Zákon

ze dne 29. listopadu 1961

O trestním řízení soudním (trestní řád)

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Trestní řád stanovuje, jak v Česku probíhá trestní řízení. Zákon č. 141/1961 Sb., známý jako **trestní řád** nebo také **zákon o trestním řízení soudním**, upravuje celý proces vyšetřování a projednávání **trestných činů**. Ovlivňuje každého, kdo se ocitne v roli **podezřelého, poškozeného, svědka** nebo třeba **obhájce** v trestním řízení.

Zákon jasně vymezuje **fáze trestního řízení** – od oznámení trestného činu, přes vyšetřování, až po soudní jednání a odvolání. Stanovuje, kdo může vstupovat do řízení, jaká má práva a povinnosti, a jaká jsou pravidla pro **důkazy, odposlechy, zadržení nebo podmínky vazby**.

V praxi tedy rozhoduje o tom, **kdy a jak zasahuje policie**, jak probíhá výslech svědků nebo jaká jsou práva obviněného. Zákon také chrání práva těch, kdo byli křivě obviněni, a zajišťuje, aby proces byl spravedlivý a zákonný.

Trestní řád je tak klíčovým předpisem pro každého, kdo se dostane do kontaktu s **orgány činnými v trestním řízení** ať už z jakékoli strany.

Vyhlášeno dne 9. prosince 1961, datum poslední novelizace 1. července 2025

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
Společná ustanovení

HLAVA PRVNÍ

Obecná ustanovení

§ 1

Účel zákona

(1) Účelem trestního řádu je upravit postup orgánů činných v trestním řízení tak, aby trestné činy byly náležitě zjištěny a jejich pachatelé podle zákona spravedlivě potrestáni. Řízení přitom musí působit k upevňování zákonnosti, k předcházení a zamezování trestné činnosti, k výchově občanů v duchu důsledného zachovávání zákonů a pravidel občanského soužití i čestného plnění povinností ke státu a společnosti.

(2) Pomáhat k dosažení účelu trestního řízení je právem a podle ustanovení tohoto zákona i povinností občanů.

§ 2

základní zásady trestního řízení

(1) Nikdo nemůže být stíhán jinak než ze zákonných důvodů a způsobem, který stanoví tento zákon.

(2) Dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem soudu není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen.

(3) státní zástupce je povinen stíhat všechny trestné činy, o nichž se dozví, pokud zákon, přímo použitelný předpis Evropské unie nebo vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.

(4) Jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, postupují orgány činné v trestním řízení z úřední povinnosti. Trestní věci musí projednávat urychleně bez zbytečných průtahů; s největším urychlením projednávají zejména vazební věci a věci, ve kterých byl zajištěn majetek, je-li to zapotřebí vzhledem k hodnotě a povaze zajištěného majetku. Trestní věci projednávají s plným šetřením práv a svobod zaručených Listinou základních práv a svobod a mezinárodními smlouvami o lidských právech a základních svobodách, jimiž je Česká republika vázána; při provádění úkonů trestního řízení lze do těchto práv osob, jichž se takové úkony dotýkají, zasahovat jen v odůvodněných případech na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení. K obsahu petic zasahujících do plnění těchto povinností orgány činné v trestním řízení nepřihlížejí.

(5) Orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Doznání obviněného nezbavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem státní zástupce a obviněný mohou na podporu svých stanovisek navrhovat a provádět důkazy. Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obžalovaného. To

nezbavuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí.

(6) Orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.

(7) Všechny orgány činné v trestním řízení spolupracují se zájmovými sdruženími občanů a využívají jejich výchovného působení.

(8) Trestní stíhání před soudy je možné jen na základě obžaloby, návrhu na potrestání nebo návrhu na schválení dohody o prohlášení viny a přijetí trestu (dále jen „dohoda o vině a trestu“), které podává státní zástupce. Veřejnou žalobu v řízení před soudem zastupuje státní zástupce.

(9) V trestním řízení před soudem rozhoduje senát nebo samosoudce; předseda senátu rozhoduje sám jen tam, kde to zákon výslovně stanoví. Rozhoduje-li v přípravném řízení soud v prvním stupni, rozhodnutí činí soudce.

(10) Trestní věci se před soudem projednávají veřejně tak, aby se občané mohli projednávání zúčastnit a jednání sledovat. Při hlavním líčení a veřejném zasedání smí být veřejnost vyloučena jen v případech výslovně stanovených v tomto nebo zvláštním zákoně.

(11) Jednání před soudy je ústní; důkaz výpověďmi svědků, znalců a obviněného se provádí zpravidla tak, že se tyto osoby vyslýchají.

(12) Při rozhodování v hlavním líčení, jakož i ve veřejném, vazebním a neveřejném zasedání smí soud přihlédnout jen k těm důkazům, které byly při tomto jednání provedeny.

(13) Ten, proti němuž se trestní řízení vede, musí být v každém období řízení vhodným způsobem a srozumitelně poučen o právech umožňujících mu plné uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv.

(14) Orgány činné v trestním řízení vedou řízení a vyhotovují svá rozhodnutí v českém jazyce. Každý, kdo prohlásí, že neovládá český jazyk, je oprávněn používat před orgány činnými v trestním řízení svého mateřského jazyka nebo jazyka, o kterém uvede, že ho ovládá.

(15) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny v každém období řízení umožnit poškozenému plné uplatnění jeho práv, o kterých je třeba ho podle zákona vhodným způsobem a srozumitelně poučit, aby mohl dosáhnout uspokojení svých nároků; řízení musí vést s potřebnou ohleduplností k poškozenému a při šetření jeho osobnosti.

Spolupráce se zájmovými sdruženími občanů

§ 3

(1) odborové organizace nebo organizace zaměstnavatelů a ostatní občanská sdružení s výjimkou politických stran a politických hnutí, církve, náboženské společnosti a právnické osoby sledující v předmětu své činnosti charitativní účely (dále jen „zájmová sdružení občanů“) mohou působit při zamezování a předcházení trestné činnosti způsoben

uvedeným v tomto zákoně.

(2) Zájmová sdružení občanů mohou spolupůsobit při výchově osob, u nichž soud rozhodl o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, nebo jejichž trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno, u podmíněně odsouzených, podmíněně odsouzených k trestu odnětí svobody s dohledem a podmíněně propuštěných; pomáhají také vytvářet podmínky, aby odsouzený žil po vykonání trestu řádným životem.

§ 6

(1) Zájmové sdružení občanů může nabídnout převzetí záruky

a) za chování obviněného, jehož trestní stíhání bylo podmíněně zastaveno,

b) za převýchovu odsouzeného, u něhož bylo podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, kterému byl uložen trest odnětí svobody, jehož výkon byl odložen na zkušební dobu, u podmíněně odsouzeného k trestu odnětí svobody s dohledem, nebo

c) za dovršení nápravy odsouzeného, který vykonává trest odnětí svobody, trest zákazu činnosti, trest zákazu držení a chovu zvířat nebo trest zákazu pobytu; v těchto případech se zájmové sdružení občanů může připojit k návrhu odsouzeného na podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nebo na podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat anebo zákazu pobytu a za tím účelem se se souhlasem odsouzeného může informovat o jeho chování a dosavadním průběhu výkonu trestu.

(2) Zájmové sdružení občanů může také navrhnout, aby vazba u obviněného byla nahrazena jeho zárukou (§ 73), a podávat za odsouzeného žádost o udělení milosti a o zahlazení odsouzení.

(3) Zájmové sdružení občanů, které převzalo záruku, je povinno působit na obviněného nebo odsouzeného, aby žil řádným životem, a k tomu přijmout potřebná opatření; zájmové sdružení občanů rovněž dbá, aby nahradil škodu nebo nemajetkovou újmu, kterou způsobil trestným činem, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, které získal trestným činem.

Součinnost státních orgánů, fyzických a právnických osob

§ 7

(1) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny si navzájem pomáhat při plnění úkolů vyplývajících z tohoto zákona.

(2) Orgány činné v trestním řízení ve vhodných případech spolupracují s Probační a mediační službou, které mohou předávat informace pro plnění úkolů v rámci její působnosti.

§ 7a

(1) K zjištění povahy, rozsahu nebo umístění věcí pro účely jejich zajištění, k zjištění majetkových poměrů obviněného nebo pro účely zajištění výkonu trestní sankce může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán vyzvat osobu, jejíž majetek je zjišťován, nebo osobu jí blízkou, aby mu v jím stanoven přiměřené lhůtě zaslala prohlášení o majetku osoby, jejíž majetek je zjišťován. Vyzvaná osoba má právo odepřít učinění prohlášení o majetku; přitom se použijí obdobně § 92 odst. 1, § 100 a § 158 odst. 8. Ve výzvě je třeba upozornit osobu, která má učinit prohlášení o majetku, na následky nevyhovění této výzvě a poučit ji o jejím právu odepřít učinění prohlášení o majetku.

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 se vyzve, aby v prohlášení o majetku uvedla v rozsahu, v jakém jsou jí takové skutečnosti známy, údaje vztahující se k majetku osoby, jejíž majetek je zjišťován, zejména

a) plátce odměny z pracovněprávního vztahu nebo vztahu obdobného vztahu pracovněprávnímu anebo jiného příjmu a výši takové odměny nebo jiného příjmu,

b) u které banky, spořitelního a úvěrního družstva, instituce elektronických peněz, vydavatele elektronických peněz malého rozsahu, platební instituce, poskytovatele platebních služeb malého rozsahu nebo obdobné zahraniční osoby má tato osoba účty, výši pohledávek a čísla účtů nebo jiné jedinečné identifikátory podle zákona o platebním styku,

c) dlužníky, vůči nimž má tato osoba pohledávky, jejich důvod, výši a lhůtu splatnosti,

d) přehled věcí ve vlastnictví nebo spoluvlastnictví této osoby, včetně výše spoluvlastnického podílu a umístění věcí, a

e) svěřenské fondy nebo obdobná zařízení, která tato osoba zřídila, nebo u kterých je obmyšleným.

(3) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán může vyzvat osobu uvedenou v odstavci 1 k učinění nového prohlášení o majetku osoby, jejíž majetek je zjišťován, pokud má důvodně za to, že došlo ke změně majetkových poměrů osoby, jejíž majetek je zjišťován.

(4) Nezašle-li osoba, která byla vyzvána k učinění prohlášení o majetku, toto prohlášení ve stanovené lhůtě nebo má-li orgán činný v trestním řízení, který ji k učinění prohlášení o majetku vyzval, pochybnosti o pravdivosti nebo úplnosti jí učiněného prohlášení, může ji předvolat k podání výpovědi; ustanovení tohoto zákona upravující podání vysvětlení, výslech obviněného a výslech svědka se použijí přiměřeně.

§ 7b

(1) Je-li zapotřebí zabránit ztrátě, zničení nebo pozměnění dat důležitých pro trestní řízení, která jsou uložena v počítačovém systému nebo na nosiči informací, lze nařídit osobě, která uvedená data drží nebo je má pod svojí kontrolou, aby taková data uchovala v nezměněné podobě po dobu stanovenou v příkazu a učinila potřebná opatření, aby nedošlo ke zpřístupnění informace o tom, že bylo nařízeno uchování dat.

(2) Je-li to zapotřebí k zabránění pokračování v trestné činnosti nebo jejímu opakování, lze nařídit osobě, která drží nebo má pod svojí kontrolou data, která jsou uložena v počítačovém systému nebo na nosiči informací, aby

znemožnila přístup jiných osob k takovým datům.

(3) Příkaz podle odstavce 1 nebo 2 je oprávněn vydat předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán. Policejní orgán potřebuje k vydání takového příkazu předchozí souhlas státního zástupce; bez předchozího souhlasu může být příkaz policejním orgánem vydán jen tehdy, jestliže nelze předchozího souhlasu dosáhnout a věc nesnese odkladu.

(4) V příkazu podle odstavce 1 nebo 2 musí být označena data, na která se příkaz vztahuje, důvod, pro který mají být data uchována nebo k nim má být znemožněn přístup, a doba, po kterou mají být tato data uchována nebo k nim má být znemožněn přístup, která nesmí být delší než 90 dnů. Příkaz musí obsahovat poučení o následcích neuposlechnutí příkazu.

(5) Orgán, který vydal příkaz podle odstavce 1 nebo 2, jej neprodleně doručí osobě, vůči které směřuje.

§ 8

(1) Státní orgány, právnické a fyzické osoby jsou povinny bez zbytečného odkladu, a nestanoví-li zvláštní předpis jinak, i bez úplaty vyhovovat dožádáním orgánů činných v trestním řízení při plnění jejich úkolů. Státní orgány jsou dále povinny neprodleně oznamovat státnímu zástupci nebo policejním orgánům skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin.

(2) Jestliže je toho v trestním řízení třeba k řádnému objasnění okolností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, k zjištění povahy, rozsahu nebo umístění věcí pro účely jejich zajištění, k zjištění majetkových poměrů obviněného nebo pro účely zajištění výkonu trestní sankce, může státní zástupce a po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání předseda senátu požadovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, a údaje z evidence investičních nástrojů a zaknihovaných cenných papírů. Pro účely uvedené ve větě první může za podmínek stanovených zvláštním zákonem požadovat údaje, které jsou předmětem bankovního tajemství, také orgán vykonávající působnost úřadu pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v České republice podle předpisu Evropské unie upravujícího spolupráci mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti[13]). V řízení o trestném činu podle § 180 trestního zákoníku může orgán činný v trestním řízení vyžadovat individuální údaje získané podle zvláštního zákona pro statistické účely. V trestním řízení, ve kterém lze uložit ochranné opatření zabrání části majetku, může státní zástupce a po podání obžaloby nebo návrhu na potrestání předseda senátu žádat od správce daně informace z rozhodnutí o stanovení daně z příjmů pro účely posouzení splnění podmínek pro uložení tohoto ochranného opatření nebo pro účely zajištění jeho výkonu; poskytnutí informací podle tohoto ustanovení není porušením povinnosti mlčenlivosti podle daňového řádu. Podmínky, za nichž může orgán činný v trestním řízení vyžadovat údaje získané při správě daní pro jiné účely, stanoví zvláštní zákon. Údaje získané podle tohoto ustanovení nelze využít pro jiný účel než pro trestní řízení, v jehož rámci byly vyžádány.

(3) Z důvodů uvedených v odstavci 2 může předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce nařídit sledování bankovního účtu nebo účtu u osoby oprávněné k evidenci investičních nástrojů nebo zaknihovaných cenných papírů podle jiných právních předpisů, a to nejvýše po dobu šesti měsíců. Trvá-li účel, pro který bylo sledování účtu nařízeno, i po této době, může toto sledování prodloužit na základě příkazu soudce soudu

vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce krajského soudu o dalších šest měsíců, a to i opakovaně. Údaje získané podle tohoto ustanovení nelze využít pro jiný účel než pro trestní řízení, v jehož rámc byly získány.

(4) Plnění povinností podle odstavce 1 lze odmítnout s odkazem na povinnost zachovávat tajnost utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem nebo státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti; to neplatí,

a) jestliže osoba, která tyto povinnosti má, by se jinak vystavila nebezpečí trestního stíhání pro neoznámení nebo nepřekažení trestného činu, nebo

b) při vyřizování dožádání orgánu činného v trestním řízení o trestném činu, kde dožádaná osoba je současně oznamovatelem trestného činu.

Za státem uznanou povinnost mlčenlivosti se podle tohoto zákona nepovažuje taková povinnost, jejíž rozsah není vymezen zákonem, ale vyplývá z právního úkonu učiněného na základě zákona.

(5) Nestanoví-li zvláštní zákon podmínky, za nichž lze pro účely trestního řízení sdělovat informace, které jsou podle takového zákona utajovány, nebo na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti, lze tyto informace pro trestní řízení vyžadovat po předchozím souhlasu soudce. Tím není dotčena povinnost mlčenlivosti advokáta podle zákona o advokacii.

(6) Ustanovením odstavců 1 a 5 není dotčena povinnost zachovávat mlčenlivost uložená na základě vyhlášené mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána.

(7) Každý je povinen zachovávat mlčenlivost o všem, co se dozvěděl v souvislosti se součinností požadovanou podle odstavců 1 až 3; povinností mlčenlivosti není vázán pro účely řízení před soudem nebo jiným orgánem, a to v rozsahu nezbytném pro ochranu jeho práv nebo pro výkon jeho povinností. O této povinnosti a o následcích spojených s jejím porušením musí být poučen.

Poskytování informací o trestním řízení a osobách na něm zúčastněných

§ 8a

(1) Při poskytování informací o své činnosti veřejnosti orgány činné v trestním řízení dbají na to, aby neohrozily objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, nezveřejnily o osobách zúčastněných na trestním řízení údaje, které přímo nesouvisejí s trestnou činností, a aby neporušily zásadu, že dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět, jako by byl vinen (§ 2 odst. 2). V přípravném řízení nesmějí zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti osoby, proti které se vede trestní řízení, poškozeného, zúčastněné osoby a svědka.

(2) Při poskytování informací podle odstavce 1 orgány činné v trestním řízení zvlášť dbají na ochranu osobních údajů a soukromí osob mladších 18 let.

(3) Orgány činné v trestním řízení informují o své činnosti veřejnost poskytováním informací podle odstavce 1 veřejným sdělovacím prostředkům; poskytnutí informací odepřou z důvodů ochrany zájmů uvedených v odstavcích 1 a 2. Vyhradí-li si v přípravném řízení státní zástupce právo poskytnout informace o určité trestní věci, může je policejní orgán poskytnout jen s jeho předchozím souhlasem.

§ 8b

(1) Osoby, kterým byly orgány činnými v trestním řízení poskytnuty informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a odst. 1 věty druhé, pro účely trestního řízení nebo k výkonu práv nebo plnění povinností stanovených zvláštním právním předpisem, je nesmějí nikomu dále poskytnout, pokud jejich poskytnutí není nutné k uvedeným účelům. O tom musí být tyto osoby poučeny.

(2) Nikdo nesmí v souvislosti s trestným činem spáchaným na poškozeném jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin vraždy (§ 140 trestního zákoníku), zabití (§ 141 trestního zákoníku), některý z trestných činů, kterým byla způsobena těžká újma na zdraví, trestný čin ohrožení pohlavní nemocí (§ 155 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti těhotenství ženy (§ 159 až 162 trestního zákoníku), trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), některý z trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (§ 185 až 193 trestního zákoníku), trestný čin opuštění dítěte nebo svěřené osoby (§ 195 trestního zákoníku), týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku), týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stižené duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku).

(3) Zveřejnění obrazových snímků, obrazových a zvukových záznamů nebo jiných informací o průběhu hlavního líčení nebo veřejného zasedání, které by umožnily zjištění totožnosti poškozeného uvedeného v odstavci 2, je zakázáno.

(4) pravomocný rozsudek nesmí být zveřejněn ve veřejných sdělovacích prostředcích s uvedením jména, popřípadě jmen, příjmení a bydliště poškozeného uvedeného v odstavci 2. Předseda senátu může s přihlédnutím k osobě poškozeného a povaze a charakteru spáchaného trestného činu rozhodnout o dalších omezeních spojených se zveřejněním pravomocného odsuzujícího rozsudku za účelem přiměřené ochrany zájmů takového poškozeného.

§ 8c

Nikdo nesmí bez souhlasu osoby, které se takové informace týkají, zveřejnit informace o nařízení či provedení odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu podle § 88 nebo informace z něj získané, údaje o telekomunikačním provozu zjištěné na základě příkazu podle § 88a, nebo informace získané sledováním osob a věcí podle § 158d odst. 2 a 3, umožňují-li zjištění totožnosti této osoby a nebyly-li použity jako důkaz v řízení před soudem.

§ 8d

(1) Informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze v nezbytném rozsahu zveřejnit pro účely pátrání po osobách, pro dosažení účelu trestního řízení, nebo umožňuje-li to tento zákon. Uvedené informace lze také zveřejnit, odůvodňuje-li to veřejný zájem, pokud převažuje nad právem na ochranu soukromí dotčené osoby; přitom je třeba zvlášť dbát na ochranu zájmů osoby mladší 18 let.

(2) Informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze také zveřejnit, pokud osoba, jíž se zákaz zveřejnění týká, udělila ke zveřejnění informace výslovný souhlas. Zemřela-li nebo byla-li tato osoba prohlášena za mrtvou, souhlas se zveřejněním informací je oprávněn udělit její manžel, partner nebo její děti, a není-li jich, její rodiče; v případě osoby mladší 18 let nebo osoby s omezenou svéprávností její zákonný zástupce nebo opatrovník. Souhlas se zveřejněním informací nemůže udělit osoba, která je pachatelem trestného činu spáchaného vůči osobě, jež zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou.

(3) Informace, na které se vztahuje zákaz zveřejnění podle § 8a až 8c, lze také zveřejnit, pokud osoba, jíž se zákaz zveřejnění týká, zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou a není-li žádné osoby oprávněné udělit souhlas se zveřejněním podle odstavce 2.

§ 9

Posuzování předběžných otázek

(1) Orgány činné v trestním řízení posuzují předběžné otázky, které se v řízení vyskytnou, samostatně; je-li tu však o takové otázce pravomocné rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu, jsou orgány činné v trestním řízení takovým rozhodnutím vázány, pokud nejde o posouzení viny obviněného.

(2) Orgány činné v trestním řízení nejsou oprávněny řešit samostatně předběžné otázky týkající se osobního stavu, o nichž se rozhoduje v řízení ve věcech občanskoprávních. Jestliže rozhodnutí o takové otázce nebylo ještě vydáno, vyčkají jeho vydání.

§ 9a

Předběžné otázky v působnosti Soudního dvora

(1) Ustanovení § 9 se nepoužije na předběžné otázky, o nichž rozhoduje výlučně Soudní dvůr zřízený předpisy Evropských společenství (dále jen „Soudní dvůr“).

(2) V případě, že soud v řízení podle tohoto zákona podává žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru, vydá rozhodnutí o přerušení řízení.

(3) Při podávání žádosti Soudnímu dvoru o rozhodnutí o předběžné otázce se soud řídí příslušnými předpisy upravujícími řízení před Soudním dvorem.

(4) Rozhodnutí Soudního dvora o předběžné otázce je závazné pro všechny orgány činné v trestním řízení.

§ 10

Vynětí z pravomoci orgánů činných v trestním řízení

(1) Z pravomoci orgánů činných v trestním řízení podle tohoto zákona jsou vyňaty osoby požívající výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva.

(2) Vznikne-li pochybnost o tom, zda nebo do jaké míry je někdo vyňat z pravomoci orgánů činných v trestním řízen podle tohoto zákona, rozhodne o tom na návrh dotčené osoby, státního zástupce nebo soudu nejvyšší soud.

§ 11

Nepřípustnost trestního stíhání

(1) Trestní stíhání nelze zahájit, a bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno

a) nařídí-li to prezident republiky, uživ svého práva udílet milost nebo amnestii,

b) je-li trestní stíhání promlčeno,

c) jde-li o osobu, která je vyňata z pravomoci orgánů činných v trestním řízení (§ 10), nebo o osobu, k jejímuž stíhání je podle zákona třeba souhlasu, jestliže takový souhlas nebyl oprávněným orgánem dán, nejde-li o dočasné vynětí nebo není-li trestní stíhání osoby pro nedostatek souhlasu oprávněného orgánu nepřípustné pouze dočasně,

d) jde-li o osobu, která pro nedostatek věku není trestně odpovědná,

e) proti tomu, kdo zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,

f) proti tomu, jehož těžká choroba trvale vylučuje jeho postavení před soud,

g) proti tomu, jemuž duševní choroba, která nastala až po spáchání činu, trvale znemožňuje chápat smysl trestního stíhání,

h) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo rozhodnutím soudu nebo jiného oprávněného orgánu pravomocně zastaveno, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,

i) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím o schválení narovnání, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,

j) proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozhodnutím o postoupení věci s podezřením, že skutek je přestupkem nebo kárným proviněním, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno,

k) jestliže dřívější řízení pro týž skutek proti téže osobě skončilo pravomocným rozhodnutím o přestupku a uplynula-li lhůta pro zahájení přezkumného řízení podle jiného právního předpisu, ve kterém může být rozhodnutí o přestupku zrušeno,

l) je-li trestní stíhání podmíněno souhlasem poškozeného a souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět,

m) stanoví-li tak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nebo

n) proti tomu, ohledně něhož bylo trestní řízení pro týž skutek předáno do cizího státu, pokud mu byl pro tento skutek cizozemským soudem pravomocně uložen trest nebo ochranné opatření, které vykonává nebo již vykonal, nebo je nelze podle práva tohoto státu vykonat, nebo bylo cizozemským soudem pravomocně upuštěno od uložení trestu, anebo pravomocně rozhodnuto o zproštění obžaloby.

(2) Trestní stíhání nelze zahájit a, bylo-li již zahájeno, nelze v něm pokračovat a musí být zastaveno také, bylo-li soudem nebo jiným justičním orgánem členského státu Evropské unie nebo státu přidruženého mezinárodní smlouvou k provádění schengenských předpisů pro týž skutek vydáno rozhodnutí, kterým

a) byl osobě pravomocně uložen trest nebo ochranné opatření, které vykonává nebo již vykonala nebo je nelze podle práva tohoto státu vykonat, nebo kterým bylo pravomocně upuštěno od uložení trestu, nebo

b) byla osoba pravomocně zproštěna obžaloby, nebo které má účinky pravomocného zastavení trestního stíhání, ledaže

1. nevytváří ve státě, v němž bylo vydáno, překážku věci pravomocně rozhodnuté,

2. bylo vydáno výlučně z důvodu, že v jiném státě bylo zahájeno trestní stíhání proti téže osobě pro týž skutek,

3. bylo vydáno výlučně z důvodu, že skutek není trestným činem nebo že nespadá do pravomoci orgánů státu, který takové rozhodnutí vydal, nebo

4. bylo vydáno výlučně z některého z důvodů odpovídajících důvodům uvedeným v odstavci 1 písm. a), c) až e), l) nebo m).

(3) Týká-li se důvod uvedený v odstavci 1 nebo 2 jen některého z dílčích útoků pokračujícího trestného činu, nebrán to, aby se ohledně zbylé části takového činu konalo trestní stíhání.

(4) V trestním stíhání, které bylo zastaveno z důvodu uvedeného v odstavci 1 písm. a), b) nebo l), se však pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

(5) Ustanovení odstavců 2 a 3 se přiměřeně užijí i na rozhodnutí mezinárodního trestního soudu, mezinárodního trestního tribunálu, popřípadě obdobného mezinárodního soudního orgánu s působností v trestních věcech, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 písm. a) zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, nejde-li o rozhodnutí vydané z důvodu nedostatku jeho působnosti nebo z důvodu nedostatečné závažnosti činu anebo nebezpečnosti pachatele.

§ 11a

(1) Trestní stíhání proti téže osobě a pro týž skutek nelze zahájit, pokud státní zástupce ve zkráceném přípravném řízení

a) rozhodl o schválení narovnání a věc odložil, nebo

b) rozhodl o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání a podezřelý se osvědčil, nebo se má za to, že se osvědčil,

nebylo-li rozhodnutí v předepsaném řízení zrušeno.

(2) Trestní stíhání proti téže osobě a pro týž skutek nelze zahájit, pokud státní zástupce rozhodl o nestíhání podezřelého podle § 159d odst. 1, nebylo-li rozhodnutí v předepsaném řízení zrušeno.

§ 12

Výklad některých pojmů

(1) Orgány činnými v trestním řízení se rozumějí soud, státní zástupce a policejní orgán.

(2) Policejními orgány se rozumějí

a) útvary Policie České republiky,

b) Generální inspekce bezpečnostních sborů v řízení o trestných činech příslušníků Policie České republiky, příslušníků Vězeňské služby České republiky, celníků anebo zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce v Policii České republiky, nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky zařazených k výkonu práce ve Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky, spáchaných v souvislosti s plněním jejich pracovních úkolů,

c) pověřené orgány Vězeňské služby České republiky v řízení o trestných činech osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence, spáchaných ve vazební věznici, věznici nebo v ústavu pro výkon zabezpečovací detence,

d) pověřené celní orgány v řízení o trestných činech

1. spáchaných porušením právních předpisů o dovozu, vývozu nebo průvozu zboží a právních předpisů při umístění a pořízení zboží v členských státech Evropské unie, je-li toto zboží dopravováno přes státní hranice České republiky,

2. spáchaných porušením daňových předpisů v případech, kdy jsou orgány Celní správy České republiky správcem daně, nebo porušením daňových předpisů upravujících daň z přidané hodnoty nebo daň z hazardních her,

3. spáchaných porušením právních předpisů upravujících hazardní hry, obchod s chráněnými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin nebo právo duševního vlastnictví,

4. legalizace výnosů z trestné činnosti (§ 216 trestního zákoníku) a legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti (§ 217 trestního zákoníku), je-li trestným činem, z něhož tyto výnosy pocházejí, některý z trestných činů podle bodů 1 až 3,

e) pověřené orgány Vojenské policie v řízení o trestných činech příslušníků ozbrojených sil a osob, které páchají trestnou činnost proti příslušníkům ozbrojených sil ve vojenských objektech anebo proti vojenským objektům, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž jsou příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo jím zřízené organizační složky státu nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní organizace zřízené nebo založené Ministerstvem obrany,

f) pověřené orgány Bezpečnostní informační služby v řízení o trestných činech příslušníků Bezpečnostní informační služby,

g) pověřené orgány Úřadu pro zahraniční styky a informace v řízení o trestných činech příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace,

h) pověřené orgány Vojenského zpravodajství v řízení o trestných činech příslušníků Vojenského zpravodajství,

i) pověřené orgány Generální inspekce bezpečnostních sborů v řízení o trestných činech příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů.

Tím není dotčeno oprávnění státního zástupce podle § 157 odst. 2 písm. b). Není-li dále stanoveno jinak, jsou uvedené orgány oprávněny ke všem úkonům trestního řízení patřícím do působnosti policejního orgánu.

(3) Kde tento zákon mluví o soudu, rozumí se tím podle povahy věci okresní soud, krajský soud, vrchní soud nebo Nejvyšší soud.

(4) Kde tento zákon mluví o okresním soudu, rozumí se tím i obvodní soud, popřípadě jiný soud se stejnou působností; kde tento zákon mluví o krajském soudu, rozumí se tím i městský soud v Praze.

(5) Kde tento zákon mluví o předsedovi senátu, rozumí se tím i samosoudce, nevyplývá-li z povahy věci něco jiného.

(6) Kde tento zákon mluví o okresním státním zástupci, rozumí se tím i obvodní státní zástupce, popřípadě jiný státní zástupce se stejnou působností, kde tento zákon mluví o krajském státním zástupci, rozumí se tím i městský státní zástupce v Praze. Státním zástupcem se rozumí i evropský pověřený žalobce, evropský žalobce a evropský nejvyšší žalobce v rozsahu jejich působnosti stanovené nařízením Rady (EU) 2017/1939, kterým se provádí posílená spolupráce za účelem zřízení Úřadu evropského veřejného žalobce.

(7) Stranou se rozumí ten, proti němuž se vede trestní řízení, zúčastněná osoba a poškozený a v řízení před soudem též státní zástupce a společenský zástupce; stejné postavení jako strana má i jiná osoba, na jejíž návrh nebo žádost se řízení vede nebo která podala opravný prostředek.

(8) Pokud z povahy věci nevyplývá něco jiného, rozumí se obviněným též obžalovaný a odsouzený.

(9) Po nařízení hlavního líčení se obviněný označuje jako obžalovaný.

(10) Odsouzeným je ten, proti němuž byl vydán odsuzující rozsudek, který již nabyl právní moci.

(11) Trestním řízením se rozumí řízení podle tohoto zákona a zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, trestním stíháním pak úsek řízení od zahájení trestního stíhání až do právní moci rozsudku, případně jiného rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení ve věci samé a přípravným řízením úsek řízení podle tohoto zákona od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, postoupení věci jinému orgánu, zastavení trestního stíhání, nebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, anebo do jiného rozhodnutí ukončujícího přípravné řízení, zahrnující objasňování a prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a vyšetřování.

(12) Pokračuje-li obviněný v jednání, pro které je stíhán, i po sdělení obvinění, posuzuje se takové jednání od tohoto úkonu jako nový skutek.

(13) Skutkem podle tohoto zákona se rozumí též dílčí útok pokračujícího trestného činu, není-li výslovně stanoveno jinak.

HLAVA DRUHÁ

Soud a osoby na řízení zúčastněné

ODDÍL PRVNÍ

Pravomoc a příslušnost soudů

§ 13

Výkon trestního soudnictví

Soudnictví v trestních věcech vykonávají okresní soudy, krajské soudy, vrchní soudy a Nejvyšší soud.

§ 14

Obsazení soudu

(1) U okresního soudu koná řízení samosoudce.

(2) U krajského soudu koná řízení v prvním stupni senát, jde-li o řízení o zvlášť závažných zločinech, s výjimkou zvlášť závažných zločinů uvedených v části druhé hlavách V a VI trestního zákoníku, a o trestném činu vraždy novorozeného dítěte matkou podle § 142 trestního zákoníku.

(3) V jiných případech než uvedených v odstavci 2 koná řízení v prvním stupni u krajského soudu samosoudce.

(4) Řízení ve druhém stupni koná u krajského soudu senát.

Věcná příslušnost

§ 16

Řízení v prvním stupni koná, jestliže tento zákon nestanoví něco jiného, okresní soud.

§ 17

(1) krajský soud koná v prvním stupni řízení o trestných činech, pokud na ně zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož dolní hranice činí nejméně pět let, nebo pokud za ně lze uložit výjimečný trest. O trestných činech

a) zabití, vraždy novorozeného dítěte matkou, neoprávněného odebrání tkání a orgánů, nedovoleného nakládání s tkáněmi a orgány, odběru tkáně, orgánu a provedení transplantace za úplatu, nedovoleného nakládání s lidským embryem a lidským genomem, obchodování s lidmi, sexuálního útoku podle § 185a odst. 3 trestního zákoníku,

b) spáchaných prostřednictvím investičních nástrojů, které jsou přijaty k obchodování v obchodním systému nebo o jejichž přijetí k obchodování v obchodním systému bylo požádáno, nebo jejich padělků a napodobenin, pokud jejich zákonným znakem je způsobení značné škody nebo získání značného prospěchu,

c) porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže, manipulace s kurzem investičních nástrojů, zneužití informace v obchodním styku, zneužití postavení v obchodním styku, poškození finančních zájmů Evropské unie, porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií dvojího užití, porušení povinností při vývozu zboží a technologií dvojího užití, zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně vývozu zboží a technologií dvojího užití, provedení zahraničního obchodu s vojenským materiálem bez povolení nebo licence, porušení povinnosti v souvislosti s vydáním povolení a licence pro zahraniční obchod s vojenským materiálem, zkreslení údajů a nevedení podkladů ohledně zahraničního obchodu s vojenským materiálem, vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků a

d) teroristického útoku, účasti na teroristické skupině, financování terorismu, podpory a propagace terorismu, vyhrožování teroristickým trestným činem, sabotáže, zneužití zastupování státu a mezinárodní organizace, vyzvědačství, ohrožení utajované informace, neoprávněné činnosti pro cizí moc, spolupráce s nepřítelem, styků ohrožujících mír, použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje, plenění v prostoru

válečných operací,

koná v prvním stupni řízení krajský soud i tehdy, je-li dolní hranice trestu odnětí svobody nižší.

(2) Krajský soud koná v prvním stupni řízení též o trestném činu opilství v případě, že čin jinak trestný, jehož se dopustil pachatel ve stavu nepříčetnosti, který si zaviněně přivodil, naplňuje znaky skutkové podstaty některého z trestných činů, u nichž je stanovena příslušnost krajského soudu podle odstavce 1.

(3) Krajský soud koná v prvním stupni řízení též o dílčích útocích pokračujícího trestného činu, jestliže postupem podle § 45 trestního zákoníku přichází v tomto řízení v úvahu rozhodnutí o vině některého z trestných činů uvedených v odstavci 1 nebo 2.

Místní příslušnost

§ 18

(1) Řízení koná soud, v jehož obvodu byl trestný čin spáchán.

(2) Nelze-li místo činu zjistit nebo byl-li čin spáchán v cizině, koná řízení soud, v jehož obvodu obviněný bydlí, pracuje nebo se zdržuje; jestliže se nedají tato místa zjistit nebo jsou mimo území České republiky, koná řízení soud, v jehož obvodu čin vyšel najevo.

Společné řízení

§ 20

(1) Proti všem obviněným, jejichž trestné činy spolu souvisí, o všech útocích pokračujícího nebo hromadného trestného činu a o všech částech trvajícího trestného činu se koná společné řízení, pokud tomu nebrání důležité důvody. O jiných trestných činech se koná společné řízení tehdy, je-li takový postup vhodný z hlediska rychlosti a hospodárnosti řízení.

(2) Společné řízení o trestném činu, o kterém by měl konat řízení samosoudce, a o trestném činu, o kterém přísluší konat řízení senátu, koná senát.

§ 21

(1) Společné řízení koná krajský soud, je-li příslušný konat řízení alespoň o jednom z trestných činů.

(2) Společné řízení koná soud, který je příslušný konat řízení proti pachateli trestného činu nebo o nejtěžším trestném činu.

§ 22

Příslušnost několika soudů

Je-li podle předchozích ustanovení dána příslušnost několika soudů, koná řízení z těchto soudů ten, u něhož podal státní zástupce obžalobu, návrh na potrestání, návrh na schválení dohody o vině a trestu nebo jemuž byla věc přikázána nadřízeným soudem.

§ 23

Vyloučení a spojení věci

(1) K urychlení řízení nebo z jiných důležitých důvodů lze řízení o některém z trestných činů nebo proti některému z obviněných vyloučit ze společného řízení.

(2) příslušnost soudu, který věc vyloučil, se nemění; vyloučí-li však krajský soud věc, o níž by jinak příslušelo konat řízení okresnímu soudu, může ji postoupit tomuto soudu.

(3) Jsou-li tu podmínky společného řízení, může soud spojit k společnému projednání a rozhodnutí věci, v nichž byly podány samostatné obžaloby.

§ 24

Rozhodnutí o příslušnosti soudu

(1) Vzniknou-li pochybnosti o příslušnosti soudu, rozhoduje o tom, který soud je příslušný k projednání věci, soud, jenž je nejblíže společně nadřízen soudu, u něhož byla podána obžaloba, návrh na potrestání, návrh na schválení dohody o vině a trestu, jemuž byla věc postoupena podle § 39 zákona o soudnictví ve věcech mládeže nebo mu byla přikázána nadřízeným soudem, a soudu, který má být příslušný podle rozhodnutí o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti [§ 188 odst. 1 písm. a), § 222 odst. 1, § 257 odst. 1 písm. a), § 314p odst. 3 písm. a)]. Přitom je vázán jen zákonnými hledisky rozhodnými pro určení příslušnosti (§ 16 až 22). Není-li soud, jemuž byla věc předložena k rozhodnutí, nadřízen soudu podle zákona příslušnému, postoupí věc k rozhodnutí o příslušnosti tomu soudu, který je společně nadřízen soudu věc předkládajícímu a soudu podle zákona příslušnému.

(2) Soud, který rozhoduje o příslušnosti soudu, může současně rozhodnout o odnětí a přikázání věci z důvodu uvedeného v § 25.

§ 25

Odnětí a přikázání věci

Z důležitých důvodů může být věc příslušnému soudu odňata a přikázána jinému soudu téhož druhu a stupně; o

odnětí a přikázání rozhoduje soud, který je oběma soudům nejblíže společně nadřízen.

§ 26

Příslušnost soudu k úkonům v přípravném řízení

(1) K provádění úkonů v přípravném řízení je příslušný okresní soud, v jehož obvodě je činný státní zástupce, který podal příslušný návrh.

(2) Soud, u něhož státní zástupce podal návrh podle odstavce 1, se stává příslušným k provádění všech úkonů soudu po celé přípravné řízení, pokud nedojde k postoupení věci z důvodu příslušnosti jiného státního zástupce činného mimo obvod tohoto soudu.

ODDÍL DRUHÝ

Pomocné osoby

§ 27

Zapisovatel

K sepsání protokolu o úkonech orgánů činných v trestním řízení se přibere zpravidla zapisovatel vzatý do slibu. Nebyl-li zapisovatel přibrán, sepíše protokol osoba provádějící úkon. Je-li v řízení před soudem o průběhu úkonu pořizován zvukový záznam a v důsledku tohoto předseda senátu nediktuje protokol, je zapisovatelem, pokud je ho třeba, vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník.

§ 27a

Vyšší soudní úředník

Jednoduchá rozhodnutí, s výjimkou rozhodnutí o vině a trestu, zpravidla vydává a vykonává a administrativní úkony spojené s řízením provádí vyšší soudní úředník; zvláštní zákon stanoví jeho působnost a určí, které úkony může vyšší soudní úředník provést samostatně a kdy postupuje z pověření soudce.

§ 27b

Probační úředník

Úředník Probační a mediační služby (dále jen „probační úředník“) provádí v trestním řízení úkony probace a mediace, zjišťuje informace o osobě podezřelého nebo obviněného a jeho rodinných a sociálních poměrech a vytvář podmínky pro rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání, podmíněném zastavení trestního stíhání nebo pro schválení narovnání, a to na základě pověření vydaného orgánem činným v trestním řízení

Probační a mediační službě nebo, stanoví-li tak tento nebo jiný zákon, i bez takového pověření.

§ 27c

Asistent soudce Nejvyššího soudu

Asistent soudce Nejvyššího soudu činí jednotlivé úkony trestního řízení z pověření soudce Nejvyššího soudu.

Tlumočník

§ 28

(1) Je-li třeba přetlumočit obsah písemnosti, výpovědi nebo jiného procesního úkonu nebo využije-li obviněný právo uvedené v § 2 odst. 14, přibere se tlumočník; totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka osobě, s níž se nelze dorozumět jinak než některým z komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob. Tlumočník může být zároveň zapisovatelem. Neuvede-li obviněný jazyk, který ovládá, nebo uvede-li jazyk či dialekt, který není jazykem jeho národnosti nebo úředním jazykem státu, jehož je občanem, a pro takový jazyk nebo dialekt není zapsána žádná osoba v seznamu tlumočníků, ustanoví orgán činný v trestním řízení tlumočníka pro jazyk jeho národnosti nebo úřední jazyk státu, jehož je občanem. Jde-li o osobu bez státního občanství, rozumí se jím stát, kde má trvalý pobyt, nebo stát jeho původu. Využije-li obviněný právo uvedené v § 2 odst. 14, přibraný tlumočník přetlumočí na jeho žádost i jeho poradu s obhájcem, která je v přímé souvislosti s procesními úkony, a poradu v průběhu procesních úkonů.

(2) Za podmínek uvedených v odstavci 1 je třeba obviněnému písemně přeložit usnesení o zahájení trestního stíhání, usnesení o vazbě, usnesení o nařízení pozorování obviněného ve zdravotnickém ústavu, obžalobu, dohodu o vině a trestu a návrh na její schválení, návrh na potrestání, rozsudek, trestní příkaz, rozhodnutí o odvolání a o podmíněném zastavení trestního stíhání; to neplatí, jestliže obviněný po poučení prohlásí, že pořízení překladu takového rozhodnutí nepožaduje. Týká-li se takové rozhodnutí více obviněných, přeloží se obviněnému jen ta část rozhodnutí, která se jej týká, pokud ji lze oddělit od ostatních výroků rozhodnutí a jejich odůvodnění. Pořízení překladu rozhodnutí a jeho doručení zajišťuje orgán činný v trestním řízení, o jehož rozhodnutí se jedná.

(3) Jestliže s doručením rozhodnutí uvedeného v odstavci 2 je spojen počátek běhu lhůty a je třeba pořídit písemný překlad takového rozhodnutí, považuje se rozhodnutí za doručené až doručením písemného překladu.

(4) Za podmínek uvedených v odstavci 1 je třeba obviněnému písemně přeložit i písemnost neuvedenou v odstavci 2, je-li to zapotřebí pro zaručení spravedlivého procesu, zejména pro řádné uplatnění práva na obhajobu, a to v rozsahu určeném orgánem činným v trestním řízení, který je zcela nezbytný k seznámení obviněného se skutečnostmi, které jsou mu kladeny za vinu; není-li odůvodněnému návrhu obviněného, který využil právo uvedené v § 2 odst. 14, na pořízení překladu takové písemnosti vyhověno, orgán činný v trestním řízení, který řízení vede, o tom rozhodne usnesením. Namísto písemného překladu podle věty první lze písemnost nebo její podstatný obsah přetlumočit; ustanovení věty první se nepoužije, jestliže již byla tato písemnost nebo její podstatný obsah

obviněnému přetlumočena nebo jestliže obviněný po poučení prohlásí, že pořízení jejího překladu nepožaduje. Proti rozhodnutí podle věty první je přípustná stížnost. Pořízení překladu a jeho doručení zajišťuje orgán činný v trestním řízení, který řízení vede.

(5) Práva uvedená v odstavcích 1 a 4 náleží i podezřelému.

(6) Za podmínek uvedených v odstavci 1 je třeba osobě, která je zadržena či zatčena, bez zbytečného odkladu písemně přeložit též poučení o jejích právech (§ 33 odst. 6 a § 76 odst. 5).

§ 29

(1) Tlumočník může odmítnout provedení tlumočnického úkonu z důvodů uvedených v jiném právním předpisu a z důvodů uvedených v § 99 a 100. O vyloučení tlumočníka rozhodne orgán činný v trestním řízení, který jej přibral, a v řízení před soudem předseda senátu.

(2) Výši odměny a náhrad tlumočníka určí orgán činný v trestním řízení, který jej přibral, a v řízení před soudem předseda senátu v souladu s jinými právními předpisy upravujícími odměňování a náhrady tlumočníka. Nesouhlasí-li orgán činný v trestním řízení s výší vyúčtované odměny a náhrad, rozhodne usnesením. Proti usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

§ 29a

Ustanovení tohoto zákona o tlumočníkovi se přiměřeně použijí i na osobu vykonávající tlumočnickou činnost jednorázově.

ODDÍL TŘETÍ

Vyloučení orgánů činných v trestním řízení

§ 30

(1) Z vykonávání úkonů trestního řízení je vyloučen soudce nebo přísedící, státní zástupce, policejní orgán nebo osoba v něm služebně činná, u něhož lze mít pochybnosti, že pro poměr k projednávané věci nebo k osobám, jichž se úkon přímo dotýká, k jejich obhájcům, zákonným zástupcům, opatrovníkům a zmocněncům, nebo pro poměr k jinému orgánu činnému v trestním řízení nemůže nestranně rozhodovat. Úkony, které byly učiněny vyloučenými osobami, nemohou být podkladem pro rozhodnutí v trestním řízení.

(2) Soudce nebo přísedící je dále vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení, jestliže byl v projednávané věci činný jako státní zástupce, policejní orgán, společenský zástupce, obhájce, nebo jako zmocněnec zúčastněné osoby nebo poškozeného. Po podání obžaloby nebo návrhu na schválení dohody o vině a trestu je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení soudce, který v projednávané věci v přípravném řízení nařídil domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor a pozemků, vydal příkaz k zadržení nebo příkaz k zatčení nebo rozhodoval o vazbě osoby,

na niž byla poté podána obžaloba nebo s níž byla sjednána dohoda o vině a trestu.

(3) Z rozhodování u soudu vyššího stupně je kromě toho vyloučen soudce nebo přísedící, který se zúčastnil rozhodování u soudu nižšího stupně, a naopak. Z rozhodování o stížnosti u nadřízeného orgánu je vyloučen státní zástupce, který napadené rozhodnutí učinil anebo dal k němu souhlas nebo pokyn.

(4) Z rozhodování o návrhu na povolení obnovy řízení je vyloučen soudce nebo přísedící, který ve věci rozhodoval v původním řízení.

(5) Z řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu je vyloučen soudce, který se zúčastnil rozhodování v předchozím řízení. Soudce, který se účastnil rozhodování v řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, je v dalším řízení vyloučen z rozhodování.

§ 31

(1) O vyloučení z důvodů uvedených v § 30 rozhodne orgán, kterého se tyto důvody týkají, a to i bez návrhu. O vyloučení soudce nebo přísedícího, pokud rozhodují v senátě, rozhodne tento senát. O vyloučení soudce Nejvyššího soudu rozhodne jiný senát téhož soudu.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 vět první a druhé je přípustná stížnost.

(3) O stížnosti rozhodne orgán bezprostředně nadřízený orgánu, jenž napadené rozhodnutí vydal.

§ 31a

Důvody, pro které je z vykonávání úkonů trestního řízení vyloučen vyšší soudní úředník nebo probační úředník, a postup při rozhodování o vyloučení stanoví zvláštní zákon.

ODDÍL ČTVRTÝ
Obviněný

§ 32

Obviněný

Toho, kdo je podezřelý ze spáchání trestného činu, lze považovat za obviněného a použít proti němu prostředků daných tímto zákonem teprve tehdy, bylo-li proti němu zahájeno trestní stíhání (§ 160).

§ 33

Práva obviněného

(1) Obviněný má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, není však povinen vypovídat. Může uvádět okolnosti a důkazy sloužící k jeho obhajobě, činit návrhy a podávat žádosti a opravné prostředky. Má právo zvolit si obhájce a s ním se radit i během úkonů prováděných orgánem činným v trestním řízení. S obhájcem se však v průběhu svého výslechu nemůže radit o tom, jak odpovědět na již položenou otázku. Může žádat, aby byl vyslýchán za účasti svého obhájce a aby se obhájce účastnil i jiných úkonů přípravného řízení (§ 165). Je-li ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, může s obhájcem mluvit bez přítomnosti třetí osoby. Uvedená práva příslušejí obviněnému i tehdy, je-li jeho svéprávnost omezena.

(2) Osvědčil-li obviněný, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady obhajoby, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce, že má nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu. Vyplývá-li ze shromážděných důkazů, že obviněný nemá dostatek prostředků na náhradu nákladů obhajoby, může, je-li to třeba k ochraně práv obviněného, rozhodnout předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce o nároku na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu i bez návrhu obviněného. V případech uvedených ve větě první a druhé náklady obhajoby zcela nebo zčásti hradí stát.

(3) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 2 jsou oprávněny podat kromě obviněného a jeho obhájce i osoby uvedené v § 37 odst. 1. Návrh na rozhodnutí podle odstavce 2 včetně příloh, jimiž má být prokázána jeho důvodnost, podává obviněný v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce a v řízení před soudem soudu, který koná řízení v prvním stupni. Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Pokud byl pravomocným rozhodnutím podle odstavce 2 obviněnému přiznán nárok na bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu a obviněný o ustanovení obhájce požádá, bude mu obhájce neprodleně ustanoven. Obhájce ustanoví a, pominou-li důvody pro rozhodnutí podle odstavce 2, ustanovení zruší předseda senátu a v přípravném řízení soudce. Ustanovení § 38 odst. 2, § 39 odst. 2 a 4, § 40 a 40a se použijí obdobně.

(5) Všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny vždy poučit obviněného o jeho právech, a to se zaměřením na probíhající stadium trestního řízení, a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění. Obviněného, který byl zadržen či zatčen, je třeba poučit též o právu na naléhavou lékařskou pomoc, o maximální lhůtě, po kterou může být omezen na svobodě, než bude odevzdán soudu, a o právu nechat vyrozumět konzulární úřad a rodinného příslušníka nebo jinou fyzickou osobu, u nichž uvede údaje potřebné k vyrozumění.

(6) Orgán činný v trestním řízení, který provedl zadržení či zatčení, předá obviněnému bez zbytečného odkladu písemné poučení o jeho právech; obviněnému musí být umožněno si toto poučení přečíst; obviněný má právo ponechat si toto poučení u sebe po celou dobu omezení nebo zbavení osobní svobody.

§ 34

Opatrovník obviněného

(1) Opatrovník obviněného, který je omezen ve svéprávnosti, je oprávněn obviněného zastupovat, zejména zvolit mu obhájce, činit za obviněného návrhy, podávat za něho žádosti a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se těch úkonů, kterých se podle zákona může zúčastnit obviněný. Ve prospěch obviněného může opatrovník tato

práva vykonávat i proti vůli obviněného.

(2) V případě, že je nebezpečí z prodlení a opatrovník nemůže vykonávat svá práva uvedená v odstavci 1 nebo nebyl-li obviněnému ustanoven, ačkoli jsou dány důvody pro jeho ustanovení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce ustanoví obviněnému k výkonu těchto práv opatrovníka. Jinou osobu než advokáta lze ustanovit opatrovníkem jen s jejím souhlasem. Nelze jím ustanovit osobu, u níž lze mít důvodnou obavu, že pro svůj zájem na výsledku řízení nebude řádně hájit zájmy obviněného. Usnesení o ustanovení opatrovníka se oznamuje tomu, kdo je jím ustanovován, a nevylučuje-li to povaha věci, též obviněnému. Proti usnesení o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

ODDÍL PÁTÝ

Obhájce

§ 35

Obhájce

(1) Obhájcem v trestním řízení může být jen advokát. Pro jednotlivé úkony trestního řízení se může obhájce dát zastoupit koncipientem. Koncipient nemůže obhájce zastupovat v řízeních před krajským soudem jako soudem prvního stupně, před vrchním soudem nebo Nejvyšším soudem; nahlížet do spisů může koncipient i v těchto řízeních.

(2) Obhájcem nemůže být advokát, proti kterému je nebo bylo vedeno trestní stíhání, a v důsledku toho v řízení, ve kterém by měl vykonávat obhajobu, má postavení obviněného, svědka nebo zúčastněné osoby.

(3) V trestním řízení nemůže být obhájcem advokát, který v něm vypovídá jako svědek, podává znalecký posudek nebo je činný jako tlumočník.

nutná obhajoba

§ 36

(1) Obviněný musí mít obhájce už v přípravném řízení,

a) je-li ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody, ve výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody nebo na pozorování v zdravotním ústavu (§ 116 odst. 2),

b) je-li jeho svéprávnost omezena, nebo

c) jde-li o řízení proti uprchlému.

(2) Obviněný musí mít obhájce také tehdy, považuje-li to soud a v přípravném řízení státní zástupce za nutné, zejména proto, že vzhledem k tělesným nebo duševním vadám obviněného mají pochybnosti o jeho způsobilosti

náležitě se hájit.

(3) Koná-li se řízení o trestném činu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let, musí mít obviněný obhájce už v přípravném řízení.

(4) Obviněný musí mít obhájce též

a) v hlavním líčení konaném proti zadrženému, nebo

b) v řízení, v němž se rozhoduje o uložení nebo změně zabezpečovací detence nebo o uložení nebo změně ochranného léčení, s výjimkou ochranného léčení protialkoholního.

§ 36a

(1) Ve vykonávacím řízení, v němž soud rozhoduje ve veřejném zasedání, musí mít odsouzený obhájce,

a) je-li jeho svéprávnost omezena,

b) je-li ve vazbě, nebo

c) jsou-li pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit.

(2) V řízení o stížnosti pro porušení zákona, v řízení o dovolání a v řízení o návrhu na povolení obnovy musí mít odsouzený obhájce,

a) jde-li o případy uvedené v § 36 odst. 1 písm. a) nebo b),

b) jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let,

c) jsou-li pochybnosti o jeho způsobilosti náležitě se hájit,

d) jde-li o řízení proti odsouzenému, který zemřel.

§ 36b

(1) Je-li dán důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 3 nebo § 36a odst. 2 písm. b), může se obviněný obhájce vzdát, nejde-li o trestný čin, za který lze uložit výjimečný trest. Obviněný se může obhájce vzdát i v případě nutné obhajoby podle § 36 odst. 4 písm. a).

(2) Vzdání se obhájce podle odstavce 1 může obviněný učinit pouze výslovným písemným prohlášením nebo ústně do protokolu u orgánu činného v trestním řízení, který vede řízení; prohlášení musí být učiněno za přítomnosti obhájce a po předchozí poradě s ním.

(3) Prohlášení o vzdání se obhájce může obviněný vzít kdykoliv zpět. Spolu se zpětvzetím prohlášení musí obviněný předložit plnou moc obhájce, kterého si zvolil, nebo požádat o jeho ustanovení; pokud tak neučiní, má se za to, že si

obhájce nezvolil a obhájce se mu neprodleně ustanoví. Vzal-li obviněný své prohlášení o vzdání se obhájce zpět, nemůže se obhájce znovu vzdát.

(4) Úkony provedené od doručení prohlášení o vzdání se obhájce orgánu činnému v trestním řízení do jeho zpětvzetí není třeba opakovat jen z důvodu, že obviněný neměl v této době obhájce.

§ 37

Zvolený obhájce

(1) Neužije-li obviněný práva zvolit si obhájce a nezvolí-li mu ho ani jeho opatrovník, může mu ho zvolit jeho příbuzný v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, osvojenec, manžel, partner, druh, jakož i zúčastněná osoba. Je-li obviněný omezen ve svéprávnosti, mohou tak učinit tyto osoby i proti jeho vůli.

(2) Obviněný si může místo obhájce, který mu byl ustanoven nebo osobou k tomu oprávněnou zvolen, zvolit obhájce jiného. Oznámí-li změnu obhájce tak, aby obhájce mohl být o úkonu vyrozuměn v zákonem stanovené lhůtě, orgán činný v trestním řízení ode dne doručení takového oznámení vyrozumívá nově zvoleného obhájce. V opačném případě je obhájce předtím ustanovený nebo zvolený, pokud není z obhajování vyloučen, povinen obhajobu vykonávat do doby, než ji osobně převezme později zvolený obhájce.

(3) Jestliže si obviněný zvolí dva nebo více obhájců a orgánu činnému v trestním řízení zároveň neoznámí, kterého z těchto obhájců zmocnil k přijímání písemností a k vyrozumívání o úkonech trestního řízení, určí jej předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce; své rozhodnutí oznámí všem zvoleným obhájcům.

§ 37a

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení soudce rozhodne i bez návrhu o vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce z obhajování

a) z důvodů uvedených v § 35 odst. 2 nebo 3, nebo

b) jestliže se obhájce opakovaně nedostaví k úkonům trestního řízení, při nichž je jeho účast nezbytná, ani nezajistí účast svého zástupce, ačkoliv byl řádně a včas o takových úkonech vyrozuměn.

(2) O vyloučení advokáta jako zvoleného obhájce předseda senátu a v přípravném řízení soudce rozhodne též tehdy, jestliže obhájce vykonává obhajobu dvou nebo více spoluobviněných, jejichž zájmy si v trestním řízení odporují. Obhájce, který byl z tohoto důvodu vyloučen, nemůže v téže věci dále vykonávat obhajobu žádného z obviněných.

(3) Před rozhodnutím podle odstavce 1 nebo 2 předseda senátu a v přípravném řízení soudce umožní obviněnému a obhájci, aby se k věci vyjádřili, a v rozhodnutí k tomuto vyjádření přihlédne. Rozhodne-li o vyloučení obhájce, umožní zároveň obviněnému, aby si v přiměřené lhůtě zvolil obhájce jiného; jde-li o nutnou obhajobu, postupuje podle § 38 odst. 1.

(4) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Ustanovený obhájce

§ 38

(1) Jestliže obviněný nemá obhájce v případě, kdy ho musí mít (§ 36 a 36a), určí se mu lhůta ke zvolení obhájce. Pokud v této lhůtě nebude obhájce zvolen, bude mu obhájce na dobu, po kterou trvají důvody nutné obhajoby, neprodleně ustanoven.

(2) Je-li obviněných několik, ustanoví se těm, jejichž zájmy si v trestním řízení neodporují, zpravidla obhájce společný.

§ 39

(1) Obhájce ustanoví, a pominou-li důvody nutné obhajoby, ustanovení zruší předseda senátu a v přípravném řízení soudce.

(2) Pro účely ustanovení obhájce soud vede abecedně uspořádaný pořadník advokátů (dále jen „pořadník“), kteří souhlasí s výkonem obhajoby jako ustanovení obhájci u tohoto soudu a mají v jeho obvodu, popřípadě sídle, své sídlo. U obvodních soudů v Praze se za sídlo advokáta považuje hlavní město Praha. Nelze-li ustanovit advokáta z tohoto pořadníku, ustanoví soud advokáta z pořadníku advokátů nadřízeného soudu. Na žádost advokáta se do pořadníku uvede cizí jazyk, ve kterém rovněž poskytuje své služby.

(3) Advokáti vedení v pořadníku jsou ustanovováni jako obhájci jednotlivým obviněným postupně tak, jak za sebou následují jejich příjmení v pořadníku. Byl-li by tímto způsobem ustanoven advokát, u kterého jsou dány důvody k vyloučení z obhajoby, nebo nemohl-li by být advokát ustanoven z jiných důvodů, ustanoví se první následný advokát, u kterého tyto důvody nejsou. Vzdal-li se obviněný ustanoveného obhájce prohlášením podle § 36b a následně vzal toto prohlášení zpět, ustanoví se mu týž obhájce, je-li to možné.

(4) Je-li to možné, obviněnému, který využil právo uvedené v § 2 odst. 14, se postupem podle odstavce 3 ustanoví advokát, který podle údajů v pořadníku poskytuje své služby v jazyce, o kterém obviněný uvedl, že jej ovládá, v jazyce národnosti obviněného, v úředním jazyce státu, jehož je obviněný občanem, nebo, je-li obviněný osobou bez státního občanství, v úředním jazyce státu, kde má obviněný trvalý pobyt nebo který je státem jeho původu.

(5) Dojde-li ke spojení věcí ke společnému projednání a rozhodnutí a obviněnému byl v každé z těchto věcí ustanoven obhájce, předseda senátu a v přípravném řízení soudce zruší ustanovení těch obhájců, kteří byli ustanoveni později. Došlo-li k ustanovení obhájců současně, zruší ustanovení těch obhájců, kteří byli ustanoveni v řízení o méně závažném trestném činu. Je-li jedním z obhájců advokát ustanovený postupem podle odstavce 4, zruší se ustanovení ostatních obhájců.

§ 40

Ustanovený obhájce je povinen obhajobu převzít. Z důležitých důvodů může však být obhájce na svou žádost nebo na žádost obviněného povinnosti obhajování zproštěn a místo něho ustanoven obhájce jiný. Povinnosti obhajování zprostí v řízení před soudem předseda senátu a v přípravném řízení soudce.

§ 40a

(1) Z důvodů uvedených v § 37a odst. 1 nebo 2 nebo nevykonává-li ustanovený obhájce delší dobu obhajobu, předseda senátu a v přípravném řízení soudce i bez návrhu rozhodne o zproštění ustanoveného obhájce povinnosti obhajování; před rozhodnutím umožní obviněnému a obhájci, aby se k věci vyjádřili.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 41

Povinnosti a práva obhájce

(1) Obhájce je povinen poskytovat obviněnému potřebnou právní pomoc, účelně využívat k hájení jeho zájmů prostředků a způsobů obhajoby uvedených v zákoně, zejména pečovat o to, aby byly v řízení náležitě a včas objasněny skutečnosti, které obviněného zbavují viny nebo jeho vinu zmírňují, a tím přispívat ke správnému objasnění a rozhodnutí věci.

(2) Obhájce je oprávněn již za přípravného řízení činit za obviněného návrhy, podávat za něho žádosti a opravné prostředky, nahlížet do spisů (§ 65) a zúčastnit se podle ustanovení tohoto zákona vyšetřovacích úkonů. S obviněným, který je ve vazbě, je oprávněn mluvit v rozsahu stanoveném v § 33 odst. 1.

(3) Obhájce je v řízení před soudem oprávněn zúčastnit se všech úkonů, kterých se může zúčastnit obviněný.

(4) Je-li svéprávnost obviněného omezena, může obhájce oprávnění uvedená v odstavcích 2 a 3 vykonávat též prot vůli obviněného.

(5) Nebylo-li zmocnění obhájce při jeho zvolení nebo ustanovení vymezeno jinak, zaniká při skončení trestního stíhání. I když zmocnění takto zaniklo, je obhájce oprávněn podat za obžalovaného ještě dovolání a zúčastnit se řízení o dovolání u Nejvyššího soudu, dále podat žádost o milost a o odklad výkonu trestu.

(6) Obhájce má právo ve všech stadiích trestního řízení vyžádat si předem kopii nebo průpis protokolu (§ 55) o každém úkonu trestního řízení. Orgány činné v trestním řízení (§ 12 odst. 1) jsou povinny mu vyhovět; odmítnout mohou jen tehdy, když to není z technických důvodů možné. Náklady s tím spojené je povinen vůči státu uhradit.

ODDÍL ŠESTÝ

Zúčastněná osoba

§ 42

(1) Tomu, jehož věc nebo část majetku byla zabrána nebo podle návrhu má být zabrána (zúčastněná osoba), musí být poskytnuta možnost, aby se k věci vyjádřil; může být přítomen při hlavním líčení a veřejném zasedání, činit při nich návrhy, nahlížet do spisů (§ 65) a podávat v případech tímto zákonem stanovených opravné prostředky.

(2) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny zúčastněnou osobu o jejích právech poučit a poskytnout jí možnost jejich uplatnění.

(3) Není-li zúčastněná osoba plně svéprávná nebo je-li omezena ve svéprávnosti, vykonává její práva podle tohoto zákona její zákonný zástupce nebo opatrovník. V případě, že je nebezpečí z prodlení a zákonný zástupce nebo opatrovník nemůže vykonávat práva uvedená ve větě první nebo nebyl-li opatrovník ustanoven, ačkoli jsou dány důvody pro jeho ustanovení, je třeba opatrovníka neprodleně ustanovit. Opatrovníka je třeba neprodleně ustanovit také v případě, že je nebezpečí z prodlení a zúčastněná osoba je právnickou osobou a nemá osobu způsobilou činit úkony v řízení.

(4) Opatrovníka ustanovuje předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce. Jinou osobu než advokáta lze ustanovit opatrovníkem jen s jejím souhlasem. Nelze jím ustanovit osobu, u níž lze mít důvodnou obavu, že pro svůj zájem na výsledku řízení nebude řádně hájit zájmy zúčastněné osoby. Usnesení o ustanovení opatrovníka se oznamuje tomu, kdo je jím ustanovován, a nevylučuje-li to povaha věci, též zúčastněné osobě. Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

(5) Byla-li zabrána nebo má-li podle návrhu být zabrána věc, která je součástí majetku ve svěřenském fondu nebo v obdobném zařízení anebo v podílovém fondu, má v trestním řízení postavení zúčastněné osoby svěřenský správce, správce zařízení obdobného svěřenskému fondu nebo obhospodařovatel podílového fondu.

ODDÍL SEDMÝ

Poškozený

Oprávnění poškozeného a uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení

§ 43

(1) Ten, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková škoda nebo nemajetková újma, nebo ten, na jehož úkor se pachatel trestným činem obohatil (poškozený), má právo činit návrh na doplnění dokazování, nahlížet do spisů (§ 65), zúčastnit se sjednávání dohody o vině a trestu, zúčastnit se hlavního líčení a veřejného zasedání konaného o odvolání nebo o schválení dohody o vině a trestu a před skončením řízení se k věci vyjádřit. Jde-li o trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), rozumí se pro účely tohoto zákona majetkovou škodou, jež byla poškozenému způsobena trestným činem, i dlužné výživné.

(2) Za poškozeného se nepovažuje ten, kdo se sice cítí být trestným činem morálně nebo jinak poškozen, avšak

vzniklá újma není způsobena zaviněním pachatele nebo její vznik není v příčinné souvislosti s trestným činem.

(3) Poškozený je oprávněn také navrhnout, aby soud v odsuzujícím rozsudku uložil obžalovanému povinnost nahradit v penězích škodu nebo nemajetkovou újmu, jež byla poškozenému trestným činem způsobena, nebo vydat bezdůvodné obohacení, které obžalovaný na jeho úkor trestným činem získal. Návrh je třeba učinit nejpozději u hlavního líčení před zahájením dokazování (§ 206 odst. 2); je-li sjednána dohoda o vině a trestu, je třeba návrh učinit nejpozději při prvním jednání o takové dohodě (§ 175a odst. 2). Z návrhu musí být patrno, z jakých důvodů a v jaké výši se nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy uplatňuje nebo z jakých důvodů a v jakém rozsahu se uplatňuje nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Důvod a výši škody, nemajetkové újmy nebo bezdůvodného obohacení je poškozený povinen doložit. O těchto právech a povinnostech musí být poškozený poučen. Nebyl-li by pro rozhodnutí o nároku poškozeného dostatečný podklad a nebrání-li tomu důležité důvody, zejména potřeba vyhlášení rozsudku nebo vydání trestního příkazu bez zbytečných průtahů, soud poškozenému sdělí, jakým způsobem může podklady doplnit, a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu, kterou mu zároveň určí.

(4) Poškozený, který je obětí trestného činu podle zákona o obětech trestných činů, má právo v kterémkoliv stadiu trestního řízení učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život. Prohlášení lze učinit i písemně. Písemné prohlášení se v řízení před soudem provede jako listinný důkaz.

(5) Poškozený se může rovněž výslovným prohlášením sděleným orgánu činnému v trestním řízení vzdát procesních práv, které mu tento zákon jako poškozenému přiznává.

§ 44

(1) Oprávnění poškozeného nemůže vykonávat ten, kdo je v trestním řízení stíhán jako spoluobviněný.

(2) Je-li počet poškozených mimořádně vysoký a jednotlivým výkonem jejich práv by mohl být ohrožen rychlý průběh trestního stíhání, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce, že poškození mohou svá práva v trestním řízení uplatňovat pouze prostřednictvím společného zmocněnce, kterého si zvolí. Rozhodnutí oznámí v řízení před soudem soud a v přípravném řízení státní zástupce poškozeným, kteří již uplatnili nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení; ostatním poškozeným rozhodnutí oznámí při prvém úkonu trestního řízení, ke kterému se předvolávají nebo o kterém se vyrozumívají. Jestliže by celkový počet zvolených zmocněnců vzrostl na více než šest a poškození se mezi sebou o výběru nedohodnou, provede výběr s přihlédnutím k zájmům poškozených soud. Společný zmocněnec vykonává práva poškozených, které zastupuje, včetně uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení v trestním řízení.

(3) Návrh podle § 43 odst. 3 nelze podat, bylo-li o nároku již rozhodnuto v občanskoprávním nebo v jiném příslušném řízení.

§ 45

(1) Není-li poškozený osobou plně svéprávnou nebo je-li omezen ve svéprávnosti, vykonává jeho práva podle

tohoto zákona jeho zákonný zástupce nebo opatrovník. V případě, že je nebezpečí z prodlení a zákonný zástupce nebo opatrovník nemůže vykonávat práva uvedená ve větě první nebo nebyl-li opatrovník ustanoven, ačkoli jsou dány důvody pro jeho ustanovení, je třeba opatrovníka neprodleně ustanovit. Opatrovníka je třeba neprodleně ustanovit také v případě, že je nebezpečí z prodlení a poškozený je právnickou osobou a nemá osobu způsobilou činit úkony v řízení.

(2) Opatrovníka ustanovuje předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce. Jinou osobu než advokáta lze ustanovit opatrovníkem jen s jejím souhlasem. Nelze jím ustanovit osobu, u níž lze mít důvodnou obavu, že pro svůj zájem na výsledku řízení nebude řádně hájit zájmy poškozeného. Usnesení o ustanovení opatrovníka se oznamuje tomu, kdo je jím ustanovován, a nevylučuje-li to povaha věci, též poškozenému. Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

(3) Jde-li o uplatnění nároku na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení (§ 43 odst. 3), přecházejí práva, která tento zákon přiznává poškozenému, i na jeho právního nástupce.

§ 45a

Veškeré písemnosti určené poškozenému se doručují na adresu, kterou poškozený uvede. Má-li zmocněnce, doručuje se pouze jemu; to neplatí, jestliže se poškozenému zasílá výzva, aby osobně něco vykonal.

§ 46

Orgány činné v trestním řízení jsou povinny poškozeného o jeho právech poučit a poskytnout mu plnou možnost k jejich uplatnění; v rámci poučení jej upozorní i na možnost žádat o uspokojení nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí. Je-li vedeno řízení pro trestný čin, u něhož lze sjednat dohodu o vině a trestu nebo vydat trestní příkaz, upozorní orgány činné v trestním řízení při poučení prováděném v přípravném řízení poškozeného také na to, že může být vydán trestní příkaz nebo může dojít k sjednání dohody o vině a trestu a že v takovém případě je možné uplatnit nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení nejpozději do doby vydání trestního příkazu nebo při prvním jednání o takové dohodě. Má-li poškozený postavení oběti podle zákona o obětech trestných činů, jsou povinny jej poučit též o právech podle zákona o obětech trestných činů a poskytnout mu plnou možnost k jejich uplatnění.

Zajištění nároku poškozeného

§ 47

(1) Byla-li poškozenému způsobena trestným činem škoda nebo nemajetková újma, nebo získal-li obviněný takovým trestným činem na jeho úkor bezdůvodné obohacení, lze nárok až do pravděpodobné výše škody nebo nemajetkové újmy nebo až do pravděpodobného rozsahu bezdůvodného obohacení zajistit na majetku obviněného

Zajišťovat nelze nárok, který nelze v trestním řízení uplatnit. K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění.

(2) O zajištění podle odstavce 1 rozhoduje předseda senátu na návrh státního zástupce nebo poškozeného, v přípravném řízení státní zástupce na návrh poškozeného. V přípravném řízení může státní zástupce nárok zajistit i bez návrhu poškozeného, vyžaduje-li to ochrana jeho zájmů, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení.

(3) Je-li poškozenému známo, že obviněný je vlastníkem nemovité věci nebo má některou movitou věc umístěnu mimo místo jeho trvalého nebo jiného pobytu, uvede podle možností již v návrhu na zajištění svého nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, kde taková věc je.

(4) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce v usnesení o zajištění zakáže obviněnému, aby majetek uvedený v rozhodnutí o zajištění a případně též majetek, který bude při výkonu takového rozhodnutí sepsán, po oznámení usnesení převedl na jiného nebo jej zatížil anebo aby jej záměrně poškozoval nebo ničil. Dále mu uloží, aby předsedovi senátu a v přípravném řízení státnímu zástupci do 15 dnů od oznámení usnesení a u následně sepsaného majetku v jimi stanovené lhůtě sdělil, zda a kdo má k zajištěnému majetku předkupní nebo jiné právo nebo zda je jiným způsobem omezen výkon práva s ním nakládat, a bylo-li zajištěno majetkové právo, též kdo je osobou povinnou poskytnout odpovídající plnění, s upozorněním na následky nevyhovění takové výzvě ve stanovené lhůtě (§ 66). Je-li to zapotřebí pro účely zajištění, lze v usnesení o zajištění nebo i v dodatečném usnesení zakázat nebo omezit také výkon dalších práv souvisejících se zajištěným majetkem, a to včetně práv teprve v budoucnu vzniklých. Právní jednání učiněné v rozporu se zákazy uvedenými ve větě první a třetí je neplatné, přičemž soud k neplatnosti přihlédne i bez návrhu; o tom je třeba obviněného poučit.

(5) S majetkem obviněného, na který se vztahuje rozhodnutí o zajištění podle odstavců 1 a 2, lze v rámci výkonu rozhodnutí, veřejné dražby, exekuce nebo insolvenčního řízení nakládat jen po předchozím souhlasu předsedy senátu a v přípravném řízení státního zástupce. Na úhradu pohledávek, které jsou předmětem výkonu rozhodnutí, veřejné dražby, exekuce nebo insolvenčního řízení, se přednostně použije majetek nedotčený rozhodnutím o zajištění.

(6) Práva třetích osob k zajištěnému majetku lze uplatnit podle zvláštního právního předpisu.

(7) Poškozený musí být o zajištění jeho nároku vždy vyrozuměn s upozorněním na důvody, pro něž se zajištění podle § 48 odst. 1 zruší.

(8) Výkon rozhodnutí o zajištění nároku poškozeného a postup při správě zajištěného majetku stanoví zvláštní právní předpis. Při vrácení, vydání a jiném nakládání se zajištěnou věcí, která byla vydána nebo odňata, se postupuje přiměřeně podle ustanovení o vrácení, vydání a jiném nakládání s věcí důležitou pro trestní řízení.

§ 47a

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce upustí od provedení zajišťovacích úkonů nebo zajištění zruší, pokud obviněný nebo s jeho souhlasem jiná osoba složí na účet soudu u peněžního ústavu peněžitou jistotu ve výši odpovídající pravděpodobnému nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na

vydání bezdůvodného obohacení; jiná osoba musí být seznámena s podstatou obvinění a se skutečnostmi, které vedly nebo by mohly vést k zajištění. Byla-li složena peněžitá jistota nižší, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce provede zajišťovací úkony na majetku obviněného v rozsahu, v jakém pravděpodobný nárok poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení není zajištěn peněžitou jistotou.

(2) Peněžitou jistotu podle odstavce 1 předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zruší nebo omezí, jestliže pominuly důvody pro zajištění nároku poškozeného nebo je zřejmé, že nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení poškozenému v trestním řízení nelze přiznat nebo je podstatně nižší.

(3) Nerozhodne-li předseda senátu jinak, trvá peněžitá jistota podle odstavce 1 do právní moci odsuzujícího rozsudku. Byl-li takovým rozsudkem přiznán poškozenému nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, uhradí ji předseda senátu z peněžité jistoty.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 48

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zajištění zruší,

a) pomine-li důvod, pro který bylo nařízeno,

b) bylo-li trestní stíhání pravomocně zastaveno nebo skončilo-li pravomocným zprošťujícím rozsudkem, nebo

c) uplynuly-li čtyři měsíce ode dne, kdy nabyl právní moci rozsudek, jímž byl obžalovaný uznán vinným, nebo ode dne, kdy nabylo právní moci usnesení, jímž byla věc postoupena jinému orgánu.

(2) Zajištění je třeba omezit, ukáže-li se, že ho není třeba v rozsahu, v němž bylo nařízeno.

(3) Z důležitých důvodů může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce na návrh obviněného povolit provedení úkonu, který se týká zajištěného majetku.

(4) Obviněný má právo kdykoliv po právní moci usnesení o zajištění žádat o zrušení nebo omezení zajištění; o této žádosti předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, který o ní rozhoduje, vyrozumí poškozeného, jehož nárok byl zajištěn. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynut 30 dnů od právní moci takového rozhodnutí.

§ 49

Proti rozhodnutí podle § 47 a 48 je přípustná stížnost, jež má, pokud jde o zrušení zajištění, jeho omezení nebo povolení provedení úkonu, odkladný účinek.

ODDÍL OSMÝ

Zmocněnec zúčastněné osoby a poškozeného

§ 50

(1) Zúčastněná osoba a poškozený se mohou dát zastupovat zmocněncem, kterým může být i právnická osoba; o tom je třeba je poučit. Zmocněnec poškozeného může být současně důvěrníkem podle zákona o obětech trestných činů.

(2) Je-li zmocněncem zúčastněné osoby nebo poškozeného fyzická osoba, nesmí jím být osoba, která není plně svéprávná nebo jejíž svéprávnost je omezena; při hlavním líčení a veřejném zasedání nemůže být zmocněncem ten, kdo je k němu předvolán jako svědek, znalec nebo tlumočník.

§ 51

(1) Zmocněnec zúčastněné osoby a poškozeného je oprávněn činit za zúčastněnou osobu nebo poškozeného návrhy a podávat za ně žádosti a opravné prostředky; je též oprávněn zúčastnit se všech úkonů, kterých se může zúčastnit zúčastněná osoba nebo poškozený.

(2) Zmocněnec poškozeného a zúčastněné osoby je již od zahájení trestního stíhání oprávněn být přítomen při vyšetřovacích úkonech, jimiž se mají objasnit skutečnosti důležité pro uplatnění práv osob, které zastupuje, a jejich výsledek může být použit jako důkaz v řízení před soudem, ledaže by přítomností zmocněnce mohl být zmařen účel trestního řízení nebo nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění o něm zajistit. Může obviněnému i jiným vyslýchaným osobám klást otázky, avšak teprve tehdy, až policejní orgán výslech skončí a udělí mu k tomu slovo. Námitky proti způsobu provádění úkonu může vznášet kdykoli v jeho průběhu.

(3) Oznámí-li zmocněnec policejnímu orgánu, že se chce účastnit vyšetřovacího úkonu podle odstavce 2, je policejní orgán povinen včas zmocněnci sdělit, o jaký druh úkonu se jedná, dobu a místo jeho konání, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění zmocněnce nelze zajistit. Spočívá-li úkon ve výslechu osoby, policejní orgán zmocněnci sdělí i údaje, podle nichž lze takovou osobu ztotožnit. Nelze-li tyto údaje předem určit, musí být ze sdělení zřejmé, k čemu má tato osoba vypovídat.

(4) Má-li se zmocněnec poškozeného nebo zúčastněné osoby zúčastnit výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, je policejní orgán povinen přijmout opatření, která znemožňují zmocněnc zjistit skutečnou totožnost svědka, a proto sdělení o výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

§ 51a

(1) Osvědčí-li poškozený,

a) kterému byla způsobena úmyslným trestným činem těžká újma na zdraví, nebo

b) který je pozůstalým po oběti, které byla trestným činem způsobena smrt,

že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady vzniklé přibráním zmocněnce, rozhodne na jeho návrh předseda senátu soudu, který koná řízení v prvním stupni, a v přípravném řízení soudce, že má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu. Stejně rozhodne o takovém návrhu poškozeného, který uplatnil v souladu se zákonem nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydán bezdůvodného obohacení, není-li vzhledem k povaze uplatňované náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo jeji výši nebo vzhledem k povaze a rozsahu bezdůvodného obohacení zastoupení zmocněncem zjevně nadbytečné.

(2) Poškozený mladší než osmnáct let a zvlášť zranitelná oběť podle zákona o obětech trestných činů mají nárok, nejde-li o trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně i bez splnění podmínek podle odstavce 1.

(3) Návrh na rozhodnutí podle odstavce 1 včetně příloh, jimiž má být prokázána jeho důvodnost, podává poškozený v přípravném řízení prostřednictvím státního zástupce, který k němu připojí své vyjádření, a v řízení před soudem příslušnému soudu, který věc projednává.

(4) V případě, že si poškozený sám zmocněnce nezvolí, ustanoví jako zmocněnce za podmínek uvedených v odstavcích 1 nebo 2 předseda senátu a v přípravném řízení soudce advokáta zapsaného v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů pro právní pomoc podle zákona o obětech trestných činů podle místa působnosti a v pořadí, jak v něm následují. Není-li to možné nebo účelné, ustanoví zmocněncem jiného advokáta; ustanovení § 39 odst. 2 a 3 se použijí obdobně.

(5) Pominou-li důvody, které vedly k ustanovení zmocněnce poškozeného, nebo nemůže-li z důležitých důvodů zmocněnec poškozeného nadále zastupovat, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce i bez návrhu o zproštění ustanoveného zmocněnce povinnosti zastupovat poškozeného.

(6) Proti usnesení podle odstavců 1, 4 a 5 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(7) Náklady vzniklé přibráním zmocněnce poškozeného, který má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu, hradí stát.

ODDÍL DEVÁTÝ

Přístup k utajovaným informacím

§ 51b

(1) Jsou-li v trestním řízení projednávány utajované informace, musí být obviněný, zúčastněná osoba, poškozený, jejich zákonní zástupci, opatrovníci, zmocněnci a důvěrníci, obhájce, znalec, tlumočník, osoby podávající odborné vyjádření, jakož i další osoby, které se podle zákona musí zúčastnit trestního řízení, předem poučeny podle zvláštního právního předpisu.[1])

(2) Poučení podle odstavce 1 provede v přípravném řízení policejní orgán nebo státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu. Ten, kdo toto poučení provedl, založí písemný záznam o poučení do trestního spisu a jeho kopii zašle nejpozději do 30 dnů ode dne poučení Národnímu bezpečnostnímu úřadu.

(3) Poučení podle odstavce 1 není potřebné u těch osob, které se prokáží platným osvědčením fyzické osoby pro příslušný stupeň utajení utajovaných informací a poučením, vydanými podle zvláštního právního předpisu.[1a])

HLAVA TŘETÍ

Obecná ustanovení o úkonech trestního řízení

§ 52

Způsob provádění úkonů trestního řízení

Při provádění úkonů trestního řízení se musí jednat s osobami na úkonu zúčastněnými tak, jak to vyžaduje význam a výchovný účel trestního řízení; vždy je nutno šetřit jejich osobnosti a jejich ústavou zaručených práv.

§ 52a

Je-li to potřebné pro ochranu práv osob, zejména s ohledem na jejich věk nebo zdravotní stav, nebo vyžadují-li to bezpečnostní anebo jiné závažné důvody, lze při provádění úkonů trestního řízení využívat technické zařízení pro přenos obrazu a zvuku (dále jen „videokonferenční zařízení“), umožňuje-li to povaha těchto úkonů a je-li to technicky možné.

ODDÍL PRVNÍ

Dožádání

§ 53

(1) Soud, státní zástupce a policejní orgán vykonávají jednotlivé úkony trestního řízení ve svém obvodu zpravidla sami. Mimo svůj obvod vykonávají jednotlivé úkony trestního řízení dožádáním okresního soudu, státního zástupce nebo policejního orgánu, v jehož obvodu má být úkon proveden, nebo prostřednictvím videokonferenčního zařízení; není-li úkon prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, vykonají jej mimo svůj obvod sami, jen jestliže věc nesnese odkladu nebo je-li toho pro řádné posouzení věci nezbytně třeba.

(2) Nejvyšší soud, vrchní soud a krajský soud mohou jednotlivé úkony i ve svém obvodu vykonat dožádáním okresního soudu, v jehož obvodu má být úkon proveden; Nejvyšší soud a vrchní soud to mohou učinit též dožádáním krajského soudu.

§ 54

(1) V dožádání je třeba uvést spisové údaje, jejichž znalost je nutná k řádnému provedení úkonu. Je-li třeba, připojí dožadující orgán spisy a poukáže na ty jejich části, kde jsou potřebné údaje obsaženy. Dožádaný orgán je podle povahy věci a podle toho, co při provádění úkonu vyšlo najevo, oprávněn i povinen provést i další nezbytné úkony, zejména vyslechnout další osoby a dotazovat se na okolnosti v dožádání neuvedené, může-li to přispět k rychlému a správnému rozhodnutí věci.

(2) Úkony dožádaného soudu koná soudce z povolání; má přitom práva a povinnosti předsedy senátu.

ODDÍL DRUHÝ

Protokol

§ 55

Obecná ustanovení o sepisování protokolu

(1) Nestanoví-li zákon jinak, o každém úkonu trestního řízení se sepíše, a to zpravidla při úkonu nebo bezprostředně po něm, protokol, který musí obsahovat

a) pojmenování soudu, státního zástupce nebo jiného orgánu provádějícího úkon,

b) místo, čas a předmět úkonu,

c) jméno a příjmení úředních osob a jejich funkce, jméno a příjmení přítomných stran, jméno, příjmení a adresu zákonných zástupců, opatrovníků, obhájců a zmocněnců, popřípadě jméno a příjmení dalších osob, kteří se úkonu zúčastnili, a u obviněného a poškozeného též adresu, kterou uvede pro účely doručování, a další údaje nutné k zjištění nebo ověření totožnosti, včetně data narození nebo rodného čísla; jsou-li při prováděném úkonu zjištěny údaje o bydlišti a doručovací adrese, o místě výkonu zaměstnání či povolání nebo podnikání poškozeného, svědka, zákonného zástupce, opatrovníka, zmocněnce nebo důvěrníka, pak se na žádost těchto osob do protokolu neuvádějí, není-li to nezbytné pro dosažení účelu trestního řízení, ale vedou se tak, aby se s nimi mohli seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení a úředníci Probační a mediační služby činní v dané věci; to platí také pro údaje o osobních, rodinných a majetkových poměrech poškozeného a svědka; je-li to nezbytné pro řádné uplatnění práva na obhajobu osoby, proti níž se trestní řízení vede, sdělí se této osobě potřebné údaje; o sdělení údaje a jeho důvodech se učiní záznam do protokolu a bez zbytečného odkladu se o tom informuje osoba, o jejíž údaj jde,

d) stručné a výstižné vylíčení průběhu úkonu, z něhož by bylo patrné i zachování zákonných ustanovení upravujících provádění úkonu, dále podstatný obsah rozhodnutí při úkonu vyhlášených, a byl-li hned při úkonu doručen opis rozhodnutí, osvědčení o tomto doručení; pokud se provádí doslovná protokolace výpovědi osoby, je třeba to v protokole označit tak, aby bylo možné bezpečně určit počátek a konec doslovné protokolace,

e) návrhy stran, udělené poučení, popřípadě vyjádření poučených osob,

f) námitky stran nebo vyslýchaných osob proti průběhu úkonu nebo obsahu protokolu.

(2) Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že svědku nebo osobě jemu blízké v souvislosti s podáním svědectví zřejmě hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí porušení jejich základních práv, a nelze-li ochranu svědka spolehlivě zajistit jiným způsobem, orgán činný v trestním řízení učiní opatření k utajení totožnosti i podoby svědka; jméno a příjmení a jeho další osobní údaje se do protokolu nezapisují, ale vedou se odděleně od trestního spisu a mohou se s nimi seznamovat jen orgány činné v trestním řízení v dané věci. Svědek se poučí o právu požádat o utajení své podoby a podepsat protokol smyšleným jménem a příjmením, pod kterým je pak veden. Je-li třeba zajistit ochranu těchto osob, orgán činný v trestním řízení učiní bezodkladně všechna potřebná opatření. Zvláštní způsob ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon. Pominou-li důvody pro utajení podoby svědka a oddělené vedení osobních údajů svědka, orgán, který v té době vede trestní řízení, zruší stupeň utajení těchto informací, připojí uvedené údaje k trestnímu spisu a podoba svědka ani údaje o jeho totožnosti se nadále neutajují; to neplatí, je-li utajována totožnost a podoba osob uvedených v § 102a. O postupu podle věty páté orgán činný v trestním řízení bez zbytečného odkladu svědka informuje.

(3) V protokolu sepsaném o konfrontaci se zapíší výpovědi konfrontovaných osob doslovně, stejně tak i znění položených otázek a odpovědi na ně; také se uvedou všechny okolnosti, které jsou z hlediska účelu a provádění konfrontace důležité. V protokolu sepsaném o rekognici se podrobně uvedou okolnosti, za nichž byla rekognice prováděna, zejména pořadí, ve kterém byly osoby nebo věci ukázány podezřelému, obviněnému nebo svědkovi, doba a podmínky jejich pozorování a jejich vyjádření; o rekognici prováděné v přípravném řízení se zpravidla pořídí též obrazové záznamy. V protokolu sepsaném o vyšetřovacím pokusu, o rekonstrukci a o prověrce na místě je třeba podrobně popsat okolnosti, za nichž byly tyto úkony prováděny, jakož i jejich obsah a výsledky; pokud to okolnosti případu nevylučují, pořídí se též obrazové záznamy, náčrtky a jiné vhodné pomůcky, které se, je-li to možné, připojí k protokolu. Obdobně je třeba postupovat i v případě provádění dalších důkazů výslovně v zákoně neupravených.

(4) V českém jazyce se sepíše protokol o výpovědi osoby, i když vyslýchaná osoba vypovídá v jiném jazyce; záleží-li na doslovném znění výpovědi, zapíše zapisovatel nebo tlumočník do protokolu příslušnou část výpovědi také v jazyku, jímž tato osoba vypovídá.

(5) Za správnost protokolu odpovídá ten, kdo úkon provedl.

§ 55a

Použití zvláštních prostředků při protokolaci

(1) K zachycení průběhu úkonu lze podle potřeby využít i těsnopisného zápisu, který se pak spolu s přepisem do obyčejného písma připojí k protokolu, případně zvukového nebo obrazového záznamu, anebo i jiného vhodného prostředku. Je-li při provádění úkonu využito videokonferenčního zařízení, pořizuje se zvukový a obrazový záznam vždy.

(2) Byl-li o úkonu pořízen vedle protokolu i zvukový nebo obrazový záznam, poznamená se tato okolnost v protokolu sepsaném o úkonu, v němž se vedle údajů o čase, místě a způsobu jeho provedení uvede též údaj o použitém prostředku. Technický nosič záznamu se připojí ke spisu nebo se ve spise uvede, kde je uložen.

§ 55b

Některé zvláštnosti protokolace v řízení před soudem

(1) O průběhu hlavního líčení je, nerozhodne-li z důležitých důvodů předseda senátu jinak, pořizován zvukový záznam; ustanovení § 55a odst. 1 věty druhé tím není dotčeno.

(2) Je-li jako zapisovatel přibrán vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, protokol se nediktuje, ale samostatně jej podle zvukového záznamu pořizuje vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník.

(3) Výpovědi osob, které již byly vyslechnuty, se do protokolu o hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání zapisují jen potud, pokud obsahují odchylky nebo dodatky k dřívějším výpovědím nebo vysvětlením. Státní zástupce nebo obviněný mohou žádat, aby výpověď učiněná v řízení před soudem nebo její část byla doslovně zaprotokolována; předseda senátu takové žádosti vyhoví, pokud předmětem výpovědi není jen opakování toho, co je již zachyceno v protokolu.

(4) Protokol o hlavním líčení nebo veřejném zasedání není třeba písemně vyhotovovat, jestliže obviněný a státní zástupce prohlásí, že se vzdávají opravného prostředku proti rozhodnutí a na písemném vyhotovení protokolu o hlavním líčení nebo veřejném zasedání netrvají, anebo žádná z oprávněných osob nepodá opravný prostředek a rozhodnutí nabude právní moci. V takovém případě vyhotoví vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník stručný záznam o průběhu hlavního líčení nebo veřejného zasedání, ve kterém uvede místo a dobu trvání hlavního líčení nebo veřejného zasedání, přítomné osoby, výrok rozhodnutí s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito, a vyjádření oprávněných osob o využití opravných prostředků.

(5) Byl-li zvukový záznam pořízen o průběhu úkonu před soudem a není-li dán důvod k postupu podle odstavce 4, zaznamená se jeho podstatný obsah již v průběhu úkonu nebo bezprostředně po jeho ukončení do protokolu.

(6) V řízení před soudem odpovídá za správnost a úplnost protokolace vyšší soudní úředník nebo protokolující úředník, pokud byl přibrán jako zapisovatel.

(7) Zvukový záznam se uchovává na nosiči informací spolu se spisem, a není-li jeho připojení ke spisu možné, poznamená se do protokolu nebo stručného záznamu místo jeho uložení. Výmaz zvukového záznamu nelze provést před skartací spisu.

(8) Provádí-li se úkon mimo budovu soudu a zvukový záznam nelze pořídit, přibere se k úkonu zapisovatel a předseda senátu mu protokol diktuje.

§ 56

Podpisování protokolu

(1) Protokol o hlavním líčení a o veřejném a neveřejném zasedání podpisuje předseda senátu a zapisovatel; jiné protokoly podpíše ten, kdo úkon vykonal, a osoba, které se úkon týká, popřípadě zapisovatel, tlumočník, znalec

nebo jiná osoba přivzatá k úkonu. Je-li úkon prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, osoba, jíž se úkon týká, protokol nepodepisuje. Má-li protokol o výslechu více stránek, musí vyslýchaná osoba podepsat každou stránku protokolu. Odmítne-li vyslýchaný nebo jiná osoba přivzatá k úkonu protokol podepsat, uvede se to v protokolu s poznamenáním důvodu odmítnutí.

(2) Nemůže-li předseda senátu pro překážku delšího trvání podepsat protokol o hlavním líčení nebo o veřejném či neveřejném zasedání, podpíše jej jiný člen senátu. Je-li tato překážka u jiné osoby nebo u samosoudce, poznamená se v protokolu důvod, proč podpis odpadl.

§ 57

Oprava protokolu

(1) O opravě a doplnění protokolu o hlavním líčení a o veřejném a neveřejném zasedání a rovněž o námitkách proti takovému protokolu rozhoduje soud, o jehož protokol jde. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(2) Ten, kdo řídil jednání nebo provádění úkonu, může i po podpisu protokolu nařídit nebo provést opravu písařských chyb nebo jiných zřejmých nesprávností. Oprava se provede tak, aby původní zápis zůstal čitelný; opravu podpíše ten, kdo ji nařídil.

§ 58

Protokol o hlasování

(1) V protokolu o hlasování se uvede kromě všeobecných náležitostí (§ 55 odst. 1)

a) postup při jednotlivých hlasováních, jejich výsledek a výrok rozhodnutí,

b) mínění odlišné od názoru většiny, a to v celém znění i se stručným odůvodněním.

(2) Zápis o všech hlasováních, která se vyskytla v průběhu téhož jednání, pojme se do jediného protokolu o hlasování.

(3) Protokol o hlasování podpisují všichni členové senátu a zapisovatel.

(4) Protokol o hlasování se zalepí a připojí k protokolu o jednání. Otevřít jej smí jen předseda senátu u nadřízeného soudu při rozhodování o opravném prostředku a předseda senátu Nejvyššího soudu při rozhodování o stížnosti pro porušení zákona, jakož i soudce pověřený vyhotovením rozsudku; po nahlédnutí jej opět zalepí a otevření potvrdí svým podpisem.

(5) Protokol o hlasování se nesepisuje, jde-li o jednoduchá rozhodnutí, na kterých se senát usnesl jednomyslně a kterým předcházela porada pouze v jednací síni bez přerušení jednání; v protokole o jednání se v takovém případě poznamená, že usnesení bylo učiněno bez přerušení jednání.

ODDÍL TŘETÍ

Podání

§ 59

(1) Podání se posuzuje vždy podle svého obsahu, i když je nesprávně označeno. Lze je učinit písemně, ústně do protokolu, v elektronické podobě, telegraficky, telefaxem nebo dálnopisem.

(2) V přípravném řízení sepisují podání ústně do protokolu policejní orgány a okresní státní zastupitelství; v řízení před soudem je sepisují okresní soudy. Jsou-li pro to důležité důvody, mohou je výjimečně sepsat i státní zastupitelství a soudy vyššího stupně. Ústně do protokolu nelze podat dovolání.

(3) Pokud zákon pro podání určitého druhu nevyžaduje další náležitosti, musí být z podání patrno, kterému orgánu činnému v trestním řízení je určeno, kdo jej činí, které věci se týká a co sleduje, a musí být podepsáno a datováno. Podání je třeba předložit s potřebným počtem stejnopisů a s přílohami tak, aby jeden stejnopis zůstal u příslušného orgánu činného v trestním řízení a aby každá osoba dotčená takovým podáním dostala jeden stejnopis, jestliže je toho třeba. Nesplňuje-li tyto požadavky, orgán činný v trestním řízení ho vrátí podateli, je-li znám, k doplnění s příslušným poučením, jak nedostatky odstranit. Současně stanoví lhůtu k jejich odstranění. Není-li podatel znám anebo nejsou-li nedostatky ve stanovené lhůtě odstraněny, k podání se dále nepřihlíží; to neplatí pro trestní oznámení nebo pro jiný podnět, na jehož podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, nebo pro podání, jehož obsahem je opravný prostředek, i když neobsahuje všechny uvedené náležitosti. Z opravného prostředku však vždy musí být patrno, které rozhodnutí napadá a kdo jej činí.

(4) Činí-li se ústně trestní oznámení, je nutno oznamovatele vyslechnout o okolnostech, za nichž byl čin spáchán, o osobních poměrech toho, na něhož se oznámení podává, o důkazech a o výši škody způsobené oznámeným činem; je-li oznamovatel zároveň poškozeným nebo jeho zmocněncem, musí být vyslechnut též o tom, zda žádá, aby soud rozhodl v trestním řízení o jeho nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení. Výslech má být proveden tak, aby byl získán podklad pro další řízení.

(5) Jestliže byl protokol o trestním oznámení učiněném ústně sepsán u soudu, zašle jej soud neprodleně státnímu zástupci.

ODDÍL ČTVRTÝ

Lhůty

§ 60

Počítání lhůt

(1) Do lhůty určené podle dní se nezapočítává den, kdy se stala událost určující počátek lhůty.

(2) Lhůta stanovená podle týdnů, měsíců nebo let končí uplynutím toho dne, který svým jménem nebo číselným

označením odpovídá dni, kdy se stala událost určující počátek lhůty. Chybí-li tento den v posledním měsíci lhůty, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

(3) Připadne-li konec lhůty na den pracovního klidu nebo pracovního volna, pokládá se za poslední den lhůty nejbližší příští pracovní den.

(4) Lhůta je zachována též tehdy, jestliže podání bylo ve lhůtě

a) podáno jako poštovní zásilka adresovaná soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, u něhož má být podáno nebo který má ve věci rozhodnout,

b) učiněno u soudu nebo u státního zástupce, který má ve věci rozhodnout,

c) učiněno příslušníkem ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě u jeho náčelníka,

d) učiněno u ředitele nápravného zařízení, kde je ten, kdo podání činí, ve vazbě nebo v trestu, nebo

e) učiněno ústně do protokolu u kteréhokoli okresního soudu nebo okresního státního zástupce.

§ 61

Navrácení lhůty

(1) Zmešká-li obviněný nebo jeho obhájce z důležitých důvodů lhůtu k podání opravného prostředku, povolí mu, nestanoví-li zákon jinak, orgán, jemuž přísluší o opravném prostředku rozhodovat, navrácení lhůty. O navrácení lhůty je třeba požádat do tří dnů od pominutí překážky. Nebyl-li opravný prostředek ještě podán, je třeba jej se žádostí spojit. Jde-li o odvolání proti rozsudku, je možno odvolání odůvodnit ještě ve lhůtě osmi dnů od doručení usnesení o povolení navrácení lhůty.

(2) Byl-li opravný prostředek už zamítnut jako opožděný, zruší orgán při povolení navrácení lhůty zároveň i svoje rozhodnutí o zamítnutí opravného prostředku.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 se užije přiměřeně i tehdy, ukáže-li se, že lhůta k podání opravného prostředku, který byl zamítnut jako opožděný, zmeškána nebyla.

ODDÍL PÁTÝ

Doručování

§ 62

Obecné ustanovení

(1) Nebyla-li písemnost doručena při úkonu trestního řízení, doručuje ji orgán činný v trestním řízení do datové schránky[1b]). Není-li možné doručit písemnost tímto způsobem, doručuje ji orgán činný v trestním řízení sám nebo

prostřednictvím provozovatele poštovních služeb (dále jen „pošta“) a v případě, že by takové doručení nebylo úspěšné, i prostřednictvím orgánu obce. Doručují-li písemnost soud nebo státní zastupitelství samy, činí tak svými doručovateli nebo orgány justiční stráže. Nelze-li takto písemnost doručit, doručí se prostřednictvím příslušného policejního orgánu. V případech stanovených zvláštními předpisy doručuje orgán činný v trestním řízení prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti nebo jiného stanoveného orgánu.

(2) Má-li obviněný obhájce a poškozený nebo zúčastněná osoba zmocněnce, doručuje se písemnost pouze obhájci nebo zmocněnci, pokud zákon nestanoví jinak. Má-li však obviněný, poškozený nebo zúčastněná osoba něco osobně vykonat, doručuje se písemnost i jim.

(3) Doručuje-li orgán činný v trestním řízení písemnost prostřednictvím pošty, lze takovou písemnost vyhotovit za její součinnosti; podrobnosti takového postupu stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.

§ 63

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, užijí se pro způsob doručování fyzickým osobám, právnickým osobám, státním orgánům, státu, advokátům, notářům, obcím a vyšším územně samosprávným celkům přiměřeně předpisy platné pro doručování v občanském soudním řízení.

(2) Je-li adresátem obviněný, doručuje se mu především na adresu, kterou za tím účelem uvedl [§ 55 odst. 1 písm. c)].

(3) Písemnosti týkající se zajištění peněžních prostředků na účtu je možné doručovat též na adresu, kterou osoba, jíž byly peněžní prostředky na účtu zajištěny, uvedla bance nebo jinému subjektu, který pro ni vede účet, jako kontaktní adresu, pokud neoznačila žádnou adresu pro doručování v trestním řízení a ani se nezdržuje na jiné adrese pro doručování podle občanského soudního řádu.

(4) Doručují-li se obhájci v řízení proti uprchlému písemnosti určené pro obviněného (§ 306 odst. 1), postupuje se způsobem platným pro doručování obviněnému.

§ 64

Doručování do vlastních rukou

(1) Do vlastních rukou se doručuje

a) obviněnému obžaloba, návrh na schválení dohody o vině a trestu, návrh na potrestání a předvolání,

b) osobám oprávněným podat proti rozhodnutí opravný prostředek opis tohoto rozhodnutí,

c) jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

(2) Nebyl-li adresát písemnosti, kterou je třeba doručit do vlastních rukou, zastižen, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyrozumí, kde si ji může vyzvednout.

(3) Písemnost se ukládá

a) u okresního soudu, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u soudu, který má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje soudní doručovatel nebo orgán justiční stráže,

b) u státního zastupitelství, v jehož obvodu je místo doručení, nebo u státního zastupitelství, které má sídlo v místě doručení, jestliže ji doručuje doručovatel státního zastupitelství nebo orgán justiční stráže,

c) u pošty, jestliže se doručuje prostřednictvím pošty,

d) u orgánu obce, jestliže se doručuje prostřednictvím orgánu obce,

e) u příslušného orgánu policie, jestliže doručuje písemnost sám, anebo ji doručuje soud nebo státní zastupitelství prostřednictvím policejního orgánu.

(4) Nevyzvedne-li si adresát písemnost do deseti dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedověděl, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, nebo uvedenou adresu označil pro účely doručování, anebo jde o adresu uvedenou v § 63 odst. 3. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky, ledaže odesílatel vhození písemnosti do schránky vyloučí. Není-li takové schránky, písemnost se vrátí odesílateli a vyvěsí se o tom sdělení na úřední desce.

(5) Odstavec 4 se neužije, doručuje-li se

a) obviněnému usnesení o zahájení trestního stíhání, obžaloba, návrh na potrestání, návrh na schválení dohody o vině a trestu, rozsudek, trestní příkaz nebo předvolání k hlavnímu líčení nebo veřejnému zasedání, nebo

b) jiná písemnost, jestliže to předseda senátu, státní zástupce, nebo policejní orgán z důležitých důvodů nařídí.

(6) Je-li doručení podle odstavce 4 vyloučeno, musí to odesílatel na zásilce nápadně vyznačit. Doručující orgán v takovém případě vrátí písemnost odesílateli po marném uplynutí lhůty deseti dnů ode dne jejího uložení.

§ 64a

Odepření přijetí

(1) Odepře-li adresát, popřípadě osoba oprávněná za něj písemnost převzít, písemnost přijmout, poznamená se to na doručence spolu s datem a důvodem odepření a písemnost se vrátí.

(2) Uzná-li předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán, který písemnost odeslal, že přijetí bylo odepřeno bezdůvodně, považuje se písemnost za doručenou dnem, kdy přijetí bylo odepřeno; na tento následek musí být adresát doručovatelem upozorněn.

ODDÍL ŠESTÝ

Nahlížení do spisů

§ 65

(1) Obviněný, poškozený a zúčastněná osoba, jejich obhájci a zmocněnci mají právo nahlížet do spisů, s výjimkou protokolu o hlasování a osobních údajů svědka podle § 55 odst. 2, činit si z nich výpisky a poznámky a pořizovat si na své náklady kopie spisů a jejich částí. Totéž právo má zákonný zástupce nebo opatrovník obviněného, poškozeného nebo zúčastněné osoby, jestliže tyto osoby nejsou plně svéprávné nebo je-li jejich svéprávnost omezena. Jiné osoby tak mohou činit se souhlasem předsedy senátu a v přípravném řízení se souhlasem státního zástupce nebo policejního orgánu, jen pokud je toho třeba k uplatnění jejich práv.

(2) V přípravném řízení může státní zástupce nebo policejní orgán právo nahlédnout do spisů a spolu s tím ostatní práva uvedená v odstavci 1 ze závažných důvodů odepřít. Závažnost důvodů, ze kterých tato práva odepřel policejní orgán, je na žádost osoby, jíž se odepření týká, státní zástupce povinen urychleně přezkoumat. Tato práva nelze odepřít obviněnému a obhájci, jakmile byli upozorněni na možnost prostudovat spisy, a při sjednávání dohody o vině a trestu.

(3) Tomu, kdo měl právo být úkonu přítomen, nemůže být odepřeno nahlédnutí do protokolu o takovém úkonu. Obviněnému a jeho obhájci nemůže být odepřeno nahlédnutí do usnesení o zahájení trestního stíhání (§ 160 odst. 1).

(4) Práva státních orgánů a národního člena Eurojustu nahlížet do spisů podle jiných zákonných předpisů nejsou ustanovením předchozích odstavců dotčena.

(5) Při povolování nahlížet do spisů je nutno učinit takové opatření, aby byla zachována tajnost utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem a údajů, na které se vztahuje státem uložená nebo uznaná povinnost mlčenlivosti.

(6) Při nahlížení do spisů je nutno učinit taková opatření, aby nebyly zpřístupněny údaje, se kterými se podle § 55 odst. 1 písm. c) mohou seznamovat pouze orgány činné v trestním řízení a úředníci Probační a mediační služby činní v dané věci. V případě žádosti osoby, proti níž se trestní řízení vede, o sdělení těchto údajů se užije § 55 odst. 1 písm. c) obdobně.

ODDÍL SEDMÝ

Pořádková pokuta

§ 66

(1) Kdo přes předchozí napomenutí ruší řízení nebo kdo se k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu chová urážlivě nebo kdo bez dostatečné omluvy neuposlechne příkazu nebo nevyhoví výzvě, které mu byly dány podle tohoto zákona, může být předsedou senátu a v přípravném řízení státním zástupcem nebo policejním orgánem potrestán pořádkovou pokutou do 50 000 Kč.

(2) Dopustí-li se jednání uvedeného v odstavci 1 příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, může se přenechat příslušnému veliteli nebo náčelníku ke kázeňskému potrestání. Dopustí-li se takového jednání osoba, která je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, může se přenechat řediteli věznice k uložení pořádkového opatření nebo ke kázeňskému potrestání. Příslušný velitel, náčelník nebo ředitel je povinen o výsledku vyrozumět orgán činný v trestním řízení.

(3) Dopustí-li se jednání uvedeného v odstavci 1 obhájce nebo v řízení před soudem státní zástupce, předá se příslušnému orgánu ke kárnému postihu. Tento orgán je povinen o výsledku vyrozumět orgán činný v trestním řízení.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

HLAVA ČTVRTÁ

Předběžná opatření a zajištění osob a věcí důležitých pro trestní řízení

ODDÍL PRVNÍ

Vazba

§ 67

důvody vazby

Obviněný smí být vzat do vazby jen tehdy, jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava,

a) že uprchne nebo se bude skrývat, aby se tak trestnímu stíhání nebo trestu vyhnul, zejména nelze-li jeho totožnost hned zjistit, nemá-li stálé bydliště anebo hrozí-li mu vysoký trest,

b) že bude působit na dosud nevyslechnuté svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařit objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo

c) že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil,

a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán, má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný, a s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu vazb dosáhnout jiným opatřením, zejména uložením některého z předběžných opatření.

§ 68

(1) Vzít do vazby lze toliko osobu, proti níž bylo zahájeno trestní stíhání. Rozhodnutí o vazbě musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi.

(2) Vzít do vazby nelze obviněného, který je stíhán pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje dvě léta, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta.

(3) Omezení uvedená v odstavci 2 se neužijí, jestliže obviněný

a) uprchl nebo se skrýval,

b) opakovaně se nedostavil na předvolání a nepodařilo se jej předvést ani jinak zajistit jeho účast při úkonu trestního řízení,

c) je neznámé totožnosti a dostupnými prostředky se ji nepodařilo zjistit,

d) již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání, nebo

e) již opakoval trestnou činnost, pro niž je stíhán, nebo v takové trestné činnosti pokračoval, nebo byl za takovou trestnou činnost v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

(4) Omezení uvedená v odstavci 2 pro úmyslný trestný čin se neužijí, jestliže je dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. c) a s přihlédnutím k povaze takového trestného činu vyžaduje vzetí do vazby účinná ochrana poškozeného, zejména ochrana jeho života, zdraví nebo jiného obdobného zájmu.

§ 69

Příkaz k zatčení

(1) Jestliže je dán některý z důvodů vazby (§ 67) a obviněného nelze předvolat, předvést nebo zadržet a zajistit tak jeho přítomnost u výslechu, vydá v přípravném řízení soudce na návrh státního zástupce a v řízení před soudem předseda senátu příkaz, aby byl obviněný zatčen.

(2) Příkaz k zatčení musí vedle údajů zajišťujících, že obviněný nebude zaměněn s jinou osobou, obsahovat stručný popis skutku, pro nějž je obviněný stíhán, označení trestného činu, který se v tomto skutku spatřuje, a přesný popis důvodů, pro které se příkaz k zatčení vydává.

(3) Zatčení provedou na podkladě příkazu policejní orgány, které jsou též povinny, je-li toho k provedení příkazu třeba, vypátrat pobyt obviněného.

(4) Zatčená osoba má právo zvolit si obhájce, mluvit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se s ním již v průběhu zatčení. Zatčená osoba má dále právo na své náklady komunikovat prostřednictvím písemných sdělení nebo telefonu s osobou, kterou sama určí, je-li to technicky možné a pokud to okolnosti umožňují, zejména neohrozí-li to

dosažení účelu trestního řízení nebo nebrání-li tomu zájem na ochraně oběti; tato komunikace podléhá kontrole. Zatčený cizinec má právo, aby byl o jeho zatčení vyrozuměn konzulární úřad státu, jehož je občanem, a právo na komunikaci s tímto konzulárním úřadem. Nemá-li zatčený cizinec dostatek finančních prostředků, komunikace s konzulárním úřadem se mu umožní bezplatně. O těchto právech je třeba zatčenou osobu poučit a poskytnout jí plnou možnost jejich uplatnění.

(5) Policejní orgán, který obviněného na základě příkazu zatkl, je povinen ho neodkladně, nejpozději však do 24 hodin, dodat soudu, jehož soudce příkaz vydal, nebo na místo umožňující tomuto soudu provést výslech prostřednictvím videokonferenčního zařízení; není-li to výjimečně možné vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, musí být obviněný dodán nejpozději 24 hodin od zatčení jinému věcně příslušnému soudu. Nestane-li se tak, musí být obviněný propuštěn na svobodu.

(6) Soudce soudu, který příkaz k zatčení vydal, musí obviněného neprodleně vyslechnout, rozhodnout o vazbě a toto rozhodnutí oznámit obviněnému do 24 hodin od doby, kdy byl obviněný dodán na místo výslechu. Provádí-li výslech obviněného výjimečně jiný věcně příslušný soudce, jemuž byl obviněný dodán vzhledem k nepředvídatelným okolnostem, informuje o jeho výsledku soudce soudu, který příkaz k zatčení vydal. Tento soudce po získání informace o výslechu rozhodne o vazbě a své rozhodnutí oznámí prostřednictvím soudce provádějícího výslech obviněnému. Není-li obviněnému rozhodnutí o vazbě oznámeno do 24 hodin od doby, kdy byl dodán na místo výslechu, musí být propuštěn na svobodu. Obviněný má právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu, pokud je v uvedené lhůtě dosažitelný.

(7) Obviněného, který byl vzat do vazby, dodají do místa výkonu vazby policejní orgány.

§ 70

Vyrozumění o vazbě

(1) O vzetí do vazby je třeba bez průtahů vyrozumět některého rodinného příslušníka obviněného nebo jinou fyzickou osobu, u nichž obviněný uvede údaje potřebné k vyrozumění, jakož i jeho zaměstnavatele; to neplatí, prohlásí-li obviněný, že s takovým vyrozuměním nesouhlasí, ledaže jde o vyrozumění rodinného příslušníka mladistvého.

(2) O vzetí do vazby

a) příslušníka bezpečnostního sboru nebo zaměstnance České republiky zařazeného k výkonu práce v bezpečnostním sboru se vyrozumí též ředitel tohoto bezpečnostního sboru nebo, jde-li o vzetí do vazby ředitele bezpečnostního sboru, nadřízený ředitele bezpečnostního sboru[14]),

b) vojáka z povolání nebo vojáka v aktivní záloze se vyrozumí též ministr obrany,

c) státního zaměstnance se vyrozumí též služební orgán ve služebním úřadu, v němž státní zaměstnanec vykonává státní službu,

d) znalce, soudního tlumočníka nebo soudního překladatele se vyrozumí též Ministerstvo spravedlnosti,

e) cizince a o jeho propuštění z vazby se vyrozumí též konzulární úřad státu, jehož je cizinec občanem, pokud o to cizinec požádá, nestanoví-li jinak vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

§ 70a

(1) Příslušnou věznici je třeba bez průtahů vyrozumět o

a) vzetí obviněného do vazby,

b) změně důvodů vazby,

c) rozhodnutí o dalším trvání vazby,

d) rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby,

e) zákonném označení trestných činů, pro které je obviněný stíhán, nebo o jeho změně,

f) jménu, příjmení a adrese obhájce, který obviněného zastupuje,

g) osobních údajích spoluobviněného, pokud se nachází ve vazbě,

h) postoupení věci jinému orgánu činnému v trestním řízení,

i) podání obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu nebo o pravomocném rozhodnutí o vrácení věci státnímu zástupci k došetření.

(2) Vyrozumění podle odstavce 1 provede orgán činný v trestním řízení, který vede řízení v době, kdy došlo ke skutečnosti, kterou je třeba věznici oznámit; vrácení věci státnímu zástupci k došetření oznamuje soud, který takové rozhodnutí v prvním stupni učinil.

Trvání vazby

§ 71

Přezkoumávání trvání důvodů vazby

(1) Orgány činné v trestním řízení jsou povinny průběžně zkoumat, zda důvody vazby u obviněného ještě trvají nebo se nezměnily a zda nelze vazbu nahradit některým z opatření uvedených v § 73 a 73a. Přihlížejí při tom také k tomu, zda ponechání obviněného ve vazbě vyžaduje obtížnost věci nebo jiné závažné důvody, pro které nelze trestní stíhání skončit, a zda by propuštěním obviněného z vazby bylo zmařeno nebo podstatně ztíženo dosažení účelu trestního stíhání. Soudce tak činí v přípravném řízení pouze při rozhodování o

a) žádosti obviněného o propuštění z vazby,

b) návrhu státního zástupce na rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě,

c) změně důvodů vazby, jestliže byl shledán nový důvod vazby, nebo

d) stížnosti proti usnesení státního zástupce o vazbě.

(2) Obviněný musí být neprodleně propuštěn z vazby, jestliže

a) pomine důvod vazby, nebo

b) je zřejmé, že vzhledem k osobě obviněného a k povaze a závažnosti věci trestní stíhání nepovede k uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody, a nejsou-li dány okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 a 4.

§ 71a

Žádost o propuštění z vazby

Obviněný má právo kdykoli po právní moci rozhodnutí o vzetí do vazby žádat o propuštění z vazby. Za žádost o propuštění z vazby se považuje i návrh obviněného na přijetí některého z opatření nahrazujících vazbu. O takové žádosti musí být rozhodnuto bez zbytečného odkladu. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci posledního rozhodnutí, kterým byla zamítnuta jeho žádost o propuštění z vazby, nebo kterým bylo rozhodnuto o dalším trvání vazby nebo o změně důvodů vazby.

§ 72

Rozhodování o dalším trvání vazby

(1) Nejpozději každé tři měsíce od právní moci rozhodnutí o vzetí do vazby nebo právní moci jiného rozhodnutí o vazbě je v přípravném řízení soudce povinen rozhodnout na návrh státního zástupce o tom, zda se obviněný i nadále ponechává ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští. Jinak musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby

(2) Návrh státního zástupce na vydání rozhodnutí soudce o dalším trvání vazby podle odstavce 1 je třeba doručit soudu nejpozději 15 dnů před uplynutím lhůty tří měsíců.

(3) Soud je povinen nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy u něj byla podána obžaloba proti obviněnému, který je ve vazbě, nebo návrh na schválení dohody o vině a trestu sjednané s obviněným, který je ve vazbě, nebo kdy mu byl doručen spis na základě rozhodnutí o postoupení nebo přikázání věci obviněného, který je ve vazbě, rozhodnout, zda se obviněný ponechává i nadále ve vazbě, nebo zda se z vazby propouští; jinak musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby. Ponechá-li soud obviněného ve vazbě, nebo rozhodne-li soud o vzetí obviněného do vazby až po podání obžaloby nebo návrhu na schválení dohody o vině a trestu, je povinen postupovat přiměřeně podle odstavce 1.

(4) Jestliže tříměsíční lhůta pro rozhodnutí soudu o dalším trvání vazby skončí v průběhu řízení o opravném prostředku před nadřízeným soudem, je k rozhodnutí o ponechání obviněného ve vazbě nebo o jeho propuštění z vazby příslušný tento nadřízený soud; při předložení spisu jej soud, proti jehož rozhodnutí byl podán opravný prostředek, vyrozumí o konci této lhůty.

Nejvyšší přípustná doba trvání vazby

§ 72a

(1) Vazba může trvat v přípravném řízení a v řízení před soudem jen nezbytně nutnou dobu. Celková doba trvání vazby v trestním řízení nesmí přesáhnout

a) jeden rok, je-li vedeno trestní stíhání pro přečin,

b) dva roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zločin,

c) tři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin,

d) čtyři roky, je-li vedeno trestní stíhání pro zvlášť závažný zločin, za který lze podle trestního zákona uložit výjimečný trest.

(2) Z doby uvedené v odstavci 1 připadá jedna třetina na přípravné řízení a dvě třetiny na řízení před soudem. Není-li přípravné řízení nebo řízení před soudem před uplynutím této doby skončeno, musí být nejpozději v poslední den této lhůty obviněný propuštěn z vazby. Je-li obviněný stíhán pro dva nebo více trestných činů, je pro určení této doby rozhodující čin nejpřísněji trestný. Je-li skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, jiným trestným činem, a délka vykonané vazby již přesáhla dobu stanovenou pro přípravné řízení nebo řízení před soudem, obviněný musí být neprodleně propuštěn z vazby.

(3) Vazba z důvodu uvedeného v § 67 písm. b) může trvat nejdéle tři měsíce. Nebyl-li obviněný, který není ve vazbě současně i z jiného důvodu, propuštěn z vazby před uplynutím lhůty uvedené ve větě první, musí být propuštěn nejpozději poslední den této lhůty. Bylo-li zjištěno, že obviněný již působil na svědky nebo spoluobviněné nebo jinak mařil objasňování skutečností závažných pro trestní stíhání [§ 68 odst. 3 písm. d)], rozhodne o ponechání obviněného ve vazbě nad stanovenou lhůtu v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce a po podání obžaloby nebo návrhu na schválení dohody o vině a trestu soud.

(4) Doba trvání vazby se počítá ode dne, kdy došlo k omezení osobní svobody obviněného. Při vrácení věci státnímu zástupci k došetření pokračuje běh lhůty, která připadá na přípravné řízení, ode dne, kdy byl spis doručen státnímu zástupci.

(5) Doba trvání vazby, o níž bylo rozhodnuto v řízení o dovolání (§ 265l odst. 4 a § 265o odst. 2), o stížnosti pro porušení zákona (§ 275 odst. 3), o návrhu na povolení obnovy řízení (§ 282 odst. 2 a § 287), po zrušení výroku o trestu nálezem Ústavního soudu (§ 314k odst. 1) nebo v řízení o výkonu trestu vyhoštění (§ 350c odst. 1), se posuzuje samostatně a nezávisle na vazbě v původním řízení. Ustanovení věty první se užije obdobně na vazbu v

řízení podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

§ 72b

Byl-li soudem vyhlášen rozsudek, kterým byl obviněný odsouzen pro zvlášť závažný zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, nezapočítává se doba vazby od vyhlášení takového rozsudku do nařízení výkonu uloženého trestu odnětí svobody nebo do zrušení takového rozsudku do celkové doby trvání vazby podle § 72a odst. 1.

§ 73

Nahrazení vazby zárukou, dohledem, předběžným opatřením nebo slibem

(1) Je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) nebo c), může orgán rozhodující o vazbě ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu, jestliže

a) zájmové sdružení občanů uvedené v § 3 odst. 1, anebo důvěryhodná osoba schopná příznivě ovlivňovat chování obviněného, nabídnou převzetí záruky za další chování obviněného a za to, že se obviněný na vyzvání dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu a že vždy předem oznámí vzdálení se z místa pobytu, a orgán rozhodující o vazbě považuje záruku vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečnou a přijme ji,

b) obviněný dá písemný slib, že povede řádný život, zejména že se nedopustí trestné činnosti, na vyzvání se dostaví k soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, vždy předem oznámí vzdálení se z místa pobytu a že splní povinnosti a dodrží omezení, která se mu uloží, a orgán rozhodující o vazbě považuje slib vzhledem k osobě obviněného a k povaze projednávaného případu za dostatečný a přijme jej,

c) s ohledem na osobu obviněného a povahu projednávaného případu lze účelu vazby dosáhnout dohledem probačního úředníka nad obviněným, nebo

d) zároveň rozhodne o uložení některého z předběžných opatření.

(2) Soud a v přípravném řízení státní zástupce seznámí toho, kdo nabízí převzetí záruky podle odstavce 1 písm. a) a splňuje podmínky pro její přijetí, s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby.

(3) Obviněný, nad nímž byl vysloven dohled probačního úředníka nahrazující vazbu, je povinen se ve stanovených lhůtách dostavit k probačnímu úředníkovi, změnit místo pobytu pouze s jeho souhlasem a podrobit se dalším omezením stanoveným ve výroku rozhodnutí, která směřují k tomu, aby se nedopustil trestné činnosti a nemařil průběh trestního řízení. Orgán rozhodující o vazbě může současně uložit obviněnému povinnost zdržovat se ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části, nebrání-li mu v tom důležité důvody, zejména výkon zaměstnání nebo povolání nebo poskytnutí zdravotních služeb u poskytovatele zdravotních služeb v důsledku jeho onemocnění nebo úrazu; pro stanovení časového období se použije přiměřeně § 60 odst. 4 trestního zákoníku. Obviněný je povinen probačnímu úředníkovi umožnit vstup do určeného obydlí nebo jeho části.

(4) V souvislosti s nahrazením vazby některým opatřením uvedeným v odstavci 1 může orgán rozhodující o vazbě rozhodnout o výkonu elektronické kontroly plnění povinností uložených v souvislosti s tímto opatřením prostřednictvím elektronického kontrolního systému umožňujícího detekci pohybu obviněného, jestliže obviněný slíbí, že při výkonu elektronické kontroly poskytne veškerou potřebnou součinnost. Před tím orgán rozhodující o vazbě obviněného poučí o průběhu elektronické kontroly.

(5) V souvislosti s nahrazením vazby některým opatřením uvedeným v odstavci 1 může orgán rozhodující o vazbě současně uložit obviněnému omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí. V takovém případě orgán rozhodující o vazbě vyzve obviněného nebo toho, kdo má cestovní doklad obviněného u sebe, aby mu cestovní doklad[10]) ve lhůtě jím stanovené vydal, jinak mu bude odejmut; na postup při odnětí cestovního dokladu se § 79 použije přiměřeně. Opis usnesení, kterým bylo rozhodnuto o uložení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které se týká státního občana České republiky, zašle orgán rozhodující o vazbě orgánu příslušnému k vydání cestovního dokladu; tento orgán také vyrozumí o vydání nebo odnětí cestovního dokladu.

(6) Obviněný, kterému bylo v souvislosti s nahrazením vazby uloženo omezení uvedené v odstavci 4 nebo 5, má právo kdykoliv žádat o jeho zrušení. O takové žádosti musí orgán rozhodující o vazbě rozhodnout bez zbytečného odkladu. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li nové důvody, opakovat až po uplynutí tří měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

(7) Orgán, který rozhodl o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které se týká státního občana České republiky, vyrozumí o této skutečnosti bez zbytečného odkladu orgán příslušný k vydání cestovního dokladu; tento orgán rovněž vyrozumí o vrácení cestovního dokladu obviněnému.

(8) Neplní-li obviněný povinnosti uložené v souvislosti s nahrazením vazby některým opatřením uvedeným v odstavci 1 a trvají-li důvody vazby, soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne o vazbě.

§ 73a

Peněžitá záruka

(1) Je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. a) nebo c), může orgán rozhodující o vazbě ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu též tehdy, jestliže přijme složenou peněžitou záruku, jejíž výši určil. Je-li však obviněný stíhán pro trestný čin vraždy (§ 140 trestního zákoníku), těžkého ublížení na zdraví (§ 145 trestního zákoníku), mučení a jiného nelidského a krutého zacházení podle § 149 odst. 3, 4 trestního zákoníku, obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), loupeže podle § 173 odst. 4 trestního zákoníku, braní rukojmí podle § 174 odst. 3, 4 trestního zákoníku, znásilnění podle § 185 odst. 3, 4 trestního zákoníku, sexuálního útoku podle § 185a odst. 3, 4 trestního zákoníku, sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 5, 6 trestního zákoníku, pohlavního zneužití podle § 187 odst. 2, 3 trestního zákoníku, obecného ohrožení podle § 272 odst. 2, 3 trestního zákoníku, vývoje, výroby a držení zakázaných bojových prostředků (§ 280 trestního zákoníku), nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 3, 4 trestního zákoníku, získání kontroly nad vzdušným dopravním prostředkem, civilním plavidlem a pevnou plošinou (§ 290 trestního zákoníku), zavlečení vzdušného

dopravního prostředku do ciziny podle § 292 odst. 2, 3 trestního zákoníku, vlastizrady (§ 309 trestního zákoníku), rozvracení republiky (§ 310 trestního zákoníku), teroristického útoku (§ 311 trestního zákoníku), teroru (§ 312 trestního zákoníku), sabotáže (§ 314 trestního zákoníku), vyzvědačství (§ 316 trestního zákoníku), spolupráce s nepřítelem (§ 319 trestního zákoníku), válečné zrady (§ 320 trestního zákoníku), genocidia (§ 400 trestního zákoníku), útoku proti lidskosti (§ 401 trestního zákoníku), apartheidu a diskriminace skupiny lidí (§ 402 trestního zákoníku), agrese (§ 405a trestního zákoníku), přípravy útočné války (§ 406 trestního zákoníku), styků ohrožujících mír (§ 409 trestního zákoníku), použití zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 411 trestního zákoníku), válečné krutosti (§ 412 trestního zákoníku), perzekuce obyvatelstva (§ 413 trestního zákoníku), plenění v prostoru válečných operací (§ 414 trestního zákoníku), zneužití mezinárodně uznávaných a státních znaků (§ 415 trestního zákoníku), nebo zneužití vlajky a příměří (§ 416 trestního zákoníku), a je-li dán důvod vazby uvedený v § 67 písm. c), nelze peněžitou záruku přijmout. Se souhlasem obviněného může peněžitou záruku složit i jiná osoba, musí však být před jejím přijetím seznámena s podstatou obvinění a se skutečnostmi, v nichž je shledáván důvod vazby.

(2) Na návrh obviněného nebo osoby, která nabízí složení peněžité záruky, orgán uvedený v odstavci 1 rozhodne, že

a) přijetí peněžité záruky je přípustné, a zároveň s přihlédnutím k osobě a k majetkovým poměrům obviněného nebo toho, kdo za něho složení peněžité záruky nabízí, k povaze a závažnosti trestného činu, pro který je obviněný stíhán, a závažnosti důvodů vazby určí výši peněžité záruky v odpovídající hodnotě od 10 000 Kč výše a způsob jejího složení, nebo

b) vzhledem k okolnostem případu nebo závažnosti skutečností odůvodňujících vazbu nabídku peněžité záruky nepřijímá.

(3) Pokud orgán uvedený v odstavci 1 rozhodne, že přijetí peněžité záruky je přípustné, může zároveň rozhodnout o uložení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí. Pro případy podle věty první se § 73 odst. 5 až 7 použijí obdobně.

(4) Soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne, že peněžitá záruka připadá státu, jestliže obviněný

a) uprchne, skrývá se nebo neoznámí změnu svého pobytu, a znemožní tak doručení předvolání nebo jiné písemnosti soudu, státního zástupce nebo policejního orgánu,

b) zaviněně se nedostaví na předvolání k úkonu trestního řízení, jehož provedení je bez jeho přítomnosti vyloučeno,

c) opakuje trestnou činnost nebo se pokusí dokonat trestný čin, který dříve nedokonal nebo který připravoval nebo kterým hrozil, nebo

d) se vyhýbá výkonu uloženého trestu odnětí svobody nebo peněžitého trestu.

(5) Peněžitou záruku zruší nebo změní její výši na návrh obviněného nebo osoby, která ji složila, anebo i bez návrhu soud nebo státní zástupce, který v té době vede řízení, jestliže pominuly důvody, které k jejímu přijetí vedly, nebo se

změnily okolnosti rozhodné pro určení její výše. Rozhodne-li o zrušení peněžité záruky nebo o jejím připadnutí státu, přezkoumá zároveň, zda nejsou dány důvody pro rozhodnutí o vzetí do vazby, a případně provede potřebné úkony.

(6) Nerozhodne-li soud jinak, trvá peněžitá záruka u obviněného, který byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo peněžitému trestu, do dne, kdy obviněný nastoupí výkon trestu odnětí svobody, zaplatí peněžitý trest a náklady trestního řízení; odstavec 7 tím není dotčen. Nezaplatí-li obviněný peněžitý trest nebo náklady trestního řízení ve stanovené lhůtě, na jejich zaplacení se použijí prostředky z peněžité záruky.

(7) Byla-li odsuzujícím rozsudkem obviněnému uložena povinnost nahradit poškozenému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích a poškozený o to ve stanovené lhůtě požádá, peněžitá záruka se poté, co odsouzený splnil své povinnosti uvedené v odstavci 6, použije k úhradě pohledávky poškozeného. Nepostačují-li prostředky z peněžité záruky k uspokojení pohledávek všech poškozených, tyto pohledávky se uspokojí poměrně.

(8) Jakmile je možno peněžitou záruku použít k úhradě pohledávky poškozeného podle odstavce 7, soud o tom poškozeného vyrozumí. Nepožádá-li poškozený o využití peněžité záruky k úhradě své pohledávky do tří měsíců od tohoto vyrozumění, peněžitá záruka se vrátí odsouzenému nebo osobě, která peněžitou záruku složila. O tom je třeba poškozeného poučit.

(9) Na důvody, pro které peněžitá záruka může připadnout státu, být použita na zaplacení peněžitého trestu, nákladů trestního řízení nebo k uhrazení pohledávky poškozeného, musí být obviněný a osoba, která peněžitou záruku složila, předem upozorněni.

§ 73b

Orgány rozhodující o vazbě

(1) O vzetí obviněného do vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. O vazbě obviněného zatčeného podle § 69 rozhoduje v řízení před soudem soudce; v takovém případě má stejná práva a povinnosti jako senát a jeho předseda.

(2) O žádosti obviněného o propuštění z vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce. Nevyhoví-li státní zástupce žádosti o propuštění z vazby, je povinen ji nejpozději do pěti pracovních dnů od doručení předložit k rozhodnutí soudci; o tomto postupu vyrozumí obviněného. Souhlasí-li státní zástupce s propuštěním obviněného z vazby, může v řízení před soudem o propuštění z vazby rozhodnout předseda senátu.

(3) O dalším trvání vazby obviněného rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(4) O změně důvodů vazby rozhoduje soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce; pominul-li některý z důvodů vazby, může o pominutí důvodu vazby rozhodnout v přípravném řízení i státní zástupce.

(5) O žádosti o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které bylo obviněnému uloženo

podle § 73 odst. 5 nebo § 73a odst. 3, nebo o zrušení předběžného opatření nahrazujícího vazbu rozhoduje soud a v přípravném řízení státní zástupce.

(6) Rozhodnutí, kterým se obviněný propouští z vazby, může v přípravném řízení učinit i státní zástupce. V případě překročení lhůty pro rozhodnutí o dalším trvání vazby podle § 72 nebo překročení nejvyšší přípustné doby trvání vazby podle § 72a vydá soud a v přípravném řízení soudce nebo státní zástupce pouze příkaz k propuštění obviněného z vazby.

§ 73c

Zvláštní náležitosti rozhodnutí o vazbě

V odůvodnění rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby nebo jiného rozhodnutí o vazbě, jehož důsledkem je ponechání obviněného ve vazbě, musí být kromě obecných náležitostí (§ 134) uvedeny také

a) skutečnosti, které odůvodňují podezření ze spáchání trestného činu, pro který je obviněný stíhán,

b) konkrétní skutečnosti, ze kterých jsou dovozovány důvody vazby, popřípadě okolnosti uvedené v § 68 odst. 3 a 4 a v § 72a odst. 3,

c) důvody, pro které nebylo možné dosáhnout účelu vazby jiným opatřením.

§ 73d

Vazební zasedání

(1) Koná-li se hlavní líčení nebo veřejné zasedání, jehož se účastní obviněný, rozhodne soud i o vazbě, je-li to potřebné vzhledem ke stanoveným lhůtám.

(2) Rozhoduje-li soud o vzetí obviněného do vazby mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání, nebo rozhoduje-li soudce o vzetí do vazby v přípravném řízení, rozhoduje vždy ve vazebním zasedání.

(3) V jiných případech než uvedených v odstavcích 1 a 2 se rozhoduje ve vazebním zasedání, jestliže o to obviněný výslovně požádá, nebo soud a v přípravném řízení soudce považuje osobní slyšení obviněného za potřebné pro účely rozhodnutí o vazbě. Vazební zasedání však není třeba konat, i když o jeho konání obviněný výslovně požádal, jestliže

a) obviněný se jej následně odmítl zúčastnit,

b) obviněný byl slyšen k vazbě v posledních šesti týdnech, neuvedl žádné nové okolnosti podstatné pro rozhodnutí o vazbě nebo jím uváděné okolnosti zjevně nemohou vést ke změně rozhodnutí o vazbě,

c) zdravotní stav obviněného neumožňuje jeho výslech, nebo

d) obviněný se propouští z vazby.

§ 73e

Příprava vazebního zasedání

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení soudce předvolá nebo nechá předvést k vazebnímu zasedání obviněného a vyrozumí o něm státního zástupce a obhájce. Rozhoduje-li se o vazbě zadrženého nebo zatčeného obviněného, obhájce se vyrozumí, je-li ve lhůtě 24 hodin, v níž nejpozději musí být rozhodnuto o vazbě, dosažitelný.

(2) Dobu konání vazebního zasedání stanoví předseda senátu a v přípravném řízení soudce tak, aby státní zástupce a obhájce měli možnost se vazebního zasedání zúčastnit a byly dodrženy lhůty stanovené pro rozhodnutí o vazbě.

§ 73f

Přítomnost osob při vazebním zasedání

(1) Vazební zasedání se v řízení před soudem koná za stálé přítomnosti samosoudce; v případech, kdy rozhoduje senát, za stálé přítomnosti všech členů senátu.

(2) Vazebního zasedání se vždy účastní obviněný; jeho účast může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení. Účast státního zástupce a obhájce při vazebním zasedání není nutná.

(3) Vazební zasedání se koná bez účasti veřejnosti.

§ 73g

Průběh vazebního zasedání

(1) Po zahájení vazebního zasedání podá předseda senátu nebo určený člen senátu a v přípravném řízení soudce zprávu o stavu věci. Poté podle povahy věci přednese návrh státní zástupce nebo žádost o propuštění z vazby obviněný nebo jeho obhájce.

(2) Státní zástupce, obviněný a jeho obhájce přednesou svá vyjádření a případné návrhy na provedení šetření potřebného pro rozhodnutí o vazbě. Není-li některá z těchto osob přítomna a jsou-li její vyjádření a návrhy obsaženy ve spise, anebo požádá-li o to, přednese jejich obsah předseda senátu nebo jím určený člen senátu a v přípravném řízení soudce. Následně předseda senátu a v přípravném řízení soudce vyslechne obviněného ke všem okolnostem podstatným pro rozhodnutí o vazbě. Státní zástupce a obhájce mohou klást obviněnému otázky, avšak teprve tehdy, až jim k tomu předseda senátu a v přípravném řízení soudce udělí slovo.

(3) Jsou-li ve vazebním zasedání prováděny důkazy, užije se přiměřeně ustanovení o dokazování v hlavním líčení;

omezení v provádění důkazů čtením protokolu o výpovědi svědka nebo znalce (§ 211 odst. 1 a 5) se neuplatní.

(4) Na závěr vazebního zasedání předseda senátu a v přípravném řízení soudce udělí slovo k závěrečným návrhům státnímu zástupci, obhájci a obviněnému.

(5) Rozhodnutí se vždy vyhlásí ve vazebním zasedání.

(6) Ustanovení § 55b, 56 a 57 se přiměřeně užijí i na vazební zasedání.

§ 74

Stížnost proti rozhodnutí o vazbě

(1) Proti rozhodnutí o vazbě (§ 68, 69, 71, 71a, 72, § 72a odst. 3, § 73 a 73a) je přípustná stížnost. Na rozhodování o stížnosti proti rozhodnutí o vazbě se obdobně užijí ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g).

(2) Odkladný účinek má pouze stížnost stran proti rozhodnutí o připadnutí peněžité záruky státu a stížnost státního zástupce proti rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby, nejde-li o propuštění z vazby po vyhlášení zprošťujícího rozsudku. Byl-li však státní zástupce přítomen při vyhlášení rozhodnutí, má jeho stížnost odkladný účinek jen tehdy, byla-li podána ihned po vyhlášení rozhodnutí.

(3) Rozhodne-li soud na základě stížnosti o zrušení rozhodnutí o vzetí obviněného do vazby nebo o dalším trvání vazby [§ 149 odst. 1 písm. b)], může věc vrátit k novému projednání a rozhodnutí pouze z důvodu závažných vad rozhodnutí. V takovém případě musí být obviněný neprodleně propuštěn z vazby.

§ 74a

Omezení obviněného ve výkonu trestu odnětí svobody

(1) Je-li vedeno trestní stíhání proti obviněnému ve výkonu trestu odnětí svobody a je-li dán některý z důvodů vazby podle § 67, rozhodne o důvodech, obsahu a trvání nezbytných omezení, která se proti němu uplatní, soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(2) Uložená omezení nesmí být závažnější než ta, kterým by jinak byl obviněný podroben ve vazbě.

(3) Na rozhodování o omezeních, jejich trvání a o žádostech o zrušení omezení se přiměřeně užijí ustanovení § 68 odst. 1, § 71, 71a, 72, 72a a 74. Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost. Ustanovení o vazebním zasedání se neužijí.

ODDÍL DRUHÝ

Zadržení

§ 75

Zadržení obviněného policejním orgánem

Jestliže je dán některý z důvodů vazby (§ 67), může policejní orgán obviněného zadržet. Je však povinen provedené zadržení státnímu zástupci bezodkladně ohlásit a předat mu opis protokolu, který sepsal při zadržení, i další materiál, který státní zástupce potřebuje, aby popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí být podán tak, aby obviněný mohl být nejpozději do 48 hodin od zadržení odevzdán soudu, jinak musí být propuštěn na svobodu.

§ 76

Zadržení osoby podezřelé

(1) Osobu podezřelou ze spáchání trestného činu může, je-li dán některý z důvodů vazby (§ 67), policejní orgán v naléhavých případech zadržet, i když dosud proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160 odst. 1). K zadržení je třeba předchozího souhlasu státního zástupce. Bez takového souhlasu lze zadržení provést, jen jestliže věc nesnese odkladu a souhlasu předem nelze dosáhnout, zejména byla-li ona osoba přistižena při trestném činu anebo zastižena na útěku.

(2) Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit.

(3) Policejní orgán, který provedl zadržení, zadrženou osobu vyslechne a o výslechu sepíše protokol, v němž označí místo, čas a bližší okolnosti zadržení a uvede osobní údaje zadržené osoby, jakož i podstatné důvody zadržení.

(4) Policejní orgán, který zadržení provedl nebo kterému byla podle odstavce 2 odevzdána osoba přistižená při trestném činu, ji propustí bezodkladně na svobodu v případě, že bude podezření rozptýleno nebo důvody zadržení z jiné příčiny odpadnou. Nepropustí-li zadrženou osobu na svobodu, předá státnímu zástupci protokol o jejím výslechu s vyhotovením usnesení o zahájení trestního stíhání a další důkazní materiál tak, aby státní zástupce popřípadě mohl podat návrh na vzetí do vazby. Návrh musí policejní orgán podat bez odkladu, aby osoba zadržená podle tohoto zákona mohla být odevzdána soudu nejpozději do 48 hodin od tohoto zadržení; jinak musí být propuštěna na svobodu.

(5) Ustanovení § 33 odst. 1, 5 a 6, § 91, 92, 93 a 95 je třeba přiměřeně dbát i tehdy, jestliže je zadržená osoba vyslýchána v době, kdy ještě proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§ 160).

(6) Zadržený podezřelý má právo požadovat, aby obhájce byl přítomen při jeho výslechu podle odstavce 3, ledaže je obhájce ve lhůtě uvedené v odstavci 4 nedosažitelný.

§ 76a

Příkaz k zadržení

(1) Je-li dán některý z důvodů vazby a nelze-li osobě podezřelé ze spáchání trestného činu doručit opis usnesení o zahájení trestního stíhání a takovou osobu nelze předvolat, předvést nebo bez odkladu zadržet, vydá soudce na návrh státního zástupce příkaz k jejímu zadržení.

(2) Příkaz k zadržení musí vedle údajů zajišťujících, že osoba, jež má být zadržena, nebude zaměněna s jinou osobou, obsahovat přesný popis důvodů, pro které se vydává. Připojí se k němu opis usnesení o zahájení trestního stíhání.

(3) Zadržení provedou na podkladě příkazu policejní orgány, které jsou též povinny, pokud je to třeba, vypátrat pobyt podezřelé osoby.

(4) Policejní orgán, který podezřelou osobu na základě příkazu zadržel, je povinen jí neprodleně doručit opis usnesení o zahájení trestního stíhání, vyslechnout ji a s protokolem o jejím výslechu a dalším důkazním materiálem předat státnímu zástupci tak, aby státní zástupce mohl případně podat návrh na její vzetí do vazby do 48 hodin od zadržení; jinak musí být taková osoba propuštěna na svobodu.

(5) Soudce, kterému byla zadržená osoba dodána, dále postupuje přiměřeně podle § 77 odst. 2.

§ 76b

Práva zadržené osoby

Zadržená osoba má právo zvolit si obhájce, mluvit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se s ním již v průběhu zadržení. Zadržená osoba má dále právo na své náklady komunikovat prostřednictvím písemných sdělení nebo telefonu s osobou, kterou sama určí, je-li to technicky možné a pokud to okolnosti umožňují, zejména neohrozí-li to dosažení účelu trestního řízení nebo nebrání-li tomu zájem na ochraně oběti; tato komunikace podléhá kontrole. Zadržený cizinec má právo, aby byl o jeho zadržení vyrozuměn konzulární úřad státu, jehož je občanem, a právo na komunikaci s tímto konzulárním úřadem. Nemá-li zadržený cizinec dostatek finančních prostředků, komunikace s konzulárním úřadem se mu umožní bezplatně. O těchto právech je třeba zadrženou osobu poučit a poskytnout jí plnou možnost jejich uplatnění.

§ 77

Rozhodnutí o zadržené osobě

(1) Nenařídil-li státní zástupce propuštění zadržené osoby na podkladě materiálů mu došlých, popřípadě po jejím opětovném výslechu, je povinen odevzdat ji ve lhůtě 48 hodin od zadržení soudu s návrhem na vzetí do vazby. K návrhu připojí dosud získaný důkazní materiál.

(2) Soudce je povinen vyslechnout zadrženou osobu (odstavec 1), do 24 hodin od doručení návrhu státního zástupce rozhodnout o jejím propuštění na svobodu anebo rozhodnout, že ji bere do vazby. O době a místě konání výslechu vyrozumí bezodkladně vhodným způsobem zvoleného nebo ustanoveného obhájce, pokud je dosažitelný, a o jeho účast zadržená osoba požádala, a státního zástupce. Obhájce a státní zástupce se mohou výslechu zúčastnit a klást zadržené osobě otázky, avšak teprve tehdy, až jim k tomu soudce udělí slovo. Překročení doby 24 hodin od doručení návrhu státního zástupce na vzetí do vazby je vždy důvodem rozhodnutí o propuštění obviněného na svobodu.

ODDÍL TŘETÍ

Zákaz vycestování do zahraničí

§ 77a

(1) Je-li vedeno trestní stíhání pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje dvě léta, nebo pro trestný čin spáchaný z nedbalosti, na který zákon stanoví trest odnětí svobody jehož horní hranice převyšuje tři léta, může soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce uložit omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí, je-li to nezbytné pro dosažení účelu trestního řízení. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(2) Bylo-li obviněnému uloženo omezení podle odstavce 1, předseda senátu a v přípravném řízení soudce vyzve obviněného nebo toho, kdo má cestovní doklad obviněného u sebe, aby mu cestovní doklad[10]) ve lhůtě jím stanovené vydal, jinak mu bude odejmut; na postup při odnětí cestovního dokladu se § 79 použije přiměřeně.

(3) Opis usnesení podle odstavce 1, týká-li se státního občana České republiky, zašle předseda senátu a v přípravném řízení soudce orgánu příslušnému k vydání cestovního dokladu; tento orgán také vyrozumí o vydání nebo odnětí cestovního dokladu.

(4) Omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí podle odstavce 1 předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zruší i bez návrhu, pominuly-li důvody pro jeho uložení. Obviněný, kterému bylo uloženo omezení podle odstavce 1, má právo kdykoliv žádat o jeho zrušení. O takové žádosti musí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce rozhodnout bez zbytečného odkladu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li nové důvody, opakovat až po uplynutí tří měsíců od právní moci rozhodnutí.

(5) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce vyrozumí bez zbytečného odkladu orgán příslušný k vydání cestovního dokladu o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, které se týká státního občana České republiky; tento orgán rovněž vyrozumí o vrácení cestovního dokladu obviněnému.

(6) Z důležitých důvodů může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce na konkrétně vymezenou dobu povolit vycestování do zahraničí, zejména za účelem pracovní cesty.

ODDÍL ČTVRTÝ

Zajištění věcí důležitých pro trestní řízení

PODODDÍL 1

Společné ustanovení

§ 77b

(1) Věcí důležitou pro trestní řízení je věc, která

a) může sloužit pro důkazní účely,

b) je nástrojem trestné činnosti,

c) je výnosem z trestné činnosti, nebo

d) je náhradní hodnotou za věc uvedenou v písmenech b) a c).

(2) Podléhá-li zajištění věc, která je součástí majetku ve svěřenském fondu nebo v podílovém fondu, zajistí se svěřenskému správci nebo obhospodařovateli podílového fondu. Není-li známo, komu věc důležitá pro trestní řízení patří, zajistí se bez uvedení osoby, jíž byla zajištěna; v opatření se uvede, kdy a kde a z jakého důvodu k zajištění věci došlo.

(3) Zajištění věci pro důkazní účely má přednost před jinými důvody zajištění věci. Důvod zajištění podle § 47, 78, 79, 79a, 79g, 344a, 347 nebo 358b lze v průběhu trestního řízení změnit usnesením, proti kterému je přípustná stížnost. O změně důvodu zajištění není třeba rozhodovat v případě, kdy jsou splněny podmínky pro vyslovení propadnutí nebo zabrání věci, která je zajištěna k důkazním účelům.

(4) Neohrozí-li to dosažení účelu trestního řízení, nezajistí se věc bezcenná nebo věc, jejíž zajištění je z jiných důvodů neúčelné. Vždy se však zajistí věc, která má propadnout nebo být zabrána na základě rozhodnutí soudu, které dosud nenabylo právní moci.

(5) Nestanoví-li zákon jinak, lze práva třetích osob k zajištěné věci důležité pro trestní řízení uplatnit pouze v řízení ve věcech občanskoprávních.

PODODDÍL 2

Zajištění věci pro důkazní účely

§ 78

Povinnost k předložení nebo vydání věci

(1) Kdo má u sebe věc, která může sloužit pro důkazní účely, je povinen ji na vyzvání předložit soudu, státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; je-li ji nutno pro účely náležitého zjištění skutečností důležitých pro trestní řízení

zajistit, je povinen takovou věc na vyzvání těmto orgánům vydat. Při vyzvání je třeba ho upozornit na to, že nevyhoví-li výzvě, může mu být věc odňata, jakož i na jiné následky nevyhovění (§ 66). Vyzvat k předložení nebo vydání věci je oprávněn předseda senátu, v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán.

(2) Povinnost podle odstavce 1 se nevztahuje na listinu nebo na jiný hmotný nosič obsahující obrazový, zvukový nebo datový záznam, jejichž obsah se týká okolnosti, o které platí zákaz výslechu, ledaže došlo k zproštění povinnosti zachovat věc v tajnosti nebo k zproštění povinnosti mlčenlivosti.

(3) Nikoho nelze nutit, aby předložil nebo vydal věc, jež v době, kdy je požádáno o její předložení nebo vydání, může sloužit jako důkaz proti němu nebo proti jeho osobě blízké; tím nejsou dotčena ustanovení o odnětí věci, domovní prohlídce, prohlídce jiných prostor a pozemků a osobní prohlídce.

(4) Je-li to potřebné pro účely zabránění zmaření propadnutí nebo zabrání věci, orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 vydá příkaz, že osoba, jíž byla věc zajištěna, nesmí po dobu zajištění takovou věc převést na jinou osobu nebo ji zatížit. Právní jednání učiněné v rozporu s tímto zákazem je neplatné; soud k neplatnosti přihlédne i bez návrhu. O tom je třeba tuto osobu poučit.

(5) Osobě, která předložila nebo vydala věc, jež může sloužit pro důkazní účely, vydá orgán, který úkon provedl, ihned písemné potvrzení o převzetí věci nebo opis protokolu; věc v nich musí být dostatečně přesně popsána, tak, aby bylo možné určit její totožnost.

(6) Orgán činný v trestním řízení, kterému byla vydána věc, jež může sloužit pro důkazní účely, ji převezme do úschovy.

(7) Osoba, které byla věc zajištěna, má právo kdykoli žádat o vrácení takové věci. O takové žádosti musí orgán činný v trestním řízení uvedený v odstavci 1 neodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji tato osoba, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

§ 79

Odnětí věci

(1) Nebyla-li věc, která může sloužit pro důkazní účely, na vyzvání předložena nebo vydána tím, kdo ji má u sebe, může mu být na příkaz předsedy senátu a v přípravném řízení na příkaz státního zástupce nebo policejního orgánu odňata. Policejní orgán potřebuje k vydání takového příkazu předchozí souhlas státního zástupce; bez předchozího souhlasu může být příkaz policejním orgánem vydán jen tehdy, jestliže nelze předchozího souhlasu dosáhnout a věc nesnese odkladu.

(2) Nevykoná-li orgán, který příkaz k odnětí věci vydal, odnětí věci sám, provede je na podkladě příkazu policejní orgán.

(3) K odnětí věci se podle možnosti přibere osoba, která není na věci zúčastněna.

(4) Na odňatou věc se obdobně použije § 78 odst. 4 až 7.

PODODDÍL 3

Zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti a náhradní hodnoty

§ 79a

Zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti

(1) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že určitá věc je nástrojem trestné činnosti nebo výnosem z trestné činnosti, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán rozhodnout o zajištění takové věci. Policejní orgán k takovému rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Předchozího souhlasu státního zástupce není třeba v naléhavých případech, které nesnesou odkladu. Policejní orgán je v takovém případě povinen do 48 hodin své rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním buď vysloví souhlas, nebo je zruší. Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.

(2) V rozhodnutí o zajištění nebo v připojených listinách je zapotřebí náležitě a nezaměnitelně vymezit věci podléhající zajištění. Je-li zajišťováno právo, může být zajištěno i právo teprve v budoucnu vzniklé. V rozhodnutí o zajištění se tomu, komu byla věc zajištěna, zakáže, aby po oznámení rozhodnutí takovou věc převedl na jiného nebo ji zatížil, a je-li zajištěna hmotná věc, také, aby ji záměrně poškozoval nebo ničil. Je-li to zapotřebí pro účely zajištění nebo správy zajištěné věci, lze v rozhodnutí o zajištění věci nebo i v dodatečném rozhodnutí zakázat nebo omezit také výkon dalších práv souvisejících se zajištěnou věcí, a to včetně práv teprve v budoucnu vzniklých, jakož vyzvat k vydání všech listin nebo jiných hmotných nosičů, jejichž předložení je nutné k uplatnění určitého práva k zajištěné věci, s upozorněním na následky nevyhovění takové výzvě ve stanovené lhůtě (§ 66 a 79). Na dodatečné rozhodnutí o zákazu nebo omezení výkonu dalších práv souvisejících se zajištěnou věcí se ustanovení o rozhodnutí o zajištění použijí přiměřeně.

(3) V rozhodnutí o zajištění se tomu, komu byla věc zajištěna, dále uloží, aby orgánu činnému v trestním řízení, který rozhodl o zajištění, do 15 dnů od oznámení rozhodnutí sdělil, jaká práva třetích osob se váží k zajištěné věci, zda je jiným způsobem omezen výkon práva s ní nakládat, a bylo-li zajištěno majetkové právo, též kdo je osobou povinnou poskytnout odpovídající plnění, s upozorněním na následky nevyhovění takové výzvě ve stanovené lhůtě (§ 66).

(4) Orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění, učiní všechny úkony nezbytné k výkonu takového rozhodnutí.

(5) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.

§ 79b

Doručení rozhodnutí o zajištění a vyrozumění o něm

(1) Orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění, bezodkladně doručí zkrácené rozhodnutí o zajištění bez odůvodnění orgánu nebo osobě, které jsou příslušné k provedení zajištění. Současně orgány nebo osoby příslušné k provedení zajištění vyzve, aby, pokud zjistí, že se s věcí, která byla zajištěna, nakládá tak, že hrozí zmaření nebo

ztížení účelu zajištění, mu tuto skutečnost neprodleně oznámily. Orgán nebo osoba příslušná k provedení zajištění je povinna neprodleně po doručení rozhodnutí o zajištění provést zajištění věci a učinit vše potřebné k tomu, aby nedošlo k porušení zákazů a omezení uvedených v rozhodnutí o zajištění věci. Poté, co tento orgán nebo osoba provedou zajištění věci, orgán činný v trestním řízení doručí rozhodnutí o zajištění osobě, které byla věc zajištěna.

(2) Byla-li zajištěna pohledávka a nejde-li o pohledávku na účtu vůči bance nebo jinému subjektu oprávněnému vést účet pro jiného, orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění, doručí zkrácené rozhodnutí o zajištění bez odůvodnění také dlužníku vlastníka pohledávky a uloží mu, aby místo plnění vlastníku složil předmět plnění do jeho úschovy nebo na jiné určené místo. Složením předmětu plnění do úschovy nebo na určené místo dlužník svůj závazek v rozsahu poskytnutého plnění splní. Rozhodnutí o zajištění se dlužníku oznámí dříve než vlastníku zajištěné pohledávky.

(3) Považuje-li to orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění, za potřebné pro dosažení účelu zajištění, vyrozumí o zajištění věci také jiné orgány a osoby než uvedené v odstavci 1, které mají na základě jiných právních předpisů uloženou evidenční, dohledovou nebo jinou povinnost ve vztahu k zajištěné věci nebo jejímu vlastníku anebo držiteli, a zároveň je vyzve k tomu, aby mu, pokud zjistí, že je se zajištěnými věcmi nakládáno tak, že hrozí zmaření účelu jejich zajištění, tuto skutečnost neprodleně oznámily; tyto orgány a osoby jsou povinny takové výzvě vyhovět. Dále o zajištění vyrozumí osoby a orgány, o nichž je mu známo, že mají k zajištěné věci předkupní, nájemní nebo jiné právo, nebo vedou řízení, v němž byl omezen výkon práv s takovou věcí nakládat. Orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění podílu v obchodní korporaci, o této skutečnosti vyrozumí po právní moci takového rozhodnutí také obchodní korporaci.

(4) Orgán činný v trestním řízení, který rozhodl o zajištění nemovité věci, vyrozumí katastrální úřad o nabytí právní moci takového rozhodnutí.

§ 79c

Provedení zajištění movité věci

(1) Kdo má u sebe movitou věc, která může podléhat zajištění, je povinen takovou věc na vyzvání předsedy senátu a v přípravném řízení státního zástupce nebo policejního orgánu vydat; pokud ji nevydá, může mu být odňata. Na postup při vydání a odnětí movité věci se použijí obdobně § 78 a 79.

(2) Orgán činný v trestním řízení příslušný k vydání příkazu k odnětí věci může při posouzení všech rozhodných okolností ponechat movitou věc na místě, kde se nachází, zejména pokud

a) odnětí takové věci by vedlo k jejímu znehodnocení nebo k znehodnocení věci, s níž je funkčně spojena,

b) odnětí takové věci by bylo spojeno s nepřiměřenými technickými obtížemi,

c) jde o věc vyžadující zvláštní péči nebo je péče o ni spojena s nepřiměřenými náklady, nebo

d) jde o věc nepatrné hodnoty.

(3) Pokud je movitá věc ponechána na místě, kde se nachází, tato skutečnost se spolu s důvodem takového postupu uvede do protokolu a movitá věc se náležitě vymezí tak, aby nebyla zaměnitelná s jinými. Orgán příslušný k vydání příkazu k odnětí věci zároveň vydá příkaz k zdržení se nakládání s věcí, v němž movitou věc náležitě a nezaměnitelně vymezí a zakáže, aby s ní bylo jakkoli právně jednáno nebo fakticky nakládáno způsobem, který by vedl k zmaření účelu jejího zajištění, zejména aby byla převedena na jiného, zatížena, poškozena nebo zničena. Zákaz působí vůči všem a je účinný okamžikem vyvěšení příkazu na místě, kde se movitá věc nachází; v tomto smyslu musí příkaz obsahovat poučení, včetně upozornění na následky spojené s porušením zákazu. Právní jednání učiněné v rozporu se zákazem uvedeným v příkazu je neplatné, přičemž soud k neplatnosti přihlédne i bez návrhu. Movitá věc ponechaná na místě se označí tak, aby bylo zřejmé, že se na ni vztahuje příkaz k zdržení se nakládání s věcí.

(4) Ponechání movité věci na místě, kde se nachází, nebrání tomu, aby orgán činný v trestním řízení příslušný k rozhodování o takové věci následně kdykoli vyzval k vydání takové věci nebo vydal příkaz k jejímu odnětí, má-li za to, že je to potřebné z hlediska účelu zajištění. Orgán činný v trestním řízení příslušný k rozhodování o vydané nebo odňaté movité věci může kdykoli rozhodnout, že ji ponechá z důvodů uvedených v odstavci 2 u osoby, které byla zajištěna; při tom postupuje přiměřeně podle odstavce 3. Proti takovému rozhodnutí není stížnost přípustná.

(5) Rozhodnutí o zajištění podle § 79a ohledně movité věci, která byla vydána nebo odňata podle odstavce 1 anebo která byla ponechána na místě podle odstavce 2, musí být vydáno do 96 hodin od takového úkonu.

(6) Orgán činný v trestním řízení příslušný k rozhodování o movité věci ponechané na místě nebo na základě příkazu předsedy senátu a v přípravném řízení státního zástupce policejní orgán je oprávněn pro účely kontroly dodržování příkazu k zdržení se nakládání s takovou věcí nebo pro účely odnětí takové věci vstoupit na místo, kde se věc nachází; přitom není oprávněn činit jiné úkony než ty, které souvisejí s výkonem kontroly dodržování příkazu nebo s odnětím věci. Pokud jde o obydlí nebo jinou prostoru, k jejíž prohlídce je potřebný příkaz soudce, a osoba, u níž se zajištěná věc nachází, se vstupem nesouhlasí, je orgán uvedený ve větě první v přípravném řízení oprávněn vstoupit do obydlí nebo jiné takové prostory po předchozím souhlasu soudce; policejní orgán si jej vyžádá prostřednictvím státního zástupce. Bez takového předchozího souhlasu může orgán uvedený ve větě první vstoupit do jiné prostory než obydlí, jestliže udělení souhlasu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu; je však povinen si bezodkladně dodatečně souhlas soudce vyžádat.

(7) Odstavce 1 až 6 se přiměřeně použijí i na zjištěné stroje nebo jiná upevněná zařízení, která jsou součástí nemovité věci a jsou oddělitelná.

§ 79d

Ohledání nemovité věci

(1) Na základě příkazu k ohledání nemovité věci vydaného předsedou senátu a v přípravném řízení soudcem na návrh státního zástupce může soud nebo státní zástupce anebo na základě jejich pokynu policejní orgán provést ohledání nemovité věci a jejího příslušenství za účelem zjištění stavu nemovité věci a posouzení účelnosti jejího zajištění. Orgán činný v trestním řízení provádějící ohledání nemovité věci uvědomí o době a místě ohledání

vlastníka nemovité věci nebo osobu, která s ním žije ve společné domácnosti, a dále osobu, o níž je známo, že má k nemovité věci práva. Tyto osoby jsou povinny prohlídku nemovité věci a jejího příslušenství umožnit.

(2) Orgán provádějící ohledání k němu může přibrat osoby, jejichž účast při ohledání je potřebná, zejména pro účely ocenění nemovité věci.

(3) Je-li při ohledání nemovité věci zjištěna movitá věc anebo stroj nebo jiné upevněné zařízení, které jsou součástí nemovité věci a jsou oddělitelné, u nichž jsou dány důvody pro jejich zajištění podle § 79a, lze postupovat obdobně podle § 79c odst. 2 až 5 i bez vydání příkazu k domovní prohlídce nebo prohlídce jiných prostor a pozemků.

§ 79e

Účinky zajištění

(1) Právní jednání učiněné osobou, vůči níž směřují zákazy uvedené v rozhodnutí o zajištění, v rozporu se zákazy v něm uvedenými, je neplatné; o tom je třeba tuto osobu poučit. Soud k neplatnosti přihlédne i bez návrhu.

(2) S věcí, na kterou se vztahuje rozhodnutí o zajištění, lze v rámci výkonu rozhodnutí, veřejné dražby, exekuce nebo insolvenčního řízení nakládat jen po předchozím souhlasu předsedy senátu a v přípravném řízení státního zástupce. Na úhradu pohledávek, které jsou předmětem výkonu rozhodnutí, veřejné dražby, exekuce nebo insolvenčního řízení, se přednostně použije věc nedotčená rozhodnutím o zajištění.

(3) Je-li k převodu nebo ke zřízení práva k zajištěné věci nutný zápis do evidence vedené podle jiných právních předpisů, orgán nebo osoba, které vedou takovou evidenci, mohou po doručení rozhodnutí o zajištění provést zápis k takové věci na základě právního jednání osoby, jíž byla věc zajištěna, jen s předchozím souhlasem předsedy senátu a v přípravném řízení státního zástupce.

(4) Byl-li podle katastrálního zákona podán návrh na zápis práv k nemovité věci do katastru nemovitostí na základě právního jednání osoby, jíž byla nemovitá věc zajištěna, před vydáním usnesení o jejím zajištění, a do doby vydání usnesení o jejím zajištění o něm nebylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto, ztrácí podaný návrh své právní účinky ke dni nabytí právní moci usnesení o jejím zajištění.

(5) Je-li zajištěna pohledávka na účtu, zajištění se vztahuje na peněžní prostředky, které se nacházejí na účtu v okamžiku, v němž je bance nebo jinému subjektu, který vede účet pro jiného, doručeno rozhodnutí o jejich zajištění, až do výše částky uvedené v tomto rozhodnutí a jejího příslušenství. Převyšuje-li částka uvedená v rozhodnutí o zajištění zůstatek peněžních prostředků na účtu, vztahuje se zajištění i na peněžní prostředky, které na účet dodatečně dojdou, a to do výše částky uvedené v rozhodnutí, včetně jejího příslušenství. Nestanoví-li tento zákon jinak, od okamžiku doručení usnesení o zajištění pohledávky na účtu bance nebo jinému subjektu oprávněnému vés účet pro jiného je zakázáno jakkoli disponovat s peněžními prostředky, které se na účtu nacházejí, až do výše zajištění.

§ 79f

Zrušení nebo omezení zajištění

(1) Zajištění věci se zruší nebo omezí, není-li jej již třeba nebo jej není třeba ve stanoveném rozsahu. Bylo-li zrušenc zajištění věci, jež byla ponechána na místě, kde se nachází, odvolá se též příkaz k zdržení se nakládání s věcí.

(2) Osoba, jíž byla věc zajištěna, má právo kdykoliv po právní moci usnesení o zajištění žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti je třeba neodkladně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji tato osoba, neuvede-li nové důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

(3) O zrušení nebo omezení zajištění rozhoduje předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo s jeho předchozím souhlasem policejní orgán.

(4) Proti rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

(5) Pravomocné zkrácené rozhodnutí o zrušení nebo omezení zajištění bez odůvodnění se doručí orgánům a osobám, kterým bylo doručeno rozhodnutí o zajištění. Orgány a osoby, které byly o rozhodnutí o zajištění vyrozuměny, je třeba vyrozumět i o rozhodnutí uvedeném ve větě první; o omezení zajištění se vyrozumí jen ty z nich, kterých se omezení týká.

§ 79g

Zajištění náhradní hodnoty

(1) Nelze-li zajistit věc, která je nástrojem trestné činnosti nebo výnosem z trestné činnosti, může být místo ní zajištěna náhradní hodnota, která odpovídá, byť jen zčásti, její hodnotě; přitom se postupuje obdobně podle příslušných ustanovení upravujících zajištění věci, která je nástrojem trestné činnosti nebo výnosem z trestné činnosti (§ 79a až 79f). Náhradní hodnotu lze zajistit osobě, která měla povinnost strpět zajištění původní věci.

(2) Z důležitých důvodů může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce povolit na návrh osoby, které byla náhradní hodnota zajištěna, provedení úkonu, který se týká zajištěné náhradní hodnoty. Proti takovému rozhodnutí je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

§ 79h

změna zajištěné věci

(1) Není-li tím ohrožen účel trestního řízení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo s jeho předchozím souhlasem policejní orgán může rozhodnout o zajištění peněžních prostředků namísto jiné věci, která byla zajištěna, pokud ten, komu byla taková věc zajištěna, složí do úschovy příslušného orgánu činného v trestním řízení peněžní prostředky ve výši odpovídající hodnotě zajištěné věci.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

PODODDÍL 4

Vrácení, vydání a další nakládání s věcmi důležitými pro trestní řízení

§ 80

(1) Není-li věci, která byla vydána nebo odňata, k dalšímu řízení už třeba a nepřichází-li v úvahu její propadnutí nebo zabrání, vrátí se tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata. Jestliže na ni uplatňuje právo osoba jiná, vydá se tomu, o jehož právu na věc není pochyb. Při pochybnostech se věc uloží do úschovy a osoba, která si na věc činí nárok, se upozorní, aby jej uplatnila v řízení ve věcech občanskoprávních. Byla-li věc v mezidobí prodána, s částkou za ni strženou se naloží obdobně podle věty první až třetí. Pokud osoba, která má na věc právo, ji přes opakovanou výzvu nepřevezme, bude věc prodána a částka za ni stržená bude uložena do úschovy soudu; věc bezcenná se zničí

(2) Je-li nebezpečí, že se věc, která nemohla být vrácena nebo vydána podle odstavce 1, zkazí, prodá se a částka za ni stržená se uloží do úschovy soudu.

(3) Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 činí předseda senátu, v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán Proti rozhodnutí o vrácení a vydání věci, jakož i o uložení do úschovy je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Věc na základě rozhodnutí o prodeji podle odstavců 1 a 2 prodá ten, kdo ji má ve správě, nebo ten, kdo je pověřen jejím prodejem, postupem podle zvláštního právního předpisu.

§ 81

(1) Jestliže byla vydána nebo odňata věc, která byla získána nebo byla pravděpodobně získána trestným činem, a buď není známo, komu věc patří, nebo není znám pobyt poškozeného, vyhlásí se veřejně popis věci. Vyhlášení se učiní způsobem pro vypátrání poškozeného nejúčelnějším, a to spolu s vyzváním, aby se poškozený přihlásil do šesti měsíců od vyhlášení.

(2) Uplatnil-li ve lhůtě uvedené v odstavci 1 nárok na věc někdo jiný než ten, komu byla věc zajištěna, postupuje se podle § 80 odst. 1. Jestliže nárok na věc neuplatnil nikdo jiný, vydá se věc, nebo byla-li zatím už prodána, částka za ni stržená tomu, komu byla zajištěna, na jeho žádost, pokud nejde o věc, kterou získal trestným činem. Jde-li o věc, která byla získána trestným činem, nebo nepožádal-li ten, komu byla zajištěna, o vrácení věci a právo na věc neuplatnil někdo jiný ve lhůtě šesti měsíců po uplynutí lhůty uvedené v odstavci 1 větě druhé, připadá věc do vlastnictví státu; tím není dotčeno právo vlastníka žádat vydání takové věci nebo vydání částky stržené za její prodej.

(3) Jde-li o věc bezcennou, lze ji zničit i bez předchozího vyhlášení popisu.

(4) Opatření a rozhodnutí uvedená v odstavcích 1 až 3 činí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo policejní orgán. Proti usnesení o vydání věci nebo o zničení věci je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(5) Podle odstavců 1 až 4 se postupuje přiměřeně také tehdy, byla-li zajištěna věc neznámé osobě nebo jestliže osoba, které byla věc zajištěna, zemřela, byla prohlášena za mrtvou nebo za nezvěstnou nebo zanikla, není známa

osoba, jíž by věc mohla být vydána, a takové věci již není k dalšímu řízení třeba.

§ 81a

Na postup při vrácení nemovitých věcí a nehmotných věcí, které byly zajištěny podle § 79a a při dalším nakládání s nimi, jakož i na postup při vrácení náhradní hodnoty, která byla zajištěna podle § 79g, a při dalším nakládání s ní, se přiměřeně užijí § 80 a 81.

§ 81b

(1) Byla-li vydána nebo odňata věc, která ohrožuje bezpečnost lidí nebo majetku, zejména omamná látka, psychotropní látka, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor, jed, jaderný materiál nebo radioaktivní látka, ze které byl odebrán přiměřený vzorek, a takové věci již není třeba za účelem provedení důkazu, zejména nejsou-li pochybnosti o totožnosti vzorku věci a jejího celku a o celkovém množství věci, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce rozhodnout o jejím zničení již v průběhu trestního řízení, pokud takové věci již není k dalšímu řízení třeba a nelze-li ji vrátit podle § 80, nebo není známo, komu taková věc patří, anebo není znám pobyt poškozeného.

(2) Byl-li vydán nebo odňat exemplář rostliny nebo živočicha, regulovaná kožešina nebo výrobek z tuleně nebo jiný jedinec, které lze zadržet pro účely jejich zabavení podle zákona o obchodování s ohroženými druhy, nebo jedinec zvláště chráněného druhu rostliny nebo živočicha anebo volně žijícího ptáka, které lze odebrat podle zákona o ochraně přírody a krajiny, a není-li jich třeba pro důkazní účely a nelze-li je vrátit podle § 80, orgán činný v trestním řízení, kterému byly vydány, nebo který vydal příkaz k jejich odnětí, je postoupí České inspekci životního prostředí a zajistí jejich předání inspekci, pokud k němu dosud nedošlo; tím je zajištění ukončeno.

(3) Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

ODDÍL PÁTÝ

Domovní a osobní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemků, vstup do obydlí, jiných prostor a pozemků

§ 82

Důvody domovní prohlídky a osobní prohlídky a prohlídky jiných prostor a pozemků

(1) Domovní prohlídku lze vykonat, je-li důvodné podezření, že v bytě nebo v jiné prostoře sloužící k bydlení nebo v prostorách k nim náležejících (obydlí) je věc nebo osoba důležitá pro trestní řízení.

(2) Z důvodů uvedených v odstavci 1 lze vykonat i prohlídku prostor nesloužících k bydlení (jiných prostor) a pozemků, pokud nejsou veřejně přístupné.

(3) Osobní prohlídku lze vykonat, je-li důvodné podezření, že někdo má u sebe věc důležitou pro trestní řízení.

(4) U osoby zadržené a u osoby, která byla zatčena nebo která se bere do vazby, lze vykonat osobní prohlídku též tehdy, je-li tu podezření, že má u sebe zbraň nebo jinou věc, jíž by mohla ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí.

§ 83

Příkaz k domovní prohlídce

(1) Nařídit domovní prohlídku je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. V neodkladných případech tak může namísto příslušného předsedy senátu nebo soudce (§ 18) učinit předseda senátu nebo soudce, v jehož obvodu má být prohlídka vykonána. Příkaz k domovní prohlídce musí být vydán písemně a musí být odůvodněn. Doručí se osobě, u níž se prohlídka koná, při prohlídce, a není-li to možné, nejpozději do 24 hodin po odpadnutí překážky, která brání doručení.

(2) Na příkaz předsedy senátu nebo soudce vykoná domovní prohlídku policejní orgán.

§ 83a

Příkaz k prohlídce jiných prostor a pozemků

(1) Na nařízení a provedení prohlídky jiných prostor a pozemků se obdobně užije § 83 odst. 1 a 2.

(2) Bez příkazu může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků, jestliže vydání příkazu nelze předem dosáhnout a věc nesnese odkladu. Policejní orgán je však povinen si bezodkladně dodatečně vyžádat souhlas orgánu oprávněného k vydání příkazu; v přípravném řízení tak činí prostřednictvím státního zástupce. Pokud oprávněný orgán souhlas dodatečně neudělí, nelze výsledek prohlídky použít v dalším řízení jako důkaz.

(3) Bez příkazu může policejní orgán provést prohlídku jiných prostor nebo pozemků také tehdy, pokud uživatel dotčených prostor nebo pozemků písemně prohlásí, že s prohlídkou souhlasí, a své prohlášení předá policejnímu orgánu. O tomto úkonu však musí policejní orgán bezodkladně vyrozumět předsedu senátu oprávněného k vydání příkazu a v přípravném řízení státního zástupce.

§ 83b

Příkaz k osobní prohlídce

(1) Nařídit osobní prohlídku je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo s jeho souhlasem policejní orgán.

(2) Nevykoná-li osobní prohlídku orgán, který ji nařídil, vykoná ji na jeho příkaz policejní orgán.

(3) Osobní prohlídku vykonává vždy osoba stejného pohlaví.

(4) Bez příkazu nebo souhlasu uvedeného v odstavci 1 může policejní orgán vykonat osobní prohlídku jen tehdy, jestliže příkazu nebo souhlasu předem dosáhnout nelze a věc nesnese odkladu, anebo jestliže jde o osobu přistiženou při činu nebo o osobu, na kterou byl vydán příkaz k zatčení. Bez příkazu nebo souhlasu lze též provést osobní prohlídku v případech uvedených v § 82 odst. 4.

§ 83c

Vstup do obydlí, jiných prostor a na pozemek

(1) Policejní orgán může vstoupit do obydlí, jiných prostor nebo na pozemek jen tehdy, jestliže věc nesnese odkladu a vstup tam je nezbytný pro ochranu života nebo zdraví osob nebo pro ochranu jiných práv a svobod nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku.

(2) Policejní orgán dále může na místa uvedená v odstavci 1 vstoupit v případě, že se v nich nachází osoba,

a) na kterou byl vydán příkaz k zadržení, příkaz k zatčení nebo příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody nebo do výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody,

b) kterou je třeba předvést pro účely trestního řízení, nebo

c) kterou je třeba zadržet.

(3) Po vstupu na místa shora uvedená nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které slouží k odstranění naléhavého nebezpečí nebo k předvedení osoby.

§ 84

Předchozí výslech

Vykonat domovní prohlídku nebo osobní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor a pozemků lze jen po předchozím výslechu toho, u koho nebo na kom se má takový úkon vykonat, a to jen tehdy, jestliže se výslechem nedosáhlo ani dobrovolného vydání hledané věci nebo odstranění jiného důvodu, který vedl k tomuto úkonu. Předchozího výslechu není třeba, jestliže věc nesnese odkladu a výslech nelze provést okamžitě.

Výkon prohlídek a vstupů do obydlí, jiných prostor a pozemků

§ 85

(1) Orgán vykonávající domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor je povinen umožnit osobě, u níž se takový úkon koná, nebo některému dospělému členu její domácnosti nebo v případě prohlídky jiných prostor též jejímu zaměstnanci účast při prohlídce. O právu účasti při prohlídce je povinen tyto osoby poučit.

(2) K výkonu domovní a osobní prohlídky je třeba přibrat osobu, která není na věci zúčastněna. K výkonu domovní prohlídky nebo prohlídky jiných prostor může orgán vykonávající prohlídku přibrat též osoby, jejichž účast při prohlídce je potřebná zejména pro účely náležité identifikace, ocenění a zabezpečení vydaných a odňatých věcí. Orgán vykonávající prohlídku prokáže své oprávnění.

(3) V protokole o prohlídce je třeba též uvést, zda byla dodržena ustanovení o předchozím výslechu, popřípadě označit důvody, proč dodržena nebyla. Došlo-li při prohlídce k vydání nebo odnětí věci, je třeba pojmout do protokolu také údaje uvedené v § 78 odst. 5.

(4) Osobě, u které byla prohlídka vykonána, vydá orgán, který takový úkon vykonal, ihned, a není-li to možné, nejdéle do 24 hodin poté písemné potvrzení o výsledku úkonu, jakož i o převzetí věcí, které byly přitom vydány nebo odňaty, anebo opis protokolu.

(5) Při vstupu do obydlí, jiných prostor a pozemků se užije ustanovení odstavce 1 až 4 přiměřeně. Účast osob uvedených v odstavci 1 při vstupu do obydlí však lze odepřít a osobu uvedenou v odstavci 2 nepřibrat, jestliže by mohlo dojít k ohrožení jejího života nebo zdraví.

§ 85a

(1) Osoba, u níž má být provedena domovní prohlídka, prohlídka jiných prostor a pozemku, osobní prohlídka nebo vstup do obydlí, je povinna tyto úkony strpět.

(2) Neumožní-li osoba, vůči níž směřuje úkon uvedený v odstavci 1, provedení takového úkonu, jsou orgány provádějící úkon oprávněny po předchozí marné výzvě překonat odpor takové osoby nebo jí vytvořenou překážku. O tom učiní záznam do protokolu (§ 85 odst. 3).

§ 85b

(1) Při provádění domovní prohlídky nebo prohlídky jiných prostor, v nichž advokát vykonává advokacii, pokud se zde mohou nacházet listiny, které obsahují skutečnosti, na něž se vztahuje povinnost mlčenlivosti advokáta, je orgán provádějící úkon povinen vyžádat si součinnost České advokátní komory (dále jen „Komora“); orgán provádějící úkon je oprávněn seznámit se s obsahem těchto listin pouze za přítomnosti a se souhlasem zástupce Komory, kterého ustanoví předseda Komory z řad jejích zaměstnanců nebo z řad advokátů. Stanovisko zástupce Komory je třeba uvést v protokolu podle § 85 odst. 3.

(2) Odmítne-li zástupce Komory souhlas podle odstavce 1 udělit, musí být listiny za účasti orgánu provádějícího úkon, advokáta a zástupce Komory zabezpečeny tak, aby se s jejich obsahem nemohl nikdo seznámit, popřípadě je zničit nebo poškodit; bezprostředně poté musí být příslušné listiny předány Komoře. Komora vrátí advokátovi tyto listiny bez odkladu poté, co marně uplyne lhůta k podání návrhu podle odstavce 5. Komora postupuje obdobně, byl-li návrh zamítnut, a to i ohledně některých listin; v takovém případě Komora vrátí advokátovi jen ty listiny, kterých se zamítnutí návrhu týká. Komora vrátí advokátovi listiny bez odkladu též poté, kdy byla informována o postupu podle odstavce 6.

(3) V případě uvedeném v odstavci 2 větě první lze souhlas zástupce Komory nahradit na návrh orgánu, který domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor nařídil, rozhodnutím soudce nejblíže nadřízeného soudu, u něhož působí předseda senátu nebo soudce, který je oprávněn podle § 83 odst. 1 a § 83a odst. 1 nařídit domovní prohlídku nebo prohlídku jiných prostor. V případě prohlídky jiných prostor provedené policejním orgánem podle § 83a odst. 2 nebo 3 podává návrh podle věty první předseda senátu oprávněný k vydání příkazu a v přípravném řízení státní zástupce.

(4) Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 59 odst. 3) obsahovat označení listin, ohledně kterých se navrhovatel domáhá nahrazení souhlasu zástupce Komory k seznámení se s jejich obsahem, a vylíčení skutečností svědčících o tom, proč nesouhlas zástupce Komory k seznámení se orgánu provádějícího úkon s obsahem těchto listin má být nahrazen rozhodnutím soudce podle odstavce 3. K návrhu je třeba připojit protokol, v němž je zaznamenán nesouhlas zástupce Komory s tím, aby se orgán provádějící úkon s obsahem listin seznámil.

(5) Návrh je třeba podat do 15 dnů ode dne, kdy zástupce Komory odmítl udělit souhlas k seznámení se s obsahem listin, ohledně kterých se navrhovatel podle odstavce 4 domáhá nahrazení souhlasu zástupce Komory k seznámení se s jejich obsahem.

(6) K návrhu, který neobsahuje všechny náležitosti nebo který je nesrozumitelný nebo neurčitý, soudce nepřihlíží; ustanovení § 59 odst. 3 věta třetí a čtvrtá se nepoužije. Obdobně soudce postupuje, byl-li návrh podán opožděně nebo byl-li podán někým, kdo k návrhu není oprávněn. O tomto postupu informuje soudce bez odkladu navrhovatele a Komoru.

(7) Nepostupoval-li soudce podle odstavce 6, projedná bez zbytečného odkladu návrh ve veřejném zasedání a Komoře uloží, aby mu při něm předložila listiny, ohledně kterých se navrhovatel domáhá nahrazení souhlasu zástupce Komory k seznámení s jejich obsahem. Soudce vedle jiných úkonů též prověří, zda nebylo porušeno zabezpečení listin předložených Komorou, a seznámí se s jejich obsahem; současně učiní opatření, aby se navrhovatel a ani nikdo jiný o obsahu listin při veřejném zasedání nemohl dozvědět.

(8) Dojde-li k odročení veřejného zasedání, soudce listiny zabezpečí tak, aby se s jejich obsahem nemohl nikdo seznámit, popřípadě je zničit nebo poškodit.

(9) Soudce návrhu vyhoví, dojde-li k závěru, že listina neobsahuje skutečnosti, o nichž je dotčený advokát povinen zachovávat mlčenlivost; v opačném případě návrh zamítne.

(10) Vyhoví-li soudce návrhu alespoň zčásti, předá bez odkladu po právní moci usnesení listiny, ohledně nichž byl nahrazen souhlas zástupce Komory k seznámením se s jejich obsahem, orgánu provádějícímu úkon a uloží mu, aby je Komoře vrátil ihned poté, jakmile se s jejich obsahem seznámí; to neplatí, mají-li být takové listiny použity jako důkaz v trestním řízení. Listiny, ohledně kterých byl návrh zamítnut, soudce vrátí bez odkladu po právní moci usnesení Komoře.

(11) V případě, že listiny není možné odevzdat orgánu provádějícímu úkon, Komoře nebo jejich zástupcům osobně, doručí se nejpozději první pracovní den následující po dni, v němž nabylo usnesení právní moci, orgánu provádějícímu úkon nebo Komoře prostřednictvím soudního doručovatele nebo orgánů justiční stráže.

(12) Listinou v odstavcích 1 až 11 se rozumí jak písemnost, popřípadě její část, tak i jiný nosič informací.

§ 85c

Provádění důkazu v bytě, obydlí, jiných prostorách a na pozemku

Ustanovení § 83, 83a, 84, 85, 85a a 85b se užije i tehdy, jestliže na místech v těchto ustanoveních uvedených je třeba provést rekonstrukci, rekognici, prověrku na místě nebo vyšetřovací pokus, z povahy takového úkonu vyplývá, že jej nelze provést jinde a ten, u koho se má takový úkon vykonat, k němu nedal souhlas.

ODDÍL ŠESTÝ

Zadržení a otevření zásilek, jejich záměna a sledování

§ 86

Zadržení zásilky

(1) Je-li k objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení v konkrétní věci nutno zjistit obsah nedoručených poštovních zásilek, jiných zásilek nebo telegramů, nařídí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, aby je pošta nebo osoba provádějící jejich přepravu vydaly jemu a v přípravném řízení buď státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu.

(2) Bez nařízení uvedeného v odstavci 1 může být přeprava zásilky pozdržena na příkaz policejního orgánu, pokud věc nesnese odkladu a nařízení nelze předem dosáhnout. Policejní orgán je povinen o pozdržení zásilky do 24 hodin vyrozumět státního zástupce. Neobdrží-li pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek v takovém případě do tří dnů nařízení podle odstavce 1, nesmí dopravu zásilek dále zdržovat.

§ 87

Otevření zásilky

(1) Zásilku vydanou podle § 86 odst. 1 může otevřít jen předseda senátu a v přípravném řízení se souhlasem soudce státní zástupce nebo policejní orgán.

(2) Otevřená zásilka se odevzdá adresátovi, a není-li jeho pobyt znám a není-li zásilka určena do vlastních rukou, některému z jeho rodinných příslušníků; jinak se zásilka vrátí odesílateli. Je-li však obava, že odevzdáním zásilky by mohlo dojít ke zmaření nebo podstatnému ztížení účelu trestního stíhání, připojí se zásilka ke spisu; je-li to vhodné, oznámí se adresátovi obsah dopisu nebo telegramu. Není-li jeho pobyt znám a není-li zásilka určena do vlastních rukou, učiní se oznámení některému z jeho rodinných příslušníků.

(3) Zásilka, kterou nebylo uznáno za nutné otevřít, odevzdá se ihned adresátovi nebo se vrátí poště nebo osobě,

která ji vydala.

§ 87a

Záměna zásilky

(1) V zájmu zjištění osob podílejících se na nakládání se zásilkou obsahující omamné látky, psychotropní látky, prekursory, jedy, jaderný materiál nebo radioaktivní látky, padělané peníze a padělané cenné papíry, střelné nebo hromadně účinné zbraně, střelivo a výbušniny nebo jinou věc, k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení, věci určené ke spáchání trestného činu, anebo věci z trestného činu pocházející, může předseda senátu a v přípravném řízení se souhlasem soudce státní zástupce nařídit, aby byl obsah takové zásilky zaměněn za jiný a takto upravená zásilka byla předána k další přepravě.

(2) Záměnu provede policejní orgán, který o tom sepíše záznam a zabezpečí úschovu zaměněných věcí a materiálů. Se zaměněnými věcmi se nakládá jako s věcmi odňatými.

§ 87b

Sledovaná zásilka

(1) Státní zástupce může v přípravném řízení nařídit, aby zásilka, u níž je důvodné podezření, že obsahuje věci uvedené v § 87a, byla sledována, jestliže je to třeba k objasnění trestného činu nebo odhalení všech jeho pachatelů a zjištění potřebných skutečností jiným způsobem by bylo neúčinné nebo podstatně ztížené. Sledování zásilky provede podle pokynu státního zástupce policejní orgán; vůči osobám, které se sledovanou zásilkou nakládají, přitom neprovádí žádné úkony směřující k vydání nebo odnětí věci. O průběhu sledování zásilky se sepíše protokol a podle potřeby se pořídí též obrazový nebo jiný záznam.

(2) Bez příkazu podle odstavce 1 může policejní orgán zahájit sledování zásilky, jestliže věc nesnese odkladu a příkazu nelze předem dosáhnout. O tomto úkonu státního zástupce bez odkladu vyrozumí a postupuje dále podle jeho pokynů.

(3) Sledování zásilky ukončí policejní orgán na příkaz státního zástupce, a je-li zřejmé, že nakládáním se zásilkou vzniká vážné nebezpečí života nebo zdraví, značné škody na majetku, anebo hrozí-li vážné nebezpečí, že takovou zásilku nebude možné dále sledovat, i bez takového příkazu. Podle potřeby současně s ukončením sledování zásilky učiní úkon směřující proti dalšímu držení věcí, které tvoří obsah zásilky.

§ 87c

Společné ustanovení

Zásilkou ve smyslu § 86 až 87c se rozumí předmět dopravovaný jakýmkoliv způsobem, ať již s využitím pošty nebo

jiné osoby, včetně dopravy skrytým způsobem.

ODDÍL SEDMÝ

Odposlech a záznam telekomunikačního provozu

§ 88

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, neoprávněná činnost pro cizí moc podle § 318a trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, křivé obvinění podle § 345 odst. 3 až 5 trestního zákoníku, křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek podle § 346 odst. 3 až 5 trestního zákoníku, křivé tlumočení podle § 347 odst. 3 až 5 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, může být vydán příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, pokud lze důvodně předpokládat, že jím budou získány významné skutečnosti pro trestní řízení a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené. Odposlech a záznam telekomunikačního provozu provádí pro potřeby všech orgánů činných v trestním řízení Policie České republiky. Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mezi obhájcem a obviněným je nepřípustné. Zjistí-li policejní orgán při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam odposlechu bezodkladně zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít. Protokol o zničení záznamu založí do spisu.

(2) Nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu je oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být vydán písemně a musí být odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. V příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu musí být stanovena uživatelská adresa či zařízení a osoba uživatele, pokud je její totožnost známa, a doba, po kterou bude odposlech a záznam telekomunikačního provozu prováděn, která nesmí být delší než čtyři měsíce; v odůvodnění musí být uvedeny konkrétní skutkové okolnosti, které vydání tohoto příkazu, včetně doby jeho trvání, odůvodňují. Příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu se bezodkladně doručí policejnímu orgánu. V přípravném řízení opis příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu soudce bezodkladně zašle státnímu zástupci.

(3) Policejní orgán je povinen průběžně vyhodnocovat, zda i nadále trvají důvody, které vedly k vydání příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Pokud důvody pominuly, je povinen odposlech a záznam telekomunikačního provozu ihned ukončit, a to i před skončením doby uvedené v odstavci 2. Tuto skutečnost bezodkladně písemně oznámí předsedovi senátu, který příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu vydal, a v přípravném řízení rovněž státnímu zástupci a soudci.

(4) Na základě vyhodnocení dosavadního průběhu odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může soudce soudu vyššího stupně a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce krajského soudu dobu trvání odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu prodloužit, a to i opakovaně, vždy na dobu nejdéle čtyř měsíců.

(5) Bez příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu může orgán činný v trestním řízení nařídit odposlech a záznam telekomunikačního provozu, nebo jej provést i sám, je-li vedeno trestní řízení pro trestný čin obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku), svěření dítěte do moci jiného (§ 169 trestního zákoníku), omezování osobní svobody (§ 171 trestního zákoníku), vydírání (§ 175 trestního zákoníku), únosu dítěte a osoby stižené duševní poruchou (§ 200 trestního zákoníku), násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci (§ 352 trestního zákoníku), nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) nebo nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pokud s tím uživatel odposlouchávané stanice souhlasí.

(6) Má-li být záznam telekomunikačního provozu užit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s uvedením údajů o místě, času, způsobu a obsahu provedeného záznamu, jakož i o orgánu, který záznam pořídil. Ostatní záznamy je povinen policejní orgán označit, spolehlivě uschovat tak, aby byla zajištěna ochrana před neoprávněným zneužitím záznamů, a v protokolu založeném do spisu poznamenat, kde jsou uloženy. V jiné trestní věci, než je ta, v níž byl odposlech a záznam telekomunikačního provozu proveden, lze záznam jako důkaz užít tehdy, pokud je v této věci vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený v odstavci 1, nebo souhlasí-li s tím uživate odposlouchávané stanice.

(7) Pokud při odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebyly zjištěny skutečnosti významné pro trestní řízení, je policejní orgán po souhlasu soudu a v přípravném řízení státního zástupce povinen záznamy bezodkladně zničit po třech letech od pravomocného skončení věci. Byl-li policejní orgán vyrozuměn o podání mimořádného opravného prostředku v uvedené lhůtě, zničí záznamy o odposlechu po rozhodnutí o mimořádném opravném prostředku, případně až po novém pravomocném skončení věci. Protokol o zničení záznamu o odposlechu zašle policejní orgán státnímu zástupci, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předsedovi senátu prvého stupně, k založení do spisu.

(8) Státní zástupce nebo policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvého stupně po pravomocném skončení věci, informuje o nařízeném odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu osobu uvedenou v odstavci 2, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu, délku trvání odposlechu a datum jeho ukončení. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu. Předseda senátu soudu prvního stupně podá informaci bezodkladně po pravomocném skončení věci, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).

(9) Informaci podle odstavce 8 předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán nepodá v řízení o zločinu, na

který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), v řízení o trestném činu účasti na teroristické skupině (§ 312a trestního zákoníku) nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, jíž má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel trestního řízení, včetně řízení uvedeného v odstavci 6, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života zdraví, práv a svobod osob.

§ 88a

(1) Je-li třeba pro účely trestního řízení vedeného pro úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři roky, pro trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv (§ 182 trestního zákoníku), pro trestný čin podvodu (§ 209 trestního zákoníku), pro trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a neoprávněného zásahu do počítačového systému nebo nosiče informací (§ 230 trestního zákoníku), pro trestný čin opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat (§ 231 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku), pro trestný čin nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku), pro trestný čin šíření poplašné zprávy (§ 357 trestního zákoníku), pro trestný čin podněcování k trestnému činu (§ 364 trestního zákoníku), pro trestný čin schvalování trestného činu (§ 365 trestního zákoníku), nebo pro úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, zjistit údaje o telekomunikačním provozu, které jsou předmětem telekomunikačního tajemství anebo na něž se vztahuje ochrana osobních a zprostředkovacích dat a nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené, nařídí v řízení před soudem jejich vydání soudu předseda senátu a v přípravném řízení nařídí jejich vydání státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu soudce na návrh státního zástupce. Příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu musí být vydán písemně a odůvodněn, včetně konkrétního odkazu na vyhlášenou mezinárodní smlouvu v případě, že se vede trestní řízení pro trestný čin, k jehož stíhání tato mezinárodní smlouva zavazuje. Vztahuje-li se žádost ke konkrétnímu uživateli, musí být v příkazu uvedena jeho totožnost, je-li známa.

(2) Státní zástupce nebo policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, a v řízení před soudem předseda senátu soudu prvního stupně po pravomocném skončení věci informuje o nařízeném zjišťování údajů o telekomunikačním provozu osobu uživatele uvedenou v odstavci 1, pokud je známa. Informace obsahuje označení soudu, který vydal příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu, a údaj o období, jehož se tento příkaz týkal. Součástí informace je poučení o právu podat ve lhůtě šesti měsíců ode dne doručení této informace Nejvyššímu soudu návrh na přezkoumání zákonnosti příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu. Informaci podá předseda senátu soudu prvního stupně bezodkladně po pravomocném skončení věci, státní zástupce, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, podá informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí nejvyšším státním zástupcem podle § 174a a policejní orgán, jehož rozhodnutím byla věc pravomocně skončena, podá informaci bezodkladně po uplynutí lhůty pro přezkoumání jeho rozhodnutí státním zástupcem podle § 174 odst. 2 písm. e).

(3) Informaci podle odstavce 2 předseda senátu, státní zástupce nebo policejní orgán nepodá v řízení o zločinu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, spáchaném organizovanou skupinou, v řízení o trestném činu spáchaném ve prospěch organizované zločinecké skupiny, v řízení o trestném činu účasti na organizované zločinecké skupině (§ 361 trestního zákoníku), v řízení o trestném činu účasti na teroristické skupině (§ 312a trestního zákoníku) nebo pokud se na spáchání trestného činu podílelo více osob a ve vztahu alespoň k jedné z nich nebylo trestní řízení doposud pravomocně skončeno, nebo pokud je proti osobě, jíž má být informace sdělena, vedeno trestní řízení, anebo pokud by poskytnutím takové informace mohl být zmařen účel tohoto nebo jiného trestního řízení, nebo by mohlo dojít k ohrožení bezpečnosti státu, života, zdraví, práv nebo svobod osob.

(4) Příkazu podle odstavce 1 není třeba, pokud k poskytnutí údajů dá souhlas uživatel telekomunikačního zařízení, ke kterému se mají údaje o uskutečněném telekomunikačním provozu vztahovat.

ODDÍL OSMÝ

Předběžná opatření

§ 88b

(1) předběžné opatření lze uložit pouze obviněnému.

(2) Předběžné opatření smí být uloženo jen tehdy, jestliže z jednání obviněného nebo z dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že bude opakovat trestnou činnost, pro niž je stíhán, dokoná trestný čin, o který se pokusil, nebo vykoná trestný čin, který připravoval nebo kterým hrozil, a dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, byl spáchán a má všechny znaky trestného činu, jsou zřejmé důvody k podezření, že tento trestný čin spáchal obviněný, a s ohledem na osobu obviněného a na povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování účelu předběžného opatření dosáhnout jiným opatřením, přičemž uložení předběžného opatření si vyžaduje ochrana oprávněných zájmů poškozeného, který je fyzickou osobou, zejména jeho života, zdraví, svobody nebo lidské důstojnosti, nebo zájmů osob mu blízkých, nebo ochrana zájmů společnosti.

§ 88c

Druhy předběžných opatření

Předběžným opatřením může být obviněnému uložen

a) zákaz styku s poškozeným, osobami jemu blízkými nebo s jinými osobami, zejména svědky (dále jen „zákaz styku s určitými osobami“),

b) zákaz vstoupit do společného obydlí obývaného s poškozeným a jeho bezprostředního okolí a zdržovat se v takovém obydlí (dále jen „zákaz vstupu do obydlí“),

c) zákaz návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami,

d) zákaz zdržovat se na konkrétně vymezeném místě,

e) zákaz vycestování do zahraničí,

f) zákaz držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páchání trestné činnosti,

g) zákaz užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky,

h) zákaz hazardních her, hraní na hracích přístrojích a sázek (dále jen „zákaz her a sázek“), nebo

i) zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti, jejíž povaha umožňuje opakování nebo pokračování v trestné činnosti (dále jen „zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti“).

§ 88d

Zákaz styku s určitými osobami

(1) Zákaz styku s určitými osobami spočívá v nepřípustnosti jakéhokoli kontaktování nebo vyhledávání poškozeného, osob mu blízkých nebo jiných osob, zejména svědků, a to i prostřednictvím sítě elektronických komunikací nebo jiných obdobných prostředků.

(2) Z důležitých důvodů se povolí setkání obviněného s poškozeným, osobou mu blízkou nebo jinou osobou. Setkání se uskuteční vždy za přítomnosti orgánu činného v trestním řízení, který v době setkání vede řízení, nebo na základě jeho pověření vydaného Probační a mediační službě za přítomnosti probačního úředníka. Setkání se neprodleně ukončí, objeví-li se v jeho průběhu okolnosti, které brání jeho pokračování, zejména vyvolá-li obviněný v poškozeném, osobě mu blízké nebo jiné osobě důvodnou obavu z uskutečnění jednání uvedeného v § 88b odst. 2 nebo se pokusí ovlivnit jejich výpověď.

§ 88e

Zákaz vstupu do obydlí

(1) Zákaz vstupu do obydlí spočívá v nepřípustnosti vstupu obviněného do společného obydlí obývaného s poškozeným a jeho bezprostředního okolí, a v nepřípustnosti zdržovat se v takovém obydlí.

(2) V rozhodnutí o zákazu vstupu do obydlí se obviněnému zakáže vstupovat do obydlí a jeho bezprostředního okolí a zdržovat se v obydlí. Rozhodnutí musí vedle obecných náležitostí (§ 134 odst. 1 a 2) dále obsahovat jméno a příjmení obviněného, přesné označení obydlí a vymezení jeho bezprostředního okolí a poučení o právech a povinnostech obviněného včetně poučení o následcích nesplnění povinnosti uvedené v odstavci 4 i o důsledcích neplnění uloženého předběžného opatření.

(3) Bylo-li proti obviněnému použito vykázání podle jiného právního předpisu, v rozhodnutí o vyslovení zákazu vstupu do obydlí se uvede, že zákaz vstupu do obydlí počíná až prvním dnem následujícím po skončení výkonu vykázání podle jiného právního předpisu. Důvody pro vyslovení zákazu vstupu do obydlí se jinak oproti vykázání podle jiného právního předpisu posuzují samostatně.

(4) Obviněný je po oznámení rozhodnutí uvedeného v odstavci 2 povinen opustit neprodleně obydlí a jeho bezprostřední okolí v rozsahu vymezeném v usnesení, a zdržet se vstupu do těchto prostor.

(5) Obviněný je po oznámení rozhodnutí uvedeného v odstavci 2 oprávněn vzít si před opuštěním obydlí věci sloužící jeho osobní potřebě, osobní cennosti a osobní doklady.

(6) Z důležitých důvodů lze obviněnému umožnit vzít si v průběhu trvání zákazu vstupu do obydlí z něj věci nezbytné pro podnikání nebo pro výkon povolání. Ohledně přítomnosti orgánu činného v trestním řízení platí § 88d odst. 2 obdobně.

§ 88f

Zákaz návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami

Rozhodnutí o zákazu návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami musí vedle obecných náležitostí (§ 134 odst. 1 a 2) obsahovat přesné vymezení osob, míst nebo prostor, na které se zákaz vztahuje, jakož i poučení o důsledcích neplnění uloženého předběžného opatření.

§ 88g

Zákaz zdržovat se na konkrétně vymezeném místě

(1) Rozhodnutí o zákazu zdržovat se na konkrétně vymezeném místě musí vedle obecných náležitostí (§ 134 odst. 1 a 2) obsahovat přesné vymezení konkrétního místa, ve kterém se obviněný nesmí zdržovat; ustanovení § 88e odst. 2 se použije přiměřeně.

(2) Z důležitých důvodů lze obviněnému povolit, aby se po stanovenou dobu zdržoval na místě, na které se vztahuje zákaz uvedený v odstavci 1.

§ 88h

Zákaz vycestování do zahraničí

(1) Zákaz vycestovat do zahraničí spočívá ve vyslovení nepřípustnosti vycestovat za hranice České republiky.

(2) Na postup při uložení zákazu vycestování do zahraničí se ustanovení § 77a odst. 1 až 3, 5 a 6 užijí přiměřeně.

§ 88i

Zákaz držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páchání trestné činnosti

Zákaz držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páchání trestné činnosti, se vysloví, pokud by taková věc vzhledem ke své povaze nebo zjištěným okolnostem mohla být určena k páchání trestné činnosti a současně je dána obava z hrozícího opakování nebo pokračování v takové trestné činnosti, z dokonání trestného činu, o který se obviněný pokusil, nebo spáchání trestného činu, který připravoval nebo kterým hrozil.

§ 88j

Zákaz užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky

Zákaz užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky se vysloví, byl-li trestný čin, pro který je obviněný stíhán, spáchán v souvislosti s požíváním alkoholických nápojů nebo užíváním jiných návykových látek a současně je dána obava z hrozícího opakování nebo pokračování v takové trestné činnosti, z dokonání trestného činu, o který se obviněný pokusil, nebo spáchání trestného činu, který připravoval nebo kterým hrozil.

§ 88k

Zákaz her a sázek

Zákaz her a sázek se vysloví, souvisí-li hazardní hry, sázky nebo hraní na výherních hracích přístrojích s trestnou činností obviněného.

§ 88l

Zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti

(1) Zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti se vysloví, souvisí-li výkon činnosti, ke které je třeba zvláštního oprávnění, povolení, nebo jejíž výkon upravuje jiný právní předpis, s trestnou činností obviněného, a současně je dána obava, že dalším výkonem této činnosti hrozí opakování nebo pokračování v takové trestné činnosti, z dokonání trestného činu, o který se obviněný pokusil, nebo spáchání trestného činu, který připravoval nebo kterým hrozil.

(2) Z důležitých důvodů lze výkon konkrétně vymezené činnosti na omezenou dobu povolit.

§ 88m

Rozhodování o předběžných opatřeních

(1) Rozhodnutí o předběžném opatření musí být odůvodněno též skutkovými okolnostmi.

(2) O uložení předběžných opatření zákazu styku s určitými osobami, zákazu držet a přechovávat věci, které mohou sloužit k páchání trestné činnosti, zákazu užívat, držet nebo přechovávat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky a zákazu her a sázek rozhoduje předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce.

(3) O uložení ostatních předběžných opatření rozhoduje předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce.

(4) V případech uvedených v § 88d odst. 2, § 88g odst. 2 a § 88l odst. 2 rozhoduje podle povahy uloženého předběžného opatření předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo na návrh státního zástupce soudce.

(5) O rozhodnutí, kterým se ukládá zákaz styku obviněného rodiče s dítětem, je třeba neprodleně vyrozumět orgán sociálně-právní ochrany dětí. V případě, že se rozhodnutím povolí setkání obviněného rodiče s dítětem, předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce vyrozumí včas orgán sociálně-právní ochrany dětí, aby se mohl setkání účastnit.

(6) Při ukládání předběžných opatření přihlédne orgán činný v trestním řízení k opatřením, která již byla obviněnému uložena i podle jiného právního předpisu.

(7) Proti rozhodnutím podle odstavců 2 až 4 je přípustná stížnost.

§ 88n

Trvání předběžných opatření

(1) Předběžné opatření trvá, dokud to vyžaduje jeho účel, nejdéle však do právní moci rozsudku nebo jiného rozhodnutí, jímž řízení končí.

(2) Ukáže-li se, že výkon předběžného opatření je nemožný nebo jeho plnění nelze na obviněném spravedlivě požadovat nebo předběžné opatření není nezbytně nutné v původně stanoveném rozsahu, rozhodne o jeho zrušení nebo změně podle povahy uloženého předběžného opatření předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce nebo na návrh státního zástupce soudce. Může též rozhodnout o uložení jiného předběžného opatření, je-li to podle povahy věci a okolností případu nezbytné a jsou-li splněny podmínky pro jeho uložení.

(3) Obviněný má právo kdykoli žádat o zrušení předběžného opatření. O takové žádosti musí předseda senátu nebo v přípravném řízení státní zástupce bez zbytečného odkladu rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí tří měsíců od právní moci rozhodnutí.

(4) Proti rozhodnutím podle odstavců 2 a 3 je přípustná stížnost. Poškozený má právo podat stížnost jen proti rozhodnutím o předběžných opatřeních podle § 88d a 88e. Odkladný účinek má pouze stížnost státního zástupce a poškozeného proti rozhodnutí o zrušení předběžného opatření. Byl-li však státní zástupce nebo poškozený při vyhlášení takového rozhodnutí přítomen, má jejich stížnost odkladný účinek jen tehdy, byla-li podána ihned po

vyhlášení rozhodnutí.

(5) Byl-li na základě předběžného opatření vydán evropský ochranný příkaz podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních a o změně nebo zrušení tohoto předběžného opatření rozhodl orgán činný v trestním řízení, který je odlišný od orgánu, jenž vydal evropský ochranný příkaz, zašle své rozhodnutí tomuto justičnímu orgánu.

§ 88o

Důsledky neplnění uloženého předběžného opatření

Neplní-li obviněný, u kterého je i nadále dán důvod pro uložení předběžného opatření, podmínky uloženého předběžného opatření, může příslušný orgán činný v trestním řízení rozhodnout o

a) uložení pořádkové pokuty podle § 66,

b) uložení jiného druhu předběžného opatření, nebo

c) vzetí obviněného do vazby za podmínek stanovených tímto zákonem.

HLAVA PÁTÁ

Dokazování

§ 89

Obecné ustanovení

(1) V trestním stíhání je v nezbytném rozsahu třeba dokazovat zejména:

a) zda se stal skutek, v němž je spatřován trestný čin,

b) zda tento skutek spáchal obviněný, případně z jakých pohnutek,

c) podstatné okolnosti mající vliv na posouzení povahy a závažnosti činu,

d) podstatné okolnosti k posouzení osobních, rodinných, majetkových a jiných poměrů obviněného,

e) podstatné okolnosti umožňující stanovení následku, výše škody způsobené trestným činem a bezdůvodného obohacení,

f) okolnosti, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání.

(2) Za důkaz může sloužit vše, co může přispět k objasnění věci, zejména výpovědi obviněného a svědků, znalecké posudky, věci a listiny důležité pro trestní řízení a ohledání. Každá ze stran může důkaz vyhledat, předložit nebo

jeho provedení navrhnout. Skutečnost, že důkaz nevyhledal nebo nevyžádal orgán činný v trestním řízení, není důvodem k odmítnutí takového důkazu.

(3) Důkaz získaný nezákonným donucením nebo hrozbou takového donucení nesmí být použit v řízení s výjimkou případu, kdy se použije jako důkaz proti osobě, která takového donucení nebo hrozby donucení použila.

ODDÍL PRVNÍ

Výpověď obviněného

§ 90

Předvolání a předvedení

(1) Nedostaví-li se obviněný, který byl řádně předvolán, k výslechu bez dostatečné omluvy, může být předveden; na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být v předvolání upozorněn.

(2) Obviněný může být předveden i bez předchozího předvolání, jestliže je to nutné k úspěšnému provedení trestního řízení, zejména když se skrývá nebo nemá stálé bydliště.

(3) O předvedení je třeba požádat příslušný policejní orgán. O předvedení příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě je třeba požádat jeho velitele nebo náčelníka.

Výslech obviněného

§ 91

(1) Před prvním výslechem je třeba zjistit totožnost obviněného, objasnit mu podstatu sděleného obvinění a poučit jej o jeho právech a o trestních následcích křivého obvinění a pomluvy. Je-li vedeno řízení pro trestný čin, u něhož lze sjednat dohodu o vině a trestu, musí být obviněný v rámci poučení upozorněn také na skutečnost, že v přípravném řízení může se státním zástupcem sjednat dohodu o vině a trestu, kterou schvaluje soud. Obviněného je třeba poučit o podstatě a důsledcích sjednání dohody o vině a trestu, o tom, že se vzdává práva na projednání věci v hlavním líčení a práva podat odvolání proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, s výjimkou případu, kdy takový rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, s níž souhlasil (§ 245 odst. 1 věta druhá), a o podmínkách, za nichž může soud rozhodnout o řádně uplatněném nároku poškozeného (§ 314r odst. 4). Obsah poučení se poznamená v protokole. Nelze-li totožnost obviněného ihned zjistit, je nutno k protokolu o jeho výslechu připojit takové důkazy, aby tato osoba nemohla být zaměněna s jinou.

(2) Je-li obviněných více, vyslýchají se odděleně.

§ 92

(1) Výslech obviněného se koná tak, aby poskytl pokud možno úplný a jasný obraz o skutečnostech důležitých pro trestní řízení. Obviněný nesmí být žádným způsobem donucován k výpovědi nebo k doznání. Při výslechu je nutno šetřit jeho osobnost.

(2) Při výslechu je třeba se obviněného dotázat na jeho osobní, rodinné, majetkové a jiné poměry tak, aby pro případ rozhodnutí o vině a trestu obviněného byly zjištěny skutečnosti v rozsahu nezbytném pro stanovení druhu trestu a jeho výměry. Dále je třeba dotázat se na předchozí tresty a na další trestní stíhání obviněného.

(3) Obviněnému musí být dána možnost se k obvinění podrobně vyjádřit, zejména souvisle vylíčit skutečnosti, které jsou předmětem obvinění, uvést okolnosti, které obvinění zeslabují nebo vyvracejí, a nabídnout o nich důkazy.

(4) Obviněnému mohou být kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů. Otázky musí být kladeny jasně a srozumitelně bez předstírání klamavých a nepravdivých okolností; nesmí v nich být naznačeno, jak na ně odpovědět.

§ 93

(1) Obviněnému může být dovoleno, aby dříve než dá odpověď, nahlédl do písemných poznámek, jež musí vyslýchajícímu, požádá-li o to, předložit k nahlédnutí; tato okolnost musí být v protokole poznamenána.

(2) Je-li toho třeba k zjištění pravosti rukopisu, může být obviněný vyzván, aby napsal potřebný počet slov; k tomu nesmí však být žádným způsobem donucován. Obviněný je však povinen vždy strpět úkony potřebné k tomu, aby se zjistila jeho totožnost.

§ 95

(1) Výpověď obviněného se do protokolu zapíše zpravidla podle diktátu vyslýchajícího, v přímé řeči a pokud možno doslova.

(2) Nejde-li o protokol o hlavním líčení nebo o veřejném zasedání, musí být protokol po skončení výslechu obviněnému předložen k přečtení nebo, požádá-li o to, musí mu být přečten; je-li výslech prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, protokol se obviněnému na jeho žádost přečte. Obviněný má právo žádat, aby byl protokol doplněn nebo aby v něm byly provedeny opravy v souladu s jeho výpovědí. O tomto právu je třeba obviněného poučit.

(3) Protokol o výslechu, který byl prováděn bez přibrání zapisovatele, je nutno vyslýchanému před podpisem přečíst nebo k přečtení předložit v přítomnosti nezúčastněné osoby. Má-li vyslýchaný proti obsahu protokolu námitky, je nutno je projednat v přítomnosti přibrané osoby a výsledek projednání pojmout do protokolu.

ODDÍL DRUHÝ

Svědci

§ 97

Povinnost svědčit

Každý je povinen na předvolání se dostavit a vypovídat jako svědek o tom, co je mu známo o trestném činu a o pachateli nebo o okolnostech důležitých pro trestní řízení.

§ 98

Předvolání a předvedení

Jestliže se svědek, ač byl řádně předvolán, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předveden. Na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být svědek v předvolání upozorněn. Nedostaví-li se příslušník ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, je nutno požádat jeho velitele nebo náčelníka, aby sdělil důvod, proč se předvolaný nedostavil, popřípadě aby ho dal předvést.

§ 99

Zákaz výslechu

(1) Svědek nesmí být vyslechnut o okolnostech, týkajících se utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem, jež je povinen zachovat v tajnosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem zproštěn; zproštění lze odepřít jen tehdy, jestliže by výpověď způsobila státu vážnou škodu.

(2) Svědek nesmí být vyslýchán též tehdy, jestliže by svou výpovědí porušil státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže byl této povinnosti příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má, zproštěn.

(3) Zákaz výslechu podle odstavce 2 se nevztahuje na svědeckou výpověď týkající se trestného činu, stran něhož má svědek oznamovací povinnost podle trestního zákona. Rovněž se nevztahuje na svědeckou výpověď o utajovaných informacích klasifikovaných ve zvláštním zákoně stupněm utajení Důvěrné nebo Vyhrazené.

§ 100

Právo odepřít výpověď

(1) Právo odepřít výpověď jako svědek má příbuzný obviněného v pokolení přímém, jeho sourozenec, osvojitel, osvojenec, manžel, partner a druh; jestliže je obviněných více a svědek je v uvedeném poměru jen k některému z nich, má právo odepřít výpověď stran jiných obviněných jen tehdy, nelze-li odloučit výpověď, která se jich týká, od výpovědi týkající se obviněného, k němuž je svědek v tomto poměru.

(2) Svědek je oprávněn odepřít vypovídat, jestliže by výpovědí způsobil nebezpečí trestního stíhání sobě, svému

příbuznému v pokolení přímém, svému sourozenci, osvojiteli, osvojenci, manželu, partneru nebo druhu anebo jiným osobám v poměru rodinném nebo obdobném, jejichž újmu by právem pociťoval jako újmu vlastní.

(3) Odepřít výpověď jako svědek nemůže však ten, kdo má stran trestného činu, jehož se svědecká výpověď týká, oznamovací povinnost podle trestního zákona.

Výslech svědka

§ 101

(1) Před výslechem svědka je třeba vždy zjistit jeho totožnost, jeho poměr k obviněnému, poučit jej o právu odepřít výpověď, a je-li toho třeba, též o zákazu výslechu nebo o možnosti postupu podle § 55 odst. 2, jakož i o tom, že je povinen vypovědět úplnou pravdu a nic nezamlčet. Dále musí být poučen o významu svědecké výpovědi z hlediska obecného zájmu a o trestních následcích křivé výpovědi, křivého obvinění a pomluvy. Je-li jako svědek vyslýchána osoba mladší než patnáct let, je třeba ji poučit přiměřeně jejímu věku.

(2) Na počátku výslechu musí být svědek dotázán na poměr k projednávané věci a ke stranám a podle potřeby též na jiné okolnosti významné pro zjištění jeho hodnověrnosti. Výslech svědka se koná tak, aby poskytl pokud možno úplný a jasný obraz o skutečnostech důležitých pro trestní řízení, které svědek vnímal svými smysly. Svědkovi musí být dána možnost, aby souvisle vypověděl vše, co sám o věci ví a odkud se dozvěděl okolnosti jím uváděné. Při výslechu je nutno šetřit jeho osobnost, zejména pokud jde o jeho osobní údaje a intimní oblast.

(3) Svědkovi mohou být kladeny otázky k doplnění výpovědi nebo k odstranění neúplnosti, nejasnosti a rozporů. Otázky směřující do intimní oblasti vyslýchaného svědka, zejména jestliže jde o osobu poškozenou trestným činem, lze klást jen, pokud je to nezbytné pro objasnění skutečností důležitých pro trestní řízení, zvlášť šetrně a po obsahové stránce vyčerpávajícím způsobem, aby nebylo nutné výslech opakovat; jejich formulaci je třeba při zachování potřebné ohleduplnosti přizpůsobit věku, osobním zkušenostem a psychickému stavu svědka. Svědkovi nesmějí být kladeny otázky, v nichž by byly obsaženy klamavé a nepravdivé okolnosti nebo okolnosti, které se mají zjistit teprve z jeho výpovědi.

(4) Je-li toho třeba k zjištění pravosti rukopisu, může být svědkovi přikázáno, aby napsal potřebný počet slov.

§ 101a

Neshledá-li policejní orgán důvod k sepsání protokolu o výslechu způsobem uvedeným v § 55 odst. 2, ačkoliv se jej svědek domáhá a uvádí konkrétní skutečnosti, které podle něj takový postup sepsání protokolu odůvodňují, policejní orgán věc předloží státnímu zástupci, aby přezkoumal správnost jeho postupu. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, odloží výslech svědka do doby, než státní zástupce přijme opatření. V opačném případě svědka vyslechne a do přijetí opatření státního zástupce s protokolem nakládá tak, aby totožnost svědka zůstala utajena.

§ 101b

Je-li v řízení o trestném činu proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti anebo trestném činu obchodování s lidmi podle § 168 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku, týrání svěřené osoby (§ 198 trestního zákoníku) nebo týrání osoby žijící ve společném obydlí (§ 199 trestního zákoníku) jako svědek vyslýchán poškozený, lze mu klást otázky jen prostřednictvím orgánu činného v trestním řízení.

§ 102

(1) Je-li jako svědek vyslýchána osoba mladší než osmnáct let o okolnostech, jejichž oživování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat její duševní a mravní vývoj, je třeba výslech provádět zvlášť šetrně a po obsahové stránce tak, aby výslech v dalším řízení zpravidla už nebylo třeba opakovat; k výslechu se přibere orgán sociálně-právní ochrany dětí nebo jiná osoba mající zkušenosti s výchovou mládeže, která by se zřetelem na předmět výslechu a stupeň duševního vývoje vyslýchané osoby přispěla k správnému vedení výslechu. Může-li to přispět k správnému provedení výslechu, mohou být přibráni i rodiče. Osoby, které byly takto přibrány, mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušení nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslýchané osoby. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, orgán činný v trestním řízení takovému návrhu vyhoví.

(2) V dalším řízení má být taková osoba vyslechnuta znovu jen v nutných případech. V řízení před soudem je možno na podkladě rozhodnutí soudu provést důkaz přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení i bez podmínek uvedených v § 211 odst. 1 a 2. Osoba, která byla k výslechu přibrána, se podle potřeby vyslechne k správnosti a úplnosti zápisu, k způsobu, jímž byl výslech prováděn, jakož i k způsobu, jímž vyslýchaná osoba vypovídala.

(3) Osobě mladší než 18 let lze klást otázky jen prostřednictvím orgánu činného v trestním řízení.

§ 102a

(1) Má-li být vyslechnuta jako svědek osoba, která je služebně činná v policejním orgánu nebo je policistou jiného státu,

a) použitá v trestním řízení jako agent anebo provádějící předstíraný převod, nebo

b) bezprostředně se podílející na použití agenta nebo provedení předstíraného převodu,

je vyslýchána jako svědek, jehož totožnost a podoba jsou utajeny.

(2) Ve výjimečném případě a za podmínky, že v důsledku výslechu nehrozí újma na životě, zdraví nebo další služební činnosti osoby uvedené v odstavci 1 anebo k ohrožení života nebo zdraví osoby jí blízké, lze provést její výslech jako svědka bez utajení totožnosti nebo podoby, a to pouze na návrh státního zástupce na základě vyjádření příslušného ředitele bezpečnostního sboru.

§ 103

Ustanovení § 93 odst. 1 a § 95 o výslechu obviněného se užije přiměřeně i na výslech svědka.

§ 103a

Informace o nebezpečném obviněném a odsouzeném

(1) Svědek, kterému hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, může požádat o informace o

a) propuštění nebo uprchnutí obviněného z vazby,

b) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody,

c) přerušení výkonu trestu odnětí svobody,

d) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu ústavního ochranného léčení,

e) změně formy ochranného léčení z ústavní na ambulantní,

f) propuštění nebo uprchnutí odsouzeného z výkonu zabezpečovací detence,

g) změně zabezpečovací detence na ochranné léčení,

h) jakémkoliv vydání obviněného nebo odsouzeného do cizího státu nebo jeho předání do jiného členského státu Evropské unie v rámci mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních.

(2) Nepodal-li svědek žádost podle odstavce 1, obviněný nebo odsouzený byl propuštěn nebo uprchl a je-li důvodná obava, že svědkovi hrozí nebezpečí v souvislosti s pobytem obviněného nebo odsouzeného na svobodě, orgán činný v trestním řízení, Probační a mediační služba, věznice, zdravotnické zařízení, v němž odsouzený vykonává ústavní ochranné léčení, nebo ústav pro výkon zabezpečovací detence neprodleně informuje o této skutečnosti policejní orgán, který vede nebo vedl trestní řízení v dané trestní věci, který přijme potřebná opatření k zajištění bezpečí svědka, včetně jeho vyrozumění o propuštění nebo uprchnutí; policejní orgán v těchto případech též vyrozumí svědka o opatřeních přijatých k zajištění jeho bezpečí, byla-li taková opatření přijata a nepovede-li vyrozumění ke zmaření nebo ztížení jejich účelu.

(3) Odstavce 1 a 2 se použijí obdobně i v případě, kdy ochranné léčení nebo zabezpečovací detence byly uloženy osobě, která se dopustila činu jinak trestného.

(4) Na postup při podání žádosti a jejím vyřizování se přiměřeně užijí ustanovení zákona o obětech trestných činů.

§ 104

Svědečné

(1) Svědek má nárok na náhradu nutných výdajů podle zvláštního právního předpisu upravujícího cestovní náhrady a prokázaného ušlého výdělku (svědečné). Nárok zaniká, neuplatní-li jej svědek do tří dnů po svém výslechu nebo po tom, co mu bylo sděleno, že k výslechu nedojde; na to musí být svědek upozorněn.

(2) Nárok podle odstavce 1 má svědek nebo jiná osoba, s výjimkou podezřelého nebo obviněného, též tehdy, dostaví-li se na výzvu orgánu činného v trestním řízení k provedení jiného úkonu dokazování.

(3) Výši svědečného určí zpravidla ihned po uplatnění nároku na svědečné ten, kdo svědka nebo jinou osobu uvedenou v odstavci 2 předvolal, a v řízení před soudem předseda senátu.

ODDÍL TŘETÍ

Některé zvláštní způsoby dokazování

§ 104a

Konfrontace

(1) Jestliže výpověď obviněného v závažných okolnostech nesouhlasí s výpovědí svědka nebo spoluobviněného, může být obviněný postaven svědkovi nebo spoluobviněnému tváří v tvář.

(2) Jestliže výpověď svědka nesouhlasí v závažných okolnostech s výpovědí obviněného nebo jiného svědka, může být svědek postaven obviněnému nebo jinému svědkovi tváří v tvář.

(3) Konfrontace se může provést až poté, kdy každá z osob, jež mají být konfrontovány, byla již dříve vyslechnuta a o její výpovědi byl sepsán protokol. Při konfrontaci se vyslýchaná osoba vyzve, aby druhé osobě vypověděla v přímé řeči své tvrzení o okolnostech, v nichž výpovědi konfrontovaných osob nesouhlasí, popřípadě, aby uvedla další okolnosti, které s jejím tvrzením souvisejí a o kterých dosud nevypovídala. Osoby postavené tváří v tvář mohou si klást vzájemně otázky jen se souhlasem vyslýchajícího.

(4) Pro konfrontaci jinak platí ustanovení o výpovědi obviněného a o svědcích.

(5) Osobu mladší než osmnáct let lze postavit tváří v tvář jen zcela výjimečně, jestliže to je pro objasnění věci nezbytně nutné; v takovém případě se užije přiměřeně § 102. Tváří v tvář nelze postavit svědka, jehož totožnost se utajuje z důvodů uvedených v § 55 odst. 2. Tváří v tvář nelze postavit též poškozeného mladšího osmnácti let s obviněným v případě trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.

(6) Je-li třeba po skončení konfrontace znovu vyslechnout konfrontované osoby, provede se jejich výslech odděleně.

(7) Konfrontace se zásadně provádí jen v řízení před soudem; před podáním obžaloby nebo návrhu na schválení dohody o vině a trestu lze konfrontaci provést jen výjimečně, pokud lze očekávat, že její provedení výrazněji

přispěje k objasnění věci a stejného cíle nelze dosáhnout jinými prostředky.

§ 104b

Rekognice

(1) Rekognice se koná, je-li pro trestní řízení důležité, aby podezřelý, obviněný nebo svědek znovu poznal osobu nebo věc a určil tím jejich totožnost. K provádění rekognice se vždy přibere alespoň jedna osoba, která není na věci zúčastněna.

(2) Podezřelý, obviněný nebo svědek, kteří mají poznat osobu nebo věc, se před rekognicí vyslechnou o okolnostech, za nichž osobu nebo věc vnímali, a o znacích nebo zvláštnostech, podle nichž by bylo možno osobu nebo věc poznat. Osoba nebo věc, která má být poznána, jim nesmí být před rekognicí ukázána.

(3) Má-li být poznána osoba, ukáže se podezřelému, obviněnému nebo svědkovi mezi nejméně třemi osobami, které se výrazně neodlišují. Osoba, která má být poznána, se vyzve, aby se zařadila na libovolné místo mezi ukazované osoby. Jestliže osoba má být poznána nikoliv podle svého vzezření, ale podle hlasu, umožní se jí, aby hovořila v libovolném pořadí mezi dalšími osobami s podobnými hlasovými vlastnostmi.

(4) Není-li možno ukázat osobu, která má být poznána, rekognice se provede podle fotografie, která se předloží podezřelému, obviněnému nebo svědkovi s obdobnými fotografiemi nejméně tří dalších osob. Tento postup nesmí bezprostředně předcházet rekognici ukázáním osoby.

(5) Má-li být poznána věc, ukáže se podezřelému, obviněnému nebo svědkovi ve skupině věcí pokud možno téhož druhu.

(6) Pro rekognici jinak platí ustanovení o výpovědi obviněného a svědka.

(7) Podle povahy věci lze rekognici provést tak, aby se poznávající osoba bezprostředně nesetkala s poznávanou osobou. Provádí-li se rekognice za účasti osoby mladší než osmnáct let, užije se přiměřeně § 102. Rekognici za přítomnosti svědka, jehož totožnost se utajuje z důvodů uvedených v § 55 odst. 2, lze za podmínek utajení jeho podoby a osobních údajů provést, pokud je svědek poznávající osobou.

(8) Po provedení rekognice se podezřelý, obviněný nebo svědek vyslechnou znovu, je-li třeba odstranit rozpor mezi jejich výpovědí a výsledky rekognice.

§ 104c

Vyšetřovací pokus

(1) Vyšetřovací pokus se koná, mají-li být pozorováním v uměle vytvořených nebo obměňovaných podmínkách prověřeny nebo upřesněny skutečnosti zjištěné v trestním řízení, popřípadě zjištěny nové skutečnosti důležité pro trestní řízení.

(2) K provedení vyšetřovacího pokusu se nepřistoupí, jestliže to je vzhledem k okolnostem případu nebo osobě podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka nevhodné nebo lze-li účelu vyšetřovacího pokusu dosáhnout jinak.

(3) K vyšetřovacímu pokusu, který je prováděn v přípravném řízení, musí být přibrána alespoň jedna osoba, která není na věci zúčastněna, ledaže by nemožnost zajistit její přítomnost při vyšetřovacím pokusu zmařila jeho provedení. Je-li to potřebné vzhledem k povaze věci a ke skutečnostem, které dosud v trestním řízení vyšly najevo, přibere se k vyšetřovacímu pokusu znalec, popřípadě podezřelý, obviněný a svědek. Jejich účast při vyšetřovacím pokusu se řídí ustanoveními, která platí pro jejich výslech. Zúčastní-li se vyšetřovacího pokusu osoba mladší než osmnáct let, užije se přiměřeně § 102.

(4) K úkonům, které souvisejí s vyšetřovacím pokusem, nesmí být podezřelý, obviněný, poškozený nebo svědek, který má právo odepřít výpověď, žádným způsobem donucován.

§ 104d

Rekonstrukce

(1) Rekonstrukce se koná, má-li být obnovením situace a okolnosti, za kterých byl trestný čin spáchán nebo které k němu mají podstatný vztah, prověřena výpověď podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka, jestliže jiné důkazy provedené v trestním řízení nepostačují k objasnění věci.

(2) Na postup při rekonstrukci se přiměřeně užijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.

§ 104e

Prověrka na místě

(1) Prověrka na místě se koná, je-li zapotřebí za osobní přítomnosti podezřelého, obviněného nebo svědka doplnit nebo upřesnit údaje důležité pro trestní řízení, které se vztahují k určitému místu.

(2) Na postup při prověrce na místě se přiměřeně užijí ustanovení o vyšetřovacím pokusu.

ODDÍL ČTVRTÝ

Znalec, znalecká kancelář a znalecký ústav

Přibrání znalce

§ 105

(1) Je-li k objasnění skutečnosti důležité pro trestní řízení třeba odborných znalostí, vyžádá orgán činný v trestním řízení odborné vyjádření. Jestliže pro složitost posuzované otázky takový postup není postačující, přibere orgán

činný v trestním řízení znalce. V přípravném řízení přibírá znalce ten orgán činný v trestním řízení, jež považuje znalecký posudek za nezbytný pro rozhodnutí, pokud byla věc vrácena k došetření, státní zástupce, a v řízení před soudem předseda senátu. O přibrání znalce se vyrozumí obviněný a v řízení před soudem též státní zástupce. Jiná osoba se o přibrání znalce vyrozumí, je-li k podání znaleckého posudku třeba, aby tato osoba něco konala nebo strpěla.

(2) Při výběru osoby, která má být jako znalec přibrána, je třeba přihlížet k důvodům, pro které podle zvláštního zákona je znalec z podání znaleckého posudku vyloučen. Znalec může odmítnout podání znaleckého posudku z důvodů uvedených v jiném právním předpisu a také z důvodů uvedených v § 99 a 100. O vyloučení znalce rozhodne orgán činný v trestním řízení, který jej k podání znaleckého posudku přibral, a v řízení před soudem předseda senátu. Při vyžadování odborného vyjádření orgán činný v trestním řízení zváží, zda osoba, od níž odborné vyjádření vyžaduje, s ohledem na svůj poměr k obviněnému, jiným osobám zúčastněným na trestním řízení nebo poměr k věci není podjatá.

(3) Proti osobě znalce lze vznést námitky z důvodu podjatosti, pro který je vyloučen z podání znaleckého posudku podle zvláštního zákona. Vedle toho lze vznést námitky proti odbornému zaměření znalce nebo proti formulaci otázek položených znalci. V přípravném řízení důvodnost takových námitek posoudí státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu soudu, před kterým se v době oznámení námitek vede řízení; jsou-li námitky uplatněny v rámci opravného prostředku, posoudí je orgán, kterému přísluší o opravném prostředku rozhodnout. Vyhoví-li tento orgán námitkám a důvody pro vyžádání znaleckého posudku trvají, učiní opatření k vyžádání znaleckého posudku buď jiným znalcem nebo podle jinak formulovaných otázek; v opačném případě oznámí osobě, která námitky vznesla, že neshledal k takovému postupu důvody. Stanovisko k námitkám uplatněným v rámci opravného prostředku zpravidla tvoří součást odůvodnění rozhodnutí o takovém opravném prostředku.

(4) Jestliže jde o objasnění skutečnosti zvláště důležité, je třeba přibrat znalce dva. Dva znalce je třeba přibrat vždy, jde-li o prohlídku a pitvu mrtvoly (§ 115). K prohlídce a pitvě mrtvoly nesmí být přibrán jako znalec ten lékař, který zemřelého ošetřoval pro nemoc, která smrti bezprostředně předcházela.

(5) O odborné vyjádření podle odstavce 1 lze požádat i osobu, která je podle zvláštního zákona zapsána jako znalec nebo znalecká kancelář v seznamu znalců, znaleckých kanceláří a znaleckých ústavů, a fyzickou nebo právnickou osobu, která má potřebné odborné předpoklady. Státní orgán předloží orgánům činným v trestním řízení odborné vyjádření vždy bez úplaty.

§ 106

Znalec musí být v předvolání upozorněn na následky nedostavení (§ 66) a na povinnost bez odkladu oznámit skutečnosti, pro které by byl vyloučen nebo které mu jinak brání být ve věci činný jako znalec. Znalec musí být též poučen o významu znaleckého posudku z hlediska obecného zájmu a o trestních následcích křivé výpovědi a vědomě nepravdivého znaleckého posudku; to se vztahuje i na znalce, který podal posudek na základě žádosti některé strany podle § 89 odst. 2.

§ 107

Příprava posudku

(1) Znalci, který je pověřen úkonem, se poskytnou potřebná vysvětlení ze spisu a vymezí se jeho úkoly. Přitom je třeba dbát toho, že znalci nepřísluší provádět hodnocení důkazů a řešit právní otázky. Je-li toho k podání posudku třeba, dovolí se znalci nahlédnout do spisů nebo se mu spisy zapůjčí. Může mu být též dovoleno, aby byl přítomen při výslechu obviněného a svědků a aby jim kladl otázky vztahující se na předmět znaleckého vyšetřování. V odůvodněných případech se znalci umožní, aby se zúčastnil provedení i jiného úkonu trestního řízení, pokud takový úkon má význam pro vypracování znaleckého posudku. Znalec může též navrhnout, aby byly jinými důkazy napřed objasněny okolnosti potřebné k podání posudku.

(2) Znalec přibraný k podání znaleckého posudku o příčině smrti nebo o zdravotním stavu zemřelé osoby je oprávněn vyžadovat zdravotnickou dokumentaci týkající se takové osoby; v ostatních případech může zdravotnickou dokumentaci vyžadovat za podmínek stanovených zvláštním zákonem.

(3) Znalci se zpravidla uloží, aby posudek vypracoval písemně. Posudek se doručuje též obhájci, a to na náklady obhajoby.

§ 108

Výslech znalce

(1) Vypracoval-li znalec posudek písemně, stačí, aby se při výslechu naň odvolal a jej stvrdil. Nebyl-li posudek vypracován písemně, nadiktuje jej znalec při výslechu do protokolu.

(2) Bylo-li přibráno více znalců, kteří dospěli po vzájemné poradě k souhlasným závěrům, podá za všechny posudek ten z nich, jehož sami k tomu určili; různí-li se závěry znalců, je třeba vyslechnout každého zvlášť.

(3) V přípravném řízení lze od výslechu znalce upustit, nemá-li policejní orgán ani státní zástupce o spolehlivosti a úplnosti písemně podaného znaleckého posudku pochybnosti.

§ 109

Vady posudku

Je-li pochybnost o správnosti posudku nebo je-li posudek nejasný nebo neúplný, je nutno požádat znalce o vysvětlení. Kdyby to nevedlo k výsledku, přibere se znalec jiný.

§ 109a

Znalecká kancelář

(1) K podání znaleckého posudku může orgán činný v trestním řízení přibrat také znaleckou kancelář. Znalecká kancelář, která byla přibrána k podání znaleckého posudku, podá znalecký posudek písemně. V něm označí znalce, který posudek vypracoval a může být v případě potřeby jako znalec vyslechnut. Je-li třeba přibrat znalce dva (§ 105 odst. 4), může znalecký posudek podat jedna znalecká kancelář, ale znalecký posudek musí vypracovat dva znalci.

(2) Ustanovení § 105 až 109 se jinak přiměřeně použijí i na znalecké kanceláře a na znalce, kteří znalecký posudek vypracovali.

§ 110

Znalecký ústav

(1) Ve výjimečných, zvlášť obtížných případech, vyžadujících zvláštního vědeckého posouzení, může policejní orgán nebo státní zástupce a v řízení před soudem předseda senátu přibrat znalecký ústav k podání znaleckého posudku nebo přezkoumání posudku podaného znalcem.

(2) Znalecký ústav podá posudek písemně. V něm označí osobu nebo osoby, které posudek vypracovaly a mohou být v případě potřeby jako znalci vyslechnuty; takovou osobou nesmí být ten, kdo podal znalecký posudek, který je přezkoumáván znaleckým ústavem. Je-li třeba přibrat znalce dva (§ 105 odst. 4), může znalecký posudek podat jeden znalecký ústav, ale znalecký posudek musí vypracovat dvě osoby.

(3) Ustanovení § 105 až 109 se jinak přiměřeně použijí i na znalecké ústavy a na osoby, které znalecký posudek vypracovaly.

§ 110a

Jestliže znalecký posudek předložený stranou má všechny zákonem požadované náležitosti a obsahuje doložku znalce o tom, že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku, postupuje se při provádění tohoto důkazu stejně, jako by se jednalo o znalecký posudek vyžádaný orgánem činným v trestním řízení. Orgán činný v trestním řízení umožní znalci, kterého některá ze stran požádala o znalecký posudek, nahlédnout do spisu nebo mu jinak umožní seznámit se s informacemi potřebnými pro vypracování znaleckého posudku.

§ 110b

Znalečné

Výši znalečného určí orgán činný v trestním řízení, který znalce, znaleckou kancelář nebo znalecký ústav k podání znaleckého posudku přibral, a v řízení před soudem předseda senátu v souladu s jinými právními předpisy upravujícími znalečné. Nesouhlasí-li orgán činný v trestním řízení s výší vyúčtovaného znalečného, rozhodne usnesením. Proti usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

§ 111

Osoba vykonávající jednorázově znaleckou činnost

Ustanovení § 105 až 110b se přiměřeně použijí i v případě, že orgán činný v trestním řízení přibere k podání znaleckého posudku osobu vykonávající znaleckou činnost jednorázově.

ODDÍL PÁTÝ

Provádění výslechu prostřednictvím videokonferenčního zařízení

§ 111a

(1) Je-li výslech obviněného prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, vyrozumí se jeho obhájce o době a místě, na které byl obviněný předvolán. V případě výslechu spoluobviněného, svědka nebo znalce tímto způsobem se obhájce obviněného vyrozumí o době a místě, ze kterého bude výslech provádět příslušný orgán činný v trestním řízení.

(2) Je-li výslech osoby prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, ověří její totožnost zaměstnanec soudu, státního zastupitelství nebo policejního orgánu pověřený k tomu osobou provádějící výslech. Osobou ověřující totožnost v místě, kde se při výslechu nachází vyslýchaný, může být se souhlasem osoby provádějící výslech i zaměstnanec soudu, státního zastupitelství, věznice nebo policejního orgánu, pokud k tomu byl pověřen předsedou tohoto soudu, vedoucím státním zástupcem, ředitelem věznice nebo vedoucím příslušníkem policejního orgánu. Tento zaměstnanec je po celou dobu výslechu přítomen na místě, kde se nachází vyslýchaná osoba.

(3) Totožnost svědka, jehož totožnost je utajována a jehož výslech je prováděn prostřednictvím videokonferenčního zařízení, ověří v řízení před soudem předseda senátu nebo zaměstnanec soudu pověřený zabezpečováním ochrany utajovaných informací určený k této činnosti předsedou soudu a v přípravném řízení zaměstnanec státního zastupitelství nebo policejního orgánu pověřený ochranou utajovaných informací určený k této činnosti vedoucím státním zástupcem nebo vedoucím příslušníkem policejního orgánu. Tento zaměstnanec je po celou dobu výslechu přítomen na místě, kde se nachází svědek, jehož totožnost je utajována.

(4) Orgán činný v trestním řízení provádějící výslech poučí vyslýchanou osobu před započetím výslechu prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení o způsobu provedení výslechu.

(5) Kdykoli v průběhu výslechu prováděného prostřednictvím videokonferenčního zařízení může vyslýchaná osoba vznášet námitky proti kvalitě obrazového nebo zvukového přenosu.

ODDÍL ŠESTÝ

Věcné a listinné důkazy

§ 112

(1) Věcnými důkazy jsou předměty, kterými nebo na kterých byl trestný čin spáchán, jiné předměty, které prokazují nebo vyvracejí dokazovanou skutečnost a mohou být prostředkem k odhalení a zjištění trestného činu a jeho pachatele, jakož i stopy trestného činu.

(2) Listinnými důkazy jsou listiny, které svým obsahem prokazují nebo vyvracejí dokazovanou skutečnost vztahující se k trestnému činu nebo k obviněnému.

ODDÍL SEDMÝ

Ohledání

§ 113

Účel ohledání a protokol o něm

(1) Ohledání se koná, mají-li být přímým pozorováním objasněny skutečnosti důležité pro trestní řízení. K ohledání se zpravidla přibere znalec.

(2) Protokol o ohledání musí poskytovat úplný a věrný obraz předmětu ohledání; mají se proto k němu přiložit fotografie, náčrty a jiné pomůcky.

§ 114

Prohlídka těla a jiné podobné úkony

(1) Prohlídce těla je povinen se podrobit každý, je-li nezbytně třeba zjistit, zda jsou na jeho těle stopy nebo následky trestného činu. Není-li prohlídka těla prováděna lékařem, může ji provést jen osoba téhož pohlaví.

(2) Je-li k důkazu třeba provést zkoušku krve nebo jiný obdobný úkon, je osoba, o kterou jde, povinna strpět, aby jí lékař nebo odborný zdravotní pracovník odebral krev nebo u ní provedl jiný potřebný úkon, není-li spojen s nebezpečím pro její zdraví. Odběr biologického materiálu, který není spojen se zásahem do tělesné integrity osoby, jíž se takový úkon týká, může provést i tato osoba nebo s jejím souhlasem orgán činný v trestním řízení. Na požádání orgánu činného v trestním řízení může tento odběr i bez souhlasu podezřelého nebo obviněného provést lékař nebo odborný zdravotnický pracovník.

(3) Je-li k důkazu třeba zjistit totožnost osoby, která se zdržovala na místě činu, je osoba, o kterou jde, povinna strpět úkony potřebné pro takové zjištění.

(4) Nelze-li úkon podle odstavců 1 až 3 pro odpor podezřelého nebo obviněného provést a nejde-li o odběr krve nebo jiný obdobný úkon spojený se zásahem do tělesné integrity, je orgán činný v trestním řízení oprávněn po předchozí marné výzvě tento odpor překonat; policejní orgán potřebuje k překonání odporu podezřelého předchozí souhlas státního zástupce. Způsob překonání odporu musí být přiměřený intenzitě odporu.

(5) O povinnosti podle předchozích odstavců je třeba onu osobu poučit s upozorněním na následky nevyhovění (§ 66), podezřelý nebo obviněný se poučí také o možnosti postupu podle odstavce 4.

§ 115

Prohlídka a pitva mrtvoly a její exhumace

(1) Vznikne-li podezření, že smrt člověka byla způsobena trestným činem, musí být mrtvola prohlédnuta a pitvána. Pohřbít mrtvolu lze v takových případech jen se souhlasem státního zástupce. O tom rozhodne státní zástupce s největším urychlením.

(2) Exhumaci mrtvoly může nařídit předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce.

Vyšetření duševního stavu

§ 116

(1) Je-li třeba vyšetřit duševní stav obviněného, přibere se k tomu vždy znalec z oboru psychiatrie.

(2) Nelze-li duševní stav vyšetřit jinak, může soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce nařídit, aby obviněný byl pozorován ve zdravotnickém ústavu, nebo je-li ve vazbě, též ve zvláštním oddělení nápravného zařízení. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) Shledá-li znalec u obviněného příznaky nasvědčující jeho nepříčetnosti nebo zmenšené příčetnosti, vysloví se zároveň o tom, zda je jeho pobyt na svobodě nebezpečný.

§ 117

Pozorování duševního stavu nemá trvat déle než dva měsíce; do té doby je třeba podat posudek. Na odůvodněnou žádost znalců může soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce tuto lhůtu prodloužit, nikoli však více než o jeden měsíc. Proti prodloužení lhůty je přípustná stížnost.

§ 118

Jestliže jsou závažné pochybnosti, zda není u svědka, jehož výpověď je pro rozhodnutí zvláště důležitá, podstatně snížena schopnost správně vnímat nebo vypovídat, je možno vyšetřit znalecky i duševní stav svědka. Pozorování duševního stavu svědka podle § 116 odst. 2 není však přípustné.

HLAVA ŠESTÁ

Rozhodnutí

§ 119

Způsob rozhodování

(1) Soud rozhoduje rozsudkem, kde to zákon výslovně stanoví; v ostatních případech rozhoduje, jestliže zákon nestanoví něco jiného, usnesením.

(2) Státní zástupce a policejní orgán rozhodují, jestliže zákon nestanoví něco jiného, usnesením.

ODDÍL PRVNÍ

Rozsudek

Obsah rozsudku

§ 120

(1) Rozsudek po úvodních slovech „Jménem republiky“ musí obsahovat

a) označení soudu, o jehož rozsudek jde, i jména a příjmení soudců, kteří se na rozhodnutí zúčastnili,

b) den a místo vyhlášení rozsudku,

c) výrok rozsudku s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito,

d) odůvodnění, pokud zákon nestanoví něco jiného, a

e) poučení o opravném prostředku.

(2) Obžalovaný musí být v rozsudku označen údajem svého jména a příjmení, dne a místa narození, svého zaměstnání a bydliště, popřípadě jinými údaji potřebnými k tomu, aby nemohl být zaměněn s jinou osobou. V rozsudku se uvede též údaj o jeho státní příslušnosti, není-li obžalovaný státním příslušníkem pouze České republiky, nebo informace, že je osobou bez státní příslušnosti nebo že se jeho státní příslušnost nepodařilo zjistit. Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, uvede se i hodnost obžalovaného a útvar, jehož je příslušníkem.

(3) Výrok, jímž se obžalovaný uznává vinným, nebo jímž se obžaloby zprošťuje, musí přesně označovat trestný čin, jehož se výrok týká, a to nejen zákonným pojmenováním a uvedením příslušného zákonného ustanovení, nýbrž i uvedením, zda jde o zločin nebo přečin, a místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným, jakož i uvedením všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu.

(4) Schvaluje-li soud dohodu o vině a trestu, je součástí rozsudku také výrok o schválení dohody o vině a trestu.

§ 121

Do rozsudku, jímž se rozhoduje otázka viny, pojme soud také výrok

a) o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, jestliže byl nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení včas uplatněn (§ 43 odst. 3),

b) o ochranném opatření, jestliže o něm bylo v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání konaném o odvolání rozhodnuto.

§ 122

(1) Odsuzující rozsudek musí obsahovat výrok o trestu s uvedením zákonných ustanovení, podle nichž byl trest vyměřen, nebo podle nichž bylo od potrestání upuštěno, a jde-li o podmíněné upuštění od potrestání s dohledem, též výrok o stanovení zkušební doby a jejím trvání. Byl-li nad pachatelem vysloven dohled, musí být z výroku rozsudku zřejmé, zda dohled má být vykonáván v rozsahu stanoveném trestním zákonem nebo zda jsou vedle něj pachateli ukládána další přiměřená omezení nebo povinnosti. Byl-li uložen trest, jehož výkon lze podmíněně odložit, musí rozsudek obsahovat i výrok o tom, zda byl podmíněný odklad povolen, popřípadě na jaké podmínky je vázán. Byl-li uložen nepodmíněný trest odnětí svobody, musí rozsudek obsahovat výrok o způsobu výkonu tohoto trestu. Je-li odsouzený pachatelem trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny, je nutno výrok o tom rovněž pojmout do rozsudku.

(2) Ve výroku zprošťujícího rozsudku musí být uvedeno, o který z důvodů uvedených v § 226 se zproštění obžaloby opírá.

§ 123

Soud, který rozhoduje znovu ve věci, v níž dřívější rozsudek byl na podkladě odvolání, stížnosti pro porušení zákona nebo návrhu na obnovu zrušen jen částečně, pojme do nového rozsudku pouze ty výroky, stran nichž věc znovu rozhoduje. Na souvislost těchto výroků s výroky, v nichž zůstal dřívější rozsudek nedotčen, přitom poukáže.

§ 124

V rozsudku, jímž ukládá souhrnný trest, musí soud označit ty dřívější rozsudky, z nichž nový rozsudek zrušuje výrok o trestu a nahrazuje jej výrokem o trestu souhrnném. Ukládá-li se v rozsudku společný trest za pokračování v trestném činu, musí soud označit ty dřívější rozsudky, v nichž zrušuje výrok o vině, o pokračujícím trestném činu a o trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají v uvedeném výroku o vině svůj podklad, a nahrazuje je novými výroky, včetně výroku o společném trestu za pokračování v trestném činu.

§ 125

(1) Pokud rozsudek obsahuje odůvodnění, soud v něm stručně vyloží, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů, zejména pokud si vzájemně odporují. Z odůvodnění musí být patrno, jak se soud vypořádal s obhajobou, proč nevyhověl návrhům na provedení dalších důkazů a jakými právními úvahami se řídil, když posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona v otázce viny a trestu. Při odůvodnění uloženého trestu uvede jakými úvahami byl veden při ukládání trestu, jak posoudil povahu a závažnost trestného činu z hlediska významu konkrétního chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobu provedení činu a jeho následků, okolností, za kterých byl čin spáchán, osoby pachatele, míry jeho zavinění a jeho pohnutky, záměru nebo cíle, jakož i polehčujících a přitěžujících okolností, doby, která uplynula od spáchání trestného činu, případné změny situace a délky trestního řízení, trvalo-li nepřiměřeně dlouhou dobu, při zvážení složitosti věci, postupu orgánů činných v trestním řízení, významu řízení pro pachatele a jeho chování, kterým přispěl k průtahům v řízení; uvede též, jak přihlédl k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele, k jeho dosavadnímu způsobu života, k chování pachatele po činu, zejména k jeho případné snaze nahradit škodu či jiné škodlivé následky činu, a pokud byl označen jako spolupracující obviněný též k tomu, jak významným způsobem přispěl k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Jestliže byly do rozsudku pojaty další výroky, je třeba je rovněž odůvodnit. Ukládá-li soud nepodmíněný trest za trestný čin uvedený v § 55 odst. 2 trestního zákoníku, vyloží, jakými úvahami byl veden při tomto rozhodnutí a proč nebylo možno uložit trest přímo nespojený s odnětím svobody.

(2) V poučení o odvolání, které musí být obsaženo v každém rozsudku soudu prvního stupně, se uvede lhůta, ve které musí být podáno (§ 248 odst. 1), označení soudu, ke kterému má být odvolání podáno (§ 251), označení soudu, který o podaném odvolání bude rozhodovat (§ 252), rozsah, v kterém mohou rozsudek napadat oprávněné osoby (§ 246), a vymezení nutného obsahu odvolání (§ 249).

(3) V poučení o dovolání, které musí být obsaženo v každém rozhodnutí soudu ve věci samé učiněném v druhém stupni, se uvedou oprávněné osoby, včetně nutnosti, aby dovolání obviněného bylo podáno prostřednictvím obhájce (§ 265d), lhůta k podání dovolání, označení soudu, ke kterému má být dovolání podáno (§ 265e), označení soudu, který o podaném dovolání bude rozhodovat, a vymezení nutného obsahu dovolání (§ 265f).

(4) Odsuzující rozsudek musí obsahovat též poučení poškozeného o možnosti žádat o uspokojení nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí, je-li tímto rozsudkem ukládána sankce, která je majetkovou trestní sankcí podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí (dále jen „majetková trestní sankce“).

Porada a hlasování o rozsudku

§ 126

Při poradě o rozsudku, jímž se rozhoduje o vině a trestu, posoudí soud zejména,

a) zda se stal skutek, pro který je obžalovaný stíhán,

b) zda tento skutek má všechny znaky některého trestného činu,

c) zda tento skutek spáchal obžalovaný,

d) zda je obžalovaný za tento skutek trestně odpovědný,

e) zda trestnost skutku nezanikla,

f) zda a jaký trest má být obžalovanému uložen,

g) zda a v jakém rozsahu má být obžalovanému uložena povinnost nahradit poškozenému škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo vydat bezdůvodné obohacení,

h) zda a jaké ochranné opatření má být uloženo.

§ 127

(1) Poradě a hlasování nesmí být kromě soudců a přísedících zúčastnivších se jednání, jež rozsudku bezprostředně předcházelo, a zapisovatele přítomen nikdo jiný. O obsahu porady je nutno zachovat mlčenlivost.

(2) Při hlasování rozhoduje většina hlasů. Nelze-li většiny dosáhnout, připočítávají se hlasy obžalovanému nejméně příznivé k hlasům po nich příznivějším tak dlouho, až se dosáhne většiny. Je-li sporné, které mínění je obžalovanému příznivější, rozhodne se o tom hlasováním.

(3) Každý člen senátu musí hlasovat, i když byl v některé předchozí otázce přehlasován. Při hlasování o trestu se však mohou hlasování zdržet ti, kdo hlasovali pro zproštění obžaloby; jejich hlasy se přičítají k hlasu pro obžalovaného nejpříznivějšímu.

(4) Přísedící hlasují před soudci. Přísedící a soudci mladší hlasují před staršími. Předseda senátu hlasuje naposledy.

(5) O hlasování se sepíše zvláštní protokol (§ 58).

§ 128

Vyhlášení rozsudku

(1) Rozsudek je nutno vždy vyhlásit; vyhlašuje jej předseda senátu.

(2) Vyhlašují se úvodní slova „Jménem republiky“, plné znění výroku, aspoň podstatná část odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Vyhlášení musí být v naprosté shodě s obsahem rozsudku, tak jak byl odhlasován.

(3) Rozsudek se vyhlásí zpravidla hned po skončení jednání, které rozsudku předcházelo; není-li to možné, lze pro vyhlášení rozsudku jednání odročit na dobu nejdéle tří dnů.

§ 129

Vyhotovení rozsudku

(1) Každý rozsudek je nutno vyhotovit písemně. Vyhotovení rozsudku musí být ve shodě s obsahem rozsudku, tak jak byl vyhlášen.

(2) Jestliže se po vyhlášení rozsudku nebo v soudem stanovené lhůtě po vyhlášení rozsudku státní zástupce a obžalovaný vzdali odvolání a prohlásili, že netrvají na vyhotovení odůvodnění, a obžalovaný zároveň prohlásil, že si nepřeje, aby v jeho prospěch podaly odvolání jiné oprávněné osoby, může soud vyhotovit zjednodušený rozsudek, který neobsahuje odůvodnění. Pokud oprávněné osoby mohou podat odvolání ve prospěch obžalovaného i proti jeho vůli, lze zjednodušený rozsudek vyhotovit pouze v případě, že se vzdají odvolání. Týká-li se rozsudek více obžalovaných, je třeba odůvodnit jeho výroky v částech, které se vztahují k osobě obžalovaného, u něhož nebyly splněny podmínky pro vyhotovení zjednodušeného rozsudku. Mají-li právo podat odvolání i poškozený nebo zúčastněná osoba a nevzdali-li se tohoto práva, je rovněž třeba odůvodnit ty výroky, proti kterým mohou podat odvolání.

(3) Jestliže nebyl rozsudek písemně vyhotoven již v poradě, předseda senátu nebo jím pověřený soudce, který byl členem senátu, jej vyhotoví a předá k doručení

a) v řízení před okresními soudy a krajskými soudy jako soudy druhého stupně ve vazebních věcech do pěti pracovních dnů a v ostatních věcech do deseti pracovních dnů,

b) v řízení před krajskými soudy jako soudy prvního stupně, vrchními soudy a před Nejvyšším soudem ve vazebních věcech do deseti pracovních dnů a v ostatních věcech do dvaceti pracovních dnů.

Výjimky z těchto lhůt povoluje na žádost předsedy senátu nebo soudce vyhotovujícího rozsudek ze závažných důvodů, zejména s ohledem na rozsáhlost a složitost věci, v jednotlivých věcech předseda soudu. Prodlouží-li lhůtu o více jak dalších dvacet pracovních dnů, písemně zdůvodní, proč nebylo možné stanovit lhůtu kratší. Jinak postupuje podle odstavce 4.

(4) Nemůže-li předseda senátu ani jiný jeho člen vyhlášený rozsudek písemně vyhotovit pro překážku delšího trvání, vyhotoví jej na příkaz předsedy soudu jiný soudce. Jde-li o samosoudce, vyhotoví rozsudek soudce určený předsedou soudu.

(5) Vyhotovení rozsudku podpíše předseda senátu a ten, kdo je vypracoval. Nemůže-li předseda senátu podepsat vyhotovení rozsudku pro překážku delšího trvání, podpíše je za něho jiný člen senátu; důvod toho se na vyhotovení rozsudku poznamená.

§ 130

Doručení rozsudku

(1) Opis rozsudku soud doručí obžalovanému, státnímu zástupci a zúčastněné osobě. Poškozenému soud opis rozsudku doručí, pokud v trestním řízení uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, anebo pokud rozsudkem byla uložena majetková trestní sankce a poškozený je jinou osobou než stát a je znám. Rozsudek se těmto osobám doručí, i když byly přítomny při jeho vyhlášení.

(2) Má-li obžalovaný obhájce nebo opatrovníka, doručí se opis rozsudku též jim.

(3) Mají-li zúčastněná osoba nebo poškozený zákonného zástupce nebo opatrovníka, doručí se opis rozsudku jen zákonnému zástupci nebo opatrovníku; mají-li zmocněnce, doručí se jen zmocněnci.

§ 131

Oprava vyhotovení a opisu rozsudku

(1) Předseda senátu může zvláštním usnesením kdykoli opravit písařské chyby a jiné zřejmé nesprávnosti, k nimž došlo ve vyhotovení rozsudku a jeho opisech tak, aby vyhotovení bylo v naprosté shodě s obsahem rozsudku, jak byl vyhlášen. Opravu může nařídit i soud vyššího stupně.

(2) Opis usnesení o opravě se doručí všem osobám, jimž byl doručen opis rozsudku.

(3) Proti rozhodnutí o opravě podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(4) Po právní moci usnesení o opravě se oprava provede jak ve vyhotovení rozsudku, tak i v opisech, které se od osob, jimž byly doručeny, vyžádají za tím účelem zpět.

§ 133

Účinky opravy

Jestliže se oprava vyhotovení rozsudku nebo oprava opisu rozsudku podstatně dotkla obsahu některého z výroků rozsudku, běží státnímu zástupci a osobě opraveným výrokem přímo dotčené lhůta k odvolání od doručení opisu usnesení o opravě, a byla-li proti usnesení o opravě podána stížnost, od doručení rozhodnutí o stížnosti. O tom je třeba osobu výrokem přímo dotčenou poučit.

ODDÍL DRUHÝ
Usnesení

§ 134

Obsah usnesení

(1) Usnesení musí obsahovat

a) označení orgánu, o jehož rozhodnutí jde,

b) den a místo rozhodnutí,

c) výrok usnesení s uvedením zákonných ustanovení, jichž bylo použito,

d) odůvodnění, pokud zákon nestanoví něco jiného, a

e) poučení o opravném prostředku.

(2) V odůvodnění je třeba, jestliže to přichází podle povahy věci v úvahu, zejména uvést skutečnosti, které byly vzaty za prokázané, důkazy, o něž se skutková zjištění opírají, úvahy, jimiž se rozhodující orgán řídil při hodnocení provedených důkazů, jakož i právní úvahy, na jejichž podkladě posuzoval prokázané skutečnosti podle příslušných ustanovení zákona.

(3) Usnesení musí obsahovat též poučení poškozeného o možnosti žádat o uspokojení nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí, je-li tímto usnesením ukládána majetková trestní sankce.

§ 135

Vyhlášení usnesení

Vyhlásit je nutno jen ta usnesení, která byla učiněna při úkonu prováděném za účasti osoby, které se usnesení dotýká, jakož i usnesení, která byla učiněna v hlavním líčení, veřejném zasedání nebo neveřejném zasedání.

§ 136

Vyhotovení usnesení

(1) Není třeba vyhotovovat usnesení, jimiž se jen upravuje průběh řízení nebo způsob provedení důkazů anebo jimiž se nařizuje nebo připravuje jednání soudu.

(2) Rovněž není třeba vyhotovovat usnesení, která jsou zapsána v plném svém znění v protokole o úkonu, ledaže by bylo nutno opis takového usnesení některé osobě doručovat. Má-li být doručeno v takovém případě pouze státnímu zástupci, lze mu doručit opis protokolu.

(3) Jestliže se po vyhlášení usnesení nebo ve lhůtě stanovené orgánem činným v trestním řízení po vyhlášení usnesení osoby oprávněné podat stížnost podle § 142 odst. 1 vzdaly stížnosti a prohlásily, že netrvají na písemném

odůvodnění, může orgán činný v trestním řízení vyhotovit zjednodušené usnesení, které neobsahuje odůvodnění; v případě usnesení vyhotovovaného ve vykonávacím řízení tak může soud prvního stupně učinit i tehdy, není-li proti takovému usnesení přípustná stížnost. Mají-li právo podat stížnost ve prospěch obviněného další osoby, lze zjednodušené usnesení vyhotovit pouze v případě, že obviněný prohlásí, že si nepřeje, aby tyto osoby stížnost v jeho prospěch podaly; pokud tak tyto osoby mohou učinit i proti jeho vůli, musí se stížnosti vzdát.

§ 137

Oznamování usnesení

(1) Usnesení je třeba oznámit osobě, které se přímo dotýká, jakož i osobě, která k němu dala svým návrhem podnět; usnesení soudu se oznámí též státnímu zástupci. Oznámení se děje buď vyhlášením usnesení v přítomnosti toho, jemuž je třeba usnesení oznámit, anebo doručením opisu usnesení. Opis usnesení, kterým byla uložena majetková trestní sankce, se doručí též poškozenému, jde-li o jinou osobu než stát a je-li znám.

(2) Má-li osoba, jíž je třeba usnesení oznámit, obhájce, popřípadě zmocněnce, stačí, že usnesení bylo vyhlášeno buď oné osobě anebo jejímu obhájci, popřípadě zmocněnci; oznamuje-li se usnesení doručením opisu, doručí se jen obhájci, popřípadě zmocněnci. Jde-li o osobu, která není plně svéprávná nebo jejíž svéprávnost je omezena a která obhájce, popřípadě zmocněnce nemá, oznámí se usnesení jejímu zákonnému zástupci nebo opatrovníku.

(3) Oznamuje-li se však obviněnému, jehož svéprávnost je omezena, usnesení, proti němuž má stížnost, je třeba je oznámit jak jemu, tak i jeho obhájci a jeho opatrovníku. Je-li obviněný ve vazbě, ve výkonu trestu odnětí svobody nebo na pozorování ve zdravotním ústavu, je třeba takové usnesení oznámit jak obviněnému, tak i jeho obhájci i tehdy, je-li obviněný osobou, jejíž svéprávnost není omezena.

(4) Usnesení, jímž bylo rozhodnuto o opravném prostředku, se státnímu zástupci, osobě, které se rozhodnutí přímo dotýká, a osobě, která svým návrhem dala k usnesení podnět, vždy v opise doručí.

§ 138

Použití ustanovení o rozsudku

Jestliže tento oddíl neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se na usnesení přiměřeně ustanovení oddílu prvého této hlavy o rozsudku.

ODDÍL TŘETÍ

právní moc a vykonatelnost rozhodnutí

§ 139

Právní moc a vykonatelnost rozsudku

(1) Rozsudek je pravomocný, a nestanoví-li tento zákon něco jiného, i vykonatelný,

a) jestliže zákon proti němu odvolání nepřipouští,

b) jestliže zákon sice proti němu připouští odvolání, avšak

aa) odvolání ve lhůtě podáno nebylo,

bb) oprávněné osoby se odvolání výslovně vzdaly nebo je výslovně vzaly zpět, nebo

cc) podané odvolání bylo zamítnuto.

(2) Odvolání podané jen poškozeným a odvolání podané jen zúčastněnou osobou nebrání tomu, aby ostatní části rozsudku nabyly právní moci a byly vykonány. Stejně tak odvolání týkající se jen některého z více obžalovaných nebrání tomu, aby rozsudek u ostatních obžalovaných nabyl právní moci a byl vykonán.

(3) Jestliže byla lhůta k podání odvolání zmeškána, avšak byla podána oprávněnou osobou žádost o navrácení lhůty, nelze rozsudek vykonat až do pravomocného rozhodnutí o této žádosti.

§ 140

Právní moc a vykonatelnost usnesení

(1) Usnesení je pravomocné a vykonatelné,

a) jestliže zákon proti němu stížnost nepřipouští,

b) jestliže zákon sice proti němu připouští stížnost, avšak

aa) stížnost ve lhůtě podána nebyla,

bb) oprávněné osoby se stížnosti výslovně vzdaly nebo ji výslovně vzaly zpět, nebo

cc) podaná stížnost byla zamítnuta.

(2) Usnesení je vykonatelné, i když dosud nenabylo právní moci, jestliže zákon proti němu sice připouští stížnost, avšak nepřiznává jí odkladný účinek.

(3) Stížnost, která se týká jen některé z více osob nebo jen některé z více věcí, o nichž bylo rozhodnuto týmž usnesením, nebrání ani v případě, že má odkladný účinek, tomu, aby usnesení nabylo právní moci a bylo vykonáno v ostatních částech, lze-li je oddělit.

(4) Jestliže byla lhůta k podání stížnosti mající odkladný účinek zmeškána, avšak byla podána oprávněnou osobou žádost o navrácení lhůty, nelze usnesení vykonat až do pravomocného rozhodnutí o této žádosti.

HLAVA SEDMÁ

Stížnost a řízení o ní

§ 141

Přípustnost a účinek

(1) Opravným prostředkem proti usnesení je stížnost.

(2) Stížností lze napadnout každé usnesení policejního orgánu. Usnesení soudu a státního zástupce lze stížností napadnout jen v těch případech, kde to zákon výslovně připouští a jestliže rozhodují ve věci v prvním stupni.

(3) Proti usnesení nejvyššího státního zástupce lze podat stížnost pouze tehdy, jestliže podle zákona o stížnosti přísluší rozhodnout soudu. O stížnosti v těchto případech rozhoduje Nejvyšší soud. O stížnosti proti usnesení státního zástupce Nejvyššího státního zastupitelství rozhoduje nejvyšší státní zástupce.

(4) Stížnost má odkladný účinek, jen kde to zákon výslovně stanoví.

§ 142

Oprávněné osoby

(1) Nestanoví-li zákon něco jiného, může stížnost podat osoba, které se usnesení přímo dotýká nebo která k usnesení dala podnět svým návrhem, k němuž ji zákon opravňuje; proti usnesení soudu může podat stížnost též státní zástupce, a to i ve prospěch obviněného. Podal-li návrh podle věty první probační úředník, právo podat stížnost mu nepřísluší.

(2) Proti usnesení o vazbě, o ochranném léčení a o zabezpečovací detenci mohou podat stížnost ve prospěch obviněného též osoby, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání.

§ 143

Lhůta a místo k podání

(1) Stížnost se podává u orgánu, proti jehož usnesení stížnost směřuje, a to do tří dnů od oznámení usnesení (§ 137); jestliže se usnesení oznamuje jak obviněnému, tak i jeho opatrovníku nebo obhájci, běží lhůta od toho oznámení, které bylo provedeno nejpozději.

(2) Osobám, které podle ustanovení § 142 odst. 2 mohou podat stížnost ve prospěch obviněného, končí lhůta k podání stížnosti týmž dnem jako obviněnému; státnímu zástupci však běží lhůta vždy samostatně.

§ 144

Vzdání se a zpětvzetí stížnosti

(1) Oprávněná osoba se může stížnosti výslovně vzdát.

(2) Oprávněná osoba může podanou stížnost vzít výslovně zpět, dokud o ní nebylo rozhodnuto. Stížnost státního zástupce může vzít zpět i státní zástupce nadřízený nebo, jde-li o stížnost evropského pověřeného žalobce nebo evropského žalobce, příslušný orgán Úřadu evropského veřejného žalobce.

(3) Stížnost podaná ve prospěch obviněného jinou oprávněnou osobou nebo za obviněného obhájcem nebo opatrovníkem může být vzata zpět jen s výslovným souhlasem obviněného. Státní zástupce však může vzít takovou stížnost zpět i bez souhlasu obviněného. V tomto případě běží obviněnému nová lhůta k podání stížnosti od vyrozumění, že stížnost byla vzata zpět.

(4) Zpětvzetí stížnosti vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí orgán povolaný k rozhodnutí o stížnosti, a nebyla-li věc dosud tomuto orgánu předložena, orgán, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje; v řízení před soudem činí toto rozhodnutí předseda senátu.

§ 145

Stížnostní důvody

(1) Usnesení lze napadnout

a) pro nesprávnost některého jeho výroku, nebo

b) pro porušení ustanovení o řízení, které usnesení předcházelo, jestliže toto porušení mohlo způsobit nesprávnost některého výroku usnesení.

(2) Stížnost lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

§ 146

Řízení před orgánem, proti jehož usnesení stížnost směřuje

(1) Orgán, proti jehož usnesení stížnost směřuje, může jí sám vyhovět, nedotkne-li se změna původního usnesení práv jiné strany trestního řízení. Jde-li o usnesení policejního orgánu, které bylo vydáno s předchozím souhlasem státního zástupce nebo na jeho pokyn, může policejní orgán sám stížnosti vyhovět jen s předchozím souhlasem státního zástupce.

(2) Jestliže lhůta k podání stížnosti již všem oprávněným osobám uplynula a stížnosti nebylo vyhověno podle odstavce 1, předloží věc k rozhodnutí

a) policejní orgán státnímu zástupci, který vykonává nad přípravným řízením dozor, a jde-li o stížnost proti

usnesení, k němuž tento státní zástupce dal souhlas nebo pokyn, jeho prostřednictvím nadřízenému státnímu zástupci nebo, je-li takovým státním zástupcem evropský pověřený žalobce nebo evropský žalobce, jeho prostřednictvím příslušnému orgánu Úřadu evropského veřejného žalobce,

b) státní zástupce nadřízenému státnímu zástupci nebo soudu,

c) evropský pověřený žalobce nebo evropský žalobce příslušnému orgánu Úřadu evropského veřejného žalobce nebo soudu,

d) samosoudce okresního soudu nadřízenému krajskému soudu, předseda senátu krajského soudu nadřízenému vrchnímu soudu a předseda senátu vrchního soudu Nejvyššímu soudu; přitom doručí, je-li to potřebné, opis stížnosti státnímu zástupci a osobě, která by mohla být rozhodnutím o stížnosti přímo dotčena,

e) státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství nejvyššímu státnímu zástupci.

§ 146a

Rozhodování soudu o stížnosti proti rozhodnutím státního zástupce nebo policejního orgánu

(1) O stížnosti proti rozhodnutí, kterým státní zástupce

a) rozhodl o vazbě, nejde-li o rozhodnutí o propuštění obviněného z vazby bez přijetí některého opatření nahrazujícího vazbu,

b) rozhodl o žádosti o zrušení omezení spočívajícího v zákazu vycestování do zahraničí, o uložení předběžného opatření (§ 88m odst. 2), o tom, že se nepovolí setkání obviněného s poškozeným, osobou mu blízkou nebo jinou osobou (§ 88d odst. 2), nebo o žádosti o zrušení předběžného opatření (§ 88n odst. 3),

c) zajistil věc, o níž nasvědčují zjištěné skutečnosti tomu, že je nástrojem trestné činnosti nebo výnosem z trestné činnosti, rozhodl o omezení takového zajištění nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění,

d) zajistil náhradní hodnotu, rozhodl o omezení zajištění náhradní hodnoty, nepovolil provedení úkonu týkajícího se zajištěné náhradní hodnoty, nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění,

e) změnil důvod zajištění věci,

f) zajistil majetek pro účely zajištění nároku poškozeného nebo rozhodl o omezení zajištění, nepovolil provedení úkonu týkajícího se zajištěného majetku, anebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění,

g) zajistil majetek obviněného pro účely výkonu peněžitého trestu nebo trestu propadnutí majetku, rozhodl o omezení zajištění, nepovolil provedení úkonu týkajícího se zajištěného majetku, anebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění,

h) zajistil majetek pro účely výkonu zabrání části majetku, rozhodl o omezení takového zajištění, nepovolil

provedení úkonu týkajícího se zajištěného majetku, anebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění,

i) rozhodl o uložení pořádkové pokuty (§ 66 odst. 1),

j) rozhodl o zničení věci ohrožující bezpečnost lidí nebo majetku (§ 81b odst. 1), nebo

k) rozhodl o nesplnění podmínek podle § 159c odst. 1,

rozhoduje zpravidla do pěti dnů po uplynutí lhůty k podání stížnosti všem oprávněným osobám soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který napadené rozhodnutí vydal; vydal-li napadené rozhodnutí evropský žalobce, rozhoduje soud, v jehož obvodu by byl činný evropský pověřený žalobce, který by byl jinak příslušný k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení.

(2) O stížnosti proti rozhodnutí policejního orgánu, kterým rozhodl o uložení pořádkové pokuty, změnil důvod zajištění věci, zajistil věc, o níž nasvědčují zjištěné skutečnosti tomu, že je nástrojem trestné činnosti nebo výnosem z trestné činnosti, rozhodl o omezení takového zajištění nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění, zajistil náhradní hodnotu, rozhodl o omezení zajištění náhradní hodnoty nebo nevyhověl žádosti o zrušení nebo omezení takového zajištění, rozhoduje ve lhůtě uvedené v odstavci 1 soud, v jehož obvodu je činný státní zástupce, který ve věci vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení; vykonává-li dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení evropský žalobce, rozhoduje soud, v jehož obvodu by byl činný evropský pověřený žalobce, který by byl jinak příslušný k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení. Věc předkládá soudu k rozhodnutí státní zástupce.

Rozhodnutí nadřízeného orgánu

§ 147

(1) Při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán

a) správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a

b) řízení předcházející napadenému usnesení.

(2) Týká-li se stížnost jen některé z více osob nebo jen některé z více věcí, o nichž bylo rozhodnuto týmž usnesením, přezkoumá nadřízený orgán jen správnost výroků týkajících se této osoby nebo této věci a řízení předcházející přezkoumávané části usnesení.

§ 148

(1) Nadřízený orgán zamítne stížnost

a) není-li přípustná

a) není-li přípustná,

b) byla-li podána opožděně, osobou neoprávněnou, osobou, která se jí výslovně vzdala nebo která znovu podala stížnost, kterou již předtím výslovně vzala zpět, nebo

c) není-li důvodná.

(2) Jako opožděná nemůže být zamítnuta stížnost, kterou oprávněná osoba podala opožděně jen proto, že se řídila nesprávným poučením, které jí bylo dáno při oznámení usnesení.

§ 149

(1) Nezamítne-li nadřízený orgán stížnost, zruší napadené usnesení, a je-li podle povahy věci potřeba nového rozhodnutí, buď

a) rozhodne sám ve věci, nebo

b) uloží orgánu, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

(2) Soud rozhodující o stížnosti proti usnesení o zastavení trestního stíhání může též, je-li to pro náležité objasnění věci potřebné, při zrušení napadeného usnesení vrátit věc státnímu zástupci k došetření, a to i v tom případě, že trestní stíhání bylo zastaveno až po nařízení hlavního líčení (§ 223 a 231). Ustanovení § 191 platí i tu.

(3) Je-li vadná jen část napadeného usnesení a lze-li ji oddělit od ostatních anebo týká-li se stížnost jen části usnesení (§ 147 odst. 2), omezí nadřízený orgán své rozhodnutí podle odstavce 1 jen na onu část.

(4) Záleží-li vada v tom, že v napadeném usnesení některý výrok chybí nebo je neúplný, může nadřízený orgán, aniž vysloví zrušení napadeného usnesení, buď sám je doplnit, anebo uložit orgánu, proti jehož rozhodnutí stížnost směřuje, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(5) Soud rozhodující o stížnosti může, pokládá-li to za nutné, nařídit, aby věc byla znovu v prvním stupni projednána a bylo o ní rozhodnuto v jiném složení senátu nebo jiným samosoudcem anebo jiným soudem téhož druhu a téhož stupně v jeho obvodu.

(6) Orgán, jemuž byla věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je při novém rozhodování vázán právním názorem, který ve věci vyslovil orgán nadřízený, a je povinen provést úkony, jejichž provedení tento orgán nařídil.

§ 150

(1) Orgán rozhodující o stížnosti nemůže z jejího podnětu změnit usnesení v neprospěch osoby, která stížnost podala nebo v jejíž prospěch byla stížnost podána.

(2) Změní-li nadřízený orgán usnesení ve prospěch obviněného z důvodů, který prospívá také některému spoluobviněnému, změní usnesení také ve prospěch tohoto spoluobviněného.

(3) Ustanovení odstavce 1 platí přiměřeně i pro orgán, jemuž byla věc přikázána k novému projednání a rozhodnutí

HLAVA OSMÁ

Náklady trestního řízení

§ 151

Náklady trestního řízení, jež nese stát

(1) Náklady nutné k provedení trestního řízení včetně řízení vykonávacího nese stát; nenese však vlastní náklady obviněného, zúčastněné osoby a poškozeného, ani vydání způsobená zvolením obhájce a zmocněnce. Stát však nese náklady na nutnou obhajobu, které obviněnému vznikly v důsledku podání stížnosti pro porušení zákona.

(2) Obhájce, který byl obviněnému ustanoven, má vůči státu nárok na odměnu, náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas podle právního předpisu upravujícího odměny a náhrady advokátů za poskytování právních služeb. Nárok je třeba uplatnit do 1 roku ode dne, kdy se obhájce dozvěděl, že povinnost obhajovat skončila, jinak nárok zaniká. Je-li obhájce plátcem daně z přidané hodnoty, jeho nárok se zvyšuje o částku odpovídající této dani, kterou je povinen z odměny za zastupování, z náhrady hotových výdajů a náhrady za promeškaný čas odvést podle zákona upravujícího daň z přidané hodnoty. Ustanovení věty třetí se použije i v případě, kdy obhájce je společníkem právnické osoby zřízené podle zákona upravujícího výkon advokacie a plátcem daně je tato právnická osoba, a v případě, kdy je právním zástupcem advokát, který je zaměstnancem jiného advokáta nebo právnické osoby zřízené za účelem výkonu advokacie podle zákona upravujícího výkon advokacie, a plátcem daně je tento zaměstnavatel advokáta.

(3) O výši odměny, náhrady hotových výdajů a náhrady za promeškaný čas rozhodne na návrh obhájce orgán činný v trestním řízení, který vedl řízení v době, kdy obhájci povinnost obhajovat skončila, a to bez zbytečného odkladu, nejpozději do dvou měsíců od podání návrhu. V řízení před soudem rozhodne předseda senátu soudu prvního stupně. Na návrh obhájce může orgán činný v trestním řízení přijmout opatření, aby obhájci byla poskytnuta ještě před skončením trestního stíhání přiměřená záloha na odměnu, náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas, jestliže je to odůvodněno dobou trvání trestního stíhání nebo jinými závažnými důvody.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(5) Odměnu, náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas je třeba uhradit bez zbytečného odkladu po jejich přiznání, nejpozději do 30 dnů.

(6) Ustanovení odstavců 2 až 5 se přiměřeně užijí na rozhodování o výši odměny, náhrady hotových výdajů a náhrady za promeškaný čas zvoleného obhájce obviněným, který má nárok na bezplatnou obhajobu nebo obhajobu za sníženou odměnu, a zvoleného nebo ustanoveného zmocněnce poškozeného, který má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu.

§ 151a

(1) Obviněný, který má nárok na bezplatnou obhajobu nebo na obhajobu za sníženou odměnu, a poškozený, který má nárok na ustanovení zmocněnce, mohou žádat, aby předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce rozhodl o tom, že stát ponese náklady na znalecký posudek, který obviněný nebo poškozený vyžádá. Žádosti nelze vyhovět, jestliže takový důkaz není pro objasnění věci zřejmě potřebný nebo stejný úkon k prokázání téže skutečnosti již vyžádal orgán činný v trestním řízení.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

Povinnost k náhradě nákladů trestního řízení

§ 152

(1) Byl-li obžalovaný pravomocně uznán vinným, je povinen nahradit státu

a) náklady výkonu vazby,

b) náklady, které stát vynaložil na úhradu odměny, náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas ustanovenému obhájci, pokud nemá nárok na obhajobu bezplatnou,

c) náklady spojené s využitím elektronického kontrolního systému,

d) náklady výkonu trestu odnětí svobody,

e) náklady spojené s výkonem trestu domácího vězení a

f) paušální částkou ostatní náklady, jež nese stát.

(2) Denní sazbu připadající na náklady spojené s využitím elektronického kontrolního systému a náklady spojené s výkonem trestu domácího vězení a způsob úhrady těchto nákladů stanoví Ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem.

(3) Paušální částku uvedenou v odstavci 1 písm. f) stanoví obecně závazným právním předpisem ministerstvo spravedlnosti.

(4) Úhradu nákladů výkonu vazby upravuje zákon o výkonu vazby. Úhradu nákladů výkonu trestu odnětí svobody upravuje zákon o výkonu trestu odnětí svobody.

§ 153

(1) Kdo podal zcela bezvýsledně dovolání nebo návrh na obnovu řízení, je povinen státu nahradit náklady řízení o tomto návrhu, a to paušální částkou, kterou stanoví ministerstvo spravedlnosti obecně závazným právním předpisem. Dále je povinen nahradit státu náklady vynaložené na odměnu, náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas obhájci, pokud byl v souvislosti s takovým návrhem ustanoven, ledaže obviněný má nárok na

obhajobu bezplatnou nebo na obhajobu za sníženou odměnu.

(2) Povinnost k náhradě podle odstavce 1 nepostihuje státního zástupce a orgán pověřený péčí o mládež.

§ 154

Povinnost k náhradě nákladů spojených s účastí poškozeného v trestním řízení

(1) Byl-li poškozenému alespoň zčásti přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, je odsouzený, jemuž byla povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení uložena, povinen nahradit poškozenému též náklady potřebné k účelnému uplatnění tohoto nároku v trestním řízení, včetně nákladů vzniklých přibráním zmocněnce.

(2) Soud i v případě, že poškozenému nebyl přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení ani zčásti, rozhodne na návrh poškozeného o tom, že se odsouzenému ukládá povinnost uhradit poškozenému zcela nebo zčásti náklady související s účastí poškozeného v trestním řízení (§ 155 odst. 4), nebrání-li tomu povaha věci a okolnosti případu, zejména spoluzavinění poškozeného. Z důvodů zvláštního zřetele hodných náhradu přiměřeně sníží; přitom vezme v úvahu zejména povahu trestného činu, osobní a majetkové poměry poškozeného a odsouzeného. Snížení nelze provést, jde-li o úmyslný trestný čin.

(3) Odsouzený je povinen nahradit státu náklady vzniklé přibráním zmocněnce poškozeného, který má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu, nebrání-li tomu povaha věci a okolnosti případu, zejména spoluzavinění poškozeného. Jde-li o nedbalostní trestný čin, soud z důvodů zvláštního zřetele hodných náhradu přiměřeně sníží; přitom vezme v úvahu zejména povahu trestného činu a osobní a majetkové poměry odsouzeného.

§ 154a

Povinnost uhradit náklady uvedené v § 152 odst. 1, nejde-li o náklady výkonu trestu odnětí svobody, § 153 odst. 1 a § 154 odst. 3 zaniká, jestliže o ní soud nerozhodl ve lhůtě tří let ode dne, kdy tak mohl poprvé učinit.

Rozhodování o povinnosti k náhradě nákladů trestního řízení a o jejich výši

§ 155

(1) O povinnosti odsouzeného k náhradě nákladů výkonu vazby, nákladů spojených s využitím elektronického kontrolního systému při nahrazení vazby a o povinnosti k náhradě nákladů vynaložených státem na úhradu odměny, náhrady hotových výdajů a náhrady za promeškaný čas ustanovenému obhájci [§ 152 odst. 1 písm. a), b)] rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně.

(2) O povinnosti odsouzeného k náhradě nákladů spojených s výkonem trestu domácího vězení rozhodne po výkonu trestu nebo jeho části předseda senátu soudu prvního stupně.

(3) O povinnosti odsouzeného hradit náklady spojené s využitím elektronického kontrolního systému v jiných případech než uvedených v odstavcích 1 a 2 rozhodne předseda senátu soudu, který vydal rozhodnutí, jehož výkon byl kontrolován prostřednictvím elektronického kontrolního systému, a to po ukončení výkonu elektronické kontroly nebo v jejím průběhu.

(4) O povinnosti odsouzeného nahradit poškozenému náklady potřebné k účelnému uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení v trestním řízení nebo jiné náklady související s účastí poškozeného v trestním řízení a o jejich výši rozhodne po právní moci rozsudku na návrh poškozeného předseda senátu soudu prvního stupně; nárok je třeba uplatnit do jednoho roku od právní moci odsuzujícího rozsudku, jinak zaniká.

(5) O povinnosti odsouzeného hradit státu náklady vzniklé přibráním zmocněnce poškozeného, který má nárok na právní pomoc poskytovanou zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu, a o jejich výši rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně i bez návrhu.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 5 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 156

O povinnosti k náhradě nákladů stanovených paušální částkou [§ 152 odst. 1 písm. f) a § 153 odst. 1] rozhodne po právní moci rozsudku předseda senátu soudu prvního stupně.

ČÁST DRUHÁ

Přípravné řízení

§ 157

Obecné ustanovení

(1) Státní zástupce a policejní orgán jsou povinni organizovat svou činnost tak, aby účinně přispívali k včasnosti a důvodnosti trestního stíhání.

(2) Státní zástupce může uložit policejnímu orgánu provedení takových úkonů, které je tento orgán oprávněn provést a jichž je třeba k objasnění věci nebo ke zjištění pachatele. K prověření skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je státní zástupce dále oprávněn:

a) vyžadovat od policejního orgánu spisy, včetně spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumenty, materiály a zprávy o postupu při prověřování oznámení,

b) odejmout kteroukoliv věc policejnímu orgánu a učinit opatření, aby věc byla přikázána jinému policejnímu orgánu,

c) dočasně odložit zahájení trestního stíhání.

(3) V závažných a skutkově složitých věcech může státní zástupce nebo policejní orgán využít odborné pomoci konzultanta, který má znalost ze speciálního oboru. O návrh na výběr určité osoby jako konzultanta může též požádat správní úřad, jiný orgán, vědeckou nebo výzkumnou instituci. O přibrání konzultanta sepíše státní zástupce nebo policejní orgán úřední záznam. Se souhlasem státního zástupce nebo policejního orgánu může konzultant v rozsahu nezbytném pro výkon jeho funkce nahlížet do spisu a být přítomen při provádění úkonů trestního řízení. Do provádění úkonů však nesmí zasahovat. O všech skutečnostech, o nichž se konzultant v průběhu trestního řízení dozvěděl, je povinen zachovávat mlčenlivost. Na vyloučení konzultanta se přiměřeně užijí ustanovení tohoto zákona a zvláštního zákona upravující vyloučení znalce z podání znaleckého posudku. Účast konzultanta nezbavuje státního zástupce a policejní orgán odpovědnosti za zákonný průběh trestního řízení.

(4) Konzultantovi přibranému podle odstavce 3 náleží za poskytnutí odborné pomoci odměna a náhrada hotových výdajů, které účelně vynaložil v přímé souvislosti s poskytováním odborné pomoci; odměna nenáleží konzultantovi, který poskytuje odbornou pomoc v pracovněprávním vztahu k orgánu nebo instituci uvedené v odstavci 3 větě druhé. Odměna se stanoví podle množství účelně vynaložené práce a stupně odbornosti potřebné k poskytnutí odborné pomoci. Odměna se může přiměřeně krátit, pokud odborná pomoc nebyla poskytnuta řádně. Jde-li o zvlášť závažný případ nekvalitního poskytnutí odborné pomoci, může orgán činný v trestním řízení odměnu zcela odepřít. Odměna a náhrada hotových výdajů se zvyšuje o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je konzultant, plátce daně z přidané hodnoty, povinen z odměny a náhrady hotových výdajů uplatnit podle zákona o dani z přidané hodnoty. Výši a způsob určení odměny a náhrady účelně vynaložených hotových výdajů a způsob jejich výplaty stanoví Ministerstvo spravedlnosti vyhláškou.

(5) Nárok na úhradu odměny a náhrady hotových výdajů je konzultant povinen vyúčtovat do 3 dnů od poskytnutí odborné pomoci. Výši odměny a náhrady hotových výdajů určí orgán činný v trestním řízení, který konzultanta přibral, do 30 dnů od provedení vyúčtování. Nesouhlasí-li orgán činný v trestním řízení s výší vyúčtované odměny nebo náhrady hotových výdajů, rozhodne usnesením. Proti usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

§ 157a

Žádost o přezkoumání postupu policejního orgánu a státního zástupce

(1) Ten, proti němuž se trestní řízení vede, a poškozený mají právo kdykoliv v průběhu přípravného řízení žádat státního zástupce, aby byly odstraněny průtahy v řízení nebo závady v postupu policejního orgánu. Tato žádost není vázána lhůtou. Žádost je nutno státnímu zástupci ihned předložit a státní zástupce ji musí neprodleně vyřídit. O výsledku přezkoumání musí být žadatel vyrozuměn.

(2) Žádost o odstranění průtahů v řízení nebo závad v postupu státního zástupce vyřizuje státní zástupce

bezprostředně vyššího státního zastupitelství.

HLAVA DEVÁTÁ

Postup před zahájením trestního stíhání

§ 158

(1) Policejní orgán je povinen na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů, na jejichž podkladě lze učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a směřující ke zjištění jeho pachatele; je povinen činit též nezbytná opatření k předcházení trestné činnosti. Policejní orgán informuje státního zástupce o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, u něhož by Úřad evropského veřejného žalobce mohl vykonat svou pravomoc v souladu s čl. 22 a čl. 25 odst. 2 a 3 nařízení Rady (EU) 2017/1939. Pověřené orgán Vězeňské služby České republiky neprodleně informují Generální inspekci bezpečnostních sborů, jakmile zahájí takové šetření.

(2) Oznámení o skutečnostech nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, je povinen přijímat státní zástupce a policejní orgán. Přitom je povinen oznamovatele poučit o odpovědnosti za vědomě nepravdivé údaje, a pokud o to oznamovatel požádá, do jednoho měsíce od oznámení jej vyrozumět o učiněných opatřeních.

(3) O zahájení úkonů trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, sepíše policejní orgán neprodleně záznam, ve kterém uvede skutkové okolnosti, pro které řízení zahajuje, a způsob, jakým se o nich dověděl. Opis záznamu zašle do 48 hodin od zahájení trestního řízení státnímu zástupci. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, policejní orgán záznam sepíše po provedení potřebných neodkladných a neopakovatelných úkonů. K objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že by spáchán trestný čin, opatřuje policejní orgán potřebné podklady a nezbytná vysvětlení a zajišťuje stopy trestného činu. V rámci toho je oprávněn, kromě úkonů uvedených v této hlavě, zejména

a) vyžadovat vysvětlení od fyzických a právnických osob a státních orgánů,

b) vyžadovat odborné vyjádření od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,

c) obstarávat potřebné podklady, zejména spisy a jiné písemné materiály,

d) provádět ohledání věci a místa činu,

e) vyžadovat za podmínek uvedených v § 114 provedení zkoušky krve nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,

f) pořizovat zvukové a obrazové záznamy osob, za podmínek stanovených v § 114 snímat daktyloskopické otisky, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem prohlídku těla a jeho zevní měření, jestliže je to nutné ke zjištění totožnosti osoby nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,

g) za podmínek stanovených v § 76 zadržet podezřelou osobu,

h) za podmínek stanovených v § 78 až 81 činit rozhodnutí a opatření v těchto ustanoveních naznačená,

i) způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět neodkladné nebo neopakovatelné úkony, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.

(4) Jednotlivé úkony trestního řízení k objasnění a prověření skutečností důvodně nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, mohou na základě dožádání provést i jiné policejní orgány.

(5) Při podání vysvětlení má každý právo na právní pomoc advokáta. Je-li vysvětlení požadováno od nezletilého, je třeba o úkonu předem vyrozumět jeho zákonného zástupce nebo opatrovníka; to neplatí, jestliže provedení úkonu nelze odložit a vyrozumění zákonného zástupce nebo opatrovníka nelze zajistit.

(6) O obsahu vysvětlení, která nemají povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, se sepíše úřední záznam. Je-li úřední záznam podepsán osobou podávající vysvětlení, bude jí na žádost poskytnuta jeho kopie. Úřední záznam slouží státnímu zástupci a obviněnému ke zvážení návrhu, aby osoba, která takové vysvětlení podala, byla vyslechnuta jako svědek, a soudu k úvaze, zda takový důkaz provede. Úřední záznam lze v řízení před soudem užít jako důkaz pouze za podmínek stanovených tímto zákonem. Je-li ten, kdo podal vysvětlení, později vyslýchán jako svědek nebo jako obviněný, nemůže mu být záznam přečten, nebo jinak konstatován jeho obsah.

(7) Policejní orgán je oprávněn vyzvat osobu, aby se dostavila k podání vysvětlení ve stanovené době na určené místo; v řízení o zločinu je osoba povinna výzvě vyhovět ihned. Jestliže se osoba, která byla řádně vyzvána k podání vysvětlení, bez dostatečné omluvy nedostaví, může být předvedena. Na to a na jiné následky nedostavení (§ 66) musí být taková osoba upozorněna.

(8) Vysvětlení podle odstavce 3 nesmí být požadováno od toho, kdo by jím porušil státem výslovně uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti, ledaže by byl této povinnosti zproštěn příslušným orgánem nebo tím, v jehož zájmu tuto povinnost má. Osoba podávající vysvětlení, s výjimkou podezřelého, je povinna vypovídat pravdu a nic nezamlčet; vysvětlení může odepřít, pokud by jím způsobila nebezpečí trestního stíhání sobě nebo osobám uvedeným v § 100 odst. 2; o tom je třeba osobu, od níž je požadováno vysvětlení, předem poučit. Nasvědčují-li zjištěné okolnosti tomu, že osobě podávající vysvětlení bude třeba jako svědkovi poskytnout ochranu, je třeba při sepisování úředního záznamu postupovat podle § 55 odst. 2.

(9) Má-li výpověď osoby povahu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu, policejní orgán ji vyslechne jako svědka za podmínek uvedených v § 158a. Jako svědka vyslechne i osobu mladší osmnácti let a osobu, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti. Jestliže lze předpokládat, že další prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání bude trvat delší dobu, zejména proto, že nebyla zjištěna osoba, u níž je dostatečně odůvodněn závěr, že trestný čin spáchala, a v důsledku toho nelze zahájit trestní stíhání a hrozí ztráta důkazní hodnoty výpovědi, je možno vyslechnout jako svědka i osobu, jejíž výpověď má podle odůvodněného předpokladu rozhodující význam pro zahájení trestního stíhání, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že by mohl být na takovou osobu pro její výpověď vyvíjen nátlak, anebo hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna její výpověď. Pokud výslechy těchto osob

nebyly po zahájení trestního stíhání provedeny znovu podle § 164 odst. 4, lze protokoly o jejich výslechu v hlavním líčení číst nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení přehrát pouze podle § 211 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. b), c); jinak lze pouze předestřít protokoly o jejich výslechu podle § 212.

(10) Kdo se dostaví na výzvu k podání vysvětlení, má nárok na náhradu nutných výdajů podle zvláštního právního předpisu upravujícího cestovní náhrady a prokázaného ušlého výdělku za stejných podmínek jako svědek. Nárok nemá ten, kdo byl vyzván k dostavení se pro své protiprávní jednání.

(11) Provádí-li opatření nebo úkony podle předchozích odstavců jiný policejní orgán než útvar Policie České republiky, vyrozumí o předmětu šetření neprodleně útvar Policie České republiky, který by jinak byl příslušný k řízení. Vznikne-li mezi útvarem Policie České republiky a jiným policejním orgánem spor o příslušnost, předloží věc k posouzení státnímu zástupci. Jeho stanovisko je závazné.

(12) Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, zjištěno, že příslušnou k řízení je Generální inspekce bezpečnostních sborů, policejní orgán ji o předmětu šetření neprodleně vyrozumí a věc jí předá. Do doby, než Generální inspekce bezpečnostních sborů věc převezme, je policejní orgán oprávněn provádět pouze neodkladné a neopakovatelné úkony. Vznikne-li mezi policejním orgánem a Generální inspekcí bezpečnostních sborů spor o příslušnost, policejní orgán věc předloží k posouzení příslušnému státnímu zástupci. Jeho stanovisko je závazné. Ustanovení odstavce 11 se nepoužije.

§ 158a

Je-li při prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a zjišťování jeho pachatele třeba provést neodkladný nebo neopakovatelný úkon spočívající ve výslechu svědka nebo v rekognici, provede se na návrh státního zástupce takový úkon za účasti soudce; soudce v takovém případě odpovídá za zákonnost provedení úkonu a k tomu cíli může do průběhu úkonu zasahovat. Soudci však nepřísluší přezkoumávat závěr státního zástupce o tom, že úkon je podle zákona neodkladný nebo neopakovatelný.

Operativně pátrací prostředky a podmínky jejich použití

§ 158b

(1) Není-li dále stanoveno jinak, je policejní orgán, pokud k tomu byl pověřen příslušným ministrem, jde-li o útvar Policie České republiky, policejním prezidentem, jde-li o Generální inspekci bezpečnostních sborů, jejím ředitelem, jde-li o útvar Vojenského zpravodajství, jeho ředitelem, a jde-li o útvar Bezpečnostní informační služby, jejím ředitelem, a jde-li o útvar Úřadu pro zahraniční styky a informace, jeho ředitelem, oprávněn v řízení o úmyslném trestném činu používat operativně pátrací prostředky, kterými se rozumí

a) předstíraný převod,

b) sledování osob a věcí,

c) použití agenta.

(2) Používání operativně pátracích prostředků nesmí sledovat jiný zájem než získání skutečností důležitých pro trestní řízení. Tyto prostředky je možné použít jen tehdy, nelze-li sledovaného účelu dosáhnout jinak nebo bylo-li by jinak jeho dosažení podstatně ztížené. Práva a svobody osob lze omezit jen v míře nezbytně nutné.

(3) Zvukové, obrazové a jiné záznamy získané při použití operativně pátracích prostředků způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona lze použít jako důkaz.

§ 158c

Předstíraný převod

(1) Předstíraným převodem se rozumí předstírání koupě, prodeje nebo jiného způsobu převodu předmětu plnění včetně převodu věci,

a) k jejímuž držení je třeba zvláštního povolení,

b) jejíž držení je nepřípustné,

c) která pochází z trestného činu, nebo

d) která je určena ke spáchání trestného činu.

(2) Předstíraný převod lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Nesnese-li věc odkladu, lze předstíraný převod provést i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen provádění předstíraného převodu ukončit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(4) O předstíraném převodu sepíše policejní orgán záznam, který do 48 hodin doručí státnímu zástupci.

§ 158d

Sledování osob a věcí

(1) Sledováním osob a věcí (dále jen „sledování“) se rozumí získávání poznatků o osobách a věcech prováděné utajovaným způsobem technickými nebo jinými prostředky. Pokud policejní orgán při sledování zjistí, že obviněný komunikuje se svým obhájcem, je povinen záznam s obsahem této komunikace zničit a poznatky, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(2) Sledování, při kterém mají být pořizovány zvukové, obrazové nebo jiné záznamy, lze uskutečnit pouze na základě písemného povolení státního zástupce.

(3) Pokud má být sledováním zasahováno do nedotknutelnosti obydlí, do listovního tajemství nebo zjišťován obsah jiných písemností a záznamů uchovávaných v soukromí za použití technických prostředků, lze je uskutečnit jen na základě předchozího povolení soudce. Při vstupu do obydlí nesmějí být provedeny žádné jiné úkony než takové, které směřují k umístění technických prostředků.

(4) Povolení podle odstavců 2 a 3 lze vydat jen na základě písemné žádosti. Žádost musí být odůvodněna podezřením na konkrétní trestnou činnost a, jsou-li známy, též údaji o osobách či věcech, které mají být sledovány. V povolení musí být stanovena doba, po kterou bude sledování prováděno a která nesmí být delší než šest měsíců. Tuto dobu může ten, kdo sledování povolil, na základě nové žádosti písemně prodloužit vždy na dobu nejvýše šesti měsíců.

(5) Nesnese-li věc odkladu a nejde-li o případy uvedené v odstavci 3, lze sledování zahájit i bez povolení. Policejní orgán je však povinen o povolení bezodkladně dodatečně požádat, a pokud je do 48 hodin neobdrží, je povinen sledování ukončit, případný záznam zničit a informace, které se v této souvislosti dozvěděl, nijak nepoužít.

(6) Bez splnění podmínek podle odstavců 2 a 3 lze sledování provést, pokud s tím výslovně souhlasí ten, do jehož práv a svobod má být sledováním zasahováno. Je-li takový souhlas dodatečně odvolán, sledování se neprodleně zastaví.

(7) Má-li být záznam pořízený při sledování použit jako důkaz, je třeba k němu připojit protokol s náležitostmi uvedenými v § 55 a 55a.

(8) Pokud nebyly při sledování zjištěny skutečnosti důležité pro trestní řízení, je nutno záznamy předepsaným způsobem zničit.

(9) Provozovatelé telekomunikační činnosti, jejich zaměstnanci a jiné osoby, které se na provozování telekomunikační činnosti podílejí, jakož i pošta nebo osoba provádějící dopravu zásilek jsou povinny bezúplatně poskytovat policejnímu orgánu provádějícímu sledování podle jeho pokynů nezbytnou součinnost. Přitom se nelze dovolávat povinnosti mlčenlivosti stanovené zvláštními zákony.

(10) V jiné trestní věci, než je ta, v níž bylo sledování za podmínek uvedených v odstavci 2 provedeno, lze záznam pořízený při sledování a připojený protokol použít jako důkaz jen tehdy, je-li i v této věci vedeno řízení o úmyslném trestném činu nebo souhlasí-li s tím osoba, do jejíž práv a svobod bylo sledováním zasahováno.

§ 158e

Použití agenta

(1) Je-li vedeno trestní řízení pro zločin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, pro trestný čin spáchaný ve prospěch organizované zločinecké skupiny, pro trestný čin pletichy v insolvenčním řízení podle § 226 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e) a odst. 2 až 4 trestního zákoníku, zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 256 trestního zákoníku, pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži

podle § 257 trestního zákoníku, pletichy při veřejné dražbě podle § 258 trestního zákoníku, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku, přijetí úplatku podle § 331 trestního zákoníku, podplacení podle § 332 trestního zákoníku, nepřímého úplatkářství podle § 333 trestního zákoníku nebo pro jiný úmyslný trestný čin, k jehož stíhání zavazuje vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, je policejní orgán, pokud jím je útvar Policie České republiky nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů, oprávněn použít agenta.

(2) Agentem je příslušník Policie České republiky nebo Generální inspekce bezpečnostních sborů plnící úkoly uložené mu řídícím policejním orgánem, vystupující zpravidla se zastíráním skutečného účelu své činnosti. Je-li to k použití agenta, jeho přípravě nebo k jeho ochraně nutné, je k zastírání jeho totožnosti možné

a) vytvořit legendu o jiné osobní existenci a osobní údaje vyplývající z této legendy zavést do informačních systémů provozovaných podle zvláštních zákonů,

b) provádět hospodářské činnosti, k jejichž vykonávání je třeba zvláštní oprávnění, povolení či registrace,

c) zastírat příslušnost k Policii České republiky nebo ke Generální inspekci bezpečnostních sborů.

(3) Orgány veřejné správy jsou povinny poskytnout Policii České republiky a Generální inspekci bezpečnostních sborů bez odkladu potřebnou součinnost při plnění oprávnění uvedených v odstavci 2.

(4) Použití agenta povoluje na návrh státního zástupce vrchního státního zastupitelství nebo na návrh evropského pověřeného žalobce soudce vrchního soudu, v jehož obvodu je státní zástupce, podávající návrh, činný. Návrh na použití agenta může podat i evropský žalobce; v takovém případě povoluje použití agenta soudce vrchního soudu, v jehož obvodu by byl činný evropský pověřený žalobce, který by byl jinak příslušný k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení. V povolení musí být uveden účel použití a doba, po kterou bude agent použit, a údaje umožňující identifikaci agenta. Na základě nového návrhu, obsahujícího vyhodnocení dosavadní činnosti agenta, lze dobu povolení prodloužit, a to i opakovaně.

(5) Ke sledování osob a věcí v rozsahu uvedeném v § 158d odst. 2 a k provedení předstíraného převodu podle § 158c agent nepotřebuje další povolení.

(6) Agent je povinen při své činnosti volit takové prostředky, které jsou způsobilé ke splnění jeho služebního úkolu a jimiž není jiným osobám způsobována újma na jejich právech nad míru nezbytně nutnou. Jiné povinnosti podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Policie České republiky nebo podle zvláštního zákona upravujícího postavení příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů nemá.

(7) Státní zástupce je povinen od příslušného policejního orgánu vyžadovat údaje potřebné pro posouzení, zda trvají důvody pro použití agenta a zda je jeho činnost v souladu se zákonem. Tyto údaje je povinen pravidelně, nejméně jednou za tři měsíce, posuzovat, a pominou-li důvody pro použití agenta, dá policejnímu orgánu pokyn k bezodkladnému ukončení činnosti agenta. Policejní orgán je povinen předložit státnímu zástupci záznam o výsledku použití agenta.

§ 158f

Objeví-li se důvod pro použití operativně pátracích prostředků až po zahájení trestního stíhání, postupuje se podle § 158b až 158e; po podání obžaloby o jejich použití rozhoduje předseda senátu soudu prvního stupně i bez návrhu státního zástupce.

Skončení prověřování

§ 159

(1) Policejní orgán je povinen prověřit skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin,

a) do dvou měsíců od jejich přijetí, jde-li o trestný čin patřící do příslušnosti okresního soudu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, a o němž se nekoná zkrácené přípravné řízení,

b) do tří měsíců, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu, a

c) do šesti měsíců, jde-li o věc patřící v prvním stupni do příslušnosti krajského soudu.

(2) Pokud nebylo oznámení nebo jiný podnět ve lhůtách uvedených v odstavci 1 prověřeno, policejní orgán státnímu zástupci písemně zdůvodní, proč nebylo možné v zákonem stanovené lhůtě prověřování skončit, jaké úkony je třeba ještě provést a po jakou dobu bude prověřování pokračovat. Státní zástupce může pokynem policejnímu orgánu jednak změnit výčet úkonů, které mají být ještě provedeny, jednak stanovit odlišně lhůtu, po kterou má prověřování ještě trvat.

(3) Neskončí-li policejní orgán prověřování ve lhůtě prodloužené podle odstavce 2, předloží spis státnímu zástupci s odůvodněným návrhem na její prodloužení. Státní zástupce postupuje obdobně, jak je uvedeno v odstavci 2.

§ 159a

Odložení nebo jiné vyřízení věci

(1) Nejde-li ve věci o podezření z trestného činu, státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží usnesením, jestliže není na místě vyřídit věc jinak. Takovým vyřízením může být zejména

a) odevzdání věci příslušnému orgánu k projednání přestupku, nebo

b) odevzdání věci jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání.

(2) Státní zástupce nebo policejní orgán před zahájením trestního stíhání odloží usnesením věc, je-li trestní stíhání nepřípustné podle § 11.

(3) Státní zástupce nebo policejní orgán může před zahájením trestního stíhání usnesením odložit věc, je-li trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2 písm. a) nebo b).

(4) Státní zástupce může věc odložit, jestliže z výsledků prověřování vyplývá, že nastaly okolnosti uvedené v § 172 odst. 2 písm. c).

(5) Státní zástupce nebo policejní orgán věc odloží též tehdy, pokud se nepodařilo zjistit skutečnosti opravňující zahájit trestní stíhání (§ 160). Pominou-li důvody odložení, trestní stíhání zahájí.

(6) Usnesení o odložení věci musí být doručeno poškozenému, pokud je znám. Usnesení o odložení věci podle odstavců 1 až 5 musí být doručeno do 48 hodin státnímu zástupci. Oznamovatel se o odložení věci vyrozumí, pokud o to podle § 158 odst. 2 požádal.

(7) Proti usnesení o odložení věci může poškozený uvedený v odstavci 6 podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 159b

Dočasné odložení trestního stíhání

(1) Jestliže to je třeba k objasnění trestné činnosti spáchané ve prospěch organizované zločinecké skupiny, nebo jiného úmyslného trestného činu, anebo zjištění jejich pachatelů, může policejní orgán se souhlasem státního zástupce dočasně odložit zahájení trestního stíhání na nezbytnou dobu, nejdéle však o dva měsíce.

(2) Trvají-li důvody, pro které bylo trestní stíhání podle odstavce 1 dočasně odloženo, může státní zástupce na návrh policejního orgánu vyslovit souhlas s prodloužením lhůty uvedené v odstavci 1 nejvýše o další dva měsíce, a to i opakovaně.

(3) Policejní orgán dočasně odloží zahájení trestního stíhání osoby též v případě, kdy je tato osoba dočasně vyňata z pravomoci orgánů činných v trestním řízení (§ 10) nebo je-li její trestní stíhání pro nedostatek souhlasu oprávněného orgánu dočasně nepřípustné.

(4) Policejní orgán dočasně odloží zahájení trestního stíhání též v případě, jestliže dřívější řízení pro týž skutek proti téže osobě skončilo pravomocným rozhodnutím o přestupku a dosud neuplynula lhůta pro zahájení přezkumného řízení podle jiného právního předpisu, ve kterém může být rozhodnutí o přestupku zrušeno. Po právní moci rozhodnutí o dočasném odložení trestního stíhání podle věty první dá policejní orgán podnět příslušnému správnímu orgánu ke zrušení rozhodnutí o přestupku v přezkumném řízení.

(5) O dočasném odložení trestního stíhání policejní orgán vyhotoví záznam, jehož opis do 48 hodin zašle státnímu zástupci.

(6) Pominou-li důvody pro dočasné odložení trestního stíhání, policejní orgán trestní stíhání neprodleně zahájí.

§ 159c

Zvláštní ustanovení o dočasném odložení trestního stíhání

(1) Policejní orgán rozhodne o dočasném odložení trestního stíhání podezřelého z trestného činu pletich v insolvenčním řízení podle § 226 odst. 2, 4 nebo 5 trestního zákoníku, porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 1 písm. e), odst. 3 nebo 4 trestního zákoníku, pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži podle § 257 odst. 1 písm. b), odst. 2 nebo 3 trestního zákoníku, pletich při veřejné dražbě podle § 258 odst. 1 písm. b), odst. 2 nebo 3 trestního zákoníku, podplacení podle § 332 trestního zákoníku, nepřímého úplatkářství podle § 333 odst. 2 trestního zákoníku nebo maření spravedlnosti podle § 347a odst. 2 trestního zákoníku, pokud podezřelý poskytl nebo slíbil úplatek, majetkový nebo jiný prospěch jen proto, že byl o to požádán, učinil o tom dobrovolně a bez zbytečného odkladu oznámení státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu, oznámí policejnímu orgánu skutečnosti, které jsou mu známy o trestné činnosti toho, kdo o tento úplatek, majetkový nebo jiný prospěch požádal, a zaváže se podat v přípravném řízení i v řízení před soudem úplnou a pravdivou výpověď o těchto skutečnostech.

(2) Rozhodnout o dočasném odložení trestního stíhání podle odstavce 1 nelze, byl-li úplatek, majetkový nebo jiný prospěch poskytnut nebo slíben v souvislosti s výkonem pravomoci úřední osoby uvedené v § 334 odst. 2 písm. a) až c) trestního zákoníku nebo úřední osoby uvedené v § 334 odst. 2 písm. d) trestního zákoníku, jde-li o úřední osobu zastávající funkci v podnikající právnické osobě, v níž má rozhodující vliv cizí stát.

§ 159d

Rozhodnutí o nestíhání podezřelého

(1) Nezjistí-li se dodatečně skutečnosti, které vylučují rozhodnout o dočasném odložení trestního stíhání a splnil-li podezřelý své závazky podle § 159c odst. 1, státní zástupce rozhodne, že nebude stíhán, jinak rozhodne, že podezřelý nesplnil podmínky podle § 159c odst. 1. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

(2) Rozhodnout o nestíhání podezřelého lze až po pravomocném ukončení trestního stíhání osoby, která o úplatek, majetkový nebo jiný prospěch podezřelého požádala, pokud uplynula lhůta k podání dovolání nebo bylo o podaném dovolání rozhodnuto a pokud uplynula lhůta k podání ústavní stížnosti nebo bylo o podané ústavní stížnosti rozhodnuto, nebo po pravomocném odložení nebo jiném vyřízení věci, nelze-li zahájit trestní stíhání osoby, která o úplatek, majetkový nebo jiný prospěch podezřelého požádala.

(3) Usnesení o nestíhání podezřelého doručí státní zástupce bezodkladně po právní moci Nejvyššímu státnímu zastupitelství; to neplatí, jde-li o usnesení vydané evropským pověřeným žalobcem nebo evropským žalobcem.

(4) Po právní moci rozhodnutí o nesplnění podmínek podle § 159c odst. 1 policejní orgán neprodleně zahájí trestní stíhání.

HLAVA DESÁTÁ

Zahájení trestního stíhání, další postup v něm a zkrácené přípravné řízení

ODDÍL PRVNÍ

Zahájení trestního stíhání

§ 160

(1) Nasvědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného, pokud není důvod k postupu podle § 159a odst. 2 a 3, § 159b odst. 1 3 a 4 nebo § 159c odst. 1. Výrok usnesení o zahájení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, ze kterého je tato osoba obviněna, aby nemohl být zaměněn s jiným, zákonné označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován; obviněný musí být v usnesení o zahájení trestního stíhání označen stejnými údaji, jaké musí být uvedeny o osobě obžalovaného v rozsudku (§ 120 odst. 2). V odůvodnění usnesení je třeba přesně označit skutečnosti, ktere odůvodňují závěr o důvodnosti trestního stíhání.

(2) Opis usnesení o zahájení trestního stíhání je třeba doručit obviněnému nejpozději na počátku prvního výslechu a do 48 hodin státnímu zástupci a obhájci; u obhájce počíná lhůta k doručení běžet od jeho zvolení nebo ustanovení. Opis usnesení o zahájení trestního stíhání musí být doručen též poškozenému, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známé a jestliže o to výslovně požádá. Opis usnesení o zahájení trestního stíhání je třeba bez odkladu doručit též

a) předsedovi profesní samosprávné komory, jde-li o trestní stíhání jejího člena a může-li mu komora z důvodu zahájení trestního stíhání výkon činnosti pozastavit,

b) řediteli bezpečnostního sboru, jde-li o trestní stíhání příslušníka bezpečnostního sboru nebo zaměstnance České republiky zařazeného k výkonu práce v bezpečnostním sboru, nebo nadřízenému ředitele bezpečnostního sboru[14]), jde-li o trestní stíhání ředitele bezpečnostního sboru,

c) ministru obrany, jde-li o vojáka z povolání nebo vojáka v aktivní záloze,

d) ministru spravedlnosti, jde-li o trestní stíhání státního zástupce, advokáta, exekutora nebo notáře,

e) Ministerstvu spravedlnosti, jde-li o trestní stíhání znalce, soudního tlumočníka nebo soudního překladatele,

f) vedoucímu státnímu zástupci státního zastupitelství, k němuž je státní zástupce přidělen, dočasně přidělen nebo přeložen anebo které je stanoveno jako místo výkonu funkce evropského pověřeného žalobce, jde-li o trestní stíhání státního zástupce, a vedoucímu státnímu zástupci nejblíže vyššího státního zastupitelství, je-li stíhaným státním zástupcem vedoucí státní zástupce,

g) řediteli vazební věznice, věznice nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence, v níž vykonává vazbu, trest odnětí svobody nebo zabezpečovací detenci osoba, o jejíž trestní stíhání jde,

h) služebnímu orgánu ve služebním úřadu, v němž vykonává státní službu státní zaměstnanec, o jehož trestní stíhání jde, a

i) dalším orgánům nebo osobám neuvedeným v písmenech a) až h), pokud tak stanoví jiný právní předpis.

(3) Policejní orgán provede potřebné neodkladné nebo neopakovatelné úkony a zahájí trestní stíhání, pokud nelze dosáhnout, aby tyto úkony provedl příslušný orgán, a nejpozději do tří dnů od jejich provedení předá věc tomuto orgánu, který pokračuje v řízení.

(4) Neodkladným úkonem je takový úkon, který vzhledem k nebezpečí jeho zmaření, zničení nebo ztráty důkazu nesnese z hlediska účelu trestního řízení odkladu na dobu, než bude zahájeno trestní stíhání. Neopakovatelným úkonem je takový úkon, který nebude možno před soudem provést. V protokolu o provedení neodkladného nebo neopakovatelného úkonu je třeba vždy uvést, na základě jakých skutečností byl úkon za neodkladný nebo neopakovatelný považován.

(5) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že se obviněný dopustil dalšího skutku, který není uveden v usnesení o zahájení trestního stíhání, postupuje se ohledně tohoto skutku způsobem uvedeným v odstavcích 1 a 2.

(6) Vyjde-li během vyšetřování najevo, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, je jiným trestným činem, než jak byl v usnesení o zahájení trestního stíhání právně posouzen, upozorní na to policejní orgán obviněného a učiní o tom záznam do protokolu.

(7) Proti usnesení o zahájení trestního stíhání může obviněný podat stížnost.

ODDÍL DRUHÝ

Vyšetřování

§ 161

Vyšetřovací orgány

(1) Vyšetřováním se označuje úsek trestního stíhání před podáním obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu, postoupením věci jinému orgánu nebo zastavením trestního stíhání, včetně schválení narovnání a podmíněného zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, návrhu na schválení dohody o vině a trestu.

(2) Nestanoví-li zákon jinak, vyšetřování konají útvary Policie České republiky.

(3) Vyšetřování o trestných činech spáchaných příslušníky Policie České republiky, příslušníky Vězeňské služby České republiky, celníky anebo zaměstnanci České republiky zařazenými k výkonu práce v Policii České republiky a o trestných činech spáchaných zaměstnanci České republiky zařazenými k výkonu práce ve Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky v souvislosti s plněním jejich pracovních úkolů, koná Generální inspekce bezpečnostních sborů.

(4) Vyšetřování o trestných činech spáchaných příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníky Bezpečnostní informační služby, příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace, příslušníky Vojenského zpravodajství anebo příslušníky Vojenské policie a vyšetřování o trestných činech zaměstnanců České republiky,

zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů, koná státní zástupce; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení upravujících postup policejního orgánu konajícího vyšetřování. Ustanovení o souhlasu státního zástupce, který je třeba k provedení úkonu policejním orgánem, se neužijí. Při vyšetřování trestných činů spáchaných příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníky Bezpečnostní informační služby, příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace, příslušníky Vojenského zpravodajství anebo příslušníky Vojenské policie a při vyšetřování trestných činů zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů, může státní zástupce požádat orgány uvedené v § 12 odst. 2 v rámci jejich působnosti o opatření jednotlivého důkazu nebo provedení jednotlivého úkonu vyšetřování, o součinnost při opatřování důkazu nebo provádění úkonu vyšetřování, o předvedení osoby nebo za podmínek podle § 62 odst. 1 o doručení písemnosti. Tento orgán je povinen státnímu zástupci urychleně vyhovět.

(5) Za splnění podmínek uvedených v § 20 odst. 1 koná

a) Generální inspekce bezpečnostních sborů vyšetřování podle odstavce 3 i proti těm spoluobviněným, kteří nejsou příslušníky Policie České republiky, příslušníky Vězeňské služby České republiky anebo celníky nebo zaměstnanci České republiky, zařazenými k výkonu práce v Policii České republiky, Vězeňské službě České republiky anebo v Celní správě České republiky,

b) státní zástupce vyšetřování podle odstavce 4 i proti těm spoluobviněným, kteří nejsou příslušníky Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníky Bezpečnostní informační služby, příslušníky Úřadu pro zahraniční styky a informace anebo příslušníky Vojenského zpravodajství anebo příslušníky Vojenské policie nebo zaměstnanci České republiky, zařazenými k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů.

Ustanovení § 23 tím není dotčeno.

(6) Vyšetřování může konat i kapitán lodi při dálkových plavbách o trestných činech spáchaných na této lodi; přitom postupuje přiměřeně podle ustanovení upravujících postup policejního orgánu konajícího vyšetřování.

(7) Vyšetřování o trestných činech příslušníků ozbrojených sil a osob, které páchají trestnou činnost proti příslušníkům ozbrojených sil ve vojenských objektech anebo proti vojenským objektům, vojenskému materiálu nebo ostatnímu majetku státu, s nímž jsou příslušné hospodařit Ministerstvo obrany nebo jím zřízené organizační složky státu nebo s nímž jsou příslušné hospodařit anebo s nímž mají právo hospodařit státní organizace zřízené nebo založené Ministerstvem obrany, koná pověřený orgán Vojenské policie.

(8) Jednotlivé úkony vyšetřování mohou na základě dožádání provést i jiné policejní orgány.

§ 162

Předání věci policejnímu orgánu příslušnému konat vyšetřování

(1) Jestliže trestní oznámení nebo jiný podnět k trestnímu stíhání prověřoval jiný policejní orgán, než který je uveden v § 161 odst. 2, a zjištěné skutečnosti odůvodňují zahájení trestního stíhání, tento policejní orgán bez

odkladu předloží věc orgánu příslušnému konat vyšetřování. Tím není dotčena jeho povinnost na základě dožádání orgánu konajícího vyšetřování opatřovat jednotlivé důkazy, nebo je na základě takového pokynu provádět.

(2) Jestliže se policejní orgán uvedený v § 161 odst. 2, kterému byla věc předána jiným orgánem, nepovažuje za příslušný, předloží spisy neprodleně se svým stanoviskem státnímu zástupci; jinak pokračuje v řízení.

§ 163

Trestní stíhání se souhlasem poškozeného

(1) Trestní stíhání pro trestné činy ublížení na zdraví (§ 146 trestního zákoníku), těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 147 trestního zákoníku), ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 148 trestního zákoníku), neposkytnutí pomoci (§ 150 trestního zákoníku), neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku (§ 151 trestního zákoníku), ohrožení pohlavní nemocí (§ 155 trestního zákoníku), omezování osobní svobody podle § 171 odst. 1, 2 trestního zákoníku, vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku, porušování domovní svobody (§ 178 trestního zákoníku), poškození cizích práv (§ 181 trestního zákoníku), porušení tajemství listin a jiných dokumentů uchovávaných v soukromí (§ 183 trestního zákoníku), sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 1 trestního zákoníku, krádeže (§ 205 trestního zákoníku), zpronevěry (§ 206 trestního zákoníku), neoprávněného užívání cizí věci (§ 207 trestního zákoníku), neoprávněného zásahu do práva k domu, bytu nebo nebytovému prostoru (§ 208 trestního zákoníku), podvodu (§ 209 trestního zákoníku), legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 odst. 1, legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti podle § 217 odst. 2, lichvy (§ 218 trestního zákoníku), zatajení věci (§ 219 trestního zákoníku), porušení povinnosti při správě cizího majetku (§ 220 trestního zákoníku), porušení povinnosti při správě cizího majetku z nedbalosti (§ 221 trestního zákoníku), poškození věřitele (§ 222 trestního zákoníku), poškození cizí věci (§ 228 trestního zákoníku), nebezpečného vyhrožování (§ 353 trestního zákoníku) a nebezpečného pronásledování (§ 354 trestního zákoníku) proti tomu, kdo je ve vztahu k poškozenému osobou, vůči níž by měl poškozený jako svědek právo odepřít výpověď (§ 100 odst. 2), a trestní stíhání pro trestné činy znásilnění podle § 185 odst. 1 trestního zákoníku a sexuálního útoku podle § 185a odst. 1 trestního zákoníku proti tomu, kdo je nebo v době spáchání činu byl ve vztahu k poškozenému manželem, partnerem nebo druhem, jakož i pro trestný čin opilství (§ 360 trestního zákoníku), pokud jinak vykazuje znaky skutkové podstaty některého z těchto trestných činů, lze zahájit a v již zahájeném trestním stíhání pokračovat pouze se souhlasem poškozeného. Je-li poškozených jedním skutkem několik, postačí souhlas byť jen jednoho z nich.

(2) Nepředloží-li poškozený své vyjádření státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu písemně, zaznamená se jeho obsah do protokolu. Souhlas s trestním stíháním může poškozený výslovným prohlášením vzít kdykoliv zpět, a to až do doby, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě. Výslovně odepřený souhlas však nelze znovu udělit.

§ 163a

(1) Souhlasu poškozeného s trestním stíháním pro některý z trestných činů uvedených v § 163 odst. 1 není třeba, pokud

a) byla takovým činem způsobena smrt,

b) poškozený není schopen dát souhlas pro duševní chorobu nebo poruchu, pro kterou byla jeho svéprávnost omezena,

c) poškozeným je osoba mladší 15 let,

d) z okolností je zřejmé, že souhlas nebyl dán nebo byl vzat zpět v tísni vyvolané výhrůžkami, nátlakem, závislostí nebo podřízeností.

(2) Jestliže se poškozený na výzvu orgánu činného v trestním řízení ihned nevyjádří, zda souhlasí s trestním stíháním podle § 163, tento orgán mu poskytne podle povahy věci k vyjádření přiměřenou lhůtu, nejvýše však 30 dnů. Po marném uplynutí této lhůty již souhlas s trestním stíháním dát nelze. O tom je třeba poškozeného písemně poučit.

§ 164

Postup při vyšetřování

(1) Policejní orgán postupuje při vyšetřování z vlastní iniciativy tak, aby byly co nejrychleji v potřebném rozsahu vyhledány důkazy k objasnění všech základních skutečností důležitých pro posouzení případu, včetně osoby pachatele a následku trestného činu (§ 89 odst. 1). Přitom postupuje způsobem uvedeným v § 158 odst. 3 a 5; provádí i další úkony podle hlavy čtvrté s výjimkou těch, které je oprávněn provést pouze státní zástupce nebo soudce. Výslechy svědků provádí, jestliže se jedná o neodkladný nebo neopakovatelný úkon nebo jde-li o výslech osoby mladší osmnácti let, osoby, o jejíž schopnosti správně a úplně vnímat, zapamatovat si nebo reprodukovat jsou s ohledem na její psychický stav pochybnosti, anebo nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že na svědka by mohl být pro jeho výpověď vyvíjen nátlak. Jinak poškozeného a další svědky vyslechne jen tehdy, jestliže hrozí z jiného důvodu, že bude ovlivněna jejich výpověď nebo schopnost zapamatovat si rozhodné skutečnosti nebo schopnost tyto skutečnosti reprodukovat, zejména je-li pro složitost věci odůvodněn předpoklad delšího trvání vyšetřování. Bez těchto podmínek je však možno, jestliže je toho třeba, vyslechnout znalce.

(2) Úkony, které byly provedeny před zahájením trestního stíhání, nemusí policejní orgán opakovat, byly-li provedeny způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona.

(3) Policejní orgán vyhledává a za stanovených podmínek i provádí důkazy bez ohledu na to, zda svědčí ve prospěch či neprospěch obviněného. Obviněný nesmí být žádným způsobem k výpovědi nebo doznání donucován. obhajoba obviněného a jím navrhované důkazy, pokud nejsou zcela bezvýznamné, musí být pečlivě přezkoumány.

(4) Jestliže byly před zahájením trestního stíhání provedeny výslechy svědků podle § 158 odst. 9 a lze-li takový úkon opakovat, policejní orgán jej na návrh obviněného buď provede znovu a obviněnému nebo obhájci umožní, aby se takového úkonu účastnil, nebo jej poučí o právu domáhat se osobního výslechu takového svědka v řízení před soudem.

(5) Kromě případů, kdy je podle tohoto zákona třeba souhlasu státního zástupce, činí policejní orgán všechna rozhodnutí o postupu vyšetřování a o provádění vyšetřovacích úkonů samostatně a je plně odpovědný za jejich zákonné a včasné provedení.

§ 165

Účast obviněného a obhájce ve vyšetřování

(1) Policejní orgán může připustit účast obviněného na vyšetřovacích úkonech a umožnit mu klást otázky vyslýchaným svědkům. Zejména tak postupuje, jestliže obviněný nemá obhájce a spočívá-li úkon ve výslechu svědka, který má právo odepřít výpověď.

(2) Obhájce je již od zahájení trestního stíhání oprávněn být přítomen při vyšetřovacích úkonech, jejichž výsledek může být použit jako důkaz v řízení před soudem, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění o něm zajistit. Může obviněnému i jiným vyslýchaným klást otázky, avšak teprve tehdy, až orgán výslech skončí a udělí mu k tomu slovo. Námitky proti způsobu provádění úkonu může vznášet kdykoliv v jeho průběhu. Účastní-li se obhájce výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, je policejní orgán povinen přijmout opatření, která znemožňují obhájci zjistit skutečnou totožnost svědka.

(3) Oznámí-li obhájce policejnímu orgánu, že se chce účastnit vyšetřovacího úkonu uvedeného v odstavci 2, nebo spočívá-li úkon ve výslechu svědka, který má právo odepřít výpověď, je policejní orgán povinen včas obhájci sdělit, o jaký druh úkonu se jedná, dobu a místo jeho konání, ledaže nelze provedení úkonu odložit a vyrozumění obhájce nelze zajistit. Spočívá-li úkon ve výslechu osoby, policejní orgán obhájci sdělí i údaje, podle nichž lze takovou osobu ztotožnit. Nelze-li tyto údaje předem určit, musí být ze sdělení zřejmé, k čemu má tato osoba vypovídat. Sdělení o výslechu svědka, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

(4) Jestliže policejní orgán připustí podle odstavce 1 při provádění vyšetřovacího úkonu účast obviněného, postupuje při jeho vyrozumívání obdobně jako v odstavci 3.

§ 166

Skončení vyšetřování

(1) Uzná-li policejní orgán vyšetřování za skončené a jeho výsledky za postačující k podání obžaloby, umožní obviněnému, jeho obhájci a poškozenému, který podal návrh podle § 43 odst. 3, pokud jsou pobyt nebo sídlo tohoto poškozeného známé, v přiměřené době prostudovat spisy a učinit návrhy na doplnění vyšetřování. Na tuto možnost upozorní obviněného, jeho obhájce a poškozeného nejméně tři dny předem. Je-li počet poškozených velmi vysoký, platí obdobně § 44 odst. 2. Uvedenou lhůtu lze se souhlasem obviněného, obhájce a poškozeného zkrátit. Nepovažuje-li policejní orgán navrhované doplnění za nutné, odmítne je. O těchto úkonech učiní policejní orgán záznam ve spise a o odmítnutí návrhů na doplnění vyšetřování vyrozumí obviněného, jeho obhájce nebo

poškozeného. Obviněný, který využil právo uvedené v § 2 odst. 14, se zároveň vyzve, aby se vyjádřil, zda požaduje přeložení některých písemností podle § 28 odst. 4.

(2) Nevyužijí-li obviněný, jeho obhájce nebo poškozený možnosti prostudovat spisy, ačkoliv na ni byli řádně upozorněni, učiní o tom policejní orgán záznam do spisu a postupuje dále, jako by k tomuto úkonu došlo.

(3) Po skončení vyšetřování předloží policejní orgán státnímu zástupci spis s návrhem na podání obžaloby se seznamem navrhovaných důkazů a zdůvodněním, proč nevyhověl návrhům na provedení důkazů dalších, nebo učiní návrh na některé rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309.

§ 167

(1) Policejní orgán je povinen skončit vyšetřování nejpozději

a) do dvou měsíců od zahájení trestního stíhání, jde-li o trestný čin patřící do příslušnosti okresního soudu, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let,

b) do tří měsíců od zahájení trestního stíhání, jde-li o jinou věc patřící do příslušnosti okresního soudu.

(2) Pokud není vyšetřování ve lhůtách uvedených v odstavci 1 skončeno, policejní orgán státnímu zástupci písemně zdůvodní, proč nebylo možné v zákonem stanovené lhůtě vyšetřování skončit, jaké úkony je třeba ještě provést a po jakou dobu bude vyšetřování pokračovat. Státní zástupce může pokynem policejnímu orgánu jednak změnit výčet úkonů, které mají být ještě provedeny, jednak stanovit odlišně lhůtu, po kterou má vyšetřování ještě trvat.

(3) Ve věcech, v nichž nebylo ve lhůtě stanovené podle odstavce 1 vyšetřování skončeno, je státní zástupce povinen v rámci dozoru nejméně jednou za měsíc provést prověrku věci, a pokud je to třeba, uložit policejnímu orgánu povinnost provést konkrétní úkony. O prověrce sepíše státní zástupce záznam.

ODDÍL TŘETÍ

Zvláštní ustanovení o vyšetřování některých trestných činů

§ 168

(1) Ustanovení tohoto oddílu se užije při vyšetřování trestných činů, o nichž koná řízení v prvním stupni krajský soud.

(2) Jestliže tento oddíl neobsahuje ustanovení zvláštní, postupuje se při vyšetřování podle oddílu prvého a druhého této hlavy.

§ 169

(1) Policejní orgán provádí důkazy v rozsahu, který je nezbytný pro podání obžaloby nebo pro jiné rozhodnutí státního zástupce; podmínkami, za nichž lze provádět výslech svědků podle § 164 odst. 1, přitom není vázán.

(2) Pro určení rozsahu prováděných důkazů je rozhodující právní kvalifikace skutku, pro který je obviněný v době provádění důkazu stíhán. Je-li obviněný v průběhu vyšetřování upozorněn, že skutek, pro který je vedeno trestní stíhání, bude nadále právně posuzován jako jiný trestný čin, než je uveden v § 168 odst. 1, pokračuje se ve vyšetřování podle oddílu druhého této hlavy. Důkazy, předtím provedené podle odstavce 1, zůstávají součástí důkazů opatřených v průběhu vyšetřování; při posuzování, zda byly provedeny v souladu se zákonem, se nepřihlíží k podmínkám, za nichž lze podle § 164 odst. 1 vyslýchat svědky.

§ 170

(1) Policejní orgán je povinen skončit vyšetřování nejpozději do šesti měsíců od zahájení trestního stíhání.

(2) Není-li vyšetřování ve lhůtě uvedené v odstavci 1 skončeno, postupuje policejní orgán a státní zástupce podle § 167 odst. 2, 3.

ODDÍL ČTVRTÝ

Rozhodnutí v přípravném řízení

§ 171

Postoupení věci jinému orgánu

(1) Státní zástupce postoupí věc jinému orgánu, jestliže výsledky přípravného řízení ukazují, že nejde o trestný čin, že však jde o skutek, který by mohl být jiným příslušným orgánem posouzen jako přestupek nebo kárné provinění.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 může obviněný, a je-li znám, též poškozený, podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 172

Zastavení trestního stíhání

(1) Státní zástupce zastaví trestní stíhání,

a) je-li nepochybné, že se nestal skutek, pro který se trestní stíhání vede,

b) není-li tento skutek trestným činem a není důvod k postoupení věci,

c) není-li prokázáno, že skutek spáchal obviněný,

d) je-li trestní stíhání nepřípustné (§ 11),

e) nebyl-li obviněný v době činu pro nepříčetnost trestně odpovědný, nebo

f) zanikla-li trestnost činu.

(2) Státní zástupce může zastavit trestní stíhání,

a) je-li trest, k němuž může trestní stíhání vést, zcela bez významu vedle trestu, který pro jiný čin byl obviněnému již uložen nebo který ho podle očekávání postihne,

b) bylo-li o skutku obviněného již rozhodnuto jiným orgánem, kázeňsky, kárně anebo cizozemským soudem nebo úřadem anebo mezinárodním trestním soudem, mezinárodním trestním tribunálem, popřípadě obdobným mezinárodním soudním orgánem s působností v trestních věcech, i když nesplňují některou z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 písm. a) zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, a toto rozhodnut lze považovat za postačující, nebo

c) jestliže vzhledem k významu a míře porušení nebo ohrožení chráněného zájmu, který byl dotčen, způsobu provedení činu a jeho následku, nebo okolnostem, za nichž byl čin spáchán, a vzhledem k chování obviněného po spáchání činu, zejména k jeho snaze nahradit škodu nebo odstranit jiné škodlivé následky činu, je zřejmé, že účelu trestního řízení bylo dosaženo.

(3) Proti usnesení podle odstavců 1 a 2 může obviněný, a je-li znám, též poškozený, podat stížnost, jež má odkladn účinek.

(4) V trestním stíhání, které bylo zastaveno z některého důvodu uvedeného v odstavci 2, se pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

§ 173

Přerušení trestního stíhání

(1) Státní zástupce přeruší trestní stíhání,

a) nelze-li pro nepřítomnost obviněného věc náležitě objasnit,

b) nelze-li obviněného pro těžkou chorobu postavit před soud,

c) není-li obviněný pro duševní chorobu, která nastala až po spáchání činu, schopen chápat smysl trestního stíhání,

d) je-li obviněný dočasně vyňat z pravomoci orgánů činných v trestním řízení (§ 10) nebo je-li jeho trestní stíhání pro nedostatek souhlasu oprávněného orgánu dočasně nepřípustné,

e) jestliže dřívější řízení pro týž skutek proti téže osobě skončilo pravomocným rozhodnutím o přestupku a dosud neuplynula lhůta pro zahájení přezkumného řízení podle jiného právního předpisu, ve kterém může být rozhodnut o přestupku zrušeno,

f) byl-li obviněný vydán do ciziny nebo vyhoštěn.

(2) Před rozhodnutím o přerušení trestního stíhání je nutno učinit vše, čeho je třeba k zabezpečení úspěšného provedení trestního stíhaní. Zajištění věcí důležitých pro trestní řízení trvá i během přerušení trestního stíhání. Pomine-li důvod přerušení, státní zástupce rozhodne, že se v trestním stíhání pokračuje.

(3) Po právní moci rozhodnutí o přerušení trestního stíhání podle odstavce 1 písm. e) podá státní zástupce podnět příslušnému správnímu orgánu ke zrušení rozhodnutí o přestupku v přezkumném řízení.

(4) O přerušení trestního stíhání je třeba vyrozumět poškozeného.

§ 173a

Doručení usnesení Nejvyššímu státnímu zastupitelství

Usnesení o zastavení trestního stíhání a o postoupení věci doručí státní zástupce bezodkladně po právní moci Nejvyššímu státnímu zastupitelství; to neplatí, jde-li o usnesení vydané evropským pověřeným žalobcem nebo evropským žalobcem.

ODDÍL PÁTÝ
Dozor státního zástupce

§ 174

(1) Dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení vykonává státní zástupce.

(2) Kromě oprávnění uvedených v § 157 odst. 2 je při výkonu dozoru státní zástupce oprávněn

a) dávat závazné pokyny k vyšetřování trestných činů,

b) vyžadovat od policejního orgánu spisy, dokumenty, materiály a zprávy o spáchaných trestných činech za účelem prověrky, zda policejní orgán včas zahajuje trestní stíhání a řádně v něm postupuje,

c) zúčastnit se provádění úkonů policejního orgánu, osobně provést jednotlivý úkon nebo i celé vyšetřování a vydat rozhodnutí v kterékoliv věci; přitom postupuje podle ustanovení tohoto zákona pro policejní orgán a proti jeho rozhodnutí je přípustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí policejního orgánu,

d) vracet věc policejnímu orgánu se svými pokyny k doplnění,

e) rušit nezákonná nebo neodůvodněná rozhodnutí a opatření policejního orgánu, která může nahrazovat vlastními; u usnesení o odložení věci může tak učinit do 30 dnů od doručení; jestliže rozhodnutí policejního orgánu nahradil vlastním rozhodnutím jinak než na podkladě stížnosti oprávněné osoby proti usnesení policejního orgánu, je proti jeho rozhodnutí přípustná stížnost ve stejném rozsahu jako proti rozhodnutí policejního orgánu,

f) přikázat, aby úkony ve věci prováděla jiná osoba služebně činná v policejním orgánu.

§ 174a

(1) Nejvyšší státní zástupce může do tří měsíců od právní moci rušit nezákonná usnesení nižších státních zástupců o nestíhání podezřelého podle § 159d odst. 1, o zastavení trestního stíhání nebo o postoupení věci; to neplatí, jde-li o usnesení vydané evropským pověřeným žalobcem nebo evropským žalobcem.

(2) Za tím účelem může státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství vyžadovat od nižších státních zastupitelství spisy, dokumenty, materiály a zprávy a provádět prověrky.

(3) Zruší-li nejvyšší státní zástupce usnesení o zastavení trestního stíhání nebo o postoupení věci, pokračuje v řízení státní zástupce, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. Přitom je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí nejvyšší státní zástupce, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení nejvyšší státní zástupce nařídil.

(4) Zruší-li nejvyšší státní zástupce usnesení o nestíhání podezřelého, rozhodne policejní orgán o zahájení trestního stíhání, nevyřídí-li věc jinak.

§ 175

(1) Pouze státní zástupce je oprávněn

a) rozhodnout o zastavení, podmíněném zastavení nebo přerušení trestního stíhání a o postoupení věci jinému orgánu,

b) podat obžalobu,

c) sjednat s obviněným dohodu o vině a trestu a podat soudu návrh na její schválení,

d) rozhodnout o propuštění obviněného z vazby, o propuštění obviněného z vazby za současného nahrazení vazby některým opatřením nahrazujícím vazbu nebo o změně důvodů vazby, pominul-li některý z důvodů vazby,

e) nařídit zajištění majetku obviněného a určit, na které prostředky a věci se toto zajištění nevztahuje, anebo zrušit takové zajištění,

f) provést zajištění nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení a omezit nebo zrušit takové zajištění anebo věc z něho vyjmout,

g) rozhodnout o zničení zajištěné věci podle § 81b,

h) nařídit exhumaci mrtvoly,

i) navrhnout vyžádání obviněného z ciziny nebo vydání evropského zatýkacího rozkazu,

j) provést předběžné šetření v řízení o vydání do ciziny nebo v řízení o předání na základě evropského zatýkacího rozkazu.

(2) Ve věcech, v nichž vyšetřování koná státní zástupce, vykonává dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení státní zástupce nejblíže vyššího státního zastupitelství; tím není dotčeno právo státního zástupce který koná vyšetřování, učinit rozhodnutí podle § 171 až 173, podle § 307 nebo podle § 309 za podmínek tam uvedených, pokud si toto právo nevyhradil státní zástupce vykonávající dozor.

ODDÍL ŠESTÝ

dohoda o vině a trestu

§ 175a

(1) Jestliže výsledky vyšetřování dostatečně prokazují závěr, že se skutek stal, že tento skutek je trestným činem a že jej spáchal obviněný, může státní zástupce zahájit jednání o dohodě o vině a trestu na návrh obviněného nebo i bez takového návrhu. Neshledá-li státní zástupce návrh obviněného důvodným, vyrozumí o svém stanovisku obviněného, a má-li obviněný obhájce, též jeho.

(2) K jednání o dohodě o vině a trestu státní zástupce předvolá obviněného; o době a místu jednání vyrozumí obhájce obviněného a poškozeného, který výslovně neprohlásil, že se vzdává procesních práv, které mu zákon jako poškozenému přiznává. Poškozeného zároveň upozorní na možnost uplatnit nejpozději při prvním jednání o dohodě o vině a trestu nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích, jež mu byla trestným činem způsobena, nebo na vydání bezdůvodného obohacení, které bylo na jeho úkor získáno. Poškozeného, který má postavení oběti podle zákona o obětech trestných činů, zároveň upozorní na možnost učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život.

(3) Podmínkou sjednání dohody o vině a trestu je prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán, pokud na základě dosud opatřených důkazů a dalších výsledků přípravného řízení nejsou důvodné pochybnosti o pravdivosti jeho prohlášení. Dohodu o vině a trestu sjednává státní zástupce s obviněným; jde-li o případ nutné obhajoby, sjednává státní zástupce dohodu o vině a trestu s obviněným za přítomnosti obhájce.

(4) Má-li státní zástupce za to, že jsou splněny zákonné podmínky pro uložení ochranného opatření, upozorní obviněného na možnost postupu podle § 178 odst. 2 i v případě, že dojde k sjednání dohody o vině a trestu, ve které nebude ochranné opatření dohodnuto. Bez tohoto upozornění může postupovat podle § 178 odst. 2 jen, pokud důvody pro uložení ochranného opatření vyšly najevo až po podání návrhu na schválení dohody o vině a trestu soudu.

(5) Státní zástupce při sjednávání dohody o vině a trestu dbá také na zájmy poškozeného. Je-li poškozený sjednávání dohody o vině a trestu přítomen, vyjádří se zejména k rozsahu a způsobu náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení. Má-li poškozený, který je přítomen sjednávání dohody o vině a trestu, postavení oběti podle zákona o obětech trestných činů, státní zástupce mu umožní učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život, a to i v případě, že prohlášení učinil písemně.

Dohodu o vině a trestu lze sjednat i bez přítomnosti poškozeného, nedostaví-li se k jednání, ačkoli o něm byl řádně vyrozuměn, nebo nedostaví-li se k jednání a nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení již uplatnil nebo prohlásil, že jej uplatňovat nebude. Uplatnil-li poškozený, který není jednání přítomen, nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, může se státní zástupce za poškozeného dohodnout s obviněným o rozsahu a způsobu náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení až do výše uplatněného nároku.

(6) Dohoda o vině a trestu obsahuje

a) označení státního zástupce, obviněného a poškozeného, byl-li přítomen sjednávání dohody o vině a trestu a souhlasí-li s rozsahem a způsobem náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení,

b) datum a místo jejího sepsání,

c) popis skutku, pro který je obviněný stíhán, s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, případně jiných okolností, za nichž k němu došlo, tak, aby nemohl být zaměněn s jiným skutkem,

d) označení trestného činu, který je v tomto skutku spatřován, a to jeho zákonným pojmenováním, uvedením příslušného ustanovení zákona a všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu,

e) prohlášení obviněného, že spáchal skutek, pro který je stíhán a který je předmětem sjednané dohody o vině a trestu,

f) v souladu s trestním zákoníkem dohodnutý druh, výměru a způsob výkonu trestu včetně délky zkušební doby, případně upuštění od potrestání, a rozsah přiměřených omezení a povinností v případě, že to trestní zákoník umožňuje a že byly dohodnuty; při dohodě o druhu a výměře trestu se přihlédne i k tomu, zda obviněný trestným činem získal nebo se snažil získat majetkový prospěch (§ 39 odst. 8 trestního zákoníku),

g) rozsah a způsob náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení, bylo-li dohodnuto,

h) ochranné opatření, přichází-li v úvahu jeho uložení a bylo-li dohodnuto,

i) vyjádření poškozeného k dohodě, byl-li přítomen sjednávání dohody o vině a trestu a učinil-li jej,

j) podpis státního zástupce a obviněného, dále podpis obhájce, byl-li přítomen sjednávání dohody o vině a trestu, a podpis poškozeného, byl-li přítomen sjednávání dohody o vině a trestu a souhlasí-li s rozsahem a způsobem náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení.

(7) Dojde-li ke sjednání dohody o vině a trestu, státní zástupce její opis doručí obviněnému, jeho obhájci a poškozenému, který uplatnil řádně a včas své nároky (§ 43 odst. 3). Nedojde-li k dohodě o vině a trestu, provede o tom státní zástupce záznam do protokolu; v takovém případě se k prohlášení viny učiněnému obviněným v dalším řízení nepřihlíží.

(8) Dohodu o vině a trestu nelze sjednat v řízení proti uprchlému.

§ 175b

(1) Došlo-li k sjednání dohody o vině a trestu, státní zástupce podá soudu v rozsahu sjednané dohody návrh na schválení dohody o vině a trestu. Nedošlo-li k dohodě o náhradě škody nebo nemajetkové újmy nebo o vydání bezdůvodného obohacení, státní zástupce na tuto skutečnost v návrhu na schválení dohody o vině a trestu soud upozorní.

(2) K návrhu připojí státní zástupce sjednanou dohodu o vině a trestu a další písemnosti, které mají význam pro soudní řízení a rozhodnutí.

ODDÍL SEDMÝ

Obžaloba

§ 176

(1) Jestliže výsledky vyšetřování dostatečně odůvodňují postavení obviněného před soud, státní zástupce podá obžalobu a připojí k ní spisy a jejich přílohy. O podání obžaloby vyrozumí obviněného, obhájce a poškozeného, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známé, a je-li obviněný advokátem též ministra spravedlnosti a předsedu Komory

(2) Obžaloba může být podána jen pro skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání (§ 160). Míní-li státní zástupce tento skutek posuzovat jako jiný trestný čin, než jak ho posuzoval policejní orgán, upozorní na to před podáním obžaloby obviněného a jeho obhájce a zjistí, zda navrhují se zřetelem na zamýšlenou změnu vyšetřování doplnit.

§ 177

Obžaloba musí obsahovat

a) označení státního zástupce a den sepsání obžaloby,

b) jméno a příjmení obviněného, den a místo jeho narození, jeho zaměstnání a bydliště, údaj o jeho státní příslušnosti, není-li obviněný státním příslušníkem pouze České republiky, nebo informaci, že je osobou bez státní příslušnosti nebo že se jeho státní příslušnost nepodařilo zjistit, a popřípadě jiné údaje potřebné k tomu, aby nemohl být zaměněn s jinou osobou; jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru, uvede se též hodnost obviněného a útvar, jehož je příslušníkem,

c) žalobní návrh, v němž musí být přesně označen skutek, pro který je obviněný stíhán, s uvedením místa, času a způsobu jeho spáchání, popřípadě s uvedením jiných skutečností, pokud je jich třeba k tomu, aby skutek nemohl být zaměněn s jiným a aby bylo odůvodněno použití určité trestní sazby; musí tu být dále uvedeno, jaký trestný čin obžaloba v tomto skutku spatřuje, a to jeho zákonným pojmenováním, uvedením příslušného ustanovení zákonů a

všech zákonných znaků včetně těch, které odůvodňují určitou trestní sazbu,

d) návrh na uložení trestu s uvedením jeho druhu a výměry nebo návrh na upuštění od potrestání; pokud je navrhován trest propadnutí majetku, peněžitý trest nebo trest propadnutí věci, uvede se, zda a jaké věci byly zajištěny pro účely jeho výkonu, a

e) odůvodnění žalovaného skutku s uvedením důkazů, o které se toto odůvodnění opírá, a seznam důkazů, jejichž provedení se v hlavním líčení navrhuje, jakož i právní úvahy, kterými se státní zástupce řídil při posuzování skutečností podle příslušných ustanovení zákona.

§ 178

(1) Státní zástupce navrhne v obžalobě, aby soud uložil některé z ochranných opatření, má-li za to, že jsou pro to zákonné podmínky.

(2) Návrh uvedený v odstavci 1 může státní zástupce učinit též samostatně.

(3) Navrhuje-li státní zástupce uložení zabrání věci nebo zabrání části majetku, uvede, zda a jaké věci byly zajištěny pro účely jejich výkonu.

§ 178a

Spolupracující obviněný

(1) V řízení o zločinu může státní zástupce v obžalobě nebo v dohodě o vině a trestu označit obviněného za spolupracujícího, jestliže obviněný

a) oznámí státnímu zástupci skutečnosti, které jsou způsobilé významně přispět k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny a zaváže se podat jak v přípravném řízení, tak i v řízení před soudem úplnou a pravdivou výpověď o těchto skutečnostech,

b) dozná se k činu, pro který je stíhán, přičemž nejsou důvodné pochybnosti o tom, že jeho doznání bylo učiněno svobodně, vážně a určitě, a

c) prohlásí, že souhlasí s tím, aby byl označen jako spolupracující obviněný,

a považuje-li státní zástupce takové označení za potřebné vzhledem k povaze trestného činu, k jehož objasnění se obviněný zavázal, a to i s přihlédnutím k trestnému činu uvedenému v doznání obviněného, k osobě obviněného a k okolnostem případu, zejména zda a jakým způsobem se obviněný podílel na spáchání trestného činu, k jehož objasnění se zavázal a jaké následky svým jednáním způsobil.

(2) Pokud spolupracující obviněný nespáchal trestný čin, který je závažnější než zločin, k jehož objasnění přispěl,

jestliže se nepodílel jako organizátor nebo návodce na spáchání zločinu, k jehož objasnění přispěl, pokud jím nezpůsobil úmyslně těžkou újmu na zdraví nebo smrt a pokud nejsou důvody pro mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody (§ 59 trestního zákoníku), může státní zástupce v obžalobě navrhnout upuštění od potrestání, pokud to považuje za nezbytné s ohledem na všechny okolnosti, zejména vzhledem k povaze trestného činu uvedeného v doznání obviněného v porovnání s trestným činem, k jehož objasnění se obviněný zavázal, k míře, v jaké může spolupracující obviněný přispět k objasnění zločinu spáchaného členy organizované skupiny, ve spojení s organizovanou skupinou nebo ve prospěch organizované zločinecké skupiny, k významu jeho výpovědi pro dané trestní řízení s ohledem na shromážděné důkazy, k osobě obviněného a k okolnostem případu, zejména zda a jakým způsobem se obviněný podílel na spáchání trestného činu, k jehož objasnění se zavázal, a jaké následky svým jednáním způsobil.

(3) Před tím, než státní zástupce obviněného označí jako spolupracujícího vyslechne ho zejména k obsahu oznámení a k jeho doznání. Obviněného také vyslechne k tomu, zda si je vědom důsledků svého postupu. Před výslechem státní zástupce obviněného poučí o jeho právech, o podstatě označení za spolupracujícího obviněného, o povinnosti setrvat na svém doznání a dodržet své závazky uvedené v odstavci 1 a také o tom, že jakmile obviněný v přípravném řízení nebo v řízení před soudem poruší své závazky nebude nadále považován za spolupracujícího obviněného.

(4) Pokud trestní stíhání spolupracujícího obviněného skončí dříve než trestní stíhání ostatních osob za zločin, k jehož objasnění se zavázal, vztahují se jeho povinnosti setrvat na svém doznání a dodržet své závazky uvedené v odstavci 1 i na další průběh trestního řízení proti takovým osobám; porušení tohoto závazku může být důvodem pro povolení obnovy řízení v neprospěch spolupracujícího obviněného. O tom je třeba spolupracujícího obviněného poučit.

§ 179

(1) K podání obžaloby a k jejímu zastupování před soudem je příslušný státní zástupce vyššího státního zastupitelství, než které u soudu působí, pokud vykonával dozor nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení a věc nepředal nižšímu státnímu zastupitelství.

(2) I po podání obžaloby může státní zástupce požádat policejní orgán uvedený v § 12 odst. 2 o opatření důkazu, který potřebuje k zastupování obžaloby v řízení před soudem.

ODDÍL OSMÝ

Zkrácené přípravné řízení

§ 179a

(1) Zkrácené přípravné řízení se koná o trestných činech, o nichž přísluší konat řízení v prvním stupni okresnímu soudu a na které zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, jestliže

a) podezřelý byl přistižen při činu nebo bezprostředně poté, nebo

b) v průběhu prověřování trestního oznámení nebo jiného podnětu k trestnímu stíhání byly zjištěny skutečnosti, jinak odůvodňující zahájení trestního stíhání a lze očekávat, že podezřelého bude možné ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4 postavit před soud.

(2) Zkrácené přípravné řízení konají policejní orgány uvedené v § 12 odst. 2.

(3) O trestných činech příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů, příslušníků Bezpečnostní informační služby, příslušníků Úřadu pro zahraniční styky a informace a příslušníků Vojenského zpravodajství anebo Vojenské policie nebo o trestných činech zaměstnanců České republiky, zařazených k výkonu práce v Generální inspekci bezpečnostních sborů, koná zkrácené přípravné řízení státní zástupce; ustanovení § 161 odst. 4 a 5 zde platí přiměřeně.

§ 179b

(1) Orgán konající zkrácené přípravné řízení provádí úkony podle hlavy deváté. Způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádí pouze neodkladné nebo neopakovatelné úkony.

(2) Ve zkráceném přípravném řízení má podezřelý stejná práva jako obviněný (§ 33 odst. 1, 2). Zadržený podezřelý má právo zvolit si obhájce a radit se s ním bez přítomnosti třetí osoby již v průběhu zadržení. O tom je třeba podezřelého před jeho výslechem poučit a poskytnout mu plnou možnost uplatnění jeho práv.

(3) Podezřelého ze spáchání trestného činu je třeba vyslechnout a nejpozději na počátku výslechu mu sdělit, ze spáchání jakého skutku je podezřelý a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován. O tomto úkonu orgán konající zkrácené přípravné řízení učiní záznam do protokolu. Opis záznamu doručí podezřelému a jeho obhájci; policejní orgán zašle opis záznamu do 48 hodin též státnímu zástupci. Na postup při výslechu podezřelého se přiměřeně užijí ustanovení o výslechu obviněného.

(4) Zkrácené přípravné řízení musí být skončeno nejpozději do dvou týdnů ode dne, kdy policejní orgán sdělil podezřelému, ze spáchání jakého skutku je podezřelý a jaký trestný čin je v tomto skutku spatřován (§ 179b odst. 3).

(5) Státní zástupce může ve zkráceném přípravném řízení s podezřelým sjednat dohodu o vině a trestu; na podmínky a postup při jejím sjednávání se použije obdobně ustanovení § 175a. Doručením návrhu na schválení dohody o vině a trestu soudu se zahajuje trestní stíhání. Na vyrozumění o podání návrhu na schválení dohody o vině a trestu, která byla sjednána s osobou uvedenou v § 160 odst. 2 větě třetí, se použije obdobně § 160 odst. 2 věta třetí.

(6) Je-li podezřelým osoba, která je dočasně vyňata z pravomoci orgánů činných v trestním řízení (§ 10) či jejíž trestní stíhání je pro nedostatek souhlasu oprávněného orgánu dočasně nepřípustné, postupuje státní zástupce přiměřeně podle ustanovení § 159b odst. 3.

§ 179c

(1) Nerozhodne-li po skončení zkráceného přípravného řízení policejní orgán o odložení věci z důvodu uvedeného v § 159a odst. 1 až 3 nebo 5, předloží státnímu zástupci stručnou zprávu o jeho výsledku, ve které uvede, jaký trestný čin je spatřován ve skutku, pro který je sděleno podezření, a jaké důkazy, jež lze provést před soudem, podezření odůvodňují. Ke zprávě policejní orgán připojí všechny písemnosti a věci shromážděné v průběhu zkráceného přípravného řízení.

(2) Státní zástupce, kterému byl doručen návrh policejního orgánu podle odstavce 1, nebo který sám provedl zkrácené přípravné řízení,

a) podá soudu návrh na potrestání, shledá-li, že výsledky zkráceného přípravného řízení odůvodňují postavení podezřelého před soud,

b) podá soudu návrh na schválení dohody o vině a trestu, přičemž použije obdobně ustanovení § 175b,

c) věc odloží, nejde-li ve věci o podezření z trestného činu,

d) odevzdá věc příslušnému orgánu k projednání přestupku,

e) odevzdá věc jinému orgánu ke kázeňskému nebo kárnému projednání,

f) věc odloží, jestliže je trestní stíhání nepřípustné podle § 11,

g) věc odloží, rozhodl-li o schválení narovnání, přičemž použije obdobně ustanovení § 309 a násl.,

h) věc podmíněně odloží podle § 179g,

i) věc může odložit též, jestliže je trestní stíhání neúčelné vzhledem k okolnostem uvedeným v § 172 odst. 2, nebo

j) opatřením vrátí věc policejnímu orgánu, je-li v rámci zkráceného přípravného řízení třeba provést další úkon.

(3) Neučiní-li státní zástupce žádné rozhodnutí nebo opatření podle odstavce 1, předá věc policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 k zahájení trestního stíhání s poukazem na to, že skutek, pro který se vedlo zkrácené přípravné řízení, má být správně posouzen podle jiného ustanovení zákona, než podle jakého jej posuzoval policejní orgán, a vzhledem k odchylnému právnímu posouzení nelze zkrácené přípravné řízení konat.

(4) O odložení věci podle odstavce 1 nebo o rozhodnutí podle odstavce 2 vyrozumí orgán, který takové rozhodnutí učinil, poškozeného, pokud je znám, a oznamovatele, pokud o to podle § 158 odst. 2 požádal.

§ 179d

(1) Návrh na potrestání obsahuje stejné náležitosti jako obžaloba s výjimkou odůvodnění.

(2) K návrhu připojí státní zástupce všechny písemnosti a další přílohy, které mají význam pro soudní řízení a rozhodnutí.

(3) Na vyrozumění o podání návrhu na potrestání osoby uvedené v § 160 odst. 2 větě třetí se použije obdobně § 160 odst. 2 věta třetí.

§ 179e

Jestliže je státnímu zástupci předána zadržená podezřelá osoba a státní zástupce ji nepropustí na svobodu, předá ji nejpozději do 48 hodin od zadržení soudu spolu s návrhem na potrestání nebo s návrhem na schválení dohody o vině a trestu; jinak rozhodne o zahájení trestního stíhání a předloží soudu návrh na rozhodnutí o vazbě obviněného.

§ 179f

(1) Zkrácené přípravné řízení nelze konat nebo v něm pokračovat, jestliže

a) je dán důvod vazby a nejsou splněny podmínky pro předání zadrženého podezřelého spolu s návrhem na potrestání soudu, nebo

b) jsou dány důvody pro konání společného řízení o dvou nebo více trestných činech, a alespoň o jednom z nich je třeba konat vyšetřování.

(2) Není-li zkrácené přípravné řízení skončeno ve lhůtě uvedené v § 179b odst. 4, státní zástupce s přihlédnutím k okolnostem případu

a) prodlouží lhůtu, v níž je třeba zkrácené přípravné řízení skončit, nejvýše však o deset dnů, v případě sjednávání dohody o vině a trestu (§ 179b odst. 5) nejvýše o třicet dnů,

b) nařídí policejnímu orgánu, který dosud vedl zkrácené přípravné řízení, aby zahájil trestní stíhání a dále postupoval podle ustanovení hlavy desáté, nebo

c) uloží, aby věc byla předložena policejnímu orgánu uvedenému v § 161 odst. 2 k zahájení trestního stíhání; státní zástupce tak postupuje vždy, je-li dán některý z důvodů uvedených v odstavci 1.

Podmíněné odložení podání návrhu na potrestání

§ 179g

(1) Namísto podání návrhu na potrestání může státní zástupce rozhodnout o tom, že se podání návrhu na potrestání podmíněně odkládá, jestliže podezřelý

a) se k činu doznal,

b) nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradě uzavřel dohodu, nebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě,

c) vydal bezdůvodné obohacení činem získané, nebo s poškozeným o jeho vydání uzavřel dohodu, anebo učinil jiná vhodná opatření k jeho vydání,

d) s podmíněným odložením podání návrhu na potrestání vyslovil souhlas,

a vzhledem k osobě podezřelého, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(2) Je-li to odůvodněno povahou a závažností spáchaného trestného činu, okolnostmi spáchání trestného činu anebo poměry podezřelého, státní zástupce rozhodne o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání pouze tehdy, pokud podezřelý splní podmínky uvedené v odstavci 1 a

a) zaváže se, že se během zkušební doby zdrží určité činnosti, která může spočívat i v držení a chovu zvířat a péči o ně, pokud se v souvislosti s ní dopustil trestného činu, nebo

b) složí na účet státního zastupitelství peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního právního předpisu, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti trestného činu,

a vzhledem k osobě podezřelého, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(3) V rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání se stanoví zkušební doba na šest měsíců až dva roky, v případě rozhodnutí podle odstavce 2 na šest měsíců až pět let; zkušební doba počíná běžet právní mocí tohoto rozhodnutí. Zkušební doba může být stanovena delší, než je doba, po kterou se podezřelý zavázal zdržet se určité činnosti podle odstavce 2 písm. a).

(4) Do doby, po kterou se podezřelý zavázal zdržet se určité činnosti podle odstavce 2 písm. a), se započítává doba, po kterou mu bylo před právní mocí rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání oprávnění k činnosti, která je předmětem závazku, v souvislosti s trestným činem odňato podle jiného právního předpisu nebo na základě rozhodnutí nebo opatření orgánu veřejné moci nesměl již tuto činnost vykonávat.

(5) Podezřelému, který uzavřel s poškozeným dohodu o způsobu náhrady škody nebo dohodu o vydání bezdůvodného obohacení, se v rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání uloží, aby škodu v průběhu zkušební doby nahradil nebo aby v této době bezdůvodné obohacení vydal.

(6) Rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání podle odstavce 2 písm. a) musí obsahovat též určení činnosti, které se podezřelý během zkušební doby zavazuje zdržet, a dobu trvání tohoto závazku; rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání podle odstavce 2 písm. b) též výši peněžité částky určené státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti. Jestliže se podezřelý zaváže zdržet se během zkušební doby podmíněného odložení podání návrhu na potrestání řízení motorových vozidel, musí být poučen o povinnosti odevzdat řidičský průkaz podle zvláštního právního předpisu a o tom, že právní mocí rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání pozbude řidičského oprávnění.

(7) Podezřelému lze též uložit, aby ve zkušební době dodržoval přiměřená omezení a povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život. Státní zástupce může též stanovit nad podezřelým dohled; na výkon dohledu se použijí obdobně § 49 až 51 trestního zákoníku. Jde-li o podezřelého ve věku blízkém věku mladistvých, může státní zástupce v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé; zaváže-li se podezřelý, že se během zkušební doby zdrží řízení motorových vozidel, lze mu též uložit povinnost podrobit se terapeutickému programu podle zákona upravujícího provoz na pozemních komunikacích (dále jen „terapeutický program pro řidiče“).

(8) Proti rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání může podezřelý a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 179h

(1) O započtení doby podle § 179g odst. 4 rozhodne státní zástupce ihned po právní moci rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání; v rozhodnutí uvede předpokládané datum ukončení doby trvání závazku zdržet se určité činnosti.

(2) Státní zástupce může na návrh podezřelého, který se zavázal zdržet se držení a chovu zvířat a péče o ně, stanovit přiměřenou lhůtu k zajištění péče o zvíře, které drží, chová nebo o které pečuje a které je předmětem závazku podle § 179g odst. 2 písm. a); tato lhůta se do doby trvání závazku nezapočítává. Tuto lhůtu může státní zástupce na návrh podezřelého opakovaně prodloužit.

(3) Jestliže podezřelý v průběhu zkušební doby vedl řádný život, splnil povinnost nahradit způsobenou škodu, vydat bezdůvodné obohacení nebo jinou povinnost, k jejímuž splnění se zavázal, a vyhověl i dalším uloženým omezením, rozhodne státní zástupce, jenž podmíněně odložil podání návrhu na potrestání v prvním stupni, že se osvědčil. Jinak, a to popřípadě i během zkušební doby, rozhodne o tom, že se podezřelý neosvědčil, a dále postupuje podle § 179c až 179f. Výjimečně může státní zástupce vzhledem k okolnostem případu a osobě podezřelého ponechat podmíněné odložení podání návrhu na potrestání v platnosti a

a) stanovit nad podezřelým dohled,

b) prodloužit zkušební dobu až o dva roky, přičemž celková délka zkušební doby nesmí překročit pět let,

c) stanovit podezřelému dosud neuložené přiměřené omezení nebo přiměřenou povinnost směřující k tomu, aby vedl řádný život,

d) uložit podezřelému, který se zavázal, že se během zkušební doby zdrží řízení motorových vozidel, dosud neuloženou povinnost podrobit se terapeutickému programu pro řidiče,

e) stanovit podezřelému dosud neuložené výchovné opatření směřující k tomu, aby vedl řádný život, je-li ve věku blízkém věku mladistvých,

f) uložit podezřelému, aby složil na účet státního zastupitelství stanovenou peněžitou částku určenou státu na pomoc obětem trestné činnosti, nebo

g) přijmout závazek nebo prodloužení závazku zdržet se určité činnosti podle § 179g odst. 2 písm. a); státní zástupce zároveň může uložit podezřelému povinnost podrobit se terapeutickému programu pro řidiče.

(4) Rozhodnutím podle odstavce 3 není dotčena povinnost podezřelého nahradit způsobenou škodu, vydat bezdůvodné obohacení a plnit přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření, které bylo uloženo v rozhodnutí o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání, anebo jinou povinnost, k jejímuž splnění se zavázal.

(5) Jestliže do jednoho roku od uplynutí zkušební doby nebylo učiněno rozhodnutí podle odstavce 3, aniž na tom měl podezřelý vinu, má se za to, že se osvědčil.

(6) Právní mocí rozhodnutí o tom, že podezřelý se osvědčil, nebo uplynutím lhůty uvedené v odstavci 5 nastávají účinky uvedené v § 11a odst. 1 písm. b).

(7) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 může podezřelý podat stížnost; stížnost proti rozhodnutí podle odstavců 2 a 3 má odkladný účinek.

§ 179i

(1) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání za současného stanovení dohledu, probační úředník nemůže při výkonu dohledu podezřelému ukládat jiné povinnosti, než které vyplývají ze zákona nebo o jejichž uložení rozhodl státní zástupce. Považuje-li to státní zástupce za vhodné, požádá zároveň o spolupůsobení orgány veřejné správy, zájmová sdružení občanů a další orgány, instituce a osoby. Na výkon dohledu se jinak přiměřeně použije § 350k.

(2) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání za současného stanovení přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření, použijí se na postup při výkonu kontroly přiměřeně § 329 a 350l; zavázal-li se podezřelý zdržet se držení a chovu zvířat a péče o ně, použije se na postup při výkonu kontroly přiměřeně § 350ab.

(3) Jestliže podezřelý vede ve zkušební době řádný život a plněním svých povinností prokázal polepšení, může státní zástupce na návrh podezřelého uložené přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření zrušit, pokud lze očekávat, že povede řádný život i bez nich, anebo může zrušit uložený dohled, pokud již není zapotřebí zvýšeně sledovat a kontrolovat jeho chování; toto rozhodnutí může státní zástupce učinit nejdříve po uplynutí jedné třetiny zkušební doby, nejméně však po šesti měsících jejího trvání. Stanovená zkušební doba zůstává rozhodnutím podle věty první nedotčena.

(4) Podezřelý může podat návrh na zrušení uloženého přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti nebo výchovného opatření, jejichž kontrolou byla pověřena Probační a mediační služba, anebo návrh na zrušení uloženého dohledu, jen pokud k němu připojí kladné stanovisko probačního úředníka; není-li stanovisko k návrhu

připojeno, státní zástupce o takovém návrhu nerozhoduje a vrátí jej podezřelému s poučením o nutnosti takové stanovisko k němu připojit. Byl-li návrh podezřelého zamítnut, může jej opakovat až po uplynutí šesti měsíců ode dne nabytí právní moci zamítavého rozhodnutí; to neplatí, byl-li zamítnut pouze z důvodu, že doposud neuplynula lhůta stanovená v odstavci 3.

(5) Po uplynutí poloviny doby, po kterou se podezřelý zavázal zdržet se určité činnosti podle § 179g odst. 2 písm. a), může státní zástupce na návrh podezřelého rozhodnout, že zbytek závazku nebude vykonán, pokud podezřelý v době trvání tohoto závazku prokázal způsobem svého života, že jeho dalšího výkonu není třeba. Přitom státní zástupce může zohlednit, zda se podezřelý úspěšně podrobil terapeutickému programu pro řidiče, vhodnému programu sociálního výcviku a převýchovy nebo psychologického poradenství zaměřeného na činnost, na kterou se vztahoval jeho závazek podle § 179g odst. 2 písm. a).

(6) Současně s rozhodnutím podle odstavce 5 může státní zástupce prodloužit zkušební dobu podmíněného odložení podání návrhu na potrestání až o dva roky, přičemž celková délka zkušební doby nesmí překročit pět let.

(7) Proti rozhodnutí podle odstavců 3 a 5 může podezřelý podat stížnost, která má odkladný účinek.

ČÁST TŘETÍ
Řízení před soudem

HLAVA JEDENÁCTÁ
Základní ustanovení

§ 180

(1) Trestní stíhání před soudem se koná jen na podkladě obžaloby nebo návrhu na potrestání, které podává a před soudem zastupuje státní zástupce, nebo na podkladě návrhu na schválení dohody o vině a trestu, který podává státní zástupce. V řízení před okresním soudem se státní zástupce může nechat zastoupit právním čekatelem, nejde-li o řízení o schválení dohody o vině a trestu.

(2) Při podání a zastupování obžaloby se státní zástupce řídí zákonem a vnitřním přesvědčením založeným na uvážení všech okolností případu. V řízení před soudem vystupuje tak, aby byly objasněny všechny podstatné skutečnosti rozhodné z hlediska podané obžaloby. Za tímto účelem opatřuje z vlastní iniciativy nebo na žádost předsedy senátu i další důkazy, které nebyly dosud opatřeny či provedeny.

(3) Při dokazování v hlavním líčení a ve veřejném zasedání státní zástupce navrhuje provedení důkazů, které nebyly navrženy již v obžalobě a potřeba je provést vznikla v průběhu řízení před soudem; zpravidla provádí se souhlasem nebo na výzvu předsedy senátu důkazy (§ 203, § 215 odst. 2), které podporují obžalobu. Obhájce nebo obviněný, který nemá obhájce, má právo ve stejném rozsahu se souhlasem předsedy senátu provádět důkazy (§ 215 odst. 2) ve prospěch obhajoby. Spočívá-li provedení těchto důkazů některou ze stran ve výslechu svědka nebo znalce, provede jeho zákonné poučení před započetím výslechu předseda senátu nebo jiný pověřený člen senátu.

(4) V hlavním líčení, ve veřejném zasedání nebo při jiném úkonu soudu prováděném za přítomnosti stran, může každá ze stran vznášet kdykoliv v jeho průběhu námitky proti způsobu provádění úkonu.

§ 181

(1) Podanou obžalobu je třeba u soudu nejprve přezkoumat z toho hlediska, zda pro další řízení poskytuje spolehlivý podklad, zejména prověřit, zda je dána příslušnost soudu k projednání věci (§ 16 až 22), zda v přípravném řízení nedošlo k závažným procesním vadám, které nelze napravit v řízení před soudem, a zda byly v přípravném řízení objasněny základní skutečnosti, bez kterých není možno hlavní líčení provést a v něm rozhodnout. K tomu slouží předběžné projednání obžaloby.

(2) Po podání obžaloby soud, nevyčkávaje dalších návrhů, postupuje tak, aby řízení bez průtahů směřovalo k rozhodnutí věci, včetně výkonu rozhodnutí.

(3) Samosoudce je povinen v řízení před okresním soudem ve lhůtě tří týdnů a předseda senátu v řízení před krajským soudem jako soudem prvního stupně ve lhůtě tří měsíců od podání obžaloby nařídit ve věci hlavní líčení, předběžné projednání obžaloby nebo učinit jiný úkon směřující k rozhodnutí věci, včetně pověření Probační a mediační služby k úkonům směřujícím k rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání anebo jinému rozhodnutí věci mimo hlavní líčení. Nemůže-li tak ze závažných důvodů učinit, předloží spis předsedovi soudu, který podle povahy věci buď uvedenou lhůtu na nezbytně nutnou dobu prodlouží nebo v souladu s rozvrhem práce soudu učiní jiné vhodné opatření k zajištění plynulosti řízení.

§ 182

Státní zástupce může vzít obžalobu zpět až do doby, než se soud prvního stupně odebere k závěrečné poradě nebo samosoudce počne vyhlašovat rozhodnutí ve věci; po zahájení hlavního líčení tak může učinit jen tehdy, pokud obžalovaný netrvá na jeho pokračování. Zpětvzetím obžaloby se věc vrací do přípravného řízení.

§ 183

(1) Kdykoliv v průběhu řízení před soudem může předseda senátu požádat policejní orgán o opatření jednotlivého důkazu, o předvedení osoby nebo za podmínek § 62 odst. 1 o doručení písemnosti. Policejní orgán je povinen mu urychleně vyhovět.

(2) V závažných a skutkově složitých věcech vyžadujících znalost speciálního oboru může předseda senátu přibrat konzultanta. Ustanovení § 157 odst. 3 až 5 se použije obdobně.

§ 183a

(1) V řízení před soudem může předseda senátu nebo jiný pověřený člen senátu výjimečně z důležitých důvodů vyslechnout obviněného, svědka, znalce nebo provést jiný důkaz mimo hlavní líčení nebo veřejné zasedání. Státní

zástupce i obhájce obviněného, kterého se takový úkon týká, jsou oprávněni se takového úkonu zúčastnit a o jeho konání být včas vyrozuměni, ledaže nelze provedení úkonu odložit a jejich vyrozumění nelze zajistit. Účast obviněného na takovém výslechu může být připuštěna zejména v případech, kdy nemá obhájce, a jde-li o výslech svědka, který má právo odepřít výpověď. Vyrozumění o výslechu svědka nebo o jiném úkonu s takovým svědkem, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, nesmí obsahovat údaje, podle nichž by bylo možné zjistit skutečnou totožnost svědka.

(2) Účast osob uvedených v odstavci 1 na úkonu může být zajištěna, zejména jde-li o úkon, na němž se účastní osoba mladší než osmnáct let nebo svědek, jehož totožnost má být z důvodů uvedených v § 55 odst. 2 utajena, i prostřednictvím videokonferenčního zařízení.

(3) Má-li takový důkaz později sloužit k rozhodnutí v hlavním líčení, veřejném nebo neveřejném zasedání, musí v něm být v souladu se zákonem proveden. Číst protokol o výslechu takového svědka nebo přehrát obrazový a zvukový záznam pořízený o jeho výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení je možné v hlavním líčení nebo veřejném zasedání o odvolání pouze za podmínek uvedených v § 211, a jde-li o svědka mladšího než osmnáct let, o okolnostech, jejichž oživování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat jeho duševní a mravní vývoj, za podmínek uvedených v § 102 odst. 2.

(4) Předseda senátu dbá na ochranu svědků a osob jim blízkých, kterým v souvislosti s podáním svědectví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, a je-li to třeba i na utajení jejich totožnosti, popřípadě podoby. Pokud je třeba zajistit ochranu těchto osob i po podání svědectví, předseda senátu učiní po ukončení výslechu bezodkladně všechna potřebná opatření. V nezbytných případech požádá o ochranu uvedených osob orgány Policie České republiky. Způsob zvláštní ochrany svědků a osob jim blízkých stanoví zvláštní zákon.

§ 184

(1) Soud je povinen při projednávání věci zaměřit se také na objasnění příčin, které vedly k trestné činnosti nebo umožnily její spáchání.

(2) K objasnění příčin trestného činu a k urovnání sporu mezi obviněným a poškozeným napomáhá ve stadiu řízení před soudem Probační a mediační služba prostřednictvím probačních úředníků.

(3) Dovoluje-li to povaha věci a osoba obviněného, vytváří Probační a mediační služba předpoklady pro rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení, pro projednání věci v některém ze zvláštních druhů řízení a pro uložení trestů nespojených s odnětím svobody; za tím účelem na základě pověření předsedy senátu Probační a mediační služba vyžaduje a opatřuje potřebné podklady, zejména k osobě obviněného.

HLAVA DVANÁCTÁ

Předběžné projednání obžaloby

§ 185

Obecné ustanovení

(1) Obžalobu u soudu podanou přezkoumá předseda senátu a podle jejího obsahu a podle obsahu spisu posoudí, zda je ji nutno předběžně projednat v zasedání senátu anebo zda může nařídit o ní hlavní líčení.

(2) K usnadnění rozhodnutí může vyslechnout obviněného a opatřit potřebná vysvětlení.

§ 186

Důvody k předběžnému projednání obžaloby

Předseda senátu nařídí předběžné projednání obžaloby, má-li za to, že

a) věc patří do příslušnosti jiného soudu,

b) věc má být postoupena podle § 171 odst. 1,

c) jsou tu okolnosti odůvodňující zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 nebo jeho přerušení podle § 173 odst. 1, anebo okolnosti odůvodňující podmíněné zastavení trestního stíhání podle § 307,

d) skutek, který je předmětem obžaloby, bude třeba posuzovat podle jiného ustanovení trestního zákona, než podle kterého jej posuzuje obžaloba,

e) přípravné řízení nebylo provedeno podle zákona, neboť v něm byly závažným způsobem porušeny procesní předpisy, zejména ustanovení zajišťující právo obhajoby, a takové porušení procesních předpisů nelze napravit v řízení před soudem,

f) ve věci nejsou v potřebném rozsahu objasněny základní skutkové okolnosti, bez kterých není možné ve věci rozhodnout, nebo

g) vzhledem k okolnostem případu by bylo vhodné sjednání dohody o vině a trestu, zejména navrhl-li takový postup státní zástupce nebo obviněný.

§ 187

Způsob předběžného projednání obžaloby

(1) Předběžné projednání obžaloby se koná v neveřejném zasedání, nejsou-li dány důvody pro konání vazebního zasedání. Považuje-li to předseda senátu pro rozhodnutí soudu za potřebné, nařídí o předběžném projednání obžaloby veřejné zasedání.

(2) Při předběžném projednání obžaloby přezkoumá soud vždy celou obžalobu; předseda senátu z tohoto hlediska podá zprávu, přičemž se zaměří na otázky, které je třeba řešit.

(3) Soud přezkoumá úplnost důkazního materiálu a opodstatněnost obžaloby na základě spisu.

(4) Koná-li se předběžné projednání obžaloby z důvodu uvedeného v § 186 písm. g), soud zjistí stanovisko obviněného a státního zástupce k sjednání dohody o vině a trestu. Vyjádří-li se státní zástupce a obviněný, že mají zájem jednat o dohodě o vině a trestu, soud stanoví státnímu zástupci přiměřenou lhůtu k podání návrhu na schválení takové dohody. Podá-li státní zástupce ve stanovené lhůtě soudu návrh na schválení dohody o vině a trestu, postupuje soud podle § 314o až 314s; v případech, ve kterých se podle § 314o až 314r věc vrací do přípravného řízení, soud jedná na podkladě původní obžaloby. Nepodá-li státní zástupce ve stanovené lhůtě soudu návrh na schválení dohody o vině a trestu, soud nařídí hlavní líčení, neučiní-li některé z rozhodnutí uvedených v § 188.

Rozhodnutí

§ 188

(1) Po předběžném projednání obžaloby soud

a) rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejblíže společně nadřízen jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný, má-li za to, že sám není příslušný k jejímu projednání,

b) postoupí věc jinému orgánu, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 171 odst. 1,

c) trestní stíhání zastaví, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 1,

d) trestní stíhání přeruší, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 173 odst. 1,

e) vrátí věc státnímu zástupci k došetření, je-li toho třeba k odstranění závažných procesních vad přípravného řízení, které nelze napravit v řízení před soudem, nebo k objasnění základních skutkových okolností, bez kterých není možné v hlavním líčení ve věci rozhodnout, a v řízení před soudem by takové došetření bylo v porovnání s možnostmi opatřit takový důkaz v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by zřejmě bylo na újmu rychlosti řízení, nebo

f) trestní stíhání podmíněně zastaví podle § 307 nebo rozhodne o schválení narovnání podle § 309 odst. 1.

(2) Po předběžném projednání obžaloby může soud také zastavit trestní stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 2.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) až f) a podle odstavce 2 mohou státní zástupce i obviněný podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání a o schválení narovnání může podat stížnost, jež má odkladný účinek, též poškozený.

§ 189

Rozhodnout o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu podle § 188 odst. 1 písm. a) nemůže soud, jemuž byla věc přikázána podle § 24 nebo § 25 nadřízeným soudem, ledaže by se skutkový podklad pro posouzení příslušnosti mezitím podstatně změnil.

§ 190

(1) Má-li soud za to, že při správném použití zákona je nutno skutek, který je předmětem obžaloby, posoudit podle jiného ustanovení zákona, než podle kterého jej posuzovala obžaloba, vrátí věc státnímu zástupci k došetření (§ 188 odst. 1 písm. e), je-li třeba vzhledem k odchylnému právnímu posouzení věc ještě blíže objasnit.

(2) Není-li došetření třeba, upozorní předseda senátu na možnost odchylného právního posouzení skutku osoby, kterým se doručuje opis obžaloby (§ 196 odst. 1).

§ 191

(1) Vrátí-li soud věc státnímu zástupci k došetření, uvede v usnesení, v kterých směrech je třeba přípravné řízení doplnit a které skutečnosti je třeba objasnit, popřípadě které úkony je třeba provést.

(2) Jakmile usnesení o vrácení věci státnímu zástupci k došetření nabylo právní moci, vrací se věc do stavu přípravného řízení.

§ 192

Je-li obviněný ve vazbě, rozhodne soud při předběžném projednání obžaloby vždy také o dalším trvání vazby.

§ 195

Nové předběžné projednání obžaloby

(1) Rozhodne-li se státní zástupce ve věci, která mu byla vrácena k došetření, opět pro podání obžaloby, přihlédne v ní i k výsledkům provedeného došetření. Obžaloba se za podmínek uvedených v § 186 u soudu znovu předběžně projedná.

(2) Za podmínek uvedených v § 186 se obžaloba znovu předběžně projedná také u soudu, jemuž věc byla přikázána nadřízeným soudem po předložení věci podle § 188 odst. 1 písm. a).

HLAVA TŘINÁCTÁ

Hlavní líčení

ODDÍL PRVNÍ

Příprava hlavního líčení

§ 196

Doručení obžaloby

(1) Neučinil-li soud některé z rozhodnutí uvedených v § 188 odst. 1 a 2, dá předseda senátu opis obžaloby doručit obžalovanému a jeho obhájci, a je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, také jeho opatrovníku; opis obžaloby dá doručit poškozenému, pokud jsou jeho pobyt nebo sídlo známé. Pokud poškozený nepodal návrh podle § 43 odst. 3, poučí se zároveň o právu podat takový návrh. Bylo-li v obžalobě navrženo zabrání věci nebo části majetku náležející jiné osobě než obžalovanému, dá předseda senátu doručit opis obžaloby též této osobě.

(2) Předseda senátu spolu s doručením opisu obžaloby upozorní obžalovaného, že má právo se v jím stanovené lhůtě vyjádřit ke skutečnostem uvedeným v obžalobě, zejména,

a) zda se cítí být nevinen nebo vinen spácháním skutku anebo některého ze skutků uvedených v obžalobě a z jakých důvodů,

b) zda má zájem uzavřít se státním zástupcem dohodu o vině a trestu nebo zda chce v hlavním líčení prohlásit svou vinu,

c) zda souhlasí s popisem skutku a jeho právní kvalifikací a s navrženým trestem, případně ochranným opatřením, a

d) které skutečnosti považuje za nesporné.

(3) Předseda senátu spolu s upozorněním podle odstavce 2 poučí obžalovaného o následcích spojených s vyjádřeními uvedenými v odstavci 2; poučí jej zároveň i o tom, že vyjádření k obžalobě, nejde-li o doznání nebo o prohlášení viny, může za něj učinit i jeho obhájce, a to i když se hlavní líčení koná v jeho nepřítomnosti. Zašle-li obžalovaný vyjádření k obžalobě, předseda senátu je doručí státnímu zástupci.

(4) Osoby, jimž se opis obžaloby doručuje, předseda senátu vyzve, aby návrhy na provedení dalších důkazů u hlavního líčení včas soudu sdělily a uvedly okolnosti, které mají být těmito důkazy objasněny.

(5) Opis obžaloby musí být doručen nejpozději s předvoláním k hlavnímu líčení nebo s vyrozuměním o něm.

§ 197

Náhradní soudce

(1) Bude-li hlavní líčení v případech, kdy rozhoduje senát, podle očekávání trvat delší dobu, zařídí předseda senátu, aby se ho zúčastnil jeden nebo dva soudci nebo přísedící náhradní.

(2) Náhradní soudce nebo přísedící má při hlavním líčení postavení člena senátu. Porady a hlasování se však

zúčastní jen v tom případě, je-li přibrán na místo soudce nebo přísedícího, kterému zabránila nějaká překážka v další účasti na hlavním líčení. Soudce nebo přísedící, za něhož nastoupil náhradní soudce nebo přísedící, se hlavního líčení dále již nezúčastní.

§ 198

Nařízení hlavního líčení

(1) Den hlavního líčení stanoví předseda senátu tak, aby obžalovaný od doručení předvolání, státní zástupce a obhájce od vyrozumění měli alespoň lhůtu pěti pracovních dnů k přípravě. Tuto lhůtu lze zkrátit jen s jejich souhlasem, a pokud jde o obžalovaného, jen tehdy, jestliže se k hlavnímu líčení dostaví a o jeho provedení výslovně žádá. U ostatních osob, které se k hlavnímu líčení předvolávají nebo o něm vyrozumívají, je třeba zachovat zpravidla aspoň třídenní lhůtu.

(2) O hlavním líčení se vyrozumí státní zástupce, opatrovník a obhájce obžalovaného, jakož i poškozený a zúčastněná osoba. Mají-li poškozený nebo zúčastněná osoba zmocněnce, vyrozumějí se o hlavním líčení jen jejich zmocněnci. Poškozeného je třeba ve vyrozumění upozornit, že nedostaví-li se k hlavnímu líčení, bude se o jeho nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení rozhodovat na podkladě jeho vlastních návrhů, jsou-li už obsaženy ve spise nebo dojdou-li soudu dříve, než se přikročí k dokazování.

(3) Při nařízení hlavního líčení učiní předseda senátu také všechna opatření, jichž je třeba k zajištění jeho zdárného průběhu a k tomu, aby věc bylo možné projednat a rozhodnout bez odročení.

ODDÍL DRUHÝ

Veřejnost hlavního líčení

§ 199

(1) Hlavní líčení koná soud zásadně veřejně.

(2) Má přitom na zřeteli, aby občanům byla poskytnuta v nejširší míře příležitost sledovat projednávání věci soudem a aby se co nejúčinněji projevilo výchovné působení trestního řízení na širokou veřejnost ve smyslu jejího aktivního zapojení do úsilí trestnou činnost zamezovat a jí předcházet. Ve vhodných případech provádí proto hlavní líčení přímo v místě, kde byl trestný čin spáchán, anebo na pracovišti, popřípadě v bydlišti obžalovaného. V tom případě o konání hlavního líčení vyrozumí zájmové sdružení, jež může účast občanů zajistit a účinně přispět ke splnění účelu sledovaného veřejným konáním hlavního líčení.

§ 200

(1) Při hlavním líčení může být veřejnost vyloučena, jestliže by veřejné projednání věci ohrozilo utajované

informace chráněné zvláštním zákonem, mravnost nebo nerušený průběh jednání, anebo bezpečnost nebo jiný důležitý zájem svědků; k témuž účelu může předseda senátu učinit i jiná přiměřená opatření. Veřejnost lze vyloučit také jen pro část hlavního líčení. Vystupuje-li před soudem osoba uvedená v § 102a odst. 1 bez utajení totožnosti nebo podoby, veřejnost se vyloučí vždy.

(2) Rozsudek musí být vyhlášen vždy veřejně.

(3) O vyloučení veřejnosti rozhodne soud po slyšení stran usnesením, které veřejně vyhlásí.

§ 201

(1) I když veřejnost nebyla vyloučena podle § 200, může soud odepřít přístup k hlavnímu líčení nezletilým a těm, u nichž je obava, že by mohli rušit důstojný průběh hlavního líčení. Může také učinit nezbytná opatření proti přeplňování jednací síně.

(2) I když veřejnost byla vyloučena podle § 200, může soud z důležitých důvodů povolit jednotlivým osobám k hlavnímu líčení přístup. Na žádost obžalovaného musí být povolen přístup dvěma jeho důvěrníkům. Je-li obžalovaných více, má právo na volbu důvěrníků každý z nich. Jestliže by tak celkový počet důvěrníků vzrostl na více než šest a obžalovaní se mezi sebou o výběru nedohodnou, provede výběr soud. Obdobně se v případě vyloučení veřejnosti postupuje u důvěrníků poškozeného. Byla-li veřejnost vyloučena pro ohrožení utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem, případně bezpečnosti nebo jiného důležitého zájmu svědků, mohou být za důvěrníky zvoleny jen takové osoby, proti nimž nemá soud námitek.

(3) Byla-li veřejnost vyloučena pro ohrožení utajovaných informací chráněných zvláštním zákonem, upozorní předseda senátu přítomné na trestní následky toho, kdyby nepovolaným osobám vyjevili informace, o nichž se při jednání dovědí; může též zakázat, aby si přítomní činili písemné poznámky.

ODDÍL TŘETÍ

Zahájení hlavního líčení

§ 202

Přítomnost při hlavním líčení

(1) Hlavní líčení se koná za stálé přítomnosti samosoudce a v případech, kdy rozhoduje senát, za stálé přítomnosti všech členů senátu, zapisovatele a státního zástupce. Přítomnost obžalovaného nebo jiných osob může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení; § 111a se užije obdobně.

(2) V nepřítomnosti obžalovaného může se hlavní líčení provést, jen když soud má za to, že lze věc spolehlivě rozhodnout a účelu trestního řízení dosáhnout i bez přítomnosti obžalovaného, a přitom

a) obžaloba byla obžalovanému řádně doručena a obžalovaný byl k hlavnímu líčení včas a řádně předvolán a

b) o skutku, který je předmětem obžaloby, byl obžalovaný už některým orgánem činným v trestním řízení vyslechnut a bylo dodrženo ustanovení o zahájení trestního stíhání (§ 160) a obviněný byl upozorněn na možnost prostudovat spis a učinit návrhy na doplnění vyšetřování (§ 166 odst. 1);

na to a na jiné následky nedostavení (§ 66 a 90) musí být obžalovaný v předvolání upozorněn.

(3) Nedostaví-li se obžalovaný bez řádné omluvy k hlavnímu líčení a soud rozhodne o tom, že se hlavní líčení bude konat v nepřítomnosti obžalovaného, lze v hlavním líčení protokoly o výslechu svědků, znalců a spoluobviněných přečíst nebo obrazové a zvukové záznamy pořízené o jejich výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení přehrát za podmínek uvedených v § 211.

(4) Hlavní líčení v nepřítomnosti obžalovaného nelze konat, je-li obžalovaný ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnět svobody nebo jde-li o trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let V případech nutné obhajoby (§ 36) nelze konat hlavní líčení bez přítomnosti obhájce.

(5) Ustanovení první věty odstavce 4 se neužije, pokud obžalovaný požádá, aby hlavní líčení bylo konáno v jeho nepřítomnosti. Ustanovení odstavce 3 se tu užije přiměřeně.

(6) Poškozený a zúčastněná osoba a jejich zmocněnci mají právo se osobně zúčastnit hlavního líčení. Předseda senátu může na nezbytnou dobu omezit účast poškozeného a zúčastněné osoby na hlavním líčení jen, je-li to nezbytné z hlediska objasnění věci, zejména mají-li být vyslechnuti jako svědci, kdy je třeba poškozeného a poté i zúčastněnou osobu zpravidla vyslechnout na počátku dokazování ihned po výslechu obžalovaného a ještě v průběhu dokazování je seznámit s obsahem výpovědi obžalovaného.

Řízení hlavního líčení

§ 203

(1) Hlavní líčení řídí a, nestanoví-li zákon jinak, dokazování provádí předseda senátu. Provedením jednotlivého důkazu nebo úkonu může pověřit člena senátu, anebo může jeho provedení uložit státnímu zástupci za podmínek § 180 odst. 3. Tím není dotčeno právo státního zástupce, obžalovaného a jeho obhájce žádat o provedení důkazu podle § 215 odst. 2.

(2) Je povinen přitom dbát, aby byla zachována důstojnost a vážnost soudního jednání, aby hlavní líčení nebylo zdržováno výklady, které nemají vztah k projednávané věci, a aby bylo zaměřeno co nejúčinněji k objasnění věci.

(3) Kdo se cítí opatřením předsedy senátu při řízení hlavního líčení zkrácen, může žádat, aby rozhodl senát. Takovou žádost i rozhodnutí o ní je třeba zaznamenat v protokole.

§ 204

(1) Osoby, které ruší pořádek, může předseda senátu z jednací síně vykázat.

(2) Obžalovaný může být vykázán jen usnesením senátu po předchozí výstraze, a to jen na dobu nezbytně nutnou. Jakmile mu byl povolen znovu přístup do jednací síně, sdělí mu předseda senátu podstatný obsah jednání konaného v jeho nepřítomnosti, aby se k němu mohl vyjádřit.

Počátek hlavního líčení

§ 205

(1) Hlavní líčení zahájí předseda senátu sdělením věci, která bude projednávána; potom předseda zjistí, zda se dostavily osoby, které byly k hlavnímu líčení předvolány nebo o něm vyrozuměny, a zjistí jejich totožnost. U osob, u kterých je třeba zachovat lhůtu k přípravě, zjistí, zda tato lhůta byla zachována.

(2) Jestliže se některá z předvolaných osob nedostavila, rozhodne soud po slyšení přítomných stran, zda je možno líčení přesto provést, či zda je nutno je odročit.

§ 206

(1) Po provedení úkonů uvedených v § 205 předseda senátu vyzve státního zástupce, aby přednesl obžalobu a uvedl, které skutečnosti považuje za nesporné.

(2) Po přednesení obžaloby se předseda senátu dotáže poškozeného, zda navrhuje, aby obžalovanému byla uložena povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích způsobené trestným činem nebo k vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem a v jakém rozsahu. Nedostavil-li se poškozený k hlavnímu líčení a je-li jeho návrh obsažen už ve spise, předseda senátu přečte tento návrh ze spisu.

(3) Uplatňuje-li práva poškozeného osoba, které toto právo zřejmě nepřísluší, vysloví soud usnesením, že onu osobu jako poškozeného k hlavnímu líčení nepřipouští. Takové rozhodnutí nebrání uplatnění nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení před příslušným orgánem.

(4) Podle odstavce 3 postupuje soud také tehdy, brání-li účasti poškozeného okolnosti uvedené v § 44 odst. 2 a 3.

§ 206a

(1) Po přednesení obžaloby a vyjádření poškozeného vyzve předseda senátu obžalovaného, aby se vyjádřil ke skutečnostem uvedeným v obžalobě, zejména zda se cítí být nevinen nebo vinen spácháním skutku anebo některého ze skutků uvedených v obžalobě, souhlasí s popisem skutku a jeho právní kvalifikací a s navrženým trestem, případně ochranným opatřením, a které skutečnosti považuje za nesporné; přitom jej poučí o následcích spojených s takovým vyjádřením. Dále jej upozorní na jeho právo prohlásit svou vinu a poučí jej o následcích spojených s takovým prohlášením. Pokud se obžalovaný k těmto skutečnostem vyjádřil již po doručení obžaloby, předseda senátu se jej dotáže, zda setrvává na svém vyjádření nebo zda je chce nějakým způsobem změnit.

(2) Vyjádření k obžalobě může za obžalovaného učinit i jeho obhájce, a to i když se hlavní líčení koná v nepřítomnosti obžalovaného, nemůže však za něj učinit doznání nebo prohlášení viny.

§ 206b

(1) Má-li předseda senátu vzhledem k okolnostem případu za to, že by bylo vhodné sjednání dohody o vině a trestu, poučí obžalovaného o možnosti takového postupu a o důsledcích s tím spojených. Poté zjistí stanovisko obžalovaného, státního zástupce a poškozeného, je-li přítomen, k takovému postupu. Poškozeného, který je přítomen a který má postavení oběti podle zákona o obětech trestných činů, zároveň upozorní na možnost učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život, a to i v případě, že prohlášení učinil písemně. Vyjádří-li se státní zástupce a obžalovaný, že mají zájem jednat o dohodě o vině a trestu, předseda senátu hlavní líčení na nezbytnou dobu přeruší za účelem jejího sjednání mimo hlavní líčení; je-li to s ohledem na okolnosti zapotřebí, hlavní líčení odročí. Návrh na sjednání dohody o vině a trestu může podat i státní zástupce nebo obžalovaný, předseda senátu není povinen takovému návrhu vyhovět.

(2) Dohodu o vině a trestu sjednává státní zástupce s obžalovaným a případně jeho obhájcem. Jednání o dohodě o vině a trestu se účastní též poškozený, pokud je přítomen při hlavním líčení. Při sjednávání dohody o vině a trestu státní zástupce postupuje přiměřeně podle § 175a. Bylo-li hlavní líčení odročeno, státní zástupce bez zbytečného odkladu po skončení jednání o dohodě o vině a trestu vyrozumí soud o výsledku jednání.

(3) Došlo-li k sjednání dohody o vině a trestu, pokračuje se v hlavním líčení. Státní zástupce nejprve přednese obsah sjednané dohody o vině a trestu a navrhne soudu její schválení. Nedošlo-li k dohodě o náhradě škody nebo nemajetkové újmy anebo o vydání bezdůvodného obohacení, státní zástupce na tuto skutečnost soud upozorní. Po přednesení návrhu na schválení dohody o vině a trestu se v hlavním líčení postupuje přiměřeně podle § 314q odst. 3 až 5 a § 314r.

(4) Pokud k sjednání dohody o vině a trestu nedošlo nebo soud dohodu o vině a trestu neschválí, pokračuje se v hlavním líčení na podkladě původní obžaloby. V dalším řízení se k sjednané dohodě o vině a trestu, včetně prohlášení viny obžalovaným učiněného pro účely jejího sjednání, nepřihlíží, ledaže obžalovaný požádá, aby takové prohlášení bylo posouzeno jako prohlášení viny podle § 206c.

§ 206c

(1) Pokud nedošlo k sjednání dohody o vině a trestu, může obžalovaný prohlásit, že je vinný spácháním skutku anebo některého ze skutků uvedených v obžalobě a že souhlasí s právní kvalifikací takového skutku uvedenou v obžalobě.

(2) Pokud obžalovaný učiní prohlášení podle odstavce 1, soud v rozsahu prohlášení postupuje přiměřeně podle § 314q odst. 3.

(3) Předseda senátu před rozhodnutím o přijetí prohlášení viny zjistí stanovisko státního zástupce, poškozeného a

zúčastněné osoby, pokud jsou přítomni při hlavním líčení.

(4) Soud po prohlášení viny obžalovaným rozhodne, zda takové prohlášení přijímá nebo nepřijímá.

(5) Soud prohlášení viny nepřijme, není-li v souladu se zjištěným skutkovým stavem nebo zjistí-li, že v předchozím řízení došlo k závažnému porušení práv obviněného. Soud nemusí prohlášení viny přijmout, pokud takový postup nepovažuje za vhodný s ohledem na okolnosti případu a vyjádření ostatních stran.

(6) Pokud soud rozhodne, že prohlášení viny přijímá, zároveň v usnesení uvede, že se dokazování v rozsahu, v jakém obžalovaný prohlásil vinu, neprovede a bude provedeno pouze ve zbylém rozsahu; tím není dotčena možnos vyslýchat obžalovaného k účasti jiných osob na spáchaném skutku, ohledně kterého prohlásil vinu.

(7) Soudem přijaté prohlášení viny nelze odvolat. Skutečnosti uvedené v prohlášení viny nelze napadat opravným prostředkem.

(8) Pokud soud rozhodne, že prohlášení viny nepřijímá, k prohlášení viny se nepřihlíží.

§ 206d

Po zjištění stanoviska obviněného k obžalobě, nedošlo-li k sjednání dohody o vině a trestu ani k prohlášení viny obviněným, může soud rozhodnout o upuštění od dokazování těch skutečností, které státní zástupce a obviněný označili za nesporné, pokud s ohledem na ostatní zjištěné skutečnosti není závažného důvodu o těchto prohlášeních pochybovat.

ODDÍL ČTVRTÝ
Dokazování

Výslech obžalovaného

§ 207

(1) Po přednesení obžaloby a vyjádření poškozeného vyslechne předseda senátu obžalovaného k obsahu obžaloby a byl-li uplatněn nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, též k tomuto nároku.

(2) Protokol o dřívější výpovědi obžalovaného se přečte jen tehdy, když se jedná v nepřítomnosti obžalovaného, když obžalovaný odepře vypovídat anebo když se objeví podstatné rozpory mezi jeho dřívější výpovědí a jeho údaji při hlavním líčení a byl-li výslech proveden po sdělení obvinění způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona. Na tyto rozpory je třeba obžalovaného upozornit a dotázat se ho na jejich příčinu.

§ 208

Je-li obžalovaných několik, předseda senátu může učinit opatření, aby obžalovaný byl vyslýchán v nepřítomnosti spoluobžalovaných. Obžalovaného však je třeba vždy ještě v průběhu dokazování seznámit s obsahem výpovědi spoluobžalovaných, kteří byli vyslýcháni v jeho nepřítomnosti.

Provádění dalších důkazů

§ 209

(1) Předseda senátu dbá o to, aby svědek ještě nevyslechnutý nebyl přítomen při výslechu obžalovaného a jiných svědků. Je-li obava, že svědek v přítomnosti obžalovaného nevypoví pravdu, případně jde-li o svědka, jemuž nebo osobě jemu blízké z podaného svědectví hrozí újma na zdraví, smrt nebo jiné vážné nebezpečí, předseda senátu učiní opatření vhodné k zajištění bezpečnosti nebo utajení totožnosti svědka, případně vykáže obžalovaného po dobu výslechu takového svědka z jednací síně. Po návratu do jednací síně však musí být obžalovaný seznámen s obsahem výpovědi svědka, může se k ní vyjádřit, a aniž by se se svědkem setkal, může mu prostřednictvím předsedy senátu klást otázky. Jde-li o svědka, jehož totožnost má zůstat utajena (§ 55 odst. 2), učiní předseda senátu opatření, která znemožňují zjistit skutečnou totožnost svědka.

(2) Byl-li v hlavním líčení vyslechnut svědek, jehož totožnost byla utajena (§ 55 odst. 2), učiní soud i bez návrhu všechny potřebné úkony k ověření jeho věrohodnosti.

§ 210

Jestliže znalec nepodal ještě ve věci písemný posudek anebo se od něho odchyluje nebo jej doplňuje, může mu předseda senátu uložit, aby posudek nebo jeho doplněk nadiktoval do protokolu nebo jej sám napsal.

§ 211

(1) Místo výslechu svědka lze v hlavním líčení číst protokol o jeho výpovědi, jestliže soud nepokládá osobní výslech za nutný a státní zástupce i obžalovaný s tím souhlasí. Jestliže se obžalovaný, který byl k hlavnímu líčení řádně předvolán, bez omluvy nedostaví, nebo se bez vážného důvodu z jednací síně vzdálí, souhlas obžalovaného s přečtením takového protokolu o výslechu svědka není třeba a postačí souhlas státního zástupce. Na tyto skutečnosti musí být obviněný v předvolání upozorněn.

(2) Protokol o výpovědi spoluobžalovaného nebo svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovení tohoto zákona a

a) taková osoba zemřela nebo se stala nezvěstnou, pro dlouhodobý pobyt v cizině nedosažitelnou, nebo onemocněla chorobou, která natrvalo nebo po dohlednou dobu znemožňuje její výslech, nebo

b) šlo o neodkladný nebo neopakovatelný úkon provedený podle § 158a.

(3) Protokol o dřívější výpovědi svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím

ustanovením tohoto zákona a svědek v hlavním líčení bez oprávnění odepřel vypovídat nebo se v podstatných bodech odchyluje od své dřívější výpovědi a

a) obhájce nebo obviněný měl možnost se tohoto dřívějšího výslechu zúčastnit a klást vyslýchanému otázky,

b) bylo-li zjištěno, že taková osoba byla předmětem násilí, zastrašování, podplácení či příslibů jiných výhod a tak vedena k tomu, aby nevypovídala nebo vypovídala křivě, nebo

c) byl-li obsah výpovědi ovlivněn průběhem výslechu v hlavním líčení, zejména v důsledku chování obžalovaného nebo přítomné veřejnosti.

(4) Protokol o výpovědi svědka, který v hlavním líčení využil svého práva odepřít výpověď podle § 100, je možno číst jen za předpokladu, že svědek byl před tímto výslechem o svém právu odepřít výpověď řádně poučen a výslovně prohlásil, že tohoto práva nevyužívá, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovením tohoto zákona a obviněný nebo obhájce měl možnost se tohoto výslechu zúčastnit.

(5) Místo výslechu znalce lze číst protokol o jeho výpovědi nebo jeho písemný posudek, jestliže znalec byl před podáním posudku poučen podle § 106, nejsou pochybnosti o správnosti a úplnosti posudku a státní zástupce i obžalovaný s tím souhlasí. Ustanovení odstavce 1 věty druhé a třetí tu platí obdobně.

(6) Se souhlasem státního zástupce a obžalovaného lze v hlavním líčení číst i úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 5).

(7) Ustanovení odstavců 1 až 5 o čtení protokolů se obdobně užijí i na přehrání zvukového a obrazového záznamu pořízeného o výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení.

§ 212

(1) Odchyluje-li se svědek nebo spoluobviněný v podstatných bodech od své dřívější výpovědi a nejde-li o případy uvedené v ustanovení § 211 odst. 3 nebo o výpověď provedenou jako neodkladný nebo neopakovatelný úkon podle § 158a, může mu být protokol o jeho výslechu z přípravného řízení, u nějž nebyla obhájci poskytnuta možnost, aby mu byl přítomen, anebo jeho příslušné části některou ze stran nebo předsedou senátu pouze předestřeny k vysvětlení rozporů v jeho výpovědích, aby soud mohl v rámci volného hodnocení důkazů posoudit věrohodnost a pravdivost jeho výpovědi učiněné v hlavním líčení.

(2) Předestření dřívější výpovědi podle odstavce 1 spočívá v reprodukci těch částí protokolu o předchozím výslechu, ke kterým se má vyslýchaná osoba vyjádřit a vysvětlit rozpory mezi svými výpověďmi. Protokol o výpovědi, který byl předestřen, nemůže být podkladem výroku o vině obviněného, a to ani ve spojení s jinými ve věci provedenými důkazy.

§ 212a

Poškozený, který je obětí trestného činu podle zákona o obětech trestných činů, může žádat v hlavním líčení, aby

mohl učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život, a to i v případě, že prohlášení učinil písemně. Předseda senátu je povinen žádosti vyhovět a umožnit ústní prohlášení nejpozději v závěrečné řeči. Ústní prohlášení poškozeného lze přerušit jen tehdy, jestliže se zřejmě odchyluje z jeho rámce.

§ 213

(1) Posudky, zprávy státních a jiných orgánů a další listiny a jiné věcné důkazy se při hlavním líčení předloží stranám k nahlédnutí, a pokud je to třeba, předloží se k nahlédnutí i svědkům a znalcům.

(2) Pokud kterákoli ze stran navrhne přečtení listiny uvedené v odstavci 1, je soud povinen při hlavním líčení takovou listinu přečíst.

§ 214

Obžalovaný musí být po provedení každého důkazu dotázán, zda se chce k němu vyjádřit, a jeho vyjádření se zapíše do protokolu.

§ 215

Součinnost stran při dokazování

(1) Státní zástupce, obžalovaný, jeho obhájce a opatrovník, zúčastněná osoba, poškozený a jejich zmocněnci mohou se souhlasem předsedy senátu klást vyslýchaným otázky, a to zpravidla tehdy, když předseda senátu své dotazy skončil a když už nemají otázek členové senátu.

(2) Státní zástupce, obžalovaný a jeho obhájce mohou žádat, aby jim bylo umožněno provést důkaz, zejména výslech svědka nebo znalce. Předseda senátu jim vyhoví zejména tehdy, jestliže jde o důkaz prováděný k jejich návrhu nebo jimi opatřený a předložený; není povinen jim vyhovět, jde-li o výslech obviněného, výslech svědka mladšího než osmnáct let, nemocného nebo zraněného svědka, anebo jestliže by provedení důkazu některou z uvedených osob nebylo z jiného závažného důvodu vhodné. Jestliže je výslech stejného svědka nebo znalce navrhován jak státním zástupcem, tak i obžalovaným nebo obhájcem, a obě strany žádají o provedení výslechu, rozhodne předseda senátu po vyjádření obou stran o tom, která z nich výslech provede. Provádění výslechu některou z uvedených stran může předseda senátu přerušit jen tehdy, není-li výslech prováděn v souladu se zákonem, na vyslýchaného je vyslýchajícím činěn nátlak nebo je výslech jím veden jiným nevhodným způsobem, anebo předseda senátu nebo člen senátu považuje za nezbytné položit vyslýchanému otázku, jejíž položení není možno odložit na dobu po provedení takového výslechu nebo jeho části.

(3) Po provedení výslechu nebo jeho části podle odstavce 2 má právo druhá strana klást vyslýchanému otázky. Poslední věta odstavce 2 platí tu obdobně.

(4) Po provedení všech důkazů zjistí předseda senátu, zda strany nečiní návrhy na doplnění dokazování.

ODDÍL PÁTÝ

Závěr hlavního líčení

Závěrečné řeči

§ 216

(1) Není-li dalších důkazních návrhů nebo bylo-li rozhodnuto, že se další důkazy provádět nebudou, prohlásí předseda senátu dokazování za skončené a udělí slovo k závěrečným řečem.

(2) Po závěrečné řeči státního zástupce promluví poškozený, zúčastněná osoba, obhájce obžalovaného, popřípadě obžalovaný. Má-li poškozený nebo zúčastněná osoba zmocněnce, promluví zmocněnec. Je-li třeba, určí předseda senátu pořadí, v němž se po závěrečné řeči státního zástupce ujmou slova jednotlivé oprávněné osoby. Obhájce obžalovaného, popřípadě obžalovaný mluví však vždy poslední.

(3) Jestliže se po řeči obhájce nebo obžalovaného ujal slova znovu státní zástupce, má obhájce, popřípadě obžalovaný právo na to odpovědět.

(4) Závěrečné řeči může předseda senátu přerušit jen tehdy, vybočují-li zřejmě z rámce projednávané věci.

§ 217

Po skončení závěrečných řečí a před odchodem k závěrečné poradě udělí předseda senátu obžalovanému poslední slovo. Během tohoto projevu nesmí být obžalovanému ani soudem, ani nikým jiným kladeny otázky.

§ 218

Doplnění dokazování

(1) Shledá-li soud vzhledem k závěrečným řečem nebo při závěrečné poradě, že je třeba ještě některou okolnost objasnit, usnese se, že dokazování bude doplněno, a v hlavním líčení pokračuje.

(2) Po doplnění dokazování je třeba vždy znovu dát slovo k závěrečným řečem.

ODDÍL ŠESTÝ

Odročení hlavního líčení

§ 219

(1) Soud odročí hlavní líčení, objeví-li se překážka, pro kterou nelze hlavní líčení provést nebo v něm pokračovat, přitom stanoví den, kdy se bude konat další hlavní líčení; odročit hlavní líčení na neurčito je možné, jen pokud to vyžaduje povaha úkonu, pro který hlavní líčení není možné provést nebo v něm pokračovat. Odpadne-li překážka,

pro kterou muselo být hlavní líčení odročeno na neurčito, je třeba bez zbytečného odkladu, nejpozději ve lhůtách uvedených v § 181 odst. 3 po odpadnutí překážky, nařídit hlavní líčení nebo učinit jiný úkon směřující ke skončení věci. Nemůže-li tak předseda senátu ze závažných důvodů učinit, platí tu obdobně § 181 odst. 3 poslední věta.

(2) Dříve než hlavní líčení soud odročí, předseda senátu zjistí, zda strany nenavrhují další důkazy, které by bylo třeba k příštímu líčení opatřit.

(3) Jestliže není třeba pro podstatnou vadu řízení nebo z jiného důležitého důvodu provést hlavní líčení znovu, sdělí předseda senátu při pokračování v odročeném hlavním líčení podstatný obsah dosavadního jednání. Změnilo-li se složení senátu nebo uplynula-li od odročení hlavního líčení delší doba, přečte se souhlasem státního zástupce a obviněného předseda senátu podstatný obsah protokolu o hlavním líčení, včetně v něm provedených důkazů; není-li souhlas dán, musí být hlavní líčení provedeno znovu.

ODDÍL SEDMÝ

Rozhodnutí soudu v hlavním líčení

§ 220

Podklad pro rozhodnutí

(1) Soud může rozhodovat jen o skutku, který je uveden v žalobním návrhu.

(2) Při svém rozhodnutí smí přihlížet jen ke skutečnostem, které byly probrány v hlavním líčení, a opírat se o důkazy, které strany předložily a provedly, případně které sám doplnil.

(3) Právním posouzením skutku v obžalobě není soud vázán.

§ 221

Vrácení věci státnímu zástupci

(1) Ukazují-li výsledky hlavního líčení na podstatnou změnu okolností případu a je-li k objasnění věci třeba dalšího šetření, může soud vrátit věc státnímu zástupci k došetření.

(2) Soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření také tehdy, ukazují-li výsledky hlavního líčení, že se obžalovaný dopustil ještě dalšího skutku, který je trestným činem, a státní zástupce o vrácení věci požádá vzhledem k potřebě společného projednání.

(3) Ustanovení § 191 platí i pro vrácení věci podle odstavců 1 a 2.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 222

Postoupení věci

(1) Shledá-li soud v zažalovaném skutku trestný čin, k jehož projednání není příslušný, rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejblíže společně nadřízený jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný. Je však povinen rozhodnout věc sám, jde-li toliko o nepříslušnost místní a obžalovaný ji nevytkl; rovněž je povinen sám věc rozhodnout, měla-li by věc být přikázána nejblíže společně nadřízeným soudem soudu téhož druhu, avšak nižšího stupně. Rozhodnout o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu nemůže soud, jemuž byla věc přikázána nadřízeným soudem, ledaže by se skutkový podklad pro posouzení příslušnosti mezitím podstatně změnil.

(2) Soud postoupí věc jinému orgánu, jestliže shledá, že nejde o trestný čin, avšak zažalovaný skutek by mohl být jiným orgánem posouzen jako přestupek nebo kárné provinění, o nichž je tento orgán příslušný rozhodovat.

(3) Proti usnesení o postoupení podle odstavců 2 a 3 může státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 223

Zastavení trestního stíhání

(1) Soud zastaví trestní stíhání, shledá-li za hlavního líčení, že tu je některá z okolností uvedených v § 11.

(2) Soud může zastavit trestní stíhání též tehdy, shledá-li za hlavního líčení, že tu je některý z důvodů uvedených v § 172 odst. 2.

(3) Rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 může se týkat také jen některého ze skutků, pro které byla podána obžaloba.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 může státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 223a

Podmíněné zastavení trestního stíhání a schválení narovnání

(1) Soud za hlavního líčení trestní stíhání podmíněně zastaví nebo rozhodne o schválení narovnání, shledá-li okolnosti uvedené v § 307 odst. 1 nebo 2 nebo § 309 odst. 1.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 mohou státní zástupce, obžalovaný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 224

Přerušení trestního stíhání

(1) Soud přeruší trestní stíhání, shledá-li za hlavního líčení, že tu je některá z okolností uvedených v § 173 odst. 1 písm. b) až f), nebo z důvodu uvedeného v § 9a odst. 2.

(2) Soud přeruší trestní stíhání také tehdy, nelze-li obžalovanému doručit předvolání k hlavnímu líčení.

(3) Pomine-li důvod přerušení, soud v trestním stíhání pokračuje.

(4) Proti rozhodnutí, jímž soud trestní stíhání přerušil nebo jímž návrh na pokračování v něm zamítl, může státní zástupce podat stížnost.

(5) Soud přeruší trestní stíhání, má-li za to, že zákon, jehož užití je v dané trestní věci rozhodné pro rozhodování o vině a trestu, je v rozporu s ústavním pořádkem a předloží věc Ústavnímu soudu.

Rozsudek

§ 225

(1) Nebude-li věc vrácena státnímu zástupci podle § 221, předložena k rozhodnutí o příslušnosti podle § 222 odst. 1 či postoupena jinému orgánu podle § 222 odst. 2 a nedojde-li k zastavení trestního stíhání podle § 223, k podmíněnému zastavení trestního stíhání nebo schválení narovnání podle § 223a nebo k jeho přerušení podle § 224, rozhodne soud rozsudkem, zda se obžalovaný uznává vinným nebo zda se obžaloby zprošťuje.

(2) Uznat obžalovaného vinným trestným činem podle přísnějšího ustanovení zákona, než podle kterého posuzovala skutek obžaloba, může soud jen tehdy, když obžalovaný byl na možnost tohoto přísnějšího posuzování skutku upozorněn podle § 190 odst. 2. Nestalo-li se tak, je třeba obžalovaného na onu možnost upozornit ještě před vynesením rozsudku, a žádá-li o to, poskytnout mu znovu lhůtu k přípravě obhajoby a hlavní líčení k tomu účelu odročit.

§ 226

Soud zprostí obžalovaného obžaloby, jestliže na základě důkazů předložených v hlavním líčení státním zástupcem a případně doplněných soudem, a to i k návrhům ostatních stran,

a) nebylo prokázáno, že se stal skutek, pro nějž je obžalovaný stíhán,

b) v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem,

c) nebylo prokázáno, že tento skutek spáchal obžalovaný,

d) obžalovaný není pro nepříčetnost trestně odpovědný, nebo

e) trestnost činu zanikla.

§ 227

Jestliže trestní stíhání bylo zastaveno v důsledku udělení milosti, amnestie, promlčení nebo proto, že souhlas poškozeného s trestním stíháním nebyl dán nebo byl vzat zpět, anebo z některého z důvodů uvedených v § 172 odst. 2 a v řízení se pokračovalo jen proto, že obžalovaný na projednání věci trval (§ 11 odst. 4, § 172 odst. 4), soud, neshledá-li žádný jiný důvod ke zproštění obžalovaného, vysloví sice vinu, trest však neuloží.

§ 228

(1) Odsuzuje-li soud obžalovaného pro trestný čin, kterým způsobil jinému majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu nebo kterým se na úkor poškozeného bezdůvodně obohatil, uloží mu v rozsudku, aby poškozenému nahradil majetkovou škodu nebo nemajetkovou újmu v penězích nebo aby vydal bezdůvodné obohacení, jestliže byl nárok včas uplatněn (§ 43 odst. 3), nestanoví-li tento zákon jinak; nebrání-li tomu zákonná překážka, soud uloží obžalovanému vždy povinnost k náhradě škody nebo k vydání bezdůvodného obohacení, jestliže je výše škody nebo rozsah bezdůvodného obohacení součástí popisu skutku uvedeného ve výroku rozsudku, jímž se obžalovaný uznává vinným, a škoda v této výši nebyla dosud uhrazena nebo bezdůvodné obohacení nebylo dosud v tomto rozsahu vydáno.

(2) Výrok o povinnosti obžalovaného k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení musí přesně označovat osobu oprávněného a nárok, který mu byl přisouzen. V odůvodněných případech může soud vyslovit, že závazek má být splněn ve splátkách, jejichž výši a podmínky splatnosti zároveň určí.

(3) Výrok rozsudku o plnění v penězích může být na návrh poškozeného vyjádřen v cizí měně, neodporuje-li to okolnostem případu a

a) škoda byla způsobena na peněžních prostředcích v cizí měně nebo na věcech zakoupených za takové peněžní prostředky, nebo

b) obžalovaný nebo poškozený je cizozemcem.

(4) Odsuzuje-li soud obžalovaného za zločin k nepodmíněnému trestu odnětí svobody a přiznává-li poškozenému alespoň zčásti nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, poučí poškozeného o možnosti požádat o vyrozumění o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody. Žádost poškozený podává soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

§ 229

(1) Není-li podle výsledků dokazování pro vyslovení povinnosti k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení podklad nebo bylo-li by pro rozhodnutí o povinnosti k náhradě

škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení třeba provádět další dokazován jež by podstatně protáhlo trestní řízení, soud odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

(2) Na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem odkáže soud poškozeného také se zbytkem jeho nároku, jestliže mu nárok z jakéhokoli důvodu přizná jen zčásti.

(3) Jestliže soud obžalovaného obžaloby zprostí, odkáže poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení vždy na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

§ 230

(1) Shledal-li soud u obžalovaného důvod k uložení ochranného opatření, může je uložit i bez návrhu státního zástupce.

(2) Jestliže soud potřebuje k rozhodnutí o ochranném opatření provést ještě další dokazování, které nemůže být provedeno ihned, vyhradí rozhodnutí o ochranném opatření veřejnému zasedání.

(3) Postupovat podle odstavce 2 lze i tehdy, jestliže státní zástupce učinil návrh na zabrání věci nebo části majetku nenáležející obžalovanému.

ODDÍL OSMÝ

Rozhodnutí soudu mimo hlavní líčení

§ 231

(1) Vyjde-li najevo mimo hlavní líčení některá z okolností uvedených v § 223 odst. 1 a 2, § 223a odst. 1 nebo § 224 odst. 1 a 2, soud rozhodne o zastavení trestního stíhání nebo o jeho přerušení, o podmíněném zastavení trestního stíhání, anebo o schválení narovnání.

(2) Mimo hlavní líčení soud rozhoduje v neveřejném zasedání. Považuje-li to předseda senátu za potřebné, může k rozhodnutí o schválení narovnání nařídit veřejné zasedání.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může státní zástupce podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání mohou takovou stížnost podat též obžalovaný a poškozený.

HLAVA ČTRNÁCTÁ

Veřejné zasedání

§ 232

Obecné ustanovení

Ve veřejném zasedání rozhoduje soud v případech, ve kterých to zákon výslovně stanoví nebo ve kterých to považuje předseda senátu z důležitého důvodu za potřebné.

§ 233

Příprava veřejného zasedání

(1) Předseda senátu předvolá k veřejnému zasedání osoby, jejichž osobní účast při něm je nutná. O veřejném zasedání vyrozumí státního zástupce, jakož i osobu, která svým návrhem dala k veřejnému zasedání podnět, a osobu, která může být přímo dotčena rozhodnutím, jestliže tyto osoby nebyly k veřejnému zasedání předvolány; vyrozumí též obhájce, popřípadě zmocněnce a zákonného zástupce nebo opatrovníka těchto osob. K předvolání nebo vyrozumění připojí opis návrhu, kterým byl k veřejnému zasedání dán podnět.

(2) Den veřejného zasedání stanoví předseda senátu tak, aby osobě, která k veřejnému zasedání dala svým návrhem podnět, osobě, která může být přímo dotčena rozhodnutím, obhájci nebo zmocněnci těchto osob, jakož i státnímu zástupci zbývala od doručení předvolání k veřejnému zasedání nebo od vyrozumění o něm alespoň pětidenní lhůta k přípravě. Zkrácení této lhůty je možné jen se souhlasem toho, v jehož zájmu je lhůta dána. U ostatních osob, které se k veřejnému zasedání předvolávají nebo o něm vyrozumívají, je třeba zachovat zpravidla třídenní lhůtu.

§ 234

Přítomnost při veřejném zasedání

(1) Veřejné zasedání se koná za stálé přítomnosti samosoudce a v případech, kdy rozhoduje senát, za stálé přítomnosti všech členů senátu, a zapisovatele. Přítomnost jiných osob může být zajištěna i prostřednictvím videokonferenčního zařízení; § 111a se užije obdobně.

(2) Nestanoví-li zákon něco jiného, není účast státního zástupce a obhájce při veřejném zasedání nutná.

Průběh veřejného zasedání

§ 235

(1) Po zahájení veřejného zasedání podá předseda nebo jím určený člen senátu na podkladě spisu zprávu o stavu věci zaměřenou na otázky, které je třeba ve veřejném zasedání řešit. Poté osoba, která dala svým návrhem k veřejnému zasedání podnět, návrh přednese. Osoba, která může být přímo dotčena rozhodnutím, jakož i státní zástupce se k návrhu vyjádří, nejsou-li sami navrhovateli.

(2) Jsou-li při veřejném zasedání prováděny důkazy, užije se přiměřeně ustanovení o dokazování u hlavního líčení. Omezení v provádění důkazu čtením protokolu o výpovědi svědka nebo znalce nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o jejich výslechu provedeném prostřednictvím videokonferenčního zařízení (§ 211 odst. 1, 5 a 7) platí pouze pro veřejné zasedání konané o odvolání.

(3) Po provedení důkazů udělí předseda senátu slovo ke konečným návrhům. Je-li osobou, která může být přímo dotčena rozhodnutím, obviněný, má právo mluvit poslední.

§ 236

Rozhodnutí soudu se vždy vyhlásí veřejně.

§ 237

Podklad pro rozhodnutí

Při svém rozhodnutí smí soud přihlížet jen ke skutečnostem, které byly probrány ve veřejném zasedání, a opírat se o důkazy, které byly ve veřejném zasedání provedeny.

§ 238

Použití ustanovení o hlavním líčení

Na veřejnost, řízení, počátek a odročení veřejného zasedání se užije přiměřeně ustanovení o hlavním líčení.

Ochranné opatření

§ 239

(1) Nejde-li o případ, kdy si soud rozhodnutí o ochranném opatření vyhradil podle § 230 odst. 2, může je uložit ve veřejném zasedání, jen navrhne-li to státní zástupce.

(2) Proti rozhodnutí o ochranném opatření je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 239a

(1) Nelze-li v řízení o zabrání věci spolehlivě zjistit vlastníka věci, jež má být zabrána, nebo není-li jeho pobyt znám, ustanoví mu předseda senátu opatrovníka. Opatrovník má v řízení o zabrání věci stejná práva jako její vlastník.

(2) Všechny písemnosti určené pro vlastníka věci se doručují pouze opatrovníku. Předvolání vlastníka věci k veřejnému zasedání se vhodným způsobem uveřejní. Veřejné zasedání se pak provede i v nepřítomnosti vlastníka

věci, a to bez ohledu na to, zda se vlastník věci o něm dověděl.

(3) Proti rozhodnutí o ustanovení opatrovníka je přípustná stížnost.

(4) Obdobně podle odstavců 1 až 3 se postupuje i v řízení o zabrání části majetku.

HLAVA PATNÁCTÁ

Neveřejné zasedání

§ 240

V neveřejném zasedání rozhoduje soud tam, kde není zákonem předepsáno, že se rozhoduje v hlavním líčení, veřejném zasedání nebo vazebním zasedání.

§ 242

(1) Neveřejné zasedání se koná za stálé přítomnosti všech členů senátu a zapisovatele.

(2) Jiné osoby jsou z účasti na neveřejném zasedání vyloučeny.

§ 243

Je-li třeba při neveřejném zasedání provést důkazy, děje se tak přečtením protokolů a jiných písemností.

§ 244

Rozhodnutí se vždy vyhlásí.

HLAVA ŠESTNÁCTÁ

Odvolání a řízení o něm

§ 245

Přípustnost a účinek

(1) Opravným prostředkem proti rozsudku soudu prvního stupně je odvolání. Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, lze podat odvolání pouze v případě, že takový rozsudek není v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl. Proti rozsudku, kterým soud schválil dohodu o vině a trestu, může poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, podat odvolání pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, ledaže v dohodě o vině a trestu souhlasil s rozsahem a způsobem náhrady škody

nebo nemajetkové újmy nebo vydáním bezdůvodného obohacení a tato dohoda byla soudem schválena v podobě, níž souhlasil.

(2) Odvolání má odkladný účinek.

Oprávněné osoby

§ 246

(1) Rozsudek může odvoláním napadnout

a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku,

b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se ho přímo dotýká, nejde-li o výrok o vině v rozsahu, v jakém soud přijal jeho prohlášení viny,

c) zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabrání věci nebo zabrání části majetku,

d) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení, pro nesprávnost výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení.

(2) Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může jej napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

§ 247

(1) V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce; toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení, má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

(2) Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel, partner a druh. Státní zástupce může tak učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný omezen ve svéprávnosti, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho opatrovník a jeho obhájce.

§ 248

Lhůta a místo podání

(1) Odvolání se podává u soudu, proti jehož rozsudku směřuje, a to do osmi dnů od doručení opisu rozsudku.

(2) Jestliže se rozsudek doručuje jak obžalovanému, tak i jeho obhájci a opatrovníku, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději.

(3) Jiným osobám uvedeným v § 247 odst. 2, s výjimkou státního zástupce, končí lhůta týmž dnem jako obžalovanému.

§ 249

Obsah odvolání

(1) Odvolání musí být ve lhůtě uvedené v § 248 nebo v další lhůtě k tomu stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně podle § 251 také odůvodněno tak, aby bylo patrno, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo. O tom musí být oprávněné osoby poučeny.

(2) Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda je podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(3) Odvolání lze opřít o nové skutečnosti a důkazy.

§ 250

Vzdání se a zpětvzetí odvolání

(1) Po vyhlášení rozsudku může se oprávněná osoba odvolání výslovně vzdát.

(2) Osoba, která odvolání podala, může je výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě. Odvolání státního zástupce může vzít zpět i nadřízený státní zástupce nebo, jde-li o odvolání evropského pověřeného žalobce nebo evropského žalobce, příslušný orgán Úřadu evropského veřejného žalobce.

(3) Odvolání podané ve prospěch obžalovaného jinou oprávněnou osobou nebo za obžalovaného obhájcem nebo opatrovníkem může být vzato zpět jen s výslovným souhlasem obžalovaného. Státní zástupce může vzít takové odvolání zpět i bez souhlasu obžalovaného. V tomto případě běží obžalovanému nová lhůta k podání odvolání od vyrozumění, že odvolání bylo vzato zpět.

(4) Zpětvzetí odvolání vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí předseda senátu odvolacího soudu, a nebyla-li věc dosud tomuto soudu předložena, předseda senátu soudu prvního stupně.

§ 251

Řízení u soudu prvního stupně

(1) Nesplňuje-li odvolání státního zástupce, odvolání, které podal za obžalovaného jeho obhájce, nebo odvolání, které podal za poškozeného nebo za zúčastněnou osobu jejich zmocněnec, náležitosti obsahu odvolání podle § 249 odst. 1, vyzve je předseda senátu, aby vady odstranili ve lhůtě pěti dnů, kterou jim zároveň stanoví, a upozorní je, že jinak bude odvolání odmítnuto podle § 253 odst. 3. Stejně postupuje, pokud takové odvolání podal obžalovaný, který má obhájce, poškozený nebo zúčastněná osoba, kteří mají zmocněnce.

(2) Nemá-li obžalovaný, který podal odvolání nesplňující náležitosti obsahu odvolání podle § 249 odst. 1, obhájce, vyzve ho předseda senátu k odstranění vad ve lhůtě osmi dnů a poskytne mu k odstranění vad odvolání potřebné poučení. Nevedlo-li to k nápravě nebo vyžaduje-li to povaha projednávané věci, a obžalovaný si sám obhájce nezvolil, ustanoví mu ho za účelem jen odůvodnění odvolání anebo i obhajování v odvolacím řízení předseda senátu a dále postupuje podle odstavce 1. U poškozeného a zúčastněné osoby, kteří nemají zmocněnce, postupuje předseda senátu přiměřeně.

(3) Jakmile uplynuly lhůty k podání odvolání a lhůty k odstranění vad odvolání u všech oprávněných osob, předseda senátu doručí stejnopis odvolání a jejich odůvodnění ostatním stranám a nevyčkávaje jejich vyjádření předloží spisy odvolacímu soudu.

§ 252

Odvolací soud

O odvolání proti rozsudku okresního soudu rozhoduje nadřízený krajský soud a o odvolání proti rozsudku vojenského obvodového soudu rozhoduje nadřízený vyšší vojenský soud. O odvolání proti rozsudku krajského nebo vyššího vojenského soudu jako soudu prvního stupně rozhoduje nadřízený vrchní soud.

Rozhodnutí odvolacího soudu

§ 253

(1) Odvolací soud zamítne odvolání, bylo-li podáno opožděně, osobou neoprávněnou nebo osobou, která se odvolání výslovně vzdala nebo znovu podala odvolání, které v téže věci již předtím výslovně vzala zpět.

(2) Jako opožděné nemůže být zamítnuto odvolání, které oprávněná osoba podala opožděně jen proto, že se řídila nesprávným poučením soudu.

(3) Odvolací soud odmítne odvolání, které nesplňuje náležitosti obsahu odvolání.

(4) Odmítnout odvolání podle odstavce 3 nelze, jestliže nebyla oprávněná osoba řádně poučena podle § 249 odst. 1 nebo nebyla oprávněné osobě, která nemá obhájce nebo zmocněnce, poskytnuta pomoc při odstranění vad odvolání (§ 251 odst. 2).

§ 254

(1) Nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání.

(2) Mají-li však vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.

(3) Jestliže oprávněná osoba podá odvolání proti výroku o vině, přezkoumá odvolací soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno odvolání.

(4) Byla-li odvoláním napadena část rozsudku týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto týmž rozsudkem, přezkoumá odvolací soud uvedeným způsobem jen tu část rozsudku a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 255

(1) Odvolací soud přeruší trestní stíhání, vyjde-li za odvolacího řízení najevo, že po vyhlášení napadeného rozsudku nastala některá z okolností uvedených v § 173 odst. 1 písm. b) až f), nelze-li obžalovanému doručit předvolání k veřejnému zasedání odvolacího soudu nebo z důvodu uvedeného v § 9a.

(2) Odvolací soud přeruší trestní stíhání, má-li za to, že zákon, jehož užil v dané trestní věci soud prvního stupně při rozhodování o vině a trestu, je v rozporu s ústavním pořádkem; v tomto případě předloží věc Ústavnímu soudu.

§ 256

Odvolací soud odvolání zamítne, shledá-li, že není důvodné.

§ 257

(1) Odvolací soud napadený rozsudek nebo jeho část zruší a v rozsahu zrušení

a) rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je společně nadřízený soudu prvního stupně, a soudu, jenž je podle něj příslušný, měl-li tak už učinit soud prvního stupně (§ 222 odst. 1); je-li tímto společně nadřízeným soudem odvolací soud, rozhodne ihned sám o přikázání příslušnému soudu,

b) věc postoupí jinému orgánu, měl-li tak učinit již soud prvního stupně (§ 222 odst. 2),

c) trestní stíhání zastaví, shledá-li, že je tu některá z okolností, jež by odůvodňovaly zastavení trestního stíhání

soudem prvního stupně (§ 223 odst. 1, 2),

d) trestní stíhání podmíněně zastaví nebo rozhodne o schválení narovnání, shledá-li okolnosti uvedené v § 307 odst. 1 nebo 2 nebo § 309 odst. 1,

e) trestní stíhání přeruší, měl-li tak učinit již soud prvního stupně (§ 224 odst. 1, 2 a 5).

(2) Shledá-li odvolací soud, že tu je některá z okolností uvedených v § 11 odst. 1 písm. a), b), l), která nastala až po vyhlášení napadeného rozsudku, rozhodne, aniž by napadený rozsudek zrušil, o zastavení trestního stíhání.

(3) V odvolacím řízení, v kterém bylo zastaveno trestní stíhání z některého důvodu uvedeného v odstavci 2, se však pokračuje, prohlásí-li obviněný do tří dnů od doby, kdy mu bylo usnesení o zastavení trestního stíhání oznámeno, že na projednání věci trvá. O tom je třeba obviněného poučit.

§ 258

(1) Odvolací soud zruší napadený rozsudek také

a) pro podstatné vady řízení, které rozsudku předcházelo, zejména proto, že v tomto řízení byla porušena ustanovení, jimiž se má zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby, jestliže mohly mít vliv na správnost a zákonnost přezkoumávané části rozsudku,

b) pro vady rozsudku, zejména pro nejasnost nebo neúplnost jeho skutkových zjištění týkajících se přezkoumávané části rozsudku, nebo proto, že se ohledně takové části soud nevypořádal se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí,

c) vzniknou-li pochybnosti o správnosti skutkových zjištění ohledně přezkoumávané části rozsudku, k objasnění věci je třeba důkazy opakovat nebo provádět důkazy další a jejich provádění před odvolacím soudem by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně,

d) bylo-li v přezkoumávané části rozsudku porušeno ustanovení trestního zákona,

e) je-li uložený trest v přezkoumávané části rozsudku nepřiměřený,

f) je-li rozhodnutí o uplatněném nároku poškozeného v přezkoumávané části rozsudku nesprávné,

g) není-li v souladu s dohodou o vině a trestu, jejíž schválení státní zástupce soudu navrhl; to neplatí, jde-li o výrok o uplatněném nároku poškozeného, který s dohodou o vině a trestu nesouhlasil, nebo poškozeného, jehož řádně uplatněný nárok dohodě o vině a trestu neodpovídá.

(2) Jestliže je vadná jen část napadeného rozsudku a lze ji oddělit od ostatních, zruší odvolací soud rozsudek jen v této části; zruší-li však, byť i jen zčásti, výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad.

§ 259

(1) Je-li po zrušení napadeného rozsudku nebo některé jeho části nutno učinit ve věci rozhodnutí nové, může odvolací soud věc vrátit soudu prvního stupně, jen jestliže nelze vadu odstranit ve veřejném zasedání, zejména jsou-li skutková zjištění tak nedostatečná, že je nutno hlavní líčení opakovat nebo provádět rozsáhlé a obtížně proveditelné doplnění dokazování.

(2) Záleží-li vada jen v tom, že v napadeném rozsudku některý výrok chybí nebo je neúplný, může odvolací soud, aniž rozsudek zruší, věc soudu prvního stupně vrátit s příkazem, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(3) Rozhodnout sám rozsudkem ve věci může odvolací soud, jen je-li možno nové rozhodnutí učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozsudku správně zjištěn a popřípadě na základě důkazů provedených před odvolacím soudem doplněn nebo změněn. Odvolací soud se může odchýlit od skutkového zjištění soudu prvního stupně jen tehdy, jestliže v odvolacím řízení

a) provedl znovu některé pro skutkové zjištění podstatné důkazy provedené již v hlavním líčení, nebo

b) provedl důkazy, které nebyly provedeny v hlavním líčení.

(4) V neprospěch obžalovaného může odvolací soud změnit napadený rozsudek jen na podkladě odvolání státního zástupce, jež bylo podáno v neprospěch obžalovaného; ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení tak může učinit též na podkladě odvolání poškozeného, který uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

(5) Odvolací soud nemůže sám

a) uznat obžalovaného vinným skutkem, pro nějž byl napadeným rozsudkem zproštěn,

b) uznat obžalovaného vinným těžším trestným činem, než jakým ho mohl v napadeném rozsudku uznat vinným soud prvního stupně (§ 225 odst. 2).

§ 260

Nelze-li po zrušení rozsudku pokračovat v řízení před soudem pro neodstranitelné procesní vady a není-li důvod pro jiné rozhodnutí, odvolací soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření. Ustanovení § 191 a § 264 odst. 2 tu platí obdobně.

§ 261

Prospívá-li důvod, z něhož rozhodl odvolací soud ve prospěch některého obžalovaného, také dalšímu spoluobžalovanému nebo zúčastněné osobě, rozhodne odvolací soud vždy též v jejich prospěch. Stejně rozhodne ve prospěch obžalovaného, kterému prospívá důvod, z něhož rozhodl ve prospěch zúčastněné osoby.

§ 262

Rozhodne-li odvolací soud, že se věc vrací k novému projednání a rozhodnutí soudu prvního stupně, může zároveň nařídit, aby byla projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu nebo jiným samosoudcem. Z důležitého důvodu může také nařídit, aby ji projednal a rozhodl jiný soud téhož druhu a téhož stupně v jeho obvodě.

§ 263

Řízení u odvolacího soudu

(1) O odvolání rozhoduje odvolací soud ve veřejném zasedání. Též v neveřejném zasedání může učinit rozhodnutí

a) podle § 253, 255 a 257,

b) podle § 258 odst. 1, je-li zřejmé, že vadu nelze odstranit ve veřejném zasedání.

(2) Účast státního zástupce při veřejném zasedání je povinná.

(3) Při veřejném zasedání konaném o odvolání musí obžalovaný mít obhájce ve všech případech, kdy ho musí mít při hlavním líčení.

(4) V nepřítomnosti obžalovaného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, lze veřejné zasedání odvolacího soudu konat jen tehdy, jestliže obžalovaný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává.

(5) Po zahájení veřejného zasedání přednese předseda senátu nebo jím určený člen senátu napadený rozsudek a podá zprávu o stavu věci. Potom přednese odvolatel své odvolání a odůvodní je; není-li odvolatel přítomen, přečte odvolání včetně odůvodnění předseda senátu nebo jím určený člen senátu. Státní zástupce a osoby, které mohou být rozhodnutím odvolacího soudu přímo dotčeny, pokud nejsou odvolateli, přednesou své vyjádření a návrhy na provedení dokazování; není-li některá z těchto osob přítomna a je-li vyjádření obsaženo ve spise, anebo požádá-li o to, přednese obsah jejich podání předseda senátu nebo jím určený člen senátu.

(6) Po přednesení návrhů ve veřejném zasedání provede odvolací soud důkazy potřebné pro rozhodnutí o odvolání nejde-li o rozsáhlé a obtížně proveditelné doplnění dokazování, které by znamenalo nahrazovat činnost soudu prvního stupně. Na provádění důkazů se užije ustanovení o provádění důkazů v hlavním líčení. Není-li obviněný přítomen, ač byl řádně předvolán, má se za to, že s přečtením protokolů o výslechu svědků a znalců souhlasí.

(7) Z hlediska změny nebo doplnění skutkových zjištění odvolací soud může přihlížet jen k důkazům, které byly provedeny ve veřejném zasedání před odvolacím soudem; tyto důkazy hodnotí v návaznosti na důkazy provedené soudem prvního stupně v hlavním líčení. Odvolací soud je vázán hodnocením těchto důkazů soudem prvního stupně s výjimkou těch důkazů, které odvolací soud sám ve veřejném zasedání znovu provedl.

§ 264

Řízení u soudu prvního stupně po zrušení rozsudku

(1) Soud, jemuž věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí odvolací soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení odvolací soud nařídil.

(2) Byl-li napadený rozsudek zrušen jen v důsledku odvolání podaného ve prospěch obžalovaného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch.

§ 265

Důsledky zrušení výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení

Zruší-li odvolací soud napadený rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení a nerozhodne-li sám ve věci, odkáže poškozeného na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

HLAVA SEDMNÁCTÁ

Dovolání

§ 265a

přípustnost dovolání

(1) Dovoláním lze napadnout pravomocné rozhodnutí soudu ve věci samé, jestliže soud rozhodl ve druhém stupni a zákon to připouští.

(2) Rozhodnutím ve věci samé se rozumí

a) rozsudek, jímž byl obviněný uznán vinným a uložen mu trest, popřípadě ochranné opatření nebo bylo upuštěno od potrestání,

b) rozsudek, jímž byl obviněný obžaloby zproštěn,

c) usnesení o zastavení trestního stíhání,

d) usnesení o postoupení věci jinému orgánu,

e) usnesení, jímž bylo uloženo ochranné opatření,

f) usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání,

g) usnesení o schválení narovnání, nebo

h) rozhodnutí, jímž byl zamítnut nebo odmítnut řádný opravný prostředek proti rozsudku nebo usnesení uvedenému pod písmeny a) až g).

(3) Dovolání v neprospěch obviněného nelze podat jen z toho důvodu, že soud postupoval v souladu s § 259 odst. 4, § 264 odst. 2, § 273 nebo § 289 písm. b).

(4) Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

§ 265b

Důvody dovolání

(1) Dovolání lze podat, jen je-li tu některý z následujících důvodů:

a) ve věci rozhodl věcně nepříslušný soud, nebo soud, který nebyl náležitě obsazen, ledaže místo samosoudce rozhodoval senát nebo rozhodl soud vyššího stupně,

b) ve věci rozhodl vyloučený orgán; tento důvod nelze použít, jestliže tato okolnost byla tomu, kdo podává dovolání, již v původním řízení známa a nebyla jím před rozhodnutím orgánu druhého stupně namítnuta,

c) obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl,

d) byla porušena ustanovení o přítomnosti obviněného v hlavním líčení nebo ve veřejném zasedání,

e) proti obviněnému bylo vedeno trestní stíhání, ačkoliv podle zákona bylo nepřípustné,

f) bylo rozhodnuto o postoupení věci jinému orgánu, o zastavení trestního stíhání, o podmíněném zastavení trestního stíhání, o schválení narovnání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí,

g) rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy,

h) rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení,

i) obviněnému byl uložen takový druh trestu, který zákon nepřipouští, nebo mu byl uložen trest ve výměře mimo trestní sazbu stanovenou v trestním zákoně na trestný čin, jímž byl uznán vinným,

j) bylo rozhodnuto o upuštění od potrestání nebo o upuštění od potrestání s dohledem, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro takový postup,

k) bylo rozhodnuto o uložení ochranného opatření, aniž byly splněny podmínky stanovené zákonem pro jeho uložení,

l) v rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný,

m) bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g), aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v písmenech a) až l).

(2) Dovolání lze podat též tehdy, byl-li uložen trest odnětí svobody na doživotí.

§ 265c

dovolací soud

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud.

§ 265d

Oprávněné osoby

(1) Dovolání mohou podat

a) nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, pokud veřejnou žalobu před soudem nezastupoval evropský pověřený žalobce nebo evropský žalobce,

b) příslušný orgán Úřadu evropského veřejného žalobce pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, pokud veřejnou žalobu před soudem zastupoval evropský pověřený žalobce nebo evropský žalobce, nebo

c) obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká.

(2) Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno; o tom musí být obviněný poučen (§ 125 odst. 3). Nejvyšší soud o takovém podání nerozhoduje, ale zašle ho v závislosti na jeho obsahu buď příslušnému soudu jako návrh na povolení obnovy řízení nebo ministru spravedlnosti jako podnět ke stížnosti pro porušení zákona, popřípadě ho vrátí obviněnému s poučením, že dovolání může podat pouze prostřednictvím obhájce. Obdobně postupuje u podání osob, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání. Je-li obviněný omezer ve svéprávnosti, může i proti vůli obviněného za něho v jeho prospěch dovolání podat též jeho opatrovník a jeho obhájce.

§ 265e

Lhůta a místo podání

(1) Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje.

(2) Jestliže se rozhodnutí doručuje jak obviněnému, tak i jeho obhájci a opatrovníku, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno nejpozději.

(3) Lhůta k podání dovolání je zachována také tehdy, je-li dovolání podáno ve lhůtě u Nejvyššího soudu nebo u soudu, který rozhodl ve věci ve druhém stupni, anebo je-li podání, jehož obsahem je dovolání, dáno ve lhůtě na poštu a adresováno soudu, u něhož má být podáno nebo který má ve věci rozhodnout.

(4) Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné.

§ 265f

Obsah dovolání

(1) V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) nebo § 265b odst. 2, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce a příslušný orgán Úřadu evropského veřejného žalobce jsou povinni v dovolání uvést, zda je podávají ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(2) Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

§ 265g

Zpětvzetí dovolání

(1) Osoba, která dovolání podala, může je výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se Nejvyšší soud odebere k závěrečné poradě. V řízení o dovolání se však pokračuje, vzal-li nejvyšší státní zástupce nebo příslušný orgán Úřadu evropského veřejného žalobce zpět dovolání podané jen ve prospěch obviněného, pokud obviněný trvá na pokračování dovolacího řízení; v takovém případě Nejvyšší soud rozhoduje v rozsahu, jakoby takové dovolání podané nejvyšším státním zástupcem nebo příslušným orgánem Úřadu evropského veřejného žalobce podal sám obviněný. Zpětvzetí dovolání podaného nejvyšším státním zástupcem nebo příslušným orgánem Úřadu evropského veřejného žalobce jen ve prospěch obviněného, který zemřel, je neúčinné.

(2) Zpětvzetí dovolání vezme, není-li překážek, usnesením na vědomí předseda senátu Nejvyššího soudu, a nebyla-li věc dosud tomuto soudu předložena, předseda senátu soudu prvního stupně. Vzal-li nejvyšší státní zástupce nebo příslušný orgán Úřadu evropského veřejného žalobce zpět dovolání podané jen ve prospěch obviněného a obviněný trvá na pokračování řízení o dovolání, uvede to předseda senátu Nejvyššího soudu v usnesení, jímž rozhoduje o zpětvzetí dovolání.

§ 265h

Řízení u soudu prvního stupně

(1) Nesplňuje-li dovolání nejvyššího státního zástupce nebo příslušného orgánu Úřadu evropského veřejného žalobce anebo dovolání obviněného podané jeho obhájcem náležitosti obsahu dovolání podle § 265f odst. 1, vyzve je předseda senátu, aby vady odstranili ve lhůtě dvou týdnů, kterou jim zároveň stanoví, a upozorní je, že jinak bude dovolání odmítnuto podle § 265i odst. 1 písm. d).

(2) Předseda senátu soudu prvního stupně doručí opis dovolání obviněného státnímu zástupci nebo příslušnému orgánu Úřadu evropského veřejného žalobce, pokud veřejnou žalobu před soudem zastupoval evropský pověřený žalobce nebo evropský žalobce, a opis dovolání státního zástupce nebo příslušného orgánu Úřadu evropského veřejného žalobce obhájci obviněného a obviněnému s upozorněním, že se mohou k dovolání písemně vyjádřit a souhlasit s projednáním dovolání v neveřejném zasedání [§ 265r odst. 1 písm. c)]. Jakmile lhůta k podání dovolání uplyne všem oprávněným osobám, předloží spisy Nejvyššímu soudu.

(3) Dospěje-li předseda senátu na podkladě dovolání a obsahu spisů k závěru, že by měl být odložen nebo přerušen výkon rozhodnutí anebo by mělo být pozastaveno nakládání s věcmi, které propadly nebo byly zabrány na základě takového rozhodnutí, předloží bez zbytečného odkladu spisy s příslušným návrhem na takový postup Nejvyššímu soudu, který o takovém návrhu rozhodne usnesením nejpozději do čtrnácti dnů po obdržení spisů, a nebylo-li v mezidobí již dokončeno řízení u soudu prvního stupně, vrátí mu spisy k dokončení řízení. Vyhoví-li Nejvyšší soud návrhu, provede všechna potřebná opatření k tomu, aby byl výkon rozhodnutí neprodleně odložen nebo přerušen anebo bylo pozastaveno nakládání s propadlými nebo zabranými věcmi.

Rozhodnutí dovolacího soudu

§ 265i

(1) Nejvyšší soud dovolání odmítne,

a) není-li přípustné,

b) bylo-li podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b,

c) bylo-li podáno opožděně, osobou neoprávněnou, osobou, která ho znovu podala, když ho předtím výslovně vzala zpět,

d) nesplňuje-li náležitosti obsahu dovolání,

e) jde-li o dovolání zjevně neopodstatněné,

f) je-li zcela zřejmé, že projednání dovolání by nemohlo zásadně ovlivnit postavení obviněného a otázka, která má být z podnětu dovolání řešena, není po právní stránce zásadního významu.

(2) V odůvodnění usnesení o odmítnutí dovolání Nejvyšší soud jen stručně uvede důvod odmítnutí poukazem na okolnosti vztahující se k zákonnému důvodu odmítnutí.

(3) Neodmítne-li Nejvyšší soud dovolání podle odstavce 1, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž bylo dovolání podáno, v rozsahu a z důvodů, uvedených v dovolání, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející. K vádám výroků, které nebyly dovoláním napadeny, Nejvyšší soud přihlíží, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno dovolání.

(4) Jestliže oprávněná osoba podá důvodně dovolání proti výroku o vině, přezkoumá Nejvyšší soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda bylo i proti těmto výrokům podáno dovolání.

(5) Byla-li dovoláním napadena část rozhodnutí týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto týmž rozhodnutím, přezkoumá Nejvyšší soud uvedeným způsobem jen tu část rozhodnutí a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 265j

Dovolací soud dovolání zamítne, shledá-li, že není důvodné.

§ 265k

(1) Shledá-li Nejvyšší soud, že podané dovolání je důvodné, zruší napadené rozhodnutí nebo jeho část, popřípadě též vadné řízení mu předcházející.

(2) Jestliže je vadná jen část napadeného rozhodnutí a lze ji oddělit od ostatních, zruší Nejvyšší soud rozhodnutí jen v této části; zruší-li však, byť i jen zčásti výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Současně zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí nebo jeho zrušenou část obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Ustanoven § 261 se užije přiměřeně.

§ 265l

(1) Je-li po zrušení napadeného rozhodnutí nebo některého jeho výroku nutno učinit ve věci nové rozhodnutí, přikáže Nejvyšší soud zpravidla soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

(2) Záleží-li vada jen v tom, že v napadeném rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný, může Nejvyšší soud, aniž rozhodnutí zruší, přikázat soudu, o jehož rozhodnutí jde, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(3) Přikazuje-li Nejvyšší soud věc podle odstavce 1 nebo 2 k novému projednání a rozhodnutí, může zároveň

nařídit, aby ji soud projednal a rozhodl v jiném složení senátu nebo jiným samosoudcem. Z důležitých důvodů může také věc přikázat k projednání a rozhodnutí jinému soudu nebo jinému státnímu zástupci.

(4) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem a Nejvyšší soud k dovolání výrok o tomto trestu zruší, rozhodne zároveň o vazbě. Ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g) se v tomto případě neužijí.

§ 265m

(1) Nejvyšší soud může při zrušení napadeného rozhodnutí také sám hned rozhodnout ve věci rozsudkem. Nejvyšší soud nemůže však sám

a) uznat obviněného vinným skutkem, pro nějž byl obžaloby zproštěn nebo pro nějž bylo trestní stíhání zastaveno,

b) uznat obviněného vinným těžším trestným činem, než jakým mohl být uznán vinným napadeným rozsudkem,

c) uložit obviněnému trest odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nebo trest odnětí svobody na doživotí, nebyl-li mu již uložen přezkoumávaným rozhodnutím, případně ve spojení s rozsudkem soudu prvního stupně.

(2) Zruší-li Nejvyšší soud rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, užije přiměřeně § 265.

§ 265n

Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný.

Řízení u dovolacího soudu

§ 265o

(1) Před rozhodnutím o dovolání může předseda senátu Nejvyššího soudu odložit nebo přerušit výkon rozhodnutí, proti němuž bylo podáno dovolání, anebo nařídit pozastavení nakládání s věcmi, které propadly nebo byly zabrány na základě takového rozhodnutí. Pokud tak učiní, provede všechna potřebná opatření k tomu, aby byl výkon rozhodnutí neprodleně odložen nebo přerušen anebo bylo pozastaveno nakládání s propadlými nebo zabranými věcmi.

(2) Je-li pro rozhodnutí o dovolání třeba objasnit nějakou okolnost, provede potřebné šetření předseda senátu Nejvyššího soudu, anebo na jeho žádost některý jiný orgán činný v trestním řízení, který je povinen mu bez zbytečného odkladu vyhovět. Pro takové šetření platí ustanovení hlavy páté. Ve zvlášť naléhavých případech lze k zajištění důkazního materiálu použít i prostředků uvedených v hlavě čtvrté. Zajistit osobu obviněného vydáním příkazu k zatčení a vzetím do vazby lze však jen tehdy, navrhne-li to nejvyšší státní zástupce nebo příslušný orgán Úřadu evropského veřejného žalobce v dovolání podaném v neprospěch obviněného a považuje-li to Nejvyšší soud

za nezbytné vzhledem k závažnosti trestného činu a naléhavosti vazebních důvodů.

§ 265p

(1) V neprospěch obviněného může Nejvyšší soud změnit napadené rozhodnutí jen na podkladě dovolání nejvyššího státního zástupce nebo příslušného orgánu Úřadu evropského veřejného žalobce, jež bylo podáno v neprospěch obviněného.

(2) Dovolání v neprospěch obviněného je vyloučeno, jestliže

a) obviněný zemřel,

b) na čin se vztahuje rozhodnutí prezidenta republiky, kterým nařídil, aby se v trestním stíhání nepokračovalo.

(3) Bylo-li podáno dovolání pouze ve prospěch obviněného, nepřekáží jeho smrt provedení řízení na podkladě dovolání; trestní stíhání tu nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

§ 265r

(1) O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud ve veřejném zasedání. V neveřejném zasedání může učinit

a) rozhodnutí o odmítnutí dovolání (§ 265i),

b) rozhodnutí o zrušení napadeného rozhodnutí (§ 265k) a přikázání věci k novému projednání a rozhodnutí (§ 265l odst. 1 a 2), je-li zřejmé, že vadu nelze odstranit ve veřejném zasedání, nebo

c) jiná rozhodnutí, souhlasí-li s projednáním v neveřejném zasedání obviněný a nejvyšší státní zástupce nebo v případě, kdy veřejnou žalobu před soudem zastupoval evropský pověřený žalobce nebo evropský žalobce, příslušný orgán Úřadu evropského veřejného žalobce.

(2) Ve veřejném zasedání je účast státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství nebo v případě, kdy veřejnou žalobu zastupoval před soudem evropský pověřený žalobce nebo evropský žalobce, účast evropského pověřeného žalobce, evropského žalobce nebo evropského nejvyššího žalobce povinná.

(3) Při veřejném zasedání konaném o dovolání musí mít obviněný obhájce v případech uvedených v § 36a odst. 2 písm. a) až c), pokud se jej podle § 36b nevzdá.

(4) V nepřítomnosti obviněného, který je ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, lze veřejné zasedání konat jen tehdy, jestliže obviněný výslovně prohlásí, že se účasti při veřejném zasedání vzdává.

(5) Nelze-li vyrozumění o veřejném zasedání doručit osobě, která rozhodnutím o dovolání může být přímo dotčena, stačí o konání veřejného zasedání vyrozumět jejího obhájce, popřípadě zmocněnce. Nemá-li tato osoba obhájce, popřípadě zmocněnce, je třeba jí ho k tomu účelu ustanovit. Ustanovení § 39 se tu užije obdobně.

(6) Po zahájení veřejného zasedání přednese předseda senátu nebo jím určený člen senátu napadené rozhodnutí a

podá zprávu o stavu věci. Potom přednese dovolatel své dovolání a odůvodní je. Státní zástupce a osoby, které mohou být rozhodnutím dovolacího soudu přímo dotčeny, pokud nejsou dovolateli, přednesou své vyjádření; není-li některá z těchto osob přítomna a je-li vyjádření obsaženo ve spise, anebo požádá-li o to, přednese obsah jejich podání předseda senátu nebo jím určený člen senátu.

(7) Důkazy se ve veřejném zasedání před Nejvyšším soudem zpravidla neprovádějí. Jen výjimečně může Nejvyšší soud řízení doplnit důkazy nezbytnými k tomu, aby mohl o dovolání rozhodnout.

(8) Rozsudek Nejvyššího soudu se ve veřejném zasedání ústně vyhlásí.

(9) V neveřejném zasedání se rozsudek Nejvyššího soudu vyhlásí vyvěšením jeho písemného vyhotovení na úřední desce v budově Nejvyššího soudu a na jeho elektronické úřední desce (dále jen „úřední deska Nejvyššího soudu“) po dobu 15 dnů, a to jeho zjednodušeného vyhotovení, obsahujícího plné znění výroku a nosné důvody rozsudku, nebo jeho plného písemného vyhotovení.

(10) Předseda senátu může rozhodnout též o zveřejnění usnesení Nejvyššího soudu na úřední desce Nejvyššího soudu; odstavec 9 se použije obdobně.

§ 265s

Řízení po přikázání věci

(1) Orgán činný v trestním řízení, jemuž věc byla přikázána k novému projednání a rozhodnutí, je vázán právním názorem, který vyslovil ve svém rozhodnutí Nejvyšší soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.

(2) Bylo-li napadené rozhodnutí zrušeno jen v důsledku dovolání podaného ve prospěch obviněného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch.

HLAVA OSMNÁCTÁ

Stížnost pro porušení zákona a řízení o ní

§ 266

(1) Proti pravomocnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce, jímž byl porušen zákon nebo které bylo učiněnc na podkladě vadného postupu řízení, může ministr spravedlnosti podat u Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona. Nestanoví-li zákon jinak, není proti rozhodnutí Nejvyššího soudu stížnost pro porušení zákona přípustná.

(2) Proti výroku o trestu lze stížnost pro porušení zákona podat jen tehdy, jestliže trest je ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo jestliže uložený druh trestu je v zřejmém rozporu s účelem trestu.

(3) Týká-li se rozhodnutí uvedené v odstavci 1 více osob, lze stížnost pro porušení zákona podat také jen proti té

části rozhodnutí, která se týká některé z těchto osob.

(4) Stížnost pro porušení zákona v neprospěch obviněného proti pravomocnému rozhodnutí soudu nelze podat jen z toho důvodu, že soud postupoval v souladu s § 259 odst. 4, § 264 odst. 2, § 273 nebo § 289 písm. b).

(5) Ustanovení odstavce 4 se užije přiměřeně i na rozhodnutí soudu nebo státního zástupce učiněné v souladu s § 150 odst. 1 nebo 3.

(6) ministr spravedlnosti může vzít zpět stížnost pro porušení zákona, kterou podal, a to až do doby, než se soud rozhodující o stížnosti pro porušení zákona odebere k závěrečné poradě. Zpětvzetí stížnosti vezme usnesením na vědomí předseda senátu tohoto soudu.

(7) Dospěje-li ministr spravedlnosti na podkladě obsahu spisu k závěru, že by měl být odložen nebo přerušen výkon rozhodnutí anebo by mělo být pozastaveno nakládání s věcmi, které propadly nebo byly zabrány na základě takového rozhodnutí, navrhne Nejvyššímu soudu takový postup spolu s podáním stížnosti pro porušení zákona ve prospěch obviněného.

§ 266a

(1) Podanou stížnost pro porušení zákona, která nebyla odůvodněna, je ministr spravedlnosti povinen odůvodnit do 14 dnů od jejího podání.

(2) Stížnost pro porušení zákona a dovolání podané v téže věci projedná Nejvyšší soud ve společném řízení. To nevylučuje postup podle § 23.

§ 267

(1) Ve stížnosti pro porušení zákona musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se ministr spravedlnost domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí nejvyššího soudu. Ministr spravedlnosti je povinen ve stížnosti pro porušení zákona uvést, zda ji podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

(2) Podanou a ve lhůtě uvedené v § 266a odst. 1 též odůvodněnou stížnost pro porušení zákona již nelze v průběhu řízení před Nejvyšším soudem měnit.

(3) Nejvyšší soud přezkoumá zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla stížnost pro porušení zákona podána, v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející. K vadám výroků, které nebyly stížností pro porušení zákona napadeny, Nejvyšší soud přihlíží, jen pokud by mohly mít vliv na správnost výroků, proti nimž byla podána stížnost pro porušení zákona.

(4) Jestliže ministr spravedlnosti podá důvodně stížnost pro porušení zákona proti výroku o vině, přezkoumá Nejvyšší soud v návaznosti na vytýkané vady vždy i výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad, bez ohledu na to, zda byla i proti těmto výrokům podána stížnost pro porušení zákona.

(5) Byla-li stížností pro porušení zákona napadena část rozhodnutí týkající se jen některé z více osob, o nichž bylo rozhodnuto týmž rozhodnutím, přezkoumá Nejvyšší soud uvedeným způsobem jen tu část rozhodnutí a předcházejícího řízení, která se týká této osoby.

§ 268

(1) Nejvyšší soud zamítne stížnost pro porušení zákona,

a) není-li přípustná,

b) byla-li podána opožděně, nebo

c) není-li důvodná.

(2) Shledá-li Nejvyšší soud, že zákon porušen byl, vysloví rozsudkem, že napadeným rozhodnutím, popřípadě jeho částí (§ 266 odst. 3) nebo v řízení, jež takovému rozhodnutí předcházelo, byl porušen zákon.

§ 269

(1) Výrok podle § 268 odst. 2 se nedotýká právní moci rozhodnutí, o něž jde.

(2) Byl-li však porušen zákon v neprospěch obviněného, zruší Nejvyšší soud zároveň s výrokem uvedeným v § 268 odst. 2 napadené rozhodnutí nebo jeho část, popřípadě též vadné řízení mu předcházející. Je-li nezákonný jen některý výrok napadeného rozhodnutí a lze-li jej oddělit od ostatních, zruší Nejvyšší soud jen tento výrok. Zruší-li však, byť i jen zčásti, výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Ustanovení § 261 se užije přiměřeně.

§ 270

(1) Je-li po zrušení napadeného rozhodnutí nebo některého jeho výroku nutno učinit ve věci rozhodnutí nové, přikáže Nejvyšší soud zpravidla orgánu, o jehož rozhodnutí jde, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

(2) Záleží-li porušení zákona jen v tom, že v napadeném rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný, může Nejvyšší soud, aniž rozhodnutí zruší, přikázat orgánu, o jehož rozhodnutí jde, aby o chybějícím výroku rozhodl nebo neúplný výrok doplnil.

(3) Přikazuje-li Nejvyšší soud věc podle odstavce 1 nebo 2 k novému projednání a rozhodnutí, může zároveň nařídit, aby ji soud projednal a rozhodl v jiném složení senátu nebo jiným samosoudcem. Z důležitých důvodů může také věc přikázat k projednání a rozhodnutí jinému soudu nebo jinému státnímu zástupci.

(4) Orgán, jemuž byla věc přikázána, je vázán právním názorem, který vyslovil ve věci Nejvyšší soud, a je povinen

provést procesní úkony, jejichž provedení Nejvyšší soud nařídil.

§ 271

(1) Nejvyšší soud může při zrušení napadeného rozhodnutí také sám hned rozhodnout ve věci, je-li možno rozhodnutí učinit na podkladě skutkového stavu, který byl v napadeném rozhodnutí správně zjištěn. Nejvyšší soud nemůže však sám

a) uznat obviněného vinným skutkem, pro nějž byl napadeným rozsudkem obžaloby zproštěn nebo pro nějž bylo trestní stíhání zastaveno,

b) uznat obviněného vinným těžším trestným činem, než jakým mohl být uznán vinným napadeným rozsudkem,

c) uložit obviněnému trest odnětí svobody nad dvacet až do třiceti let nebo trest odnětí svobody na doživotí.

(2) Zruší-li Nejvyšší soud rozsudek toliko ve výroku o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení, užije přiměřeně § 265.

§ 273

Jestliže nejvyšší soud vyslovil, že zákon byl porušen v neprospěch obviněného, nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch. Jde-li o jiné rozhodnutí, platí ustanovení § 150 přiměřeně.

§ 274

(1) O stížnosti pro porušení zákona rozhoduje Nejvyšší soud ve veřejném zasedání za účasti státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství nebo v případě, kdy byl ve věci činný v posledním stupni evropský pověřený žalobce nebo evropský žalobce, za účasti evropského pověřeného žalobce, evropského žalobce nebo evropského nejvyššího žalobce. Považuje-li to ministr spravedlnosti nebo předseda senátu za potřebné, účastní se veřejného zasedání též pověřený zástupce ministra spravedlnosti.

(2) V neveřejném zasedání může Nejvyšší soud učinit rozhodnutí podle § 268 odst. 1.

(3) Pokud Nejvyšší soud stížnosti pro porušení zákona vyhoví, může v neveřejném zasedání rozhodnout též rozsudkem podle § 268 odst. 2, jestliže

a) napadené rozhodnutí zruší podle § 269 odst. 2 a přikáže věc k novému projednání a rozhodnutí podle § 270 odst. 1,

b) přikáže věc k novému projednání a rozhodnutí podle § 270 odst. 2,

c) rozhodne, že byl porušen zákon ve prospěch obviněného.

(4) V neveřejném zasedání může Nejvyšší soud rozhodnout i v jiných případech než uvedených v odstavcích 2 a 3,

pokud s tím obviněný nebo jiné osoby, které mohou být rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona přímo dotčeny a osoby uvedené v odstavci 1 souhlasí.

(5) Pokud rozhoduje Nejvyšší soud v neveřejném zasedání podle odstavců 2 až 4, zašle předseda senátu před rozhodnutím stížnost pro porušení zákona obviněnému, jiným osobám, které mohou být rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona přímo dotčeny, Nejvyššímu státnímu zastupitelství nebo v případě, kdy byl ve věci činný v posledním stupni evropský pověřený žalobce, evropský žalobce nebo evropský nejvyšší žalobce, Úřadu evropského veřejného žalobce a stanoví jim lhůtu k možnému vyjádření.

§ 274a

(1) Rozsudek Nejvyššího soudu se ve veřejném zasedání ústně vyhlásí.

(2) V neveřejném zasedání se rozsudek Nejvyššího soudu vyhlásí vyvěšením jeho písemného vyhotovení na úřední desce Nejvyššího soudu po dobu 15 dnů, a to jeho zjednodušeného vyhotovení obsahujícího plné znění výroku a nosné důvody rozsudku, anebo jeho plného písemného vyhotovení.

(3) Předseda senátu může rozhodnout též o zveřejnění usnesení Nejvyššího soudu na úřední desce Nejvyššího soudu; odstavec 2 se použije obdobně.

§ 275

(1) Byl-li zákon porušen v neprospěch obviněného, nepřekáží jeho smrt provedení řízení na podkladě stížnosti pro porušení zákona; trestní stíhání nelze tu zastavit proto, že obviněný zemřel. Byl-li zákon porušen jen v neprospěch obviněného, doba od právní moci napadeného rozhodnutí do rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona se do promlčecí doby nezapočítává.

(2) Nelze-li vyrozumění o veřejném zasedání doručit osobě, která rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona může být přímo dotčena, stačí o konání veřejného zasedání vyrozumět jejího obhájce, popřípadě zmocněnce. Nemá-li tato osoba obhájce, popřípadě zmocněnce, je třeba jí ho k tomu účelu ustanovit. Ustanovení § 39 se tu užije obdobně.

(3) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem a Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona výrok o tomto trestu zruší, rozhodne zároveň o vazbě. Ustanovení o vazebním zasedání (§ 73d až 73g) se v řízení o stížnosti pro porušení zákona neužijí.

(4) Před rozhodnutím o stížnosti pro porušení zákona může Nejvyšší soud odložit nebo přerušit výkon rozhodnutí, proti němuž byla podána stížnost pro porušení zákona, anebo nařídit pozastavení nakládání s věcmi, které propadly nebo byly zabrány na základě takového rozhodnutí. Pokud tak učiní, provede všechna potřebná opatření k tomu, aby byl výkon rozhodnutí neprodleně odložen nebo přerušen anebo bylo pozastaveno nakládání s propadlými nebo zabranými věcmi. Navrhl-li odložení nebo přerušení výkonu rozhodnutí ministr spravedlnosti, Nejvyšší soud rozhodne o takovém návrhu usnesením nejpozději do čtrnácti dnů po obdržení spisu.

§ 276

Je-li pro rozhodnutí o stížnosti pro porušení zákona třeba objasnit nějakou okolnost, provede potřebné šetření předseda senátu Nejvyššího soudu anebo na jeho žádost některý jiný orgán činný v trestním řízení, popřípadě i policejní orgán. Pro takové šetření platí ustanovení hlavy páté. Ve zvlášť naléhavých případech lze k zajištění důkazního materiálu použít na podkladě usnesení senátu i prostředků uvedených v hlavě čtvrté.

HLAVA DEVATENÁCTÁ

Obnova řízení

§ 277

Obecné ustanovení

Skončilo-li trestní stíhání vedené proti určité osobě pravomocným rozsudkem, pravomocným trestním příkazem, pravomocným usnesením o zastavení trestního stíhání, pravomocným usnesením o podmíněném zastavení trestního stíhání, pravomocným usnesením o schválení narovnání nebo pravomocným usnesením o postoupení věci jinému orgánu, lze v trestním stíhání téže osoby pro týž skutek pokračovat, pokud nebylo takové rozhodnutí zrušeno v jiném předepsaném řízení, jen byla-li povolena obnova trestního řízení. Před povolením obnovy lze k zajištění důkazního materiálu a k zajištění osoby obviněného provádět vyšetřovací úkony jen v mezích ustanovení této hlavy.

Podmínky obnovy

§ 278

(1) obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit jiné rozhodnutí o vině nebo o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, anebo vzhledem k nimž by původně uložený trest byl ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele nebo uložený druh trestu by byl ve zřejmém rozporu s účelem trestu. Obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, jímž bylo rozhodnuto o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, se povolí, a to i dříve, než nastaly skutečnosti uvedené v § 48 odst. 7 a 8 trestního zákoníku, také tehdy, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve odůvodnit rozhodnutí o trestu.

(2) Obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, a to i v případě, jestliže ještě nenastaly skutečnosti uvedené v § 308 odst. 6, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy

soudu dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve vést k závěru, že důvody k takovému rozhodnutí tu nebyly a že je na místě v řízení pokračovat. Obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání pro nepřípustnost z důvodů uvedených v § 11 odst. 1 písm. f) nebo g), se povolí, změní-li se zdravotní stav obžalovaného tak, že odpadnou důvody bránící jeho stíhání.

(3) Obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, a to i v případě, jestliže ještě nenastaly skutečnosti uvedené v § 308 odst. 6, se povolí, vyjdou-li najevo skutečnosti nebo důkazy státnímu zástupci dříve neznámé, které by mohly samy o sobě nebo ve spojení se skutečnostmi a důkazy známými už dříve vést k závěru, že důvody k takovému rozhodnutí tu nebyly a že je na místě podat proti obviněnému obžalobu. Obnova řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání pro nepřípustnost z důvodů uvedených v § 11 odst. 1 písm. f) nebo g), se povolí, změní-li se zdravotní stav obviněného tak, že odpadnou důvody bránící jeho stíhání.

(4) Obnova řízení, které skončilo některým ze způsobů uvedených v předchozích odstavcích, se povolí též tehdy, bude-li pravomocným rozsudkem zjištěno, že policejní orgán, státní zástupce nebo soudce v původním řízení porušil svoje povinnosti jednáním zakládajícím trestný čin.

(5) Obnova řízení, které skončilo odsuzujícím rozsudkem nebo trestním příkazem, jímž byl uznán vinným spolupracující obviněný, se v neprospěch obviněného povolí též tehdy, pokud spolupracující obviněný v dalším řízení proti osobám, jimž je kladen za vinu zločin, který se spolupracující obviněný zavázal objasnit, poruší svůj závazek podle § 178a odst. 1.

§ 279

Obnova v neprospěch obviněného je vyloučena, jestliže

a) trestnost činu zanikla,

b) uplynula lhůta v délce jedné poloviny promlčecí doby trestného činu, o kterém se vedlo trestní stíhání,

c) na čin se vztahuje rozhodnutí presidenta republiky, kterým nařídil, aby se v trestním stíhání nepokračovalo, nebo

d) obviněný zemřel.

§ 280

Osoby oprávněné k návrhu na povolení obnovy

(1) Obnovu lze povolit jen na návrh oprávněné osoby.

(2) V neprospěch obviněného může návrh na povolení obnovy podat jen státní zástupce.

(3) Ve prospěch obviněného mohou návrh na povolení obnovy podat kromě obviněného též osoby, které by mohly podat v jeho prospěch odvolání. Jestliže by tak mohly učinit i proti vůli obviněného, mohou proti jeho vůli podat i návrh na povolení obnovy. Takový návrh mohou učinit i po smrti obviněného.

(4) Osoba, která návrh na povolení obnovy řízení podala, může jej výslovným prohlášením vzít zpět, a to až do doby, než se soud prvního stupně odebere k závěrečné poradě nebo samosoudce počne vyhlašovat rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy řízení. Návrh na povolení obnovy řízení podaný ve prospěch obviněného jinou oprávněnou osobou nebo za obviněného obhájcem nebo opatrovníkem může být vzat zpět jen s výslovným souhlasem obviněného; to neplatí, pokud takový návrh podal státní zástupce nebo byl-li takový návrh podán oprávněnou osobou po smrti obviněného. Zpětvzetí návrhu na povolení obnovy řízení vezme usnesením na vědomí předseda senátu soudu prvního stupně. Takové rozhodnutí nebrání pozdějšímu opětovnému podání návrhu na povolení obnovy řízení.

(5) Doví-li se soud nebo jiný státní orgán o okolnosti, která by mohla odůvodnit návrh na povolení obnovy, je povinen oznámit ji státnímu zástupci. Jestliže jde o okolnost, která by mohla odůvodnit návrh na povolení obnovy ve prospěch obviněného, je státní zástupce povinen zpravit o ní neprodleně obviněného, anebo není-li to možné, jinou osobu oprávněnou k podání návrhu, pokud takový návrh nepodá sám.

§ 281

Příslušnost soudu k rozhodnutí o obnově

(1) O návrhu na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, rozhoduje soud, který by byl příslušný rozhodovat o obžalobě.

(2) O návrhu na povolení obnovy řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem nebo trestním příkazem, a řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání rozhoduje soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Přestože ve věci v prvním stupni rozhodoval okresní soud, rozhodne o návrhu na povolení obnovy krajský soud, navrhne-li to státní zástupce s odůvodněním, že vzhledem k skutečnostem nebo důkazům, které nově vyšly najevo, jde o trestný čin náležející do příslušnosti krajského soudu.

Řízení o návrhu na povolení obnovy

§ 282

(1) Je-li pro rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy k prověření jeho důvodnosti třeba některou okolnost předem objasnit, provede potřebné šetření předseda senátu nebo na jeho žádost některý jiný orgán činný v trestním řízení,

popřípadě i policejní orgán. Pro takové šetření platí ustanovení hlavy páté.

(2) V případech zvlášť naléhavých lze k zajištění důkazního materiálu na podkladě usnesení senátu použít i prostředků uvedených v hlavě čtvrté. Zajistit osobu obviněného vydáním příkazu k zatčení a vzetím do vazby lze však před povolením obnovy jen tehdy, navrhne-li to státní zástupce podávaje návrh na obnovu v neprospěch obviněného a považuje-li to soud za nezbytné vzhledem k povaze skutečností a důkazů, jež nově vyšly najevo, závažnosti trestného činu a naléhavosti vazebních důvodů.

(3) Byl-li podán návrh na povolení obnovy řízení ve prospěch obviněného, může soud vzhledem k povaze skutečností a důkazů, jež nově vyšly najevo, odložit nebo přerušit výkon trestu pravomocně uloženého v původním řízení.

§ 283

Soud návrh na povolení obnovy zamítne,

a) byl-li podán osobou neoprávněnou,

b) směřuje-li jen proti rozhodnutí nebo výroku, stran něhož obnova není přípustná,

c) je-li obnova vyloučena podle § 279, nebo

d) neshledá-li důvody obnovy podle § 278.

§ 284

(1) Vyhoví-li soud návrhu na povolení obnovy, zruší napadené rozhodnutí zcela nebo v části, v níž je návrh důvodný. Zruší-li, byť i jen zčásti, výrok o vině, zruší vždy zároveň celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Zruší také další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž zrušením došlo, pozbyla podkladu, a to i rozhodnutí o nestíhání podezřelého (§ 159d odst. 1), pokud bylo učiněno v návaznosti na zrušené napadené rozhodnutí.

(2) Jestliže soud povolí obnovu řízení, které skončilo pravomocným usnesením soudu o zastavení trestního stíhání včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, nebo jestliže povolí v otázce viny obnovu řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem, může zároveň se zrušením rozhodnutí věc vrátit státnímu zástupci k došetření, považuje-li to za potřebné pro objasnění věci. Krajský soud, který podle § 281 odst. 3 povolil obnovu řízení, v němž v prvním stupni rozhodl okresní soud, vrátí věc vždy státnímu zástupci. Ustanovení § 191 platí i tu.

(3) Jestliže soud povolí obnovu toliko ve výroku o přiznaném nároku poškozeného na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, odkáže poškozeného při zrušení tohoto výroku na řízení ve věcech občanskoprávních, popřípadě na řízení před jiným příslušným orgánem.

§ 285

Jestliže soud povolí obnovu ve prospěch obviněného z důvodů, které prospívají také některému spoluobviněnému nebo zúčastněné osobě, povolí zároveň obnovu též v jejich prospěch.

§ 286

(1) O návrhu na povolení obnovy rozhoduje soud ve veřejném zasedání.

(2) Zamítnout návrh z důvodů uvedených v § 283 písm. a) až c) může i v neveřejném zasedání. Z důvodu uvedeného v § 283 písm. d) může návrh zamítnout v neveřejném zasedání pouze v tom případě, že návrh opřený o tytéž skutečnosti a důkazy byl již dříve pravomocně zamítnut a návrh nově podaný je jen jeho opakováním.

(3) Proti rozhodnutí o návrhu na povolení obnovy je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Řízení po povolení obnovy

§ 287

Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu původním rozsudkem, rozhodne soud po právní moci usnesení, jímž spolu s povolením obnovy zrušil výrok o tomto trestu, neprodleně o vazbě.

§ 288

(1) Byla-li pravomocně povolena obnova řízení, které skončilo pravomocným rozsudkem soudu, kterým byla schválena dohoda o vině a trestu, nebo pravomocným usnesením státního zástupce o zastavení trestního stíhání, včetně schválení narovnání, o postoupení věci jinému orgánu nebo o podmíněném zastavení trestního stíhání, pokračuje se v přípravném řízení.

(2) V ostatních případech pokračuje soud po pravomocném povolení obnovy v řízení na podkladě původní obžaloby, jestliže nebylo vysloveno, že se věc vrací státnímu zástupci k došetření (§ 284 odst. 2).

(3) Jestliže byla povolena obnova, jen pokud jde o některý z trestných činů, za něž byl pravomocně uložen úhrnný nebo souhrnný trest, a soud vrátil věc státnímu zástupci k došetření, stanoví po právní moci usnesení povolujícího obnovu ve veřejném zasedání rozsudkem přiměřený trest za zbývající trestné činy.

§ 289

Byla-li povolena obnova jen ve prospěch obviněného,

a) doba od právní moci původního rozsudku do právní moci usnesení povolujícího obnovu se do promlčecí doby

nezapočítává,

b) nesmí mu být novým rozsudkem uložen trest přísnější, než jaký mu byl uložen původním rozsudkem,

c) nepřekáží jeho smrt provedení dalšího řízení a trestní stíhání nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

HLAVA DVACÁTÁ

Zvláštní způsoby řízení

§ 290

Obecné ustanovení

Jestliže tato hlava neobsahuje ustanovení zvláštní, užije se i na řízení podle této hlavy obecných předpisů.

ODDÍL PRVNÍ

Řízení ve věcech mladistvých

§ 291

Právní úprava řízení

Řízení v trestních věcech mladistvých upravuje zvláštní zákon. Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, postupuje se podle tohoto zákona.

ODDÍL DRUHÝ

Řízení proti uprchlému

§ 302

Řízení podle ustanovení tohoto oddílu lze konat proti tomu, kdo se vyhýbá trestnímu řízení pobytem v cizině nebo tím, že se skrývá.

§ 303

(1) V řízení proti uprchlému se trestní stíhání zahajuje doručením usnesení o zahájení trestního stíhání obviněného obhájci. Nebyl-li mu obhájce zvolen (§ 37 odst. 1), je třeba ho ustanovit.

(2) Vyvstal-li důvod pro konání řízení proti uprchlému až po doručení usnesení o zahájení trestního stíhání obviněnému do podání obžaloby, státní zástupce o tom učiní záznam, ve kterém uvede, od kterého dne je proti obviněnému konáno řízení proti uprchlému; záznam se doručí obhájci.

§ 304

(1) Obviněný musí mít v tomto řízení vždy obhájce. Ten má stejná práva jako obviněný.

(2) Obhájce nemůže se státním zástupcem sjednat dohodu o vině a trestu ani nemůže prohlásit vinu obviněného.

§ 305

O konání řízení proti uprchlému po podání obžaloby rozhoduje soud na návrh státního zástupce nebo i bez takového návrhu. Návrh může státní zástupce učinit už v obžalobě.

§ 306

(1) Všechny písemnosti určené pro obviněného se doručují toliko obhájci.

(2) Předvolání k hlavnímu líčení a k veřejnému zasedání se také vhodným způsobem uveřejní. Hlavní líčení, popřípadě veřejné zasedání se pak provede i v nepřítomnosti obviněného, a to bez ohledu na to, zda se obviněný o něm dověděl.

§ 306a

(1) Pominou-li důvody řízení proti uprchlému, pokračuje se v trestním řízení podle obecných ustanovení. Požaduje-li to obviněný, provedou se v řízení před soudem znovu důkazy v předchozím soudním řízení provedené, u nichž to jejich povaha připouští, nebo jejichž opakování nebrání jiná závažná skutečnost; v opačném případě se obviněnému protokoly o provedení těchto důkazů přečtou nebo se mu přehrají obrazové a zvukové záznamy pořízené o úkonech provedených prostřednictvím videokonferenčního zařízení a umožní se mu, aby se k nim vyjádřil.

(2) Skončilo-li řízení proti uprchlému pravomocným odsuzujícím rozsudkem a poté pominuly důvody, pro které se řízení proti uprchlému vedlo, na návrh odsouzeného podaný do osmi dnů od doručení rozsudku soud prvního stupně takový rozsudek zruší a v rozsahu stanoveném v odstavci 1 se hlavní líčení provede znovu. O právu navrhnout zrušení pravomocného odsuzujícího rozsudku musí být při doručení rozsudku odsouzený poučen. Přiměřeně soud postupuje, vyžaduje-li to mezinárodní smlouva, jíž je Česká republika vázána.

(3) Doba od právní moci odsuzujícího rozsudku do jeho zrušení podle odstavce 2 se do promlčecí doby nezapočítává.

(4) V novém řízení nemůže dojít ke změně rozhodnutí v neprospěch obviněného.

ODDÍL TŘETÍ

Podmíněné zastavení trestního stíhání

Podmíněné zastavení trestního stíhání

§ 307

(1) V řízení o přečinu může se souhlasem obviněného soud a v přípravném řízení státní zástupce podmíněně zastavit trestní stíhání, jestliže

a) obviněný se k činu doznal,

b) nahradil škodu, pokud byla činem způsobena, nebo s poškozeným o její náhradě uzavřel dohodu, anebo učinil jiná potřebná opatření k její náhradě,

c) vydal bezdůvodné obohacení činem získané, nebo s poškozeným o jeho vydání uzavřel dohodu, anebo učinil jiná vhodná opatření k jeho vydání,

a vzhledem k osobě obviněného, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(2) Je-li to odůvodněno povahou a závažností spáchaného přečinu, okolnostmi jeho spáchání anebo poměry obviněného, soud a v přípravném řízení státní zástupce rozhodne o podmíněném zastavení trestního stíhání pouze tehdy, pokud obviněný splní podmínky uvedené v odstavci 1 a

a) zaváže se, že se během zkušební doby zdrží určité činnosti, která může spočívat i v držení a chovu zvířat a péči o ně, pokud se v souvislosti s ní dopustil přečinu, nebo

b) složí na účet soudu a v přípravném řízení na účet státního zastupitelství peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního právního předpisu, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti přečinu,

a vzhledem k osobě obviněného, s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a k okolnostem případu lze důvodně takové rozhodnutí považovat za dostačující.

(3) Jestliže obviněný již udělil souhlas s podmíněným odložením podání návrhu na potrestání, považuje se tento souhlas i za souhlas obviněného s podmíněným zastavením trestního stíhání.

(4) V rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání se stanoví zkušební doba na šest měsíců až dva roky, v případě rozhodnutí podle odstavce 2 na šest měsíců až pět let; zkušební doba počíná běžet právní mocí tohoto rozhodnutí. Zkušební doba může být stanovena delší, než je doba, po kterou se obviněný zavázal zdržet se určité činnosti podle odstavce 2 písm. a).

(5) Do doby, po kterou se obviněný zavázal zdržet se určité činnosti podle odstavce 2 písm. a), se započítává doba, po kterou mu bylo před právní mocí rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání oprávnění k činnosti, která je předmětem závazku, v souvislosti s přečinem odňato podle jiného právního předpisu nebo na základě rozhodnutí nebo opatření orgánu veřejné moci nesměl již tuto činnost vykonávat.

(6) Obviněnému, který uzavřel s poškozeným dohodu o způsobu náhrady škody nebo dohodu o vydání bezdůvodného obohacení, se v rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání uloží, aby škodu v průběhu zkušební doby nahradil nebo aby v této době bezdůvodné obohacení vydal.

(7) Rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání podle odstavce 2 písm. a) musí obsahovat též určení činnosti, které se obviněný během zkušební doby zavazuje zdržet, a dobu trvání tohoto závazku; rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání podle odstavce 2 písm. b) též výši peněžité částky určené státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti. Jestliže se obviněný zaváže zdržet se během zkušební doby podmíněného zastavení trestního stíhání řízení motorových vozidel, musí být poučen o povinnosti odevzdat řidičský průkaz podle zvláštního právního předpisu a o tom, že právní mocí rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání pozbude řidičského oprávnění.

(8) Obviněnému lze též uložit, aby ve zkušební době dodržoval přiměřená omezení a povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život. Soud a v přípravném řízení státní zástupce může též stanovit nad obviněným dohled; na výkon dohledu se použijí obdobně § 49 až 51 trestního zákoníku. Jde-li o obviněného ve věku blízkém věku mladistvých, může soud a v přípravném řízení státní zástupce v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení a přiměřených povinností, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé; zaváže-li se obviněný, že se během zkušební doby zdrží řízení motorových vozidel, lze mu též uložit povinnost podrobit se terapeutickému programu pro řidiče.

(9) Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání může obviněný a poškozený podat stížnost, jež má odkladný účinek. Rozhodne-li o podmíněném zastavení trestního stíhání soud, má toto právo též státní zástupce.

§ 308

(1) O započtení doby podle § 307 odst. 5 rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce ihned po právní moci rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání; v rozhodnutí uvede předpokládané datum ukončení doby trvání závazku zdržet se určité činnosti.

(2) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může na návrh obviněného, který se zavázal zdržet se držení a chovu zvířat a péče o ně, stanovit přiměřenou lhůtu k zajištění péče o zvíře, které drží, chová nebo o které pečuje a které je předmětem závazku podle § 307 odst. 2 písm. a); tato lhůta se do doby trvání závazku nezapočítává. Tuto lhůtu může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce na návrh obviněného opakovaně prodloužit.

(3) Jestliže obviněný v průběhu zkušební doby vedl řádný život, splnil povinnost nahradit způsobenou škodu, vydat bezdůvodné obohacení nebo jinou povinnost, k jejímuž splnění se zavázal, a vyhověl i dalším uloženým omezením, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce, že se osvědčil. Jinak rozhodne, a to případně i během zkušební doby, že se neosvědčil a že se v trestním stíhání pokračuje. Výjimečně může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce vzhledem k okolnostem případu a osobě obviněného ponechat podmíněné zastavení trestního stíhání v platnosti a

a) stanovit nad obviněným dohled,

b) prodloužit zkušební dobu až o dva roky, přičemž celková délka zkušební doby nesmí překročit pět let,

c) stanovit obviněnému dosud neuložené přiměřené omezení nebo přiměřenou povinnost směřující k tomu, aby vedl řádný život,

d) uložit obviněnému, který se zavázal, že se během zkušební doby zdrží řízení motorových vozidel, dosud neuloženou povinnost podrobit se terapeutickému programu pro řidiče,

e) stanovit obviněnému dosud neuložené výchovné opatření směřující k tomu, aby vedl řádný život, je-li ve věku blízkém věku mladistvých,

f) uložit obviněnému, aby složil na účet soudu a v přípravném řízení na účet státního zastupitelství stanovenou peněžitou částku určenou státu na pomoc obětem trestné činnosti, nebo

g) přijmout závazek nebo prodloužení závazku zdržet se určité činnosti podle § 307 odst. 2 písm. a); předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zároveň může uložit obviněnému povinnost podrobit se terapeutickému programu pro řidiče.

(4) Rozhodnutím podle odstavce 3 není dotčena povinnost obviněného nahradit způsobenou škodu, vydat bezdůvodné obohacení a plnit přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření, které bylo uloženo v rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání, anebo jinou povinnost, k jejímuž splnění se zavázal.

(5) Jestliže do jednoho roku od uplynutí zkušební doby nebylo učiněno rozhodnutí podle odstavce 3, aniž na tom měl obviněný vinu, má se za to, že se osvědčil.

(6) Právní mocí rozhodnutí o tom, že obviněný se osvědčil, nebo uplynutím lhůty uvedené v odstavci 5 nastávají účinky zastavení trestního stíhání [§ 11 odst. 1 písm. h)].

(7) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 může obviněný podat stížnost; stížnost proti rozhodnutí podle odstavců 2 a 3 má odkladný účinek. Učiní-li takové rozhodnutí předseda senátu, má toto právo též státní zástupce.

§ 308a

(1) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání za současného stanovení dohledu, probační úředník nemůže při výkonu dohledu obviněnému ukládat jiné povinnosti, než které vyplývají ze zákona nebo o jejichž uložení rozhodl soud a v přípravném řízení státní zástupce. Považuje-li to předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce za vhodné, požádá zároveň o spolupůsobení orgány veřejné správy, zájmová sdružení občanů a další orgány, instituce a osoby. Na výkon dohledu se jinak přiměřeně použije § 350k.

(2) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání za současného stanovení přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření, použijí se na postup při výkonu kontroly

přiměřeně § 329 a 350l; zavázal-li se obviněný zdržet se držení a chovu zvířat a péče o ně, použije se na postup při výkonu kontroly přiměřeně § 350ab.

(3) Jestliže obviněný vede ve zkušební době řádný život a plněním svých povinností prokázal polepšení, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce na návrh obviněného uložené přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření zrušit, pokud lze očekávat, že povede řádný život i bez nich, anebo může zrušit uložený dohled, pokud již není zapotřebí zvýšeně sledovat a kontrolovat jeho chování; toto rozhodnutí může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce učinit nejdříve po uplynutí jedné třetiny zkušební doby, nejméně však po šesti měsících jejího trvání. Stanovená zkušební doba zůstává rozhodnutím podle věty první nedotčena.

(4) Obviněný může podat návrh na zrušení uloženého přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti nebo výchovného opatření, jejichž kontrolou byla pověřena Probační a mediační služba, anebo návrh na zrušení uloženého dohledu, jen pokud k němu připojí kladné stanovisko probačního úředníka; není-li stanovisko k návrhu připojeno, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce o takovém návrhu nerozhoduje a vrátí jej obviněnému s poučením o nutnosti takové stanovisko k němu připojit. Byl-li návrh obviněného zamítnut, může jej opakovat až po uplynutí šesti měsíců ode dne nabytí právní moci zamítavého rozhodnutí; to neplatí, byl-li zamítnut pouze z důvodu, že doposud neuplynula lhůta stanovená v odstavci 3.

(5) Po uplynutí poloviny doby, po kterou se obviněný zavázal zdržet se určité činnosti podle § 307 odst. 2 písm. a), může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce na návrh obviněného rozhodnout, že zbytek závazku nebude vykonán, pokud obviněný v době trvání tohoto závazku prokázal způsobem svého života, že jeho dalšího výkonu není třeba. Přitom předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může zohlednit, zda se obviněný úspěšně podrobil terapeutickému programu pro řidiče, vhodnému programu sociálního výcviku a převýchovy nebo psychologického poradenství zaměřeného na činnost, na kterou se vztahoval jeho závazek podle § 307 odst. 2 písm. a).

(6) Současně s rozhodnutím podle odstavce 5 může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce prodloužit zkušební dobu podmíněného zastavení trestního stíhání až o dva roky, přičemž celková délka zkušební doby nesmí překročit pět let.

(7) Proti rozhodnutí podle odstavců 3 a 5 může obviněný podat stížnost, která má odkladný účinek. Učiní-li takové rozhodnutí předseda senátu, má toto právo též státní zástupce.

ODDÍL ČTVRTÝ

Narovnání

§ 309

(1) V řízení o přečinu může se souhlasem obviněného a poškozeného soud a v přípravném řízení státní zástupce rozhodnout o schválení narovnání a zastavit trestní stíhání, jestliže obviněný

a) prohlásí, že spáchal skutek, pro který je stíhán, a nejsou důvodné pochybnosti o tom, že jeho prohlášení bylo učiněno svobodně, vážně a určitě,

b) uhradí poškozenému škodu způsobenou přečinem nebo učiní potřebné úkony k její úhradě, případně jinak odčiní újmu vzniklou přečinem,

c) vydá bezdůvodné obohacení získané přečinem nebo učiní jiná vhodná opatření k jeho vydání, a

d) složí na účet soudu nebo v přípravném řízení na účet státního zastupitelství peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle zvláštního právního předpisu, a tato částka není zřejmě nepřiměřená závažnosti přečinu,

a považuje-li takový způsob vyřízení věci za dostačující vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného činu, k míře, jakou byl přečinem dotčen veřejný zájem, k osobě obviněného a jeho osobním a majetkovým poměrům.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 může obviněný, poškozený a v řízení před soudem i státní zástupce podat stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 310

(1) Před rozhodnutím o schválení narovnání soud a v přípravném řízení státní zástupce vyslechne obviněného a poškozeného, zejména k způsobu a okolnostem uzavření dohody o narovnání, zda dohoda o narovnání mezi nimi byla učiněna dobrovolně a zda souhlasí se schválením narovnání. Obviněného vyslechne také k tomu, zda rozumí obsahu obvinění a zda si je vědom důsledků schválení narovnání. Součástí výslechu obviněného musí být i prohlášení, že spáchal skutek, pro který je stíhán.

(2) Před výslechem je třeba obviněného i poškozeného poučit o jejich právech a o podstatě institutu narovnání.

(3) Je-li poškozenou právnická osoba, lze místo výslechu statutárního zástupce nebo jiné osoby oprávněné jednat jejím jménem opatřit její písemné prohlášení k okolnostem uvedeným v odstavci 1.

§ 310a

Práva poškozeného podle § 309 a 311 nepřísluší tomu, na koho pouze přešel nárok na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

§ 311

Rozhodnutí o schválení narovnání a zastavení trestního stíhání musí obsahovat popis skutku, jehož se narovnání týká, jeho právní posouzení, obsah narovnání zahrnující výši uhrazené škody nebo škody, k jejíž úhradě byly provedeny potřebné úkony, rozsah bezdůvodného obohacení, který byl vydán nebo k jehož vydání byly provedeny potřebné úkony, případně způsob jiného odčinění újmy vzniklé přečinem, peněžitou částku určenou státu na

peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, a výrok o zastavení trestního stíhání pro skutek, ve kterém je spatřován přečin, jehož se narovnání týká.

§ 313

Rozhodnutí o schválení narovnání se eviduje jako skutečnost významná pro trestní řízení podle zvláštního zákona.

§ 314

Nebylo-li narovnání soudem nebo v přípravném řízení státním zástupcem schváleno poté, co obviněný učinil prohlášení podle § 309 odst. 1, že spáchal skutek, pro který je stíhán, nelze k tomuto prohlášení v dalším řízení přihlížet jako k důkazu.

ODDÍL PÁTÝ

Řízení před samosoudcem

§ 314a

(1) Samosoudce má stejná práva a povinnosti jako senát a jeho předseda.

(2) Neveřejné zasedání samosoudce nekoná.

§ 314b

(1) Pokud se ve věci konalo zkrácené přípravné řízení, trestní stíhání se zahajuje doručením návrhu na potrestání soudu.

(2) Byl-li soudu s doručením návrhu na potrestání předán zadržený podezřelý, soudce jej do 24 hodin vyslechne jako obviněného, zejména k okolnostem zadržení a důvodům vazby, a dále zjistí jeho stanovisko ke skutečnostem uvedeným v návrhu na potrestání v rozsahu § 206a. Podle povahy věci buď vydá rozhodnutí, jež může vydat mimo hlavní líčení, nebo obviněnému doručí předvolání k hlavnímu líčení, které se může se souhlasem obviněného konat ihned po jeho výslechu. Současně rozhodne o vazbě, a vezme-li do vazby obviněného, který si obhájce dosud nezvolil, ani mu nebyl ustanoven, umožní mu, aby si zvolil ve stanovené lhůtě obhájce (§ 38), a pokud tak neučiní, obhájce mu ustanoví (§ 39 odst. 1).

(3) Nebyl-li podezřelý zadržen, samosoudce podle protokolu o výslechu podezřelého posoudí, zda je třeba obviněného předvolat k výslechu nebo je možné ihned nařídit hlavní líčení.

§ 314c

(1) Samosoudce obžalobu a návrh na potrestání předběžně neprojednává, přezkoumá je však z hledisek

uvedených v § 181 odst. 1 a § 186. Podle výsledků přezkoumání samosoudce

a) učiní některé z rozhodnutí uvedených v § 188 odst. 1 písm. a) až f),

b) může zastavit trestní stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 2,

c) nejsou-li splněny podmínky uvedené v § 179a odst. 1 pro konání zkráceného přípravného řízení, návrh na potrestání odmítne, nebo

d) stanoví státnímu zástupci přiměřenou lhůtu k podání návrhu na schválení dohody o vině a trestu, má-li za to, že vzhledem k okolnostem případu by ji bylo vhodné sjednat, zejména navrhl-li takový postup státní zástupce nebo obviněný; přitom samosoudce postupuje přiměřeně podle § 187 odst. 4.

(2) Samosoudce návrh na schválení dohody o vině a trestu předběžně neprojednává, přezkoumá jej však z hledisek uvedených v § 314o a § 314p odst. 1. Podle výsledků přezkoumání samosoudce učiní některé z rozhodnutí uvedených v § 314p odst. 3 nebo 4, jinak nařídí veřejné zasedání k rozhodnutí o návrhu na schválení dohody o vině a trestu.

(3) Ustanovení § 189 až 195 se užijí i na řízení před samosoudcem. O schválení narovnání může samosoudce rozhodnout ve veřejném zasedání.

(4) Je-li obviněný ve vazbě, rozhodne samosoudce po přezkoumání obžaloby vždy také o dalším trvání vazby, pokud nenařídí hlavní líčení.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) až c), nejde-li o rozhodnutí o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti, a odstavce 2 mohou státní zástupce a obviněný podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání mohou takovou stížnost podat též obviněný a poškozený.

(6) Právní mocí rozhodnutí o odmítnutí návrhu na potrestání podle odstavce 1 písm. c) se věc vrací do přípravného řízení a státní zástupce nařídí konat vyšetřování.

§ 314d

(1) Neučiní-li samosoudce žádné z rozhodnutí uvedených v § 314c odst. 1, nařídí hlavní líčení.

(2) Pokud se ve věci konalo zkrácené přípravné řízení, při hlavním líčení se na přečtení protokolu o výslechu podezřelého (§ 179b odst. 3) užije § 207 odst. 2 obdobně. Se souhlasem státního zástupce a obviněného může přečíst i úřední záznamy o vysvětlení osob a o provedení dalších úkonů (§ 158 odst. 3 a 6).

Trestní příkaz

§ 314e

(1) V řízení o přečinu může samosoudce bez projednání věci v hlavním líčení vydat trestní příkaz, jestliže skutkový stav je spolehlivě prokázán opatřenými důkazy, a to i v řízení konaném po zkráceném přípravném řízení.

(2) Trestním příkazem lze uložit

a) trest odnětí svobody do jednoho roku s podmíněným odkladem jeho výkonu,

b) domácí vězení do jednoho roku,

c) trest obecně prospěšných prací,

d) trest zákazu činnosti do pěti let,

e) trest zákazu držení a chovu zvířat,

f) peněžitý trest,

g) trest propadnutí věci,

h) vyhoštění do pěti let,

i) zákaz pobytu do pěti let,

j) trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce do pěti let.

(3) Trest obecně prospěšných prací může být trestním příkazem uložen pouze po předchozím vyžádání si zprávy probačního úředníka obsahující zjištění o možnostech výkonu tohoto trestu a o zdravotní způsobilosti obviněného, včetně stanoviska obviněného k uložení tohoto druhu trestu. Trest obecně prospěšných prací je ukládán s přihlédnutím k této zprávě.

(4) trest domácího vězení může být trestním příkazem uložen pouze po předchozím vyžádání si zprávy probačního úředníka obsahující zjištění o možnostech výkonu tohoto trestu, včetně stanoviska obviněného k uložení tohoto druhu trestu. Trest domácího vězení je ukládán s přihlédnutím k této zprávě.

(5) Je-li trestním příkazem ukládán peněžitý trest, nesmí dvojnásobek počtu denních sazeb ani spolu s uloženým trestem odnětí svobody a náhradním trestem odnětí svobody za trest domácího vězení přesahovat jeden rok.

(6) Trestním příkazem lze

a) upustit od potrestání (§ 46 trestního zákoníku),

b) podmíněně upustit od potrestání s dohledem (§ 48 trestního zákoníku), nebo

c) uložit souhrnný a společný trest (§ 43 a 45 trestního zákoníku) a upustit od uložení souhrnného trestu (§ 44 trestního zákoníku), a to i když byl předchozí trest uložen rozsudkem.

(7) Trestní příkaz nelze vydat

a) v řízení proti osobě, jejíž svéprávnost je omezena,

b) jestliže má být rozhodováno o ochranném opatření.

(8) Trestní příkaz má povahu odsuzujícího rozsudku. Účinky spojené s vyhlášením rozsudku nastávají doručením trestního příkazu obviněnému.

§ 314f

(1) Trestní příkaz obsahuje

a) označení soudu, který trestní příkaz vydal,

b) den a místo vydání trestního příkazu,

c) označení obviněného (§ 120 odst. 2),

d) výrok o vině (§ 120 odst. 3) a uloženém trestu (§ 122 odst. 1),

e) výrok o náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení (§ 228 a § 229 odst. 1 a 2), jestliže byl nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení řádně uplatněn (§ 43 odst. 3),

f) poučení o právu podat odpor, včetně upozornění, že v případě, kdy obviněný odpor nepodá, vzdává se tím práva na projednání věci v hlavním líčení, a

g) poučení poškozeného o možnosti žádat o uspokojení nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy způsobené trestným činem nebo na vydání bezdůvodného obohacení získaného trestným činem podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí, je-li trestním příkazem ukládána majetková trestní sankce.

(2) Trestní příkaz se doručí obviněnému a státnímu zástupci. Obviněnému se doručí do vlastních rukou. Má-li obviněný obhájce, doručí se trestní příkaz též jemu. Poškozenému se trestní příkaz doručí, pokud v trestním řízení uplatnil nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, anebo pokud trestním příkazem byla uložena majetková trestní sankce a poškozený je jinou osobou než stát a je znám.

(3) Samosoudce opraví v trestním příkaze kdykoliv i bez návrhu písařské chyby a jiné zjevné nesprávnosti. Ustanovení § 131 a 133 se užijí přiměřeně.

§ 314g

(1) Obviněný, osoby, které jsou oprávněny podat v jeho prospěch odvolání, a státní zástupce mohou podat proti trestnímu příkazu odpor. Odpor se podává u soudu, který trestní příkaz vydal, a to do osmi dnů od jeho doručení.

Osobám, které mohou podat odvolání ve prospěch obviněného, s výjimkou státního zástupce, končí lhůta týmž dnem jako obviněnému. Jestliže se trestní příkaz doručuje jak obviněnému, tak i jeho obhájci, běží lhůta od toho doručení, které bylo provedeno později. Na navrácení lhůty se obdobně užije ustanovení § 61. Po doručení trestního příkazu může se oprávněná osoba odporu výslovně vzdát.

(2) Byl-li podán proti trestnímu příkazu oprávněnou osobou ve lhůtě odpor, trestní příkaz se tím ruší a samosoudce nařídí ve věci hlavní líčení; při projednání věci v hlavním líčení není samosoudce vázán právní kvalifikací ani druhem a výměrou trestu obsaženými v trestním příkazu. Jinak se trestní příkaz stane pravomocným a vykonatelným.

(3) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin uvedený v § 163a, může poškozený vzít souhlas s trestním stíháním zpět až do doby, než je trestní příkaz doručen některé z osob uvedených v odstavci 1. Zpětvzetím souhlasu se trestní příkaz ruší a samosoudce trestní stíhání zastaví.

(4) Byl-li vydán trestní příkaz, může státní zástupce vzít obžalobu zpět do doby, než je trestní příkaz doručen některé z osob uvedených v odstavci 1. Zpětvzetím obžaloby se trestní příkaz ruší a věc se tím vrací do přípravného řízení.

ODDÍL ŠESTÝ

Řízení po zrušení rozhodnutí nálezem Ústavního soudu

§ 314h

(1) Po doručení nálezu Ústavního soudu, kterým bylo zrušeno rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení nebo jeho části, pokračuje tento orgán v tom stadiu řízení, které bezprostředně předcházelo vydání zrušeného rozhodnutí, nestanoví-li zákon nebo nález Ústavního soudu jinak. Přitom je vázán právním názorem, který vyslovil ve věci Ústavní soud, a je povinen provést úkony a doplnění, jejichž provedení Ústavní soud nařídil.

(2) Ustanovení odstavce 1 se použije přiměřeně, pokud Ústavní soud nálezem zakázal některému orgánu činnému v trestním řízení, aby pokračoval v porušování ústavně zaručeného základního práva nebo svobody, a přikázal mu, aby, pokud je to možné, obnovil stav před jejich porušením.

§ 314i

Bylo-li nálezem Ústavního soudu zrušeno rozhodnutí orgánu činného v trestním řízení pouze ve prospěch obviněného,

a) doba od právní moci původního rozhodnutí ve věci samé do doručení nálezu Ústavního soudu se do promlčecí doby nezapočítává,

b) nemůže v novém řízení dojít ke změně rozhodnutí v jeho neprospěch; jde-li o jiné rozhodnutí, platí ustanovení § 150 přiměřeně,

c) nepřekáží jeho smrt provedení dalšího řízení a trestní stíhání nelze zastavit proto, že obviněný zemřel.

§ 314j

Jestliže nález Ústavního soudu zrušil rozsudek, jen pokud jde o některý z trestných činů, za něž byl pravomocně uložen úhrnný nebo souhrnný trest, stanoví příslušný soud neprodleně po doručení nálezu ve veřejném zasedání rozsudkem přiměřený trest za zbývající trestné činy.

§ 314k

(1) Vykonává-li se na obviněném trest odnětí svobody uložený mu rozsudkem, rozhodne příslušný soud neprodleně po doručení nálezu Ústavního soudu, kterým byl zrušen výrok o tomto trestu, o vazbě. Při tom postupuje podle § 67 a 68.

(2) Vykonává-li se jiné rozhodnutí zrušené nálezem Ústavního soudu, rozhodne příslušný orgán činný v trestním řízení po doručení nálezu, nestanoví-li zákon nebo nález Ústavního soudu jinak, o zastavení nebo přerušení jeho výkonu, popřípadě učiní jiné vhodné opatření.

ODDÍL SEDMÝ

Řízení o přezkumu příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu a příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu

§ 314l

(1) Na návrh osoby uvedené v § 88 odst. 8 Nejvyšší soud v neveřejném zasedání přezkoumá zákonnost příkazu k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu.

(2) Na návrh osoby uvedené v § 88a odst. 2 Nejvyšší soud v neveřejném zasedání přezkoumá zákonnost příkazu k zjištění údajů o telekomunikačním provozu.

§ 314m

(1) Shledá-li Nejvyšší soud, že příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu nebo příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu byl vydán nebo jeho provedení bylo v rozporu se zákonem, vysloví usnesením porušení zákona.

(2) Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

§ 314n

(1) Shledá-li Nejvyšší soud, že příkaz k odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu byl vydán a jeho

provedení bylo v souladu s podmínkami § 88 odst. 1 nebo příkaz k zjištění údajů o telekomunikačním provozu byl vydán a jeho provedení bylo v souladu s podmínkami § 88a odst. 1, vysloví usnesením, že zákon nebyl porušen.

(2) Proti tomuto rozhodnutí není přípustný opravný prostředek.

ODDÍL OSMÝ

Řízení o schválení dohody o vině a trestu

§ 314o

(1) Návrh na schválení dohody o vině a trestu přezkoumá předseda senátu a podle jeho obsahu a obsahu spisu

a) nařídí veřejné zasedání k rozhodnutí o návrhu na schválení dohody o vině a trestu,

b) rozhodne o odmítnutí návrhu na schválení dohody o vině a trestu pro závažné procesní vady, zejména neměl-li obviněný při sjednávání dohody o vině a trestu obhájce, ačkoli ho podle zákona mít měl, nebo z důvodů uvedených v § 314r odst. 2, nebo

c) nařídí předběžné projednání návrhu na schválení dohody o vině a trestu.

(2) V usnesení podle odstavce 1 písm. b) je třeba označit konkrétní vady nebo skutková zjištění, která byla důvodem odmítnutí návrhu na schválení dohody o vině a trestu. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

(3) Jestliže usnesení o odmítnutí návrhu na schválení dohody o vině a trestu nabylo právní moci, věc se vrací do přípravného řízení.

(4) Je-li obviněný ve vazbě, rozhodne soud vždy též o dalším trvání vazby.

(5) Státní zástupce může vzít návrh na schválení dohody o vině a trestu zpět až do doby, než se soud odebere k závěrečné poradě nebo samosoudce počne vyhlašovat rozhodnutí ve věci. Zpětvzetím návrhu na schválení dohody o vině a trestu se věc vrací do přípravného řízení.

§ 314p

(1) Předseda senátu nařídí předběžné projednání návrhu na schválení dohody o vině a trestu, má-li za to, že

a) věc patří do příslušnosti jiného soudu,

b) věc má být postoupena podle § 171 odst. 1,

c) jsou dány okolnosti odůvodňující zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 1 nebo jeho přerušení podle § 173 odst. 1, anebo okolnosti odůvodňující podmíněné zastavení trestního stíhání podle § 307 nebo schválení narovnání podle § 309.

(2) Předběžné projednání návrhu na schválení dohody o vině a trestu se koná v neveřejném zasedání. Považuje-li to předseda senátu pro rozhodnutí soudu za potřebné, nařídí o předběžném projednání návrhu veřejné zasedání.

(3) Po předběžném projednání návrhu na schválení dohody o vině a trestu soud

a) rozhodne o předložení věci k rozhodnutí o příslušnosti soudu, který je nejblíže společně nadřízen jemu a soudu, jenž je podle něj příslušný, má-li za to, že sám není příslušný k jejímu projednání,

b) postoupí věc jinému orgánu, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 171 odst. 1,

c) trestní stíhání zastaví, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 1,

d) trestní stíhání přeruší, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 173 odst. 1,

e) trestní stíhání podmíněně zastaví podle § 307 nebo rozhodne o schválení narovnání podle § 309 odst. 1,

f) rozhodne o odmítnutí návrhu na schválení dohody o vině a trestu pro závažné procesní vady, zejména neměl-li obviněný při sjednávání dohody o vině a trestu obhájce, ačkoli ho podle zákona mít měl, nebo z důvodů uvedených v § 314r odst. 2.

(4) Po předběžném projednání návrhu na schválení dohody o vině a trestu může soud také zastavit trestní stíhání, jsou-li tu okolnosti uvedené v § 172 odst. 2.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavce 3 písm. b) až f) a podle odstavce 4 mohou státní zástupce i obviněný podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání a o schválení narovnání může podat stížnost, jež má odkladný účinek, též poškozený.

(6) Jestliže usnesení o odmítnutí návrhu na schválení dohody o vině a trestu nabylo právní moci, věc se vrací do přípravného řízení.

§ 314q

(1) O návrhu na schválení dohody o vině a trestu rozhoduje soud ve veřejném zasedání. Předseda senátu předvolá k veřejnému zasedání obviněného; o době a místu řízení vyrozumí státního zástupce a obhájce obviněného, jakož i poškozeného. Má-li poškozený zmocněnce, vyrozumí se o veřejném zasedání jen jeho zmocněnec. Spolu se zasláním návrhu na schválení dohody o vině a trestu předseda senátu poškozeného upozorní, že má právo se ve lhůtě, kterou mu stanoví, k návrhu vyjádřit, pokud tak již neučinil při sjednávání dohody o vině a trestu. Veřejné zasedání se koná za stálé přítomnosti obviněného a státního zástupce.

(2) Po zahájení veřejného zasedání státní zástupce přednese návrh na schválení dohody o vině a trestu.

(3) Po přednesení návrhu na schválení dohody o vině a trestu vyzve předseda senátu obviněného, aby se k návrhu vyjádřil, a dotáže se jej, zda

a) rozumí sjednané dohodě o vině a trestu, zejména zda je mu zřejmé, co tvoří podstatu skutku, který se mu klade

za vinu, jaká je jeho právní kvalifikace a jaké trestní sazby zákon stanoví za trestný čin, který je v tomto skutku spatřován,

b) prohlášení o tom, že spáchal skutek, pro který je stíhán, učinil dobrovolně a bez nátlaku a byl poučen o svých právech na obhajobu,

c) jsou mu známy všechny důsledky sjednání dohody o vině a trestu, zejména že se vzdává práva na projednání věci v hlavním líčení a práva podat odvolání proti rozsudku, kterým by soud dohodu o vině a trestu schválil, s výjimkou důvodu uvedeného v § 245 odst. 1 větě druhé.

(4) Po vyjádření obviněného umožní soud poškozenému, je-li přítomen, aby se vyjádřil.

(5) Dokazování soud neprovádí. Považuje-li to za potřebné, může vyslechnout obviněného a opatřit potřebná vysvětlení.

Rozhodnutí o návrhu na schválení dohody o vině a trestu

§ 314r

(1) Soud může rozhodovat o skutku, jeho právní kvalifikaci, trestu a ochranném opatření pouze v rozsahu uvedeném v dohodě o vině a trestu. O nároku na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydán bezdůvodného obohacení rozhoduje soud v rozsahu uvedeném v dohodě o vině a trestu, pokud s ní poškozený souhlasí, nebo pokud dohodnutý rozsah a způsob náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení odpovídá řádně uplatněnému nároku poškozeného (§ 43 odst. 3).

(2) Soud dohodu o vině a trestu neschválí, je-li nesprávná nebo nepřiměřená z hlediska souladu se zjištěným skutkovým stavem nebo z hlediska druhu a výše navrženého trestu, případně ochranného opatření, nebo nesprávná z hlediska rozsahu a způsobu náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení, anebo zjistí-li, že došlo k závažnému porušení práv obviněného při sjednávání dohody o vině a trestu. V takovém případě věc vrátí usnesením do přípravného řízení. Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

(3) Soud může v případech stanovených v odstavci 2 namísto vrácení věci do přípravného řízení oznámit své výhrady státnímu zástupci a obviněnému, kteří mohou navrhnout nové znění dohody o vině a trestu. Za tímto účelem soud odročí veřejné zasedání, nelze-li dosáhnout nového znění dohody o vině a trestu ihned. Pokud ve stanovené lhůtě nebude soudu předloženo nové znění dohody o vině a trestu, postupuje soud podle odstavce 2.

(4) Soud dohodu o vině a trestu schválí odsuzujícím rozsudkem, ve kterém uvede výrok o schválení dohody o vině a trestu a výrok o vině a trestu, případně ochranném opatření, v souladu s dohodou o vině a trestu. Výrok o náhrad škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo o vydání bezdůvodného obohacení soud uvede v souladu s dohodou o vině a trestu, se kterou poškozený souhlasí, nebo s dohodou o vině a trestu, v níž dohodnutý rozsah a způsob náhrady škody nebo nemajetkové újmy nebo vydání bezdůvodného obohacení odpovídá řádně uplatněnému nároku poškozeného (§ 43 odst. 3); jinak soud postupuje podle § 228, pokud je skutkový stav

spolehlivě prokázán opatřenými důkazy, popřípadě podle § 229.

(5) Vyjde-li najevo některá z okolností uvedených v § 171 odst. 1, § 172 odst. 1 a 2, § 173 odst. 1 písm. b) až f), nebo v § 223a odst. 1, soud rozhodne o postoupení věci, zastavení trestního stíhání, přerušení trestního stíhání nebo trestní stíhání podmíněně zastaví podle § 307 nebo rozhodne o schválení narovnání podle § 309 odst. 1. Soud přeruší trestní stíhání též tehdy, nelze-li obviněnému doručit předvolání k veřejnému zasedání.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavce 5 může státní zástupce podat stížnost, jež má, nejde-li o přerušení trestního stíhání, odkladný účinek. Proti rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání mohou takovou stížnost podat též obviněný a poškozený.

§ 314s

Byla-li věc vrácena do přípravného řízení podle § 314o odst. 3 nebo 5, § 314p odst. 6 nebo § 314r odst. 2, v dalším řízení se ke sjednané dohodě o vině a trestu, včetně prohlášení viny obviněným, nepřihlíží. Vrácení věci do přípravného řízení nevylučuje sjednání nové dohody o vině a trestu. Je-li obviněný ve vazbě a soud zároveň nerozhodl o propuštění obviněného na svobodu, pokračuje vazba v přípravném řízení, která však nesmí spolu s vazbou již vykonanou přesáhnout lhůty uvedené v § 72a odst. 1 až 3.

HLAVA DVACÁTÁ PRVNÍ

Vykonávací řízení

§ 315

Příslušnost ve vykonávacím řízení

(1) Rozhodnutí vykonává, popřípadě jeho výkon zařizuje ten orgán, který rozhodnutí učinil; v řízení před soudem rozhodnutí senátu vykonává nebo jeho výkon zařizuje předseda senátu.

(2) Rozhodnutí souvisící s výkonem trestů a ochranných opatření činí, není-li dále stanoveno něco jiného, soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Opatření nutná k výkonu trestů a ochranných opatření a k vymáhání nákladů trestního řízení, zejména vyrozumívání jiných orgánů a osob, jimž přísluší spolupůsobení při výkonu uvedených rozhodnutí, činí, není-li dále stanoveno něco jiného, předseda senátu soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

ODDÍL DRUHÝ

Výkon trestu odnětí svobody

§ 320

Obecná ustanovení

(1) Způsob výkonu trestu odnětí svobody upravuje zákon o výkonu trestu odnětí svobody.

(2) U osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody, činí rozhodnutí související s výkonem tohoto trestu samosoudce okresního soudu, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

(3) Je-li u trestů odnětí svobody postupně uložených (§ 36 odst. 2 tr. zák.) stanoven různý způsob výkonu trestu, určí společný způsob výkonu postupně uložených trestů soud, v jehož obvodu se trest odnětí svobody vykonává.

§ 321

Nařízení výkonu trestu

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat nepodmíněný trest odnětí svobody, stalo vykonatelným, předseda senátu příslušné věznici zašle nařízení výkonu trestu a vyzve odsouzeného, je-li na svobodě, aby trest ve stanovené lhůtě nastoupil. Stal-li se výrok o uložení trestu odnětí svobody vykonatelným rozhodnutím odvolacího soudu, nařídí výkon tohoto trestu u odsouzeného, který je ve vazbě, předseda senátu odvolacího soudu hned po vyhlášení rozhodnutí; předseda senátu odvolacího soudu tak může učinit i u odsouzeného, který není ve vazbě, je-li z konkrétních skutečností zjištěno, že jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že odsouzený uprchne nebo se bude skrývat.

(2) Nebylo-li z konkrétních skutečností zjištěno, že pobyt odsouzeného na svobodě je nebezpečný, nebo nevyplývá-li z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností důvodná obava, že uprchne nebo se bude skrývat, a není tak dán důvod pro okamžité nařízení výkonu trestu odnětí svobody, může předseda senátu k nastoupení trestu poskytnout odsouzenému přiměřenou lhůtu, aby si mohl obstarat své záležitosti. Tato lhůta nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v odstavci 1.

(3) Nenastoupí-li odsouzený trest ve lhůtě, která mu byla poskytnuta, nebo bylo-li z konkrétních skutečností zjištěno, že jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo jestliže z jeho jednání nebo dalších konkrétních skutečností vyplývá důvodná obava, že uprchne nebo se bude skrývat, nařídí předseda senátu, aby byl do výkonu trestu dodán. Není-li známo místo pobytu odsouzeného, užije se na příkaz k jeho dodání do výkonu trestu přiměřeně ustanovení § 69 odst. 3. Je-li místo pobytu odsouzeného známo, lze použít k jeho dodání do výkonu trestu ustanovení § 83c odst. 2. V příkazu předseda senátu vždy požádá policejní orgán o neprodlené podání informace o tom, zda byl odsouzený do výkonu trestu dodán, popřípadě jaké okolnosti dodání do výkonu trestu brání.

Odklad výkonu trestu

§ 322

(1) Předseda senátu odloží na potřebnou dobu výkon trestu odnětí svobody, jestliže z lékařské zprávy o hospitalizaci odsouzeného v lůžkovém zdravotnickém zařízení nebo z jiných skutečností vyplývá, že by výkon trestu

ohrozil jeho život nebo zdraví.

(2) Požádá-li odsouzený o odklad výkonu trestu odnětí svobody z důvodů uvedených v odstavci 1, avšak předseda senátu má za to, že takové důvody nejsou zřejmě dány, vyzve odsouzeného, aby nejpozději při nástupu výkonu trestu odnětí svobody předložil zprávu o svém zdravotním stavu příslušné věznici. Zjistí-li věznice, že zdravotní stav odsouzeného mu neumožňuje podrobit se výkonu trestu odnětí svobody, podle povahy navrhne soudu jeho odklad nebo přerušení.

(3) Výkon trestu odnětí svobody na těhotné ženě a na matce pečující o dítě do jednoho roku věku, která byla odsouzena za jiný trestný čin než za zvlášť závažný zločin, předseda senátu odloží na dobu jednoho roku po porodu.

(4) Výkon trestu odnětí svobody na těhotné ženě a matce pečující o dítě do jednoho roku věku, která byla odsouzena za zvlášť závažný zločin, může předseda senátu odložit na dobu jednoho roku po porodu; zároveň může vyslovit nad odsouzenou dohled, uložit, aby se ve stanovené části doby, na kterou byl výkon trestu odnětí svobody odložen, zdržovala ve stanovené době v určeném obydlí nebo jeho části, uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedla řádný život, nebo, jde-li o odsouzenou ve věku blízkém věku mladistvých, uložit v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé. Při rozhodování podle věty první předseda senátu zohlední nejlepší zájem dítěte, osobu odsouzené, povahu a závažnost činu, za který byla odsouzena, a potřebu účinné ochrany společnosti; za tím účelem si vyžádá zprávu probačního úředníka, ke které bude přiložena zpráva orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(5) Jestliže bylo podle odstavce 4 rozhodnuto o odložení výkonu trestu odnětí svobody za současného

a) vyslovení dohledu, použijí se na postup při výkonu dohledu přiměřeně § 330a a 350k,

b) uložení přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření, použijí se na postup při výkonu kontroly přiměřeně § 329 a 350l,

c) rozhodnutí, aby se odsouzená ve stanovené části doby, na kterou byl výkon trestu odnětí svobody odložen, zdržovala ve stanovené době v určeném obydlí nebo jeho části, použijí se na postup při výkonu této povinnosti přiměřeně § 334b až 334e.

(6) Je-li obava, že odsouzený uprchne, zneužívá-li povoleného odložení nebo odpadl-li důvod, pro který byl výkon trestu odnětí svobody odložen, předseda senátu odklad výkonu trestu odvolá. Odvolat odklad výkonu trestu odnětí svobody podle odstavce 4 může předseda senátu i tehdy, nevede-li odsouzená po dobu tohoto odkladu řádný život nebo poruší-li omezení či povinnosti uložené jí podle odstavce 4.

(7) Proti rozhodnutí podle odstavců 1, 3 a 4 je přípustná stížnost, jež má, nejedná-li se o stížnost pouze proti výroku o vyslovení dohledu a o uložení přiměřených omezení a přiměřených povinností podle odstavce 4, odkladný účinek.

§ 323

(1) Výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího jeden rok může předseda senátu z důležitých důvodů odložit, a to na dobu nejvýše tří měsíců ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v § 321 odst. 1.

(2) Další odklad výkonu takového trestu nebo jeho odklad na dobu delší než tři měsíce může povolit předseda senátu, a to jen výjimečně ze zvlášť důležitých důvodů, zejména mohl-li by výkon trestu mít pro odsouzeného nebo jeho rodinu mimořádně těžké následky. Odklad lze však povolit nejdéle na dobu šesti měsíců ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v § 321 odst. 1.

(3) Je-li obava, že odsouzený uprchne, nebo zneužívá-li povoleného odkladu, předseda senátu odklad odvolá.

(4) Proti rozhodnutí, jímž byl povolen odklad výkonu trestu podle odstavce 2, může státní zástupce podat stížnost.

§ 324

Rozhodování o změně způsobu výkonu trestu

(1) O změně způsobu výkonu trestu odnětí svobody rozhoduje ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce nebo ředitele věznice, a nejde-li o rozhodování o přeřazení mladistvého do věznice pro ostatní odsouzené, též na návrh odsouzeného nebo i bez takového návrhu samosoudce.

(2) Před rozhodnutím o změně způsobu výkonu trestu odnětí svobody musí být odsouzený vyslechnut.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 324a

Rozhodování o návrhu na umístění do oddělení s nižším stupněm zabezpečení věznice s ostrahou

(1) O návrhu odsouzeného na umístění do oddělení s nižším stupněm zabezpečení věznice s ostrahou podle zákona upravujícího výkon trestu odnětí svobody rozhoduje ve veřejném zasedání samosoudce. Nebrání-li tomu důležité důvody, je třeba o takovém návrhu rozhodnout nejpozději do 30 dnů od jeho doručení soudu.

(2) Byl-li návrh podle odstavce 1 podán po lhůtě stanovené zákonem upravujícím výkon trestu odnětí svobody nebo osobou, která k podání návrhu není oprávněna, samosoudce jej zamítne. Toto rozhodnutí může samosoudce učinit mimo veřejné zasedání.

(3) Samosoudce na základě návrhu podle odstavce 1 přezkoumá rozhodnutí ředitele věznice o umístění odsouzeného do některého z oddělení věznice s ostrahou z hlediska jeho zákonnosti a odůvodněnosti. Shledá-li návrh nedůvodným nebo bylo-li v době od doručení návrhu soudu rozhodnuto o umístění odsouzeného do jiného oddělení věznice s ostrahou z důvodu změny míry vnějších a vnitřních rizik, návrh zamítne. Nepostupuje-li

samosoudce podle věty druhé, rozhodnutí zruší, a je-li vada odstranitelná ve veřejném zasedání, ve věci sám rozhodne; nelze-li takto postupovat, rozhodnutí zruší a uloží řediteli věznice, aby o umístění do některého z oddělení věznice s ostrahou znovu rozhodl.

(4) Ředitel věznice je při novém rozhodování o umístění odsouzeného do některého z oddělení věznice s ostrahou vázán právním názorem, který ve věci samosoudce vyslovil, a je povinen provést úkony, jejichž provedení samosoudce nařídil; do vydání nového rozhodnutí nedochází ke změně umístění odsouzeného.

(5) Rozhodnutí podle odstavců 2 a 3 se doručuje i řediteli věznice.

Přerušení výkonu trestu

§ 325

(1) Je-li odsouzený, na němž se vykonává trest odnětí svobody, stižen těžkou nemocí, může samosoudce výkon trestu na potřebnou dobu přerušit.

(2) Samosoudce přeruší výkon trestu odnětí svobody na těhotné ženě po dokončení 12. týdne těhotenství a matce pečující o dítě do jednoho roku věku, která byla odsouzena za jiný trestný čin než za zvlášť závažný zločin, a to na dobu jednoho roku po porodu.

(3) Výkon trestu odnětí svobody na těhotné ženě a matce pečující o dítě do jednoho roku věku, která byla odsouzena za zvlášť závažný zločin, může samosoudce přerušit na dobu jednoho roku po porodu; zároveň může vyslovit nad odsouzenou dohled, uložit, aby se ve stanovené části doby, na kterou byl výkon trestu odnětí svobody přerušen, zdržovala ve stanovené době v určeném obydlí nebo jeho části, uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedla řádný život, nebo, jde-li o odsouzenou ve věku blízkém věku mladistvých, uložit v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za obdobného užití podmínek stanovených pro mladistvé. Při rozhodování podle věty první samosoudce zohlední nejlepší zájem dítěte, osobu odsouzené, povahu a závažnost činu, za který byla odsouzena, a potřebu účinné ochrany společnosti; za tím účelem si vyžádá stanovisko ředitele věznice a zprávu probačního úředníka, ke které bude přiložena zpráva orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(4) Jestliže bylo podle odstavce 3 rozhodnuto o přerušení výkonu trestu odnětí svobody za současného

a) vyslovení dohledu, použijí se na postup při výkonu dohledu přiměřeně § 330a a 350k,

b) uložení přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření, použijí se na postup při výkonu kontroly přiměřeně § 329 a 350l,

c) rozhodnutí, aby se odsouzená ve stanovené části doby, na kterou byl výkon trestu odnětí svobody přerušen, zdržovala ve stanovené době v určeném obydlí nebo jeho části, použijí se na postup při výkonu této povinnosti přiměřeně § 334b až 334e.

(5) Je-li obava, že odsouzený uprchne, zneužívá-li povoleného přerušení nebo odpadl-li důvod, pro který byl výkon trestu odnětí svobody přerušen, samosoudce přerušení výkonu trestu odvolá. Odvolat přerušení výkonu trestu odnětí svobody podle odstavce 3 může samosoudce i tehdy, nevede-li odsouzená po dobu tohoto přerušení řádný život nebo poruší-li omezení či povinnosti uložené jí podle odstavce 3.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má, nejedná-li se o stížnost pouze proti výroku o vyslovení dohledu a o uložení přiměřených omezení a přiměřených povinností podle odstavce 3, odkladný účinek.

§ 327

(1) Předseda senátu může upustit od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku, jestliže odsouzený byl nebo má být

a) vydán do cizího státu nebo předán cizímu státu podle části páté hlavy druhé zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, nebo

b) vyhoštěn.

(2) Nedojde-li k vydání odsouzeného do cizího státu, k jeho předání nebo k vyhoštění podle odstavce 1, anebo vrátí-li se v těchto případech vydaný, předaný nebo vyhoštěný, rozhodne předseda senátu, že se trest odnětí svobody nebo jeho zbytek vykoná.

(3) Předseda senátu může upustit od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku též tehdy, zjistí-li, že odsouzený onemocněl nevyléčitelnou životu nebezpečnou nemocí nebo nevyléčitelnou nemocí duševní.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 328

Odklad a přerušení výkonu trestu a upuštění od jeho výkonu u vojáků

(1) Předseda senátu odloží nebo přeruší výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího šest měsíců, je-li odsouzený povolán k výkonu základní vojenské služby.

(2) Jestliže odsouzený ve výkonu této služby nespáchal žádný trestný čin a konal řádně vojenskou službu, upustí soud od výkonu trestu nebo jeho zbytku; jinak rozhodne, že se trest nebo jeho zbytek vykoná. Bylo-li upuštěno od výkonu trestu nebo jeho zbytku, pokládá se trest za vykonaný dnem, kdy byl jeho výkon odložen nebo přerušen.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Podmíněné odsouzení

§ 329

(1) Předseda senátu pravidelně, nejméně jednou za šest měsíců, zjišťuje, zda podmíněně odsouzený vede řádný způsob života a dodržuje uložené přiměřené omezení nebo přiměřenou povinnost anebo výchovné opatření; to neplatí pro přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření, jehož kontrolou byla pověřena Probační a mediační služba, a pro uloženou povinnost zdržovat se ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části.

(2) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném odsouzení za současného rozhodnutí, aby se podmíněně odsouzený zdržoval ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části, použijí se na postup při výkonu této povinnosti přiměřeně § 334b až 334e.

(3) Zájmové sdružení občanů činné na pracovišti odsouzeného nebo v jeho bydlišti může předseda senátu požádat o výchovné spolupůsobení, pokud nabídlo záruku za převýchovu odsouzeného.

§ 330

(1) O tom, zda se podmíněně odsouzený osvědčil, zruší se uložené přiměřené omezení nebo přiměřená povinnost anebo výchovné opatření, ponechá se podmíněné odsouzení v platnosti nebo se trest vykoná, rozhodne předseda senátu na návrh odsouzeného, státního zástupce nebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání; zamítnout návrh pouze z důvodu, že dosud neuplynula lhůta stanovená v zákoně pro zrušení uloženého přiměřeného omezen nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření, může též předseda senátu mimo veřejné zasedání. Návrh na zrušení uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření může odsouzený podat, jen pokud k němu připojí kladné stanovisko probačního úředníka, vykonává-li kontrolu tohoto přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti nebo výchovného opatření; jinak předseda senátu o takovém návrhu nerozhoduje a vrátí jej odsouzenému s poučením o nutnosti připojit k němu uvedené stanovisko probačního úředníka.

(2) Byl-li návrh odsouzeného na zrušení uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření zamítnut, může jej odsouzený opakovat až po uplynutí šesti měsíců ode dne nabytí právní moci zamítavého rozhodnutí; to neplatí, byl-li zamítnut pouze z důvodu, že doposud neuplynula lhůta stanovená v zákoně pro zrušení uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření.

(3) Rozhodnutí, že se podmíněně odsouzený osvědčil, a rozhodnutí, kterým se zruší uložené přiměřené omezení nebo přiměřená povinnost anebo výchovné opatření, může se souhlasem státního zástupce učinit předseda senátu mimo veřejné zasedání. Při rozhodování o osvědčení podmíněně odsouzeného se předseda senátu opírá též o vyjádření zájmového sdružení občanů.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

§ 330a

(1) Při výkonu dohledu nelze podmíněně odsouzenému ukládat jiné povinnosti, než které vyplývají ze zákona nebo z odsuzujícího rozsudku.

(2) Považuje-li to předseda senátu za vhodné, požádá o spolupůsobení orgány veřejné správy, zájmová sdružení občanů a další orgány, instituce a osoby.

(3) Na rozhodnutí o tom, zda se podmíněně odsouzený, u něhož byl vysloven dohled, osvědčil, zruší se uložený dohled, uložené přiměřené omezení nebo přiměřená povinnost anebo výchovné opatření, ponechává se podmíněné odsouzení s dohledem v platnosti nebo se trest vykoná, se obdobně použije § 330.

(4) Návrh na zrušení uloženého dohledu může odsouzený podat, jen pokud k němu připojí kladné stanovisko probačního úředníka; jinak předseda senátu o takovém návrhu nerozhoduje a vrátí jej odsouzenému s poučením o nutnosti připojit k němu uvedené stanovisko probačního úředníka. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

podmíněné propuštění

§ 331

(1) O podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody rozhoduje předseda senátu na návrh odsouzeného, státního zástupce nebo ředitele věznice, v níž se vykonává trest, nebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání. Odsouzený, který vykonává trest odnětí svobody, může návrh na podmíněné propuštění podat pouze prostřednictvím věznice, jinak mu předseda senátu návrh vrátí s poučením o nutnosti podat jej tímto způsobem. Předseda senátu vyrozumí o konání veřejného zasedání o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody uloženého pro zločin i poškozeného, který o to požádal (§ 228 odst. 4).

(2) Návrh na podmíněné propuštění podle § 88 odst. 2 trestního zákoníku může odsouzený podat, jen pokud k němu připojí kladné stanovisko ředitele věznice, že odsouzený prokázal svým vzorným chováním a plněním svých povinností, že dalšího výkonu trestu není třeba.

(3) Navrhne-li podmíněné propuštění ředitel věznice, v níž odsouzený vykonává trest, nebo se k takovému návrhu připojí, může rozhodnutí o tom, že se odsouzený podmíněně propouští, učinit se souhlasem státního zástupce předseda senátu mimo veřejné zasedání.

(4) K návrhu odsouzeného na podmíněné propuštění se může připojit též zájmové sdružení občanů, pokud nabídne převzetí záruky za dovršení nápravy odsouzeného. Souhlasí-li s tím odsouzený, může zájmové sdružení občanů před připojením se k návrhu odsouzeného požádat ředitele věznice, v níž se vykonává trest, aby mu sdělil stav převýchovy odsouzeného.

(5) Byl-li návrh odsouzeného na podmíněné propuštění zamítnut nebo vzat zpět, může ho odsouzený opakovat až po uplynutí šesti měsíců od právní moci zamítavého rozhodnutí nebo ode dne, kdy bylo zpětvzetí návrhu doručeno soudu; to neplatí, byl-li návrh zamítnut nebo vzat zpět pouze z důvodu, že doposud neuplynula lhůta stanovená v zákoně pro podmíněné propuštění.

§ 331a

(1) Jestliže bylo rozhodnuto o podmíněném propuštění za současného

a) vyslovení dohledu, použijí se na postup při výkonu dohledu přiměřeně § 330a a 350k,

b) uložení přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření, použijí se na postup při výkonu kontroly přiměřeně § 329 a 350l,

c) rozhodnutí, aby se podmíněně propuštěný ve stanovené části zkušební doby zdržoval ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části, použijí se na postup při výkonu této povinnosti přiměřeně § 334b až 334e,

d) rozhodnutí, aby podmíněně propuštěný ve zkušební době vykonal práce ve prospěch poskytovatele obecně prospěšných prací, použijí se na postup při výkonu této povinnosti přiměřeně § 336 až 339,

e) rozhodnutí, aby podmíněně propuštěný složil na účet soudu částku určenou na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti, může předseda senátu na žádost odsouzeného z důležitých důvodů

1. odložit složení této částky, a to na dobu nejvýše šesti měsíců ode dne, kdy rozhodnutí nabylo právní moci, nebo

2. povolit splácení této částky v měsíčních splátkách tak, aby byla celá zaplacena nejpozději do konce stanovené zkušební doby.

(2) Považuje-li předseda senátu výchovné spolupůsobení zájmového sdružení občanů za prospěšné, postupuje přiměřeně podle § 329 odst. 3.

§ 332

(1) Na rozhodnutí o tom, zda se podmíněně propuštěný osvědčil, zruší se uložené přiměřené omezení, přiměřená povinnost, výchovné opatření nebo dohled, anebo zda se zbytek trestu vykoná nebo se ponechává podmíněné propuštění v platnosti, se použijí obdobně § 330 a 330a. Proti rozhodnutím podle věty první je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

(2) Při rozhodování o osvědčení podmíněně propuštěného se předseda senátu opírá též o vyjádření zájmového sdružení občanů.

§ 333

(1) O návrhu na podmíněné propuštění z trestu odnětí svobody rozhoduje předseda senátu ve veřejném zasedání; zamítnout návrh pouze z důvodu, že dosud neuplynula lhůta stanovená v zákoně pro podmíněné propuštění, může

též mimo veřejné zasedání. Nebrání-li tomu důležité důvody, je třeba o návrhu rozhodnout nejpozději do 30 dnů od doručení soudu. Rozhodnutí podle § 332 činí předseda senátu soudu, který odsouzeného z trestu podmíněně propustil.

(2) Před rozhodnutím o podmíněném propuštění nebo o výkonu zbytku trestu musí být odsouzený vyslechnut; to neplatí, postupuje-li předseda senátu podle § 331 odst. 3.

(3) Proti rozhodnutí podle § 331 odst. 3 je přípustná stížnost proti výroku o stanovení délky zkušební doby a uložení dohledu anebo jiných opatření uvedených v § 89 odst. 2 trestního zákoníku. Proti ostatním rozhodnutím podle § 331 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 333a

Pokud byl obviněný pravomocně odsouzen k trestu odnětí svobody, může předseda senátu odsouzenému uložit omezení spočívající v zákazu vycestování do zahraničí, které trvá až do doby, kdy odsouzený vykoná trest nebo nastane jiná skutečnost, s níž je spojen zánik výkonu trestu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost. Pro případy podle věty první se § 77a odst. 2 až 6 použijí obdobně.

§ 334

Započítání vazby a trestu

(1) O započítání vazby a trestu rozhodne předseda senátu usnesením, a to zpravidla zároveň s nařízením výkonu trestu. Vazba se započítává podle stavu ke dni nařízení výkonu trestu, a to od doby, kdy osobní svoboda obviněného byla omezena.

(2) Proti usnesení podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

(3) O návrhu státního zástupce, aby se do výkonu trestu odnětí svobody nezapočítala doba, po kterou byl odsouzenému přerušen výkon trestu odnětí svobody za účelem léčebné péče ve zdravotnickém zařízení mimo věznice, stalo-li se tak v důsledku toho, že si odsouzený způsobil újmu na zdraví úmyslně, rozhoduje samosoudce ve veřejném zasedání. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

ODDÍL TŘETÍ

Výkon trestu domácího vězení

§ 334a

Nařízení výkonu trestu domácího vězení

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat trest domácího vězení stalo vykonatelným, předseda senátu zašle odsouzenému a příslušnému středisku Probační a mediační služby nařízení výkonu tohoto trestu, v kterém

určí

a) počátek výkonu tohoto trestu a

b) místo výkonu tohoto trestu.

(2) Počátek výkonu trestu domácího vězení stanoví předseda senátu tak, aby si odsouzený mohl obstarat své záležitosti.

(3) Místo výkonu trestu stanoví předseda senátu v obydlí odsouzeného v místě trvalého pobytu nebo v místě, kde se odsouzený zdržuje, a to s přihlédnutím k jeho osobním a rodinným poměrům; je-li odsouzený zaměstnán, přihlédne i k místu výkonu zaměstnání a k možnostem dopravy do zaměstnání.

§ 334b

Kontrola výkonu trestu domácího vězení

(1) Kontrolu výkonu trestu domácího vězení zajišťuje Probační a mediační služba prostřednictvím elektronického kontrolního systému umožňujícího detekci pohybu odsouzeného nebo namátkovou kontrolou prováděnou probačním úředníkem. Za tím účelem je odsouzený povinen umožnit probačnímu úředníkovi vstup do místa výkonu trestu a strpět pořízení svých biometrických údajů probačním úředníkem na jeho žádost při zahájení elektronické kontroly, a dále v jejím průběhu, existuje-li podezření na porušení kontrolovaných povinností. Pořizovanými biometrickými údaji jsou otisky prstů, rysy obličeje a záznam hlasu.

(2) Pokud nebyly při výkonu elektronické kontroly podle odstavce 1 zjištěny skutečnosti důležité pro trestní řízení, uchovávají se záznamy o pohybu odsouzeného nejdéle po dobu dvanácti měsíců po skončení výkonu elektronické kontroly.

§ 334c

Kontrola podmínek výkonu trestu domácího vězení

(1) Pokud bylo odsouzenému zároveň s trestem domácího vězení uloženo přiměřené omezení nebo přiměřená povinnost uvedené v § 48 odst. 4 písm. b), d) nebo h) trestního zákoníku anebo výchovné opatření uvedené v § 18 odst. 1 písm. c) nebo g) nebo § 19 odst. 1 písm. e), g) nebo h) zákona o soudnictví ve věcech mládeže, kontroluje jejich dodržování Probační a mediační služba; odsouzený je povinen v rámci sledování dodržování uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, a dostavovat se k němu v jím určených lhůtách.

(2) Nedodržuje-li odsouzený stanovené podmínky domácího vězení a uložené přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření anebo nevede-li řádný život, sdělí tuto skutečnost probační úředník bezodkladně soudu, který výkon trestu nařídil; při méně závažném porušení upozorní probační úředník odsouzeného na zjištěné nedostatky a poučí jej, že v případě opakování nebo závažnějšího nedodržení stanovených

podmínek domácího vězení nebo uloženého přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření bude informovat předsedu senátu.

§ 334d

Odklad a přerušení výkonu trestu domácího vězení

(1) Předseda senátu může z důležitých důvodů na potřebnou dobu odložit nebo přerušit výkon trestu domácího vězení.

(2) Pominou-li důvody odkladu nebo přerušení, předseda senátu odklad nebo přerušení odvolá.

(3) Doba, po kterou byl výkon trestu domácího vězení odložen nebo přerušen, se nezapočítává do doby výkonu trestu.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 334e

Změna trestu domácího vězení

(1) Probační úředník může se souhlasem odsouzeného z důležitých důvodů stanovit jiné místo výkonu trestu domácího vězení nebo doby, kdy se zde má odsouzený zdržovat; přitom se nesmí změnit počet hodin v týdnu, po které se má odsouzený v obydlí nebo jeho části zdržovat. O změně místa výkonu trestu domácího vězení nebo doby, kdy se zde má odsouzený zdržovat, informuje probační úředník bez zbytečného odkladu soud, který trest domácího vězení uložil. Jiné místo výkonu trestu domácího vězení se stanoví zejména po vykázání ze společného obydlí podle jiného právního předpisu.

(2) Nesouhlasí-li odsouzený se změnou místa výkonu trestu domácího vězení nebo doby, kdy se zde má odsouzený zdržovat, anebo nesouhlasí-li předseda senátu se změnami podle odstavce 1, rozhodne o změně na návrh odsouzeného, státního zástupce nebo probačního úředníka nebo i bez takového návrhu předseda senátu soudu, který trest domácího vězení uložil.

(3) Na návrh odsouzeného, státního zástupce nebo probačního úředníka nebo i bez takového návrhu rozhodne předseda senátu z důležitých důvodů o změně přiměřených omezení a přiměřených povinností nebo výchovných opatření uložených odsouzenému; přitom nesmí v neprospěch odsouzeného změnit rozsah přiměřených omezení, přiměřených povinností a výchovných opatření.

(4) Na rozhodnutí o tom, zda se zruší přiměřené omezení, přiměřená povinnost, výchovné opatření nebo dohled uložený odsouzenému, kterému byl uložen trest domácího vězení, se obdobně použijí § 330 a 330a.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 2 a 3 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

§ 334f

Upuštění od výkonu trestu domácího vězení

(1) Předseda senátu může upustit od výkonu trestu domácího vězení nebo jeho zbytku, jestliže odsouzený byl nebo má být

a) vydán do cizího státu nebo předán cizímu státu podle části páté hlavy druhé zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, nebo

b) vyhoštěn.

(2) Nedojde-li k vydání odsouzeného do ciziny, k jeho předání nebo k vyhoštění podle odstavce 1, anebo vrátí-li se v těchto případech vydaný, předaný nebo vyhoštěný, rozhodne předseda senátu, že se trest domácího vězení nebo jeho zbytek vykoná.

(3) Předseda senátu může upustit od výkonu trestu domácího vězení nebo jeho zbytku též tehdy, zjistí-li, že odsouzený onemocněl nevyléčitelnou životu nebezpečnou nemocí nebo nevyléčitelnou nemocí duševní nebo z jiných obdobně závažných důvodů.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 334g

Rozhodnutí o výkonu náhradního trestu odnětí svobody

(1) O výkonu náhradního trestu odnětí svobody, jakož i o ponechání trestu domácího vězení v platnosti rozhodne předseda senátu na návrh státního zástupce, probačního úředníka nebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání. O tomto rozhodnutí předseda senátu vyrozumí příslušné středisko Probační a mediační služby. Proti rozhodnutí podle věty první je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

(2) Výkon trestu domácího vězení se přerušuje vyhlášením rozhodnutí o výkonu náhradního trestu odnětí svobody, a to do dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí nebo rozhodnutí o ponechání trestu domácího vězení v platnosti; v případě ponechání tohoto trestu v platnosti se přiměřeně postupuje podle § 334a. O tom musí být odsouzený poučen.

(3) Pokud byl trest domácího vězení ponechán v platnosti při uložení dalších dosud neuložených přiměřených omezení nebo přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4 písm. b), d) nebo h) trestního zákoníku anebo výchovných opatření uvedených v § 18 odst. 1 písm. c) nebo g) nebo § 19 odst. 1 písm. e), g) nebo h) zákona o soudnictví ve věcech mládeže, kontroluje jejich dodržování Probační a mediační služba; odsouzený je povinen v rámci sledování dodržování uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, a dostavovat se k němu v jím určených lhůtách.

§ 334h

Ministerstvo spravedlnosti může vyhláškou stanovit podrobnosti kontroly výkonu trestu domácího vězení.

ODDÍL ČTVRTÝ

Výkon trestu obecně prospěšných prací

§ 335

Obecné ustanovení

Trest obecně prospěšných prací odsouzený vykonává v obvodu okresního soudu, ve kterém bydlí. Se souhlasem odsouzeného může být trest vykonáván i mimo tento obvod.

§ 336

(1) Jakmile se stane vykonatelným rozhodnutí, podle něhož se má vykonat trest obecně prospěšných prací, předseda senátu zašle jeho opis středisku Probační a mediační služby v obvodu okresního soudu, ve kterém odsouzený bydlí, pracuje nebo se zdržuje. Pokud bylo odsouzenému zároveň uloženo přiměřené omezení nebo přiměřená povinnost uvedené v § 48 odst. 4 písm. b), d) nebo h) trestního zákoníku anebo výchovné opatření uvedené v § 18 odst. 1 písm. c) nebo g) nebo § 19 odst. 1 písm. e), g) nebo h) zákona o soudnictví ve věcech mládeže, kontroluje jejich dodržování Probační a mediační služba; odsouzený je povinen v rámci sledování dodržování uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, a dostavovat se k němu v jím určených lhůtách.

(2) Považuje-li soud výchovné spolupůsobení zájmového sdružení občanů za prospěšné, postupuje přiměřeně podle § 329 odst. 3.

§ 336a

Stanovení podmínek výkonu trestu obecně prospěšných prací

(1) Odsouzený je povinen dostavit se na výzvu probačního úředníka v jím stanoveném termínu na středisko Probační a mediační služby k projednání podmínek výkonu trestu obecně prospěšných prací. Ve výzvě probační úředník odsouzeného upozorní na následky nesplnění této povinnosti.

(2) Po projednání podmínek výkonu trestu obecně prospěšných prací stanoví probační úředník se souhlasem odsouzeného druh a místo výkonu tohoto trestu, poskytovatele obecně prospěšných prací a den nástupu výkonu tohoto trestu; pokud má být trest obecně prospěšných prací vykonáván mimo obvod okresního soudu, ve kterém odsouzený bydlí, informuje o tom soud, který trest obecně prospěšných prací uložil. Probační úředník odsouzeného poučí o povinnosti nastoupit ve stanovený den k výkonu trestu obecně prospěšných prací ke stanovenému

poskytovateli obecně prospěšných prací a upozorní jej na následky nesplnění této povinnosti.

(3) Při stanovení druhu a místa výkonu trestu obecně prospěšných prací, poskytovatele obecně prospěšných prací a dne nástupu výkonu tohoto trestu vychází probační úředník z potřeby výkonu těchto prací v obvodu okresního soudu, ve kterém odsouzený bydlí, a přihlíží ke zdravotnímu stavu odsouzeného a k tomu, aby odsouzený trest vykonával co nejblíže místu svého bydliště; přitom postupuje v součinnosti s poskytovatelem obecně prospěšných prací, u něhož budou obecně prospěšné práce vykonávány, a pokud má být trest obecně prospěšných prací vykonáván mimo obvod okresního soudu, ve kterém odsouzený bydlí, též v součinnosti se střediskem Probační a mediační služby v obvodu soudu, ve kterém má být trest obecně prospěšných prací vykonáván.

(4) Nesouhlasí-li odsouzený s podmínkami výkonu trestu obecně prospěšných prací, rozhodne o nich na návrh probačního úředníka předseda senátu soudu, který trest obecně prospěšných prací uložil. V rozhodnutí předseda senátu odsouzeného poučí o jeho povinnosti dostavit se na výzvu probačního úředníka v jím stanoveném termínu na středisko Probační a mediační služby za účelem projednání podmínek výkonu trestu obecně prospěšných prací a o jeho povinnosti dostavit se v den stanovený probačním úředníkem ke stanovenému poskytovateli obecně prospěšných prací; zároveň jej upozorní na následky nesplnění těchto povinností. Návrh podle věty první podá probační úředník i v případě, nestanoví-li pro nesouhlas odsouzeného druh a místo výkonu obecně prospěšných prací, poskytovatele obecně prospěšných prací a den nástupu výkonu tohoto trestu do jednoho měsíce od doručení opisu rozhodnutí podle odstavce 1 příslušnému středisku Probační a mediační služby.

(5) Na změnu druhu nebo místa výkonu trestu obecně prospěšných prací anebo poskytovatele obecně prospěšných prací se přiměřeně použijí odstavce 1 až 4.

§ 337

(1) Při výkonu kontroly trestu obecně prospěšných prací postupuje probační úředník v součinnosti s poskytovatelem obecně prospěšných prací, u něhož jsou obecně prospěšné práce vykonávány.

(2) Nesplní-li odsouzený povinnosti stanovené v § 336a odst. 1, 2 a 4, bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky výkonu trestu obecně prospěšných prací, zaviněně nevykonává ve stanovené době uložený trest, nedodržuje přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření, pokud bylo zároveň uloženo, nebo jinak maří výkon tohoto trestu anebo nevede řádný život, probační úředník nebo jeho prostřednictvím poskytovatel obecně prospěšných prací, u něhož jsou obecně prospěšné práce vykonávány, tuto skutečnost bezodkladně sdělí soudu, který trest obecně prospěšných prací uložil; při méně závažném porušení upozorní probační úředník odsouzeného na zjištěné nedostatky a poučí jej, že v případě opakování nebo závažnějšího porušení sjednaných podmínek výkonu trestu obecně prospěšných prací, nevykonávání uloženého trestu ve stanovené době nebo nedodržení přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření bude informovat předsedu senátu. Probační úředník soudu bez odkladu sdělí, kdy odsouzený uložený trest obecně prospěšných prací vykonal.

§ 338

(1) Poskytovatelé obecně prospěšných prací sdělují své požadavky na vykonání obecně prospěšných prací

středisku Probační a mediační služby v obvodu okresního soudu, ve kterém mají být obecně prospěšné práce prováděny. Zároveň jsou povinni mu sdělit každou podstatnou změnu týkající se takového požadavku. Probační a mediační služba informuje soud na jeho žádost o potřebě obecně prospěšných prací v požadovaném obvodu.

(2) Při získávání požadavků na provedení obecně prospěšných prací vhodných pro odsouzené a při výkonu trestu obecně prospěšných prací Probační a mediační služba spolupracuje s poskytovateli obecně prospěšných prací.

§ 338a

Na rozhodnutí o tom, zda se zruší přiměřené omezení nebo přiměřená povinnost anebo výchovné opatření uložené odsouzenému, kterému byl uložen trest obecně prospěšných prací, se obdobně použije § 330.

§ 339

Odklad a přerušení výkonu trestu

(1) Předseda senátu na potřebnou dobu odloží nebo přeruší výkon trestu obecně prospěšných prací, jestliže z lékařských zpráv předložených odsouzeným nebo vyžádaných s jeho souhlasem vyplývá, že v důsledku přechodného zhoršení zdravotního stavu není odsouzený schopen trest vykonat.

(2) Výkon trestu obecně prospěšných prací na těhotné ženě a matce novorozeného dítěte předseda senátu odloží nebo přeruší na dobu jednoho roku po porodu.

(3) Z jiných důležitých důvodů může předseda senátu výkon trestu obecně prospěšných prací odložit na dobu nejvýše tří měsíců ode dne, kdy rozhodnutí, kterým byl tento trest uložen, nabylo právní moci. Je-li důvodem odložení nebo přerušení výkonu trestu obecně prospěšných prací poskytování zvláštní ochrany a pomoci podle zvláštního právního předpisu, předseda senátu odloží nebo přeruší výkon trestu obecně prospěšných prací do doby ukončení poskytování zvláštní ochrany a pomoci. Příslušný orgán poskytující zvláštní ochranu a pomoc neprodleně vyrozumí předsedu senátu o ukončení jejich poskytování.

(4) Pominou-li důvody odkladu nebo přerušení, předseda senátu odklad nebo přerušení odvolá.

(5) Doba, po kterou byl výkon trestu obecně prospěšných prací odložen nebo přerušen, se nezapočítává do lhůty jednoho roku, v níž má být trest vykonán.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 4 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 340

Odklad a přerušení výkonu trestu u vojáků

(1) Předseda senátu odloží nebo přeruší výkon trestu obecně prospěšných prací, je-li odsouzený povolán k výkonu

vojenské činné služby.

(2) Ustanovení § 339 odst. 4 a 5 se užije obdobně též u odsouzených, jimž byl výkon trestu odložen nebo přerušen podle odstavce 1.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 340a

Upuštění od výkonu trestu

(1) Předseda senátu upustí od výkonu trestu obecně prospěšných prací nebo jeho zbytku, jestliže je odsouzený v důsledku změny svého zdravotního stavu dlouhodobě neschopen tento trest vykonat.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 340b

Přeměna trestu obecně prospěšných prací v trest odnětí svobody

(1) O přeměně trestu obecně prospěšných prací nebo o přeměně jeho zbytku v trest odnětí svobody, jakož i o ponechání trestu obecně prospěšných prací v platnosti při stanovení dohledu nebo dalších dosud neuložených přiměřených omezení, přiměřených povinností nebo případně výchovných opatření, rozhodne bez zbytečného odkladu předseda senátu na návrh státního zástupce, probačního úředníka, poskytovatele, u něhož jsou obecně prospěšné práce vykonávány, podaný prostřednictvím tohoto probačního úředníka, nebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání. O těchto rozhodnutích předseda senátu vyrozumí středisko Probační a mediační služby v obvodu soudu, v němž je trest obecně prospěšných prací vykonáván.

(2) Výkon trestu obecně prospěšných prací se přerušuje vyhlášením rozhodnutí o přeměně trestu obecně prospěšných prací nebo jeho zbytku v trest odnětí svobody, a to do dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí nebo rozhodnutí o ponechání trestu obecně prospěšných prací v platnosti; v případě ponechání tohoto trestu v platnosti se přiměřeně postupuje podle § 336. O tom musí být odsouzený poučen.

(3) Pokud byl trest obecně prospěšných prací ponechán v platnosti při uložení dalších dosud neuložených přiměřených omezení nebo přiměřených povinností uvedených v § 48 odst. 4 písm. b), d) nebo h) trestního zákoníku anebo výchovných opatření uvedených v § 18 odst. 1 písm. c) nebo g) nebo § 19 odst. 1 písm. e), g) nebo h) zákona o soudnictví ve věcech mládeže, kontroluje jejich dodržování Probační a mediační služba; odsouzený je povinen v rámci sledování dodržování uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, a dostavovat se k němu v jím určených lhůtách.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

ODDÍL PÁTÝ

Výkon některých dalších trestů

Výkon peněžitého trestu

§ 341

Jakmile se stal vykonatelným rozsudek, podle něhož je odsouzený povinen zaplatit peněžitý trest, vyzve předseda senátu odsouzeného, aby jej zaplatil do jednoho měsíce, a upozorní ho, že jinak bude peněžitý trest vymáhán nebo přeměněn v trest odnětí svobody.

§ 342

(1) Na žádost odsouzeného může předseda senátu z důležitých důvodů povolit

a) odklad výkonu peněžitého trestu, a to na dobu nejvýše jednoho roku od uplynutí lhůty podle § 341, nebo

b) splácení peněžitého trestu v přiměřených měsíčních splátkách.

(2) Pominou-li důvody, pro které byl výkon peněžitého trestu odložen, nebo nedodržuje-li odsouzený bez závažného důvodu splátky, předseda senátu povolení odkladu nebo splátek odvolá.

§ 342a

(1) Předseda senátu upustí od výkonu peněžitého trestu nebo jeho zbytku, jestliže

a) odsouzený se v důsledku okolností na jeho vůli nezávislých stal dlouhodobě neschopným peněžitý trest zaplatit, nebo

b) by výkonem peněžitého trestu byla vážně ohrožena výživa nebo výchova osoby, o jejíž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

§ 343

(1) Předseda senátu nařídí, aby peněžitý trest byl vymáhán, nezaplatí-li jej odsouzený

a) do jednoho měsíce poté, co byl k zaplacení vyzván,

b) do jednoho měsíce poté, co mu bylo oznámeno rozhodnutí, jímž povolený odklad nebo povolené splácení byly odvolány, nebo

c) do uplynutí doby, na kterou byl výkon trestu odložen.

(2) Vymáhání peněžitého trestu předseda senátu nenařídí, postačují-li na jeho zaplacení prostředky z peněžité záruky nebo je-li zřejmé, že by jeho vymáhání mohlo být zmařeno nebo by bylo bezvýsledné.

(3) Bylo-li nařízeno vymáhání peněžitého trestu, jehož výkon je zajištěn na majetku odsouzeného, na jeho úhradu se přednostně užije zajištěný majetek.

(4) Při správě placení peněžitého trestu se postupuje podle daňového řádu, s výjimkou ustanovení o posečkání daně a rozložení její úhrady na splátky. Peněžitý trest vymáhá celní úřad.

§ 343a

(1) Předseda senátu zašle po marném uplynutí lhůty uvedené v § 343 odst. 1 celnímu úřadu opis rozsudku, jímž byl uložen peněžitý trest, a nařízení jeho vymáhání. Předseda senátu zároveň vyrozumí celní úřad o majetku odsouzeného, který je zajištěn pro účely výkonu peněžitého trestu, a uvede, zda se jedná o majetkovou trestní sankci podle zákona o použití peněžních prostředků z majetkových trestních sankcí.

(2) Předseda senátu neprodleně vyrozumí celní úřad o všech skutečnostech podstatných pro placení peněžitého trestu, zejména o upuštění od jeho výkonu a o přeměně peněžitého trestu nebo jeho zbytku v trest odnětí svobody.

(3) Celní úřad neprodleně vyrozumí soud o tom, že

a) peněžitý trest byl vymožen,

b) po přeměně peněžitého trestu v nepodmíněný trest odnětí svobody byla část peněžitého trestu zaplacena,

c) vymáhání peněžitého trestu by mohlo být zmařeno a z jakých důvodů,

d) došlo ke zpeněžení majetku odsouzeného zajištěného za účelem výkonu peněžitého trestu,

e) průběh vymáhání ukazuje, že výtěžek, kterého jím bude dosaženo, nepostačí ani ke krytí jeho nákladů, nebo

f) nedoplatek peněžitého trestu byl odepsán.

(4) Je-li soudem nařízeno vymáhání peněžitého trestu, celní úřad přednostně použije na jeho úhradu

a) platbu provedenou odsouzeným nebo jinou osobou za odsouzeného, pokud není jednoznačně uvedeno, na úhradu které daňové pohledávky je platba určena,

b) přeplatek, který vznikl odsouzenému, nebo

c) částku vymoženou v daňové exekuci, která byla nařízena také pro jiné daňové pohledávky, než na peněžitém trestu.

(5) Při převodu vymožené částky z osobního depozitního účtu na osobní daňový účet odsouzeného, kde je evidován peněžitý trest, se exekuční náklady uspokojí vždy přednostně a úhrada hotových výdajů se provede jako

první v pořadí.

(6) Odstavec 4 písm. c) a odstavec 5 se nepoužijí ve vztahu k daňové pohledávce na cle.

(7) Pokud nebyl peněžitý trest zcela vymožen před tím, než došlo k jeho zrušení v rámci souhrnného trestu, stává se rozsudek o uložení souhrnného trestu exekučním titulem namísto rozsudku, jímž byl uložen zrušený peněžitý trest. Účinky provedených exekučních úkonů zůstávají zachovány v rozsahu vymezeném rozsudkem, jímž byl souhrnný trest uložen. Již zahájená daňová exekuce se odloží do doby nařízení vymáhání peněžitého trestu uloženého v rámci souhrnného trestu. Obdobně se postupuje v případě uložení společného trestu za pokračování v trestném činu.

§ 344

(1) O přeměně peněžitého trestu nebo jeho zbytku v trest odnětí svobody rozhodne předseda senátu mimo veřejné zasedání; před rozhodnutím umožní odsouzenému, aby se k věci vyjádřil. Ve veřejném zasedání rozhodne tehdy, pokud o to odsouzený výslovně požádá.

(2) Odsouzený může odvrátit výkon trestu odnětí svobody, na který byl přeměněn peněžitý trest nebo jeho zbytek, tím, že peněžitý trest nebo jeho část zaplatí; o zaplacení peněžitého trestu nebo jeho části informuje soud. Předseda senátu neprodleně poté, co se hodnověrně dozví, že po přeměně peněžitého trestu byla zaplacena alespoň částka odpovídající jedné denní sazbě, rozhodne o tom, jakou část přeměněného trestu odnětí svobody je třeba vykonat, pokud nedošlo k zaplacení celého peněžitého trestu.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

Zajištění výkonu peněžitého trestu

§ 344a

(1) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který je třeba vzhledem k povaze a závažnosti trestného činu a poměrům obviněného očekávat uložení peněžitého trestu, nebo byl-li takový trest uložen a je třeba zajistit jeho výkon, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zajistit určenou část majetku obviněného. K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění.

(2) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.

(3) Na rozhodování o zajištění výkonu peněžitého trestu a postup při zajištění se jinak užije § 47 odst. 4 až 6 a § 47 odst. 8 obdobně.

§ 344b

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zajištění zruší nebo omezí, pomine-li důvod, pro který

byla určená část majetku zajištěna, nebo není-li zajištění třeba v rozsahu, v němž bylo nařízeno.

(2) Z důležitých důvodů může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce na návrh obviněného povolit provedení úkonu, který se týká zajištěného majetku.

(3) Obviněný má právo kdykoliv po právní moci usnesení o zajištění žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce neprodleně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

(4) Není-li tím ohrožen účel trestního řízení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může rozhodnout o zajištění peněžních prostředků namísto jiné věci spadající do určené části majetku, která podléhá zajištění, pokud ten, komu byla taková věc zajištěna, složí do úschovy soudu nebo v přípravném řízení státního zástupce peněžní prostředky ve výši odpovídající hodnotě věci spadající do určené části majetku podléhající zajištění.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 4 je přípustná stížnost, jež má, pokud jde o povolení provedení úkonu, zrušení nebo omezení zajištění anebo změnu zajištěné věci, odkladný účinek.

Výkon trestu propadnutí majetku

§ 345

Stal-li se rozsudek, jímž byl uložen trest propadnutí celého majetku nebo jeho části, vykonatelným, zašle předseda senátu organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu, opis rozsudku bez odůvodnění k provedení tohoto trestu. Předseda senátu zároveň uvede, zda jde o majetkovou trestní sankci.

§ 346

(1) Vzniknou-li při provádění trestu propadnutí majetku pochybnosti, zda se tento trest na určité prostředky nebo věci vztahuje vzhledem k tomu, že je jich nezbytně třeba k ukojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat, rozhodne o tom předseda senátu na návrh organizační složky státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu, anebo na žádost odsouzeného nebo osoby, o jejíž výživu nebo výchovu jde. Takovou žádost je možno podat jen do tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci, a jde-li o prostředky nebo věci, které byly prováděním trestu propadnutí majetku postiženy teprve později, do jednoho měsíce od doby, kdy se tak stalo.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(3) Opis pravomocného usnesení uvedeného v odstavci 1 zašle předseda senátu organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu.

(4) Vlastnické právo třetí osoby k prostředkům a věcem postiženým při provádění trestu propadnutí majetku nelze uplatnit podle odstavce 1, nýbrž toliko podle předpisů občanskoprávních.

Zajištění výkonu trestu propadnutí majetku

§ 347

(1) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který vzhledem k povaze a závažnosti činu a poměrům obviněného třeba očekávat uložení trestu propadnutí majetku, nebo byl-li takový trest uložen a je třeba zajistit jeho výkon, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce majetek obviněného nebo jeho určenou část zajistit. Předseda senátu zajistí majetek obviněného nebo jeho určenou část vždy, uložil-li trest propadnutí majetku rozsudkem, který dosud nenabyl právní moci. K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění.

(2) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.

§ 348

(1) Zajištění postihuje veškerý majetek obviněného nebo jeho určenou část, včetně plodů a užitků, které z nich plynou. Zajištění celého majetku se vztahuje i na majetek, který obviněný nabude po zajištění.

(2) Na rozhodování o zajištění majetku a postup při zajištění se jinak užije § 47 odst. 4 až 6 a § 47 odst. 8 obdobně.

§ 349

(1) Předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zajištění zruší nebo omezí, pomine-li důvod, pro který byly majetek nebo jeho určená část zajištěny, nebo není-li zajištění třeba v rozsahu, v němž bylo nařízeno.

(2) Z důležitých důvodů může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce na návrh obviněného povolit provedení úkonu, který se týká zajištěného majetku.

(3) Obviněný má právo kdykoliv po právní moci usnesení o zajištění žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce neprodleně rozhodnout. Byla-li žádost zamítnuta, může ji obviněný, neuvede-li v ní nové důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

(4) Není-li tím ohrožen účel trestního řízení, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce může rozhodnout o zajištění peněžních prostředků namísto jiné věci spadající do určené části majetku, která podléhá zajištění, pokud ten, komu byla taková věc zajištěna, složí do úschovy soudu nebo v přípravném řízení státního zástupce peněžní prostředky ve výši odpovídající hodnotě věci spadající do určené části majetku podléhající zajištění.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 4 je přípustná stížnost, jež má, pokud jde o povolení provedení úkonu, zrušení nebo omezení zajištění anebo změnu zajištěné věci, odkladný účinek.

§ 349b

Výkon trestu propadnutí věci nebo výkon propadnutí náhradní hodnoty

Opis rozsudku bez odůvodnění, jímž byl vysloven trest propadnutí věci, nebo jímž bylo vysloveno propadnutí náhradní hodnoty, zašle předseda senátu organizační složce státu, které podle zvláštního zákona přísluší hospodaření s majetkem státu. Předseda senátu zároveň uvede, zda jde o majetkovou trestní sankci. Byla-li věc, na kterou se vztahuje trest propadnutí věci anebo na kterou se vztahuje vyslovení propadnutí náhradní hodnoty, zajištěna, učiní předseda senátu opatření, aby bylo takové organizační složce svěřeno nakládání s ní, pokud taková organizační složka doposud správu zajištěné věci nebo náhradní hodnoty nevykonává.

§ 350

Výkon trestu zákazu činnosti

(1) Předseda senátu rozhodne ihned po právní moci rozsudku, jímž byl odsouzenému uložen trest zákazu činnosti, o započtení doby, po kterou bylo odsouzenému před právní mocí rozsudku oprávnění k činnosti, která je předmětem zákazu, v souvislosti s trestným činem odňato podle jiného právního předpisu nebo na základě opatření státního orgánu nesměl již tuto činnost vykonávat anebo ji nemohl vykonávat, protože se k tomu zavázal pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, do doby výkonu uloženého trestu zákazu činnosti.

(2) O podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti rozhoduje předseda senátu na návrh odsouzeného ve veřejném zasedání; zamítnout návrh pouze z důvodu, že dosud neuplynula lhůta stanovená v zákoně pro podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, může též předseda senátu mimo veřejné zasedání. Zájmové sdružení občanů se může připojit k návrhu odsouzeného, nabídne-li převzetí záruky za dovršení jeho nápravy. Byl-li návrh odsouzeného zamítnut, může jej opakovat až po uplynutí šesti měsíců ode dne nabytí právní moci zamítavého rozhodnutí; to neplatí, byl-li zamítnut pouze z důvodu, že doposud neuplynula lhůta stanovená v zákoně pro podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti.

(3) Rozhodnutí o tom, že se podmíněně upouští od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, může se souhlasem státního zástupce učinit předseda senátu mimo veřejné zasedání.

(4) Na rozhodnutí o tom, zda se odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, osvědčil, ponechá se podmíněné upuštění v platnosti nebo se zbytek trestu zákazu činnosti vykoná, se obdobně použije § 330.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 je přípustná stížnost, která má odkladný účinek. Proti rozhodnutí podle odstavce 3 je přípustná stížnost jen proti výroku o stanovení délky zkušební doby.

§ 350a

Výkon trestu zákazu pobytu

(1) O uložení zákazu pobytu uvědomí předseda senátu obecní úřad a policejní orgán, na jejichž obvod se zákaz vztahuje, jakož i obecní úřad a policejní orgán, v jejichž obvodě má odsouzený trvalé bydliště.

(2) Jestliže odsouzený pracuje v obvodě, na který se vztahuje zákaz pobytu, uvědomí předseda senátu též organizaci, u které je obviněný v pracovním poměru.

(3) Z důležitých důvodů může policejní orgán v místě jeho bydliště nebo pobytu povolit odsouzenému návštěvu místa nebo obvodu, na který se vztahuje zákaz pobytu.

(4) Po dobu, po kterou odsouzený vykonává vojenskou činnou službu, se trest zákazu pobytu nevykonává. Jestliže odsouzený nespáchal ve výkonu této služby žádný trestný čin a konal řádně vojenskou službu, předseda senátu od výkonu trestu zákazu pobytu nebo jeho zbytku upustí. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(5) Na řízení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu pobytu, jakož i na řízení o nařízení výkonu zbytku tohoto trestu se obdobně použije § 350. Na rozhodnutí o tom, zda se zruší uložené přiměřené omezení nebo přiměřená povinnost anebo výchovné opatření, se obdobně použije § 330.

(6) Rozhodnutí o uložení přiměřených omezení osobě, které byl trest zákazu pobytu uložen vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, činí ve veřejném zasedání samosoudce, v jehož obvodu byl trest odnětí svobody naposledy vykonáván. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 350aa

Výkon trestu zákazu držení a chovu zvířat

(1) Předseda senátu rozhodne ihned po právní moci rozsudku, jímž byl odsouzenému uložen trest zákazu držení a chovu zvířat, o započtení doby, po kterou bylo na základě rozhodnutí nebo opatření orgánu veřejné moci odsouzenému před právní mocí rozsudku znemožněno držet nebo chovat zvířata, která jsou předmětem zákazu, anebo o ně pečovat, nebo je nemohl držet nebo chovat anebo o ně pečovat, protože se k tomu zavázal pro účely podmíněného odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněného zastavení trestního stíhání, do doby výkonu uloženého trestu zákazu držení a chovu zvířat. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost.

(2) Předseda senátu může na návrh odsouzeného stanovit přiměřenou lhůtu k zajištění péče o zvíře, které drží, chová nebo o které pečuje a které je předmětem trestu zákazu držení a chovu zvířat. Tuto lhůtu může předseda senátu na návrh odsouzeného opakovaně prodloužit. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, která má odkladný účinek.

(3) Na řízení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu držení a chovu zvířat, jakož i na řízení o

nařízení výkonu zbytku tohoto trestu se obdobně použije § 350.

§ 350ab

Kontrola výkonu trestu zákazu držení a chovu zvířat

(1) Jakmile se stane vykonatelným rozhodnutí, podle něhož se má vykonat trest zákazu držení a chovu zvířat, předseda senátu zašle jeho opis krajské veterinární správě, v jejímž obvodu odsouzený bydlí nebo, nemá-li odsouzený stálé bydliště, v jejímž obvodu se zdržuje nebo pracuje. Předseda senátu zašle krajské veterinární správě rovněž opis rozhodnutí o započtu podle § 350aa odst. 1, o stanovení lhůty k zajištění péče o zvíře a její prodloužení podle § 350aa odst. 2, a o upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu držení a chovu zvířat nebo o nařízení výkonu zbytku tohoto trestu. Jestliže odsouzený v rámci výkonu zaměstnání nebo povolání pečuje o zvířata, která jsou předmětem zákazu držení a chovu zvířat, nebo s nimi pracuje, uvědomí předseda senátu též organizaci, u které je obviněný v pracovním nebo obdobném poměru.

(2) Krajská veterinární správa provádí namátkovou kontrolu obydlí, jiných prostor a pozemků, které odsouzený vlastní nebo užívá anebo kde se zdržuje; odsouzený je povinen za tímto účelem umožnit vstup do obydlí a jiných prostor a na pozemky a strpět úkony bezprostředně související s touto kontrolou.

(3) Nedodržuje-li odsouzený zákaz držení a chovu zvířat, sdělí tuto skutečnost krajská veterinární správa bezodkladně Policii České republiky.

Výkon trestu vyhoštění

§ 350b

(1) Jakmile nabyde právní moci rozsudek, kterým byl uložen trest vyhoštění, předseda senátu zašle nařízení výkonu trestu Policii České republiky a vyzve zároveň odsouzeného, aby z České republiky neprodleně vycestoval.

(2) Nehrozí-li obava, že odsouzený, který je na svobodě, se bude skrývat nebo jinak mařit výkon trestu vyhoštění, může mu předseda senátu poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jeho záležitostí. Tato lhůta nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci.

(3) Lhůtu uvedenou v odstavci 2 může předseda senátu na žádost odsouzeného i opakovaně prodloužit, nejdéle však na 180 dnů ode dne, kdy rozsudek nabyl právní moci, jestliže odsouzený prokáže, že učinil všechny úkony potřebné k obstarání cestovních dokladů a dalších náležitostí potřebných k vycestování, avšak dosud nemůže z České republiky vycestovat.

(4) Požádal-li odsouzený k trestu vyhoštění o udělení mezinárodní ochrany podle zvláštního právního předpisu [4]), a nejde-li o případy, kdy jako žadatel není oprávněn setrvat na území České republiky, předseda senátu odloží výkon trestu vyhoštění. O odložení výkonu trestu vyhoštění z tohoto důvodu předseda senátu vyrozumí orgán příslušný k řízení o udělení mezinárodní ochrany podle zvláštního právního předpisu[4]) a zároveň jej požádá, aby mu

neprodleně po ukončení řízení oznámil, jakým způsobem bylo o žádosti rozhodnuto.

(5) Byla-li odsouzenému k trestu vyhoštění udělena doplňková ochrana podle zvláštního právního předpisu [4]) nebo zvláštní ochrana a pomoc podle zvláštního právního předpisu, předseda senátu odloží výkon trestu vyhoštění na dobu jejího udělení. O odložení výkonu trestu vyhoštění z tohoto důvodu předseda senátu vyrozumí orgán příslušný k udělení doplňkové ochrany podle zvláštního právního předpisu[4]) nebo orgán příslušný k poskytování zvláštní ochrany a pomoci podle zvláštního právního předpisu a zároveň je požádá, aby mu neprodleně oznámily skutečnost, že doplňková ochrana odsouzenému zanikla nebo mu byla odňata nebo že poskytování zvláštní ochrany a pomoci bylo ukončeno.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavce 4 je přípustná stížnost.

§ 350c

Vyhošťovací vazba

(1) Hrozí-li obava, že odsouzený se bude skrývat nebo jinak mařit výkon trestu vyhoštění, může předseda senátu rozhodnout o vzetí odsouzeného do vyhošťovací vazby, nerozhodne-li o jejím nahrazení zárukou, slibem nebo peněžitou zárukou.

(2) Nevyplývá-li z odstavce 1 jinak, na řízení o vyhošťovací vazbě a její nahrazení zárukou, slibem nebo peněžitou zárukou se užijí ustanovení hlavy čtvrté oddílu prvního.

(3) Byl-li odsouzený vzat podle odstavce 1 do vyhošťovací vazby, požádá předseda senátu, pokud je to třeba, o zajištění cestovních dokladů potřebných k výkonu trestu vyhoštění Policii České republiky.

§ 350d

Jestliže se na odsouzeném, kterému byl pravomocně uložen trest vyhoštění, vykonává trest odnětí svobody, vyrozumí předseda senátu o nařízení výkonu trestu vyhoštění též příslušnou věznici. Policii České republiky v nařízení výkonu trestu podle § 350b odst. 1 zároveň požádá, pokud je to třeba, o zajištění cestovních dokladů potřebných k výkonu trestu vyhoštění tak, aby tento trest bezprostředně navazoval na výkon trestu odnětí svobody.

§ 350e

Jestliže se rozhodne o upuštění od výkonu trestu odnětí svobody nebo jeho zbytku, o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nebo o účasti na amnestii, jíž se promíjí zbytek trestu odnětí svobody u odsouzeného, kterému byl uložen trest vyhoštění, vyrozumí předseda senátu ihned bez ohledu na právní moc takového rozhodnutí soud příslušný k výkonu trestu vyhoštění a Policii České republiky.

§ 350f

(1) Byl-li odsouzený vzat do vyhošťovací vazby nebo vykonává-li trest odnětí svobody, zajistí jeho vycestování z území České republiky Policie České republiky, která po dohodě s předsedou senátu odsouzeného ve věznici převezme.

(2) Náklady spojené s výkonem vyhoštění, pokud je neuhradí odsouzený, s výjimkou nákladů výkonu vazby, hradí Policie České republiky.

§ 350g

(1) Jestliže v době, kdy soud přistoupí k nařízení výkonu trestu vyhoštění, se odsouzený již na území České republiky nenachází, předseda senátu zašle nařízení výkonu trestu Policii České republiky a další úkony neprovádí.

(2) Nebyl-li občan Evropské unie anebo jeho rodinný příslušník [5]) bez ohledu na státní příslušnost vyhoštěn do dvou let od pravomocného uložení trestu vyhoštění, předseda senátu ověří, zda nenastaly skutečnosti, pro které trest vyhoštění nelze uložit.

§ 350h

Přerušení výkonu trestu vyhoštění a upuštění od výkonu trestu vyhoštění

(1) Předseda senátu může z důležitých důvodů na potřebnou dobu přerušit výkon trestu vyhoštění. Pominou-li důvody přerušení, předseda senátu přerušení odvolá.

(2) Doba, po kterou byl výkon trestu vyhoštění přerušen, se nezapočítává do doby výkonu trestu.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost.

(4) Od výkonu trestu vyhoštění nebo jeho zbytku předseda senátu upustí, jestliže po vyhlášení rozsudku, kterým byl tento trest uložen, nastaly skutečnosti, pro které trest vyhoštění nelze uložit. Je-li odsouzený ve vyhošťovací vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, vyrozumí předseda senátu o pravomocném upuštění od výkonu trestu vyhoštění příslušnou věznici.

(5) Proti rozhodnutí podle odstavce 4 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

Výkon trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce

§ 350i

(1) Jakmile rozhodnutí, podle něhož se má vykonat trest zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské

akce, nabude právní moci, předseda senátu zašle jeho opis středisku Probační a mediační služby v obvodu okresního soudu, ve kterém odsouzený bydlí, a nemá-li stálé bydliště, v jehož obvodu se zdržuje nebo pracuje.

(2) Odsouzený je povinen dostavit se na výzvu probačního úředníka v jím stanoveném termínu na příslušné středisko Probační a mediační služby za účelem projednání podmínek výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce. Ve výzvě jej upozorní i na následky nesplnění této povinnosti.

(3) Probační úředník stanoví se souhlasem odsouzeného podmínky výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce. Považuje-li za potřebné stanovit odsouzenému povinnost dostavovat se podle jeho pokynů k určenému útvaru Policie České republiky, stanoví konkrétní podmínky po dohodě s Policií České republiky. Při stanovení a kontrole podmínek výkonu tohoto trestu postupuje probační úředník v součinnosti s příslušným útvarem Policie České republiky, k němuž se má odsouzený v určené době dostavovat. Probační úředníl poučí odsouzeného o povinnosti dostavovat se podle jeho pokynů na středisko Probační a mediační služby nebo k určenému útvaru Policie České republiky a upozorní ho na následky nesplnění této povinnosti.

(4) Nesouhlasí-li odsouzený s podmínkami výkonu trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, rozhodne o nich na návrh probačního úředníka předseda senátu soudu, který trest uložil. V rozhodnutí předseda senátu odsouzeného poučí o jeho povinnosti dostavit se na výzvu probačního úředníka v jím stanoveném termínu na středisko Probační a mediační služby nebo k určenému útvaru Policie České republiky; zároveň ho upozorní na následky nesplnění této povinnosti.

§ 350j

Na řízení o podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, jakož i na řízení o nařízení výkonu zbytku tohoto trestu, se obdobně použije § 350.

ODDÍL ŠESTÝ

Výkon dohledu a kontrola chování odsouzeného probačním úředníkem

§ 350k

Výkon dohledu prováděný probačním úředníkem

(1) Jakmile se stane vykonatelným rozhodnutí, kterým byl odsouzenému uložen dohled, zašle předseda senátu jeho opis středisku Probační a mediační služby, v jehož obvodu odsouzený bydlí, pracuje nebo se zdržuje.

(2) Pokud bylo odsouzenému zároveň uloženo přiměřené omezení nebo přiměřená povinnost uvedené v § 48 odst. 4 písm. b), d) nebo h) trestního zákoníku anebo výchovné opatření uvedené v § 18 odst. 1 písm. c) nebo g) nebo v § 19 odst. 1 písm. e), g) nebo h) zákona o soudnictví ve věcech mládeže, kontroluje jejich dodržování Probační a mediační služba; odsouzený je povinen v rámci sledování dodržování uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, a dostavovat se k němu v jím určených lhůtách.

(3) Považuje-li to předseda senátu za potřebné, požádá Probační a mediační službu, aby v pravidelných termínech, které předseda senátu stanoví, probační úředník vykonávající dohled informoval soud o průběhu výkonu dohledu, dodržování uložených podmínek, probačního plánu, přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti nebo výchovného opatření odsouzeným a o jeho poměrech.

(4) Pokud odsouzený, kterému byl uložen dohled, poruší závažným způsobem nebo opakovaně podmínky dohledu nebo probační plán, nedodržuje přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření, jejichž kontrolu vykonává Probační a mediační služba, neposkytne probačnímu úředníku součinnost anebo se k němu v jím určené lhůtě nedostaví, informuje o tom probační úředník bez zbytečného odkladu předsedu senátu. Při méně závažném porušení upozorní probační úředník odsouzeného na zjištěné nedostatky a poučí jej, že v případě opakování nebo závažnějšího porušení uložených podmínek nebo probačního plánu, nedodržení přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti nebo výchovného opatření, neposkytnutí součinnosti nebo nedostavení se k němu bude informovat předsedu senátu.

(5) Shledá-li probační úředník, že jsou dány podmínky pro rozhodnutí o osvědčení, zrušení uloženého přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti, výchovného opatření nebo dohledu, přeměně trestu nebo jeho zbytku, výkonu náhradního trestu odnětí svobody, nařízení výkonu trestu nebo jeho zbytku anebo o tom, zda se odsouzenému, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, ukládá trest, podá soudu návrh na vydání takového rozhodnutí.

§ 350l

Kontrola přiměřených omezení, přiměřených povinností a výchovných opatření probačním úředníkem

(1) Jakmile se stane vykonatelným rozhodnutí, kterým bylo odsouzenému uloženo přiměřené omezení nebo přiměřená povinnost uvedené v § 48 odst. 4 písm. b), d) nebo h) trestního zákoníku anebo výchovné opatření uvedené v § 18 odst. 1 písm. c) nebo g) anebo v § 19 odst. 1 písm. e), g) nebo h) zákona o soudnictví ve věcech mládeže, může předseda senátu zaslat jeho opis středisku Probační a mediační služby, v jehož obvodu odsouzený bydlí, pracuje nebo se zdržuje, považuje-li to s ohledem na způsob jejich kontroly za vhodné.

(2) Předseda senátu zároveň pověří Probační a mediační službu sledováním dodržování uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření, a může požádat, aby v pravidelných termínech, které zároveň stanoví, informoval probační úředník soud o dodržování uloženého přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti nebo výchovného opatření; odsouzený je povinen v rámci sledování dodržování uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu stanoví, a dostavovat se k němu v jím určených lhůtách.

(3) Pokud odsouzený závažným způsobem nebo opakovaně nedodržuje přiměřené omezení, přiměřenou povinnost nebo výchovné opatření, jejichž kontrolou byla pověřena Probační a mediační služba, neposkytne probačnímu úředníku součinnost anebo se k němu v jím určené lhůtě nedostaví, informuje o tom probační úředník bez zbytečného odkladu předsedu senátu. Při méně závažném porušení upozorní probační úředník odsouzeného na zjištěné nedostatky a poučí jej, že v případě opakování nebo závažnějšího nedodržení přiměřeného omezení,

přiměřené povinnosti nebo výchovného opatření, neposkytnutí součinnosti nebo nedostavení se k němu bude informovat předsedu senátu.

(4) Shledá-li probační úředník, který sleduje dodržování uloženého přiměřeného omezení nebo přiměřené povinnosti anebo výchovného opatření, že jsou dány podmínky pro rozhodnutí o osvědčení, zrušení uloženého přiměřeného omezení, přiměřené povinnosti nebo výchovného opatření, přeměně trestu nebo jeho zbytku, nařízení výkonu trestu nebo jeho zbytku anebo o tom, zda se odsouzenému, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, ukládá trest, podá soudu návrh na vydání takového rozhodnutí.

(5) Odstavce 1 až 4 se nepoužijí, byl-li rozhodnutím uvedeným v odstavci 1 zároveň uložen dohled, trest domácího vězení nebo trest obecně prospěšných prací.

ODDÍL SEDMÝ

Promlčení výkonu trestu

§ 350m

O promlčení výkonu trestu rozhoduje na návrh odsouzeného nebo i bez takového návrhu předseda senátu. Proti tomuto rozhodnutí může státní zástupce podat stížnost, která má odkladný účinek; proti rozhodnutí o zamítnutí návrhu může podat stížnost též odsouzený.

ODDÍL OSMÝ

Výkon ochranného opatření

§ 351

Nařízení výkonu ochranného léčení

(1) Výkon ochranného léčení nařídí předseda senátu zdravotnickému zařízení, v němž má být ochranné léčení vykonáno. Jestliže však ochranné léčení bylo uloženo vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody a ve věznici jsou k výkonu takového léčení dány podmínky, může předseda senátu nařídit, aby ochranné léčení bylo vykonáváno během výkonu trestu odnětí svobody. Spolu s nařízením výkonu ochranného léčení zašle předseda senátu i opis rozhodnutí, kterým bylo ochranné léčení uloženo, a znalecký posudek, opis protokolu o výslechu znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu osoby, které bylo uloženo ochranné léčení, pokud byly v průběhu trestního řízení opatřeny.

(2) Je-li osoba, které bylo uloženo ochranné léčení, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, nařídí předseda senátu bezodkladně její dodání do zdravotnického zařízení; jinak jí může poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jejích záležitostí.

(3) Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru v činné službě, požádá předseda senátu

příslušného velitele nebo náčelníka, aby zařídil jeho dopravení do zdravotnického zařízení.

(4) Předseda senátu požádá zdravotnické zařízení, aby oznámilo soudu, který ochranné léčení uložil, kdy bylo s výkonem ochranného léčení započato. Zároveň požádá zdravotnické zařízení, aby okresnímu soudu, v jehož obvodě se ochranné léčení vykonává, podalo neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další trvání ochranného léčení.

(5) O započetí výkonu ochranného léčení vyrozumí předseda senátu okresní soud, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává, a zašle mu písemnosti uvedené v odstavci 1.

(6) Samosoudce okresního soudu, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává, může nařídit jeho výkon jinému zdravotnickému zařízení; zdravotnickému zařízení, v němž bude ochranné léčení nadále vykonáváno, zašle písemnosti uvedené v odstavci 1 a sdělí mu, jaká část doby uvedené v § 99 odst. 6 větě druhé trestního zákoníku již uplynula. Nařídil-li samosoudce výkon ochranného léčení podle věty první mimo obvod okresního soudu, v jehož obvodu se ochranné léčení dosud vykonává, zašle okresnímu soudu, v jehož obvodu má být ochranné léčení dále vykonáváno, informace uvedené v odstavci 1 a případně další písemnosti, které mají význam pro běh lhůty podle § 99 odst. 6 trestního zákoníku a pro další rozhodování o ochranném léčení. O nařízení výkonu ochranného léčení podle věty první informuje soud, který ochranné léčení uložil.

§ 351a

Změna ochranného léčení

(1) O změně způsobu výkonu ochranného léčení na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu rozhoduje ve veřejném zasedání samosoudce okresního soudu, v jehož obvodu je zdravotnické zařízení, ve kterém se ochranné léčení vykonává; tento samosoudce rozhoduje na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo i bez takového návrhu i o změně ústavního ochranného léčení na zabezpečovací detenci. Ústavní ochranné léčení může za podmínek stanovených v trestním zákoníku samosoudce změnit na zabezpečovací detenci, jestliže na základě návrhu nebo zprávy zdravotnického zařízení, ve kterých popíše průběh a výsledky dosavadního léčení, vykonávané ochranné léčení nevedlo ke splnění jeho účelu pro chování osoby, na níž se ochranné léčení vykonává, a tuto přeměnu vyžaduje účinná ochrana společnosti a nutnost působení na osobu, na níž se ochranné léčení vykonává, prostředky zabezpečovací detence. Dojde-li ke změně způsobu výkonu ochranného léčení nebo změně ochranného léčení na zabezpečovací detenci, informuje o tom samosoudce soud, který ochranné léčení uložil.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 352

Upuštění od výkonu ochranného léčení

O upuštění od výkonu ochranného léčení před jeho započetím rozhodne soud, který ochranné léčení uložil, a to ve

veřejném zasedání na návrh státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 353

Propuštění z ochranného léčení a jeho ukončení

(1) Jakmile bylo dosaženo účelu ochranného léčení, podá zdravotnické zařízení, ve kterém je ochranné léčení vykonáváno, návrh na propuštění z ochranného léčení okresnímu soudu, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává; návrh na ukončení ochranného léčení podle § 99 odst. 6 trestního zákoníku podá zdravotnické zařízení, jakmile zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout. Nebude-li ústavní ochranné léčení vykonáno tak, aby do dvou let od jeho započetí bylo rozhodnuto o propuštění z ochranného léčení nebo o jeho ukončení, podá zdravotnické zařízení nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty dvou let od počátku výkonu ochranného léčení návrh na jeho prodloužení. V návrhu na propuštění z ochranného léčení, na jeho ukončení nebo v návrhu na prodloužení ochranného léčení zdravotnické zařízení popíše průběh a výsledky ochranného léčení a uvede důvody navrhovaného postupu včetně návrhu na případné uložení dohledu nad chováním osoby, na níž je vykonáváno ochranné léčení. O tom je třeba zdravotnické zařízení poučit.

(2) O propuštění z ochranného léčení, o jeho ukončení včetně případného uložení dohledu nebo o prodloužení ochranného léčení rozhodne bez zbytečného odkladu na návrh zdravotnického zařízení, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává ochranné léčení, anebo i bez takového návrhu ve veřejném zasedání samosoudce okresního soudu, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává. Samosoudce vyrozumí o propuštění z ochranného léčení nebo o jeho ukončení soud, který uložil ochranné léčení nebo který uložil zabezpečovací detenci, která byla změněna na ochranné léčení.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 354

Nařízení výkonu zabezpečovací detence a její výkon

(1) Jakmile se rozhodnutí, podle něhož se má vykonat zabezpečovací detence, stalo vykonatelným, předseda senátu zašle příslušnému ústavu pro výkon zabezpečovací detence, v němž má být zabezpečovací detence vykonána, nařízení výkonu zabezpečovací detence a současně vyzve osobu, které byla zabezpečovací detence uložena, je-li na svobodě, aby výkon zabezpečovací detence nastoupila. Stal-li se výrok o uložení zabezpečovací detence, která nebyla uložena vedle nepodmíněného trestu odnětí svobody, vykonatelným rozhodnutím odvolacího soudu, nařídí výkon zabezpečovací detence u obviněného, který je ve vazbě, předseda senátu odvolacího soudu ihned při vyhlášení rozhodnutí. Spolu s nařízením výkonu zabezpečovací detence zašle předseda senátu i opis rozhodnutí, kterým byla zabezpečovací detence uložena, a znalecký posudek, opis protokolu o výslechu znalce nebo opis lékařské zprávy o zdravotním stavu osoby, které byla uložena zabezpečovací detence, pokud byly v průběhu trestního řízení opatřeny.

(2) Je-li osoba, které byla uložena zabezpečovací detence, při pobytu na svobodě nebezpečná pro své okolí, nebo je-li obava, že taková osoba, která je na svobodě, uprchne, anebo je-li zde jiný důležitý důvod, nařídí předseda senátu bezodkladně její dodání do ústavu pro výkon zabezpečovací detence; jinak jí může poskytnout přiměřenou lhůtu k obstarání jejích záležitostí, která však nesmí být delší než jeden měsíc ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí uvedené v odstavci 1. Není-li známo místo pobytu této osoby, užije se na příkaz k jejímu dodání do výkonu zabezpečovací detence přiměřeně ustanovení § 69 odst. 3. Je-li místo pobytu známo, lze použít k jejímu dodání do výkonu zabezpečovací detence ustanovení § 83c odst. 2. V příkazu předseda senátu vždy požádá policejní orgán o neprodlené podání informace o tom, zda byla tato osoba do výkonu zabezpečovací detence dodána, popřípadě jaké okolnosti jejímu dodání brání.

(3) Jde-li o příslušníka ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru v činné službě, požádá předseda senátu příslušného velitele nebo nadřízeného, aby zařídil jeho dopravení do ústavu pro výkon zabezpečovací detence.

(4) Předseda senátu požádá ústav pro výkon zabezpečovací detence, aby oznámil soudu, který zabezpečovací detenci uložil, kdy bylo s výkonem zabezpečovací detence započato. Zároveň požádá ústav pro výkon zabezpečovací detence, aby okresnímu soudu, v jehož obvodě se zabezpečovací detence vykonává, byla podávána v jím stanovených lhůtách zpráva o průběhu a výsledcích výkonu zabezpečovací detence, se zaměřením na hlediska uvedená v § 100 odst. 4 trestního zákoníku, a aby mu podal neprodleně zprávu, jestliže pominou důvody pro další trvání zabezpečovací detence.

(5) O započetí výkonu zabezpečovací detence vyrozumí předseda senátu okresní soud, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává, a zašle mu písemnosti uvedené v odstavci 1; jedná-li se o započetí výkonu zabezpečovací detence, na kterou bylo změněno ochranné léčení, zašle mu případně i další písemnosti, které mají význam pro další rozhodování o zabezpečovací detenci.

§ 355

Změna výkonu zabezpečovací detence na ochranné léčení

O změně výkonu zabezpečovací detence na ochranné léčení rozhoduje ve veřejném zasedání samosoudce okresního soudu, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém se zabezpečovací detence vykonává; proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 356

Upuštění od výkonu zabezpečovací detence

(1) O upuštění od výkonu zabezpečovací detence před jejím započetím rozhodne soud, který zabezpečovací detenci uložil, a to ve veřejném zasedání na návrh státního zástupce nebo osoby, které byla zabezpečovací detence uložena, anebo i bez takového návrhu. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(2) Soud může upustit od výkonu zabezpečovací detence, jestliže odsouzený byl nebo má být

a) vydán do cizího státu nebo předán cizímu státu podle části páté hlavy druhé zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, nebo

b) vyhoštěn.

(3) Nedojde-li k vydání odsouzeného do cizího státu, k jeho předání nebo k vyhoštění podle odstavce 2, anebo vrátí-li se v těchto případech vydaný, předaný nebo vyhoštěný, rozhodne soud, že se zabezpečovací detence vykoná.

§ 357

Trvání zabezpečovací detence a propuštění ze zabezpečovací detence

(1) Samosoudce okresního soudu, v jehož obvodu je ústav pro výkon zabezpečovací detence, ve kterém se zabezpečovací detence vykonává, na podkladě vyžádaných zpráv sleduje výkon zabezpečovací detence a nejméně jednou za dvanáct měsíců, a jde-li o mladistvého, nejméně jednou za šest měsíců od započetí výkonu zabezpečovací detence nebo od předchozího rozhodnutí o jejím trvání, přezkoumá, zda důvody pro její další pokračování trvají.

(2) O dalším trvání zabezpečovací detence nebo o propuštění ze zabezpečovací detence rozhodne na návrh ústavu pro výkon zabezpečovací detence, státního zástupce nebo osoby, na níž se vykonává zabezpečovací detence, anebo i bez takového návrhu, ve veřejném zasedání samosoudce okresního soudu, v jehož obvodu se zabezpečovací detence vykonává. Byla-li žádost osoby, na níž se vykonává zabezpečovací detence, zamítnuta, může ji tato osoba, neuvede-li v ní jiné důvody, opakovat až po uplynutí šesti měsíců od právní moci rozhodnutí. Samosoudce vyrozumí o propuštění ze zabezpečovací detence soud, který uložil zabezpečovací detenci nebo který uložil ochranné léčení, které bylo změněno na zabezpečovací detenci.

(3) Proti rozhodnutí podle odstavce 2 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 358

Na výkon zabrání věci nebo zabrání náhradní hodnoty se přiměřeně užije § 349b.

§ 358a

Výkon zabrání části majetku

Na výkon zabrání části majetku se přiměřeně použijí § 345 a 346.

§ 358b

Zajištění výkonu zabrání části majetku

(1) Je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který je třeba vzhledem k povaze a závažnosti trestného činu a poměrům obviněného očekávat uložení zabrání části majetku, nebo bylo-li zabrání části majetku uloženo a je třeba zajistit jeho výkon, může předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zajistit věci obviněného nebo jiné osoby, nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že jsou splněny podmínky pro jejich zabrání podle § 102a trestního zákoníku.

(2) K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění.

(3) Proti rozhodnutí o zajištění je přípustná stížnost.

(4) Na rozhodování o zajištění výkonu zabrání části majetku a postup při zajištění se jinak použijí § 47 odst. 4 až 6 a § 47 odst. 8 obdobně. Na rozhodování o zrušení nebo omezení zajištění, na povolení provedení úkonu se zajištěným majetkem a na změnu zajištěné věci se obdobně použije § 344b.

ODDÍL DEVÁTÝ

Výkon některých jiných rozhodnutí

§ 359

Upuštění od přiměřeného omezení spočívajícího ve zdržení se řízení motorových vozidel

(1) Na návrh odsouzeného rozhodne předseda senátu ve veřejném zasedání o upuštění od přiměřeného omezení spočívajícího ve zdržení se řízení motorových vozidel, které bylo uloženo pro trestný čin zanedbání povinné výživy (§ 196 trestního zákoníku), pokud odsouzený uhradil dlužné výživné; odůvodňují-li vyhovění návrhu odsouzeného podklady a důkazy obsažené ve spise, může předseda senátu rozhodnout mimo veřejné zasedání.

(2) Proti rozhodnutí podle odstavce 1 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 359a

Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem

Není-li dále stanoveno jinak, na postup při výkonu dohledu nad odsouzeným, u něhož bylo podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, a na rozhodnutí o tom, zda se podmíněně odsouzený osvědčil, zruší se uložené přiměřené omezení, přiměřená povinnost, výchovné opatření nebo dohled, anebo zda se mu ukládá trest, se použijí přiměřeně § 330 a 330a. O uložení trestu odsouzenému, u něhož bylo podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem, soud rozhodne ve veřejném zasedání rozsudkem.

§ 360

Výkon vazby

Podmínky výkonu vazby stanoví zvláštní zákon.

§ 360a

Výkon elektronické kontroly plnění povinností uložených v souvislosti s některým opatřením nahrazujícím vazbu

(1) Elektronickou kontrolu plnění povinností uložených v souvislosti s některým opatřením nahrazujícím vazbu zajišťuje Probační a mediační služba. Jakmile se rozhodnutí o výkonu elektronické kontroly stane vykonatelným, zašle je orgán rozhodující o vazbě bez zbytečného odkladu středisku Probační a mediační služby v obvodu okresního soudu, ve kterém obviněný bydlí, pracuje nebo se zdržuje.

(2) Obviněný je povinen při výkonu kontroly podle odstavce 1 umožnit probačnímu úředníkovi vstup do určeného obydlí nebo jeho části (§ 73 odst. 3) a strpět pořízení svých biometrických údajů probačním úředníkem na jeho žádost při zahájení elektronické kontroly, a dále v jejím průběhu, existuje-li podezření na porušení kontrolovaných povinností, jakož i jinak mu poskytnout veškerou potřebnou součinnost. Pořizovanými biometrickými údaji jsou otisky prstů, rysy obličeje a záznam hlasu. Ustanovení § 334b odst. 2 se použije obdobně.

(3) Neplní-li obviněný povinnosti podléhající elektronické kontrole, sdělí tuto skutečnost probační úředník bezodkladně soudu a v přípravném řízení státnímu zástupci. Bezodkladně tuto skutečnost sdělí také policejnímu orgánu, který obviněného zadrží, je-li důvodná obava, že bude mařit účel vazby; na postup při zadržení obviněného se použije obdobně § 75. Probační úředník sdělí pro tento účel policejnímu orgánu údaje potřebné pro identifikaci obviněného a odůvodnění jeho případného zadržení.

§ 361

Vymáhání pořádkové pokuty

Jakmile se stane vykonatelným usnesení, jímž byla uložena pořádková pokuta, vyzve policejní orgán, státní zástupce nebo předseda senátu, který pokutu uložil, osobu, jíž byla uložena, aby pokutu zaplatila do patnácti dnů, a upozorní ji, že jinak bude zaplacení vymáháno. Zaplacená pořádková pokuta připadá státu. Při správě placení pořádkové pokuty se postupuje podle daňového řádu; tyto pořádkové pokuty vymáhá celní úřad.

§ 361a

Správa placení nákladů státu z trestního řízení

(1) Při správě placení pohledávek uvedených v § 152 odst. 1, § 153 odst. 1 a v § 154 odst. 3 se postupuje podle daňového řádu. Ke správě placení těchto pohledávek je příslušný soud, s výjimkou pohledávek podle § 152 odst. 1 písm. a) a d), u kterých je ke správě placení příslušná Vězeňská služba České republiky.

(2) Pohledávky podle odstavce 1 vymáhá celní úřad.

(3) Soud předá celnímu úřadu k vymáhání pohledávku uvedenou v § 152 odst. 1 písm. b), c), e) nebo f) pouze tehdy, pokud k jejímu uhrazení nepostačují prostředky z peněžité záruky.

§ 362

Opatření v souvislosti s rozhodováním o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání, podmíněném zastavení trestního stíhání nebo schválení narovnání

(1) Jestliže obviněný složil peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc určenou obětem trestné činnosti a soud a v přípravném řízení státní zástupce nerozhodne o podmíněném zastavení trestního stíhání nebo o schválení narovnání anebo trestní stíhání obviněného, v němž se pokračovalo, protože se obviněný neosvědčil ve zkušební době podmíněného zastavení trestního stíhání, neskončilo vyslovením jeho viny, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zajistí, aby mu složená peněžitá částka byla vrácena.

(2) Jestliže se obviněný zaváže zdržet se během zkušební doby podmíněného zastavení trestního stíhání řízení motorových vozidel nebo jestliže je podmíněně zastaveno trestní stíhání pro trestné činy těžkého ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 147 trestního zákoníku), ublížení na zdraví z nedbalosti (§ 148 trestního zákoníku), neposkytnutí pomoci řidičem dopravního prostředku (§ 151 trestního zákoníku) nebo pro trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky (§ 274 trestního zákoníku), pokud byly spáchány v souvislosti s řízením motorového vozidla, předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce zašle bezodkladně obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností příslušnému podle místa trvalého pobytu obviněného a nemá-li obviněný trvalý pobyt na území České republiky, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností v sídle soudu nebo státního zastupitelství, opis pravomocného rozhodnutí o

a) podmíněném zastavení trestního stíhání; zavázal-li se obviněný zdržet se během zkušební doby podmíněného zastavení trestního stíhání řízení motorových vozidel, zašle předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce i informaci o předpokládaném datu ukončení doby trvání tohoto závazku, nepřichází-li v úvahu postup podle § 308 odst. 1,

b) započtení doby, po kterou bylo obviněnému před rozhodnutím o podmíněném zastavení trestního stíhání oprávnění k řízení motorových vozidel v souvislosti s trestným činem odňato podle jiného právního předpisu nebo na základě opatření orgánu veřejné moci nesměl již tuto činnost vykonávat,

c) tom, že zbytek závazku zdržet se během zkušební doby podmíněného zastavení trestního stíhání řízení motorových vozidel nebude vykonán,

d) ponechání podmíněného zastavení trestního stíhání v platnosti,

e) přijetí prodloužení závazku zdržet se během zkušební doby podmíněného zastavení trestního stíhání řízení motorových vozidel nebo o přijetí takového nového závazku, nebo

f) neosvědčení se ve zkušební době podmíněného zastavení trestního stíhání.

(3) Jestliže podezřelý za účelem podmíněného odložení podání návrhu na potrestání složí peněžitou částku určenou státu na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti nebo jestliže se zaváže zdržet se během zkušební doby řízení motorových vozidel, postupuje se přiměřeně podle odstavců 1 a 2.

HLAVA DVACÁTÁ DRUHÁ

Zahlazení odsouzení

§ 363

O zahlazení odsouzení rozhoduje samosoudce na žádost odsouzeného nebo na návrh zájmového sdružení uvedeného v § 3 odst. 1, a nejde-li o případ upravený v § 69 odst. 3 tr. zák., též na žádost osob, které by mohly ve prospěch odsouzeného podat odvolání.

§ 364

(1) O zahlazení odsouzení rozhoduje samosoudce okresního soudu, v jehož obvodu odsouzený v době podání návrhu má nebo naposledy měl bydliště.

(2) Proti rozhodnutí o zahlazení odsouzení je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 364a

Samosoudce okresního soudu uvedeného v § 364 odst. 1 též rozhoduje o

a) zahlazení odsouzení cizozemským soudem, mezinárodním trestním soudem, mezinárodním trestním tribunálem anebo obdobným mezinárodním soudním orgánem s působností v trestních věcech, které je zaznamenáno v evidenci Rejstříku trestů na základě uznání rozhodnutí cizozemského soudu nebo na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu podle zvláštního právního předpisu, nebo na které se na základě rozhodnutí Nejvyššího soudu podle zvláštního právního předpisu hledí jako na odsouzení soudem České republiky,

b) zahlazení odsouzení zaznamenaných v evidenci Rejstříku trestů na základě Smlouvy mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky o výměně údajů z informačních fondů obsažených v rejstříku trestů;

účinky v cizině může mít takové rozhodnutí pouze tehdy, stanoví-li tak mezinárodní smlouva.

§ 365

(1) Jakmile rozhodnutí o zahlazení odsouzení nabylo právní moci, vyrozumí samosoudce odsouzeného, navrhovatele a orgán, který vede rejstřík trestů; zahlazené odsouzení nesmí být vykazováno ve výpisu z rejstříku trestů.

(2) Byla-li žádost o zahlazení odsouzení zamítnuta, může být znovu podána teprve po uplynutí jednoho roku, ledaže by byla zamítnuta jen proto, že dosud neuplynula doba zákonem stanovená pro zahlazení. Žádost přesto podanou zamítne samosoudce bez šetření.

ČÁST ČTVRTÁ

Některé úkony související s trestním řízením

HLAVA DVACÁTÁ TŘETÍ

Udělení milosti a použití amnestie

§ 366

Udělení milosti

(1) President republiky na základě práva daného mu ústavou uděluje milost.

(2) President republiky stanoví, v kterých případech může ministr spravedlnosti řízení o žádosti o milost provést a bezdůvodnou žádost zamítnout.

(3) Nařídí-li to v řízení o udělení milosti president republiky, trestní řízení se zatím nezahájí nebo se v zahájeném trestním řízení nepokračuje a obviněný se propustí z vazby, anebo se výkon trestu odloží nebo přeruší.

§ 367

Řízení o udělení milosti

V případech uvedených v § 366 odst. 2 koná řízení a bezdůvodnou žádost zamítá ministr spravedlnosti. Může též nařídit, aby

a) se trestní stíhání nezahajovalo, v zahájeném trestním stíhání se nepokračovalo a obviněný byl propuštěn z vazby, nebo

b) výkon trestu byl odložen nebo přerušen, a to až do doby, kdy bude žádost o milost vyřízena.

§ 368

Rozhodnutí o použití amnestie

Rozhodnutí o tom, zda a do jaké míry je osoba, jíž byl pravomocně uložen trest, účastna amnestie, učiní soud, který rozhodl v prvním stupni. Odpykává-li si taková osoba v době rozhodování trest odnětí svobody, učiní rozhodnutí okresní soud, v jehož obvodu se trest vykonává. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 369

Podmíněné udělení milosti

Byl-li trest nebo jeho zbytek při udělení milosti prominut jen pod stanovenými podmínkami, plnění podmínek a převýchovu odsouzeného sleduje soud, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. Ustanovení § 329 o spolupráci se zájmovými sdruženími občanů se tu užije přiměřeně.

§ 370

Změna výměry trestu

(1) Byl-li amnestií zcela nebo zčásti prominut trest jen za některý z trestných činů, za něž byl uložen úhrnný nebo souhrnný trest, který nebyl dosud zcela vykonán, stanoví soud podle vzájemného poměru závažnosti přiměřený trest za trestné činy amnestií nedotčené. Proti tomuto rozhodnutí je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

(2) Rozhodnutí podle odstavce 1 činí ve veřejném zasedání soud, který trest uložil v prvním stupni.

ČÁST PÁTÁ

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 461

Od 1. července 1990 lze předpisů o trestním řízení platných před tímto dnem užít jen v mezích ustanovení této části.

§ 462

(1) Na řízení o přečinu ve věcech, v nichž byl soudu doručen návrh na potrestání před 1. červencem 1990, se užije předpisů platných před tímto dnem.

(2) Na výkon trestu nápravného opatření uloženého před 1. červencem 1990 se užije předpisů platných před tímto dnem.

(3) Trestní příkazy vydané před 1. červencem 1990 se řídí dosavadními předpisy.

§ 463

(1) Na řízení o obnově trestního řízení, které bylo pravomocně skončeno před počátkem účinnosti tohoto zákona, užije se ustanovení tohoto zákona. Podmínky pro povolení obnovy se však v takovém případě posuzují podle zákona, který je pro obviněného příznivější.

(2) Jestliže rozhodnutí, proti němuž směřuje návrh na obnovu, vydal v prvním stupni soud již neexistující, rozhoduje o návrhu na obnovu ten soud, který by byl podle tohoto zákona věcně a místně příslušný; jestliže rozhodoval v prvním stupni bývalý státní soud, rozhoduje o návrhu na obnovu krajský (vyšší vojenský) soud, který by byl podle tohoto zákona ve věci místně příslušný.

§ 464

(1) Krajský soud je příslušný konat v prvním stupni řízení též o činech trestných podle předpisů dříve účinných, které svou povahou a závažností odpovídají trestným činům uvedeným v § 17.

(2) Rozhodnutí a opatření týkající se výkonu rozsudků vyhlášených Nejvyšším soudem jako soudem prvního stupně činí krajský soud v Praze a v oboru vojenského soudnictví ten vyšší vojenský soud, jejž určí ministr spravedlnosti.

§ 465

(1) Rozhodnutí o tom, že se nevykoná trest uložený za čin, který v důsledku změny trestního zákona již není trestným činem, učiní soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(2) Rozhodnutí o tom, že se poměrně zkrátí úhrnný nebo souhrnný trest uložený za čin, který v důsledku změny trestního zákona již není trestným činem, a jiný sbíhající se trestný čin, učiní ve veřejném zasedání soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(3) Byl-li trest smrti uložený před 1. červencem 1990 změněn v trest odnětí svobody, rozhodne o způsobu jeho výkonu ve veřejném zasedání soud, který ve věci rozhodl v prvním stupni.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 až 3 je přípustná stížnost, jež má odkladný účinek.

§ 466

(1) Státní zastupitelství prošetřuje podněty k podání stížnosti pro porušení zákona, které mu jsou adresovány nebo které mu postoupí ministr spravedlnosti. K prošetření je příslušné státní zastupitelství bezprostředně nadřízené státnímu zastupitelství, které bylo v původním řízení ve věci činné v posledním stupni. Po prošetření státní zastupitelství předloží ministru spravedlnosti stanovisko, v němž navrhne buď podnět odložit, nebo podat stížnost pro porušení zákona.

(2) V případě, kdy v původním řízení byl ve věci činný v posledním stupni evropský pověřený žalobce nebo evropský žalobce, může ministr spravedlnosti požádat o prošetření podnětu k podání stížnosti pro porušení zákona a o návrh vyřízení tohoto podnětu příslušný orgán Úřadu evropského veřejného žalobce.

§ 466a

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie[11]) a zároveň navazuje na přímo použitelný předpis Evropské unie[12]).

§ 466b

Zvláštní ustanovení o zpracovávání osobních údajů Ministerstvem spravedlnosti

(1) Ministerstvo spravedlnosti může, je-li to nezbytné pro výkon jeho působnosti v trestním řízení, zpracovávat osobní údaje. Osobní údaje může zpracovávat i k jinému účelu, než pro který byly původně shromážděny.

(2) Ministerstvo spravedlnosti může předávat nebo zpřístupňovat osobní údaje orgánům příslušným k předcházení vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, výkonu trestů a ochranných opatření, zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, včetně pátrání po osobách a věcech.

§ 466c

Pověřenec pro ochranu osobních údajů

(1) Pověřencem pro ochranu osobních údajů, které Ministerstvo spravedlnosti zpracovává při výkonu své působnosti v oblasti předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, výkonu trestů a ochranných opatření, zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, včetně pátrání po osobách a věcech, (dále jen „pověřenec“) jmenuje ministr spravedlnosti státního zaměstnance zařazeného v Ministerstvu spravedlnosti, který je odborně připraven pro plnění úkolů uvedených v odstavci 2.

(2) Pověřenec

a) poskytuje v Ministerstvu spravedlnosti informace a poradenství o povinnostech v oblasti ochrany osobních údajů, včetně posouzení vlivu na ochranu osobních údajů podle zákona upravujícího zpracování osobních údajů,

b) kontroluje s přihlédnutím k rizikovosti, povaze a rozsahu činností zpracování plnění povinností v oblasti ochrany osobních údajů a

c) je v záležitostech týkajících se zpracování osobních údajů kontaktním místem pro Úřad pro ochranu osobních údajů a spolupracuje s ním.

(3) Ministerstvo spravedlnosti zajistí pověřenci odpovídající podmínky k řádnému plnění jeho úkolů, včetně přístupu

k osobním údajům a jejich zpracování a možnosti udržovat odborné vědomosti a dovednosti. Ministerstvo spravedlnosti dále zajistí, aby byl pověřenec informován o všech připravovaných a prováděných činnostech zpracování osobních údajů.

§ 467

Zákon č. 64/1956 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), se zrušuje.

§ 468

Ministr spravedlnosti může stanovit, které jednoduché úkony svěřené podle tohoto zákona předsedovi senátu může vykonávat jiný pracovník soudu.

§ 468a

Jednoduchá rozhodnutí a úkony svěřené státnímu zástupci může v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštním zákonem[9]) vydávat, provádět a činit v souvislosti s nimi příslušná administrativní opatření vyšší úředník státního zastupitelství. Za podmínek stanovených zákonem může činit jednotlivé úkony asistent státního zástupce.

§ 469

Ministerstvo spravedlnosti se zmocňuje, aby vyhláškou vydalo jednací řád pro okresní a krajské soudy.

§ 471

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1962.

Novotný v. r.
Fierlinger v. r.
Široký v. r.

[1]) § 58 odst. 5 zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.

[1a]) Zákon č. 412/2005 Sb.

[1b]) Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.

[4]) § 11 odst. 1 a § 15 zákona č. 85/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[4]) Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších

předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů.

[5]) § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 217/2002 Sb., zákona č. 161/2006 Sb. a zákona č. 428/2005 Sb.

[9]) Zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů.

[10]) Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o cestovních dokladech), ve znění pozdějších předpisů.

[11]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/64/EU ze dne 20. října 2010 o právu na tlumočení a překlad v trestním řízení.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/13/EU ze dne 22. května 2012 o právu na informace v trestním řízení.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/48/EU ze dne 22. října 2013 o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení týkajícím se evropského zatýkacího rozkazu a o právu na informování třetí strany a právu na komunikaci s třetími osobami a konzulárními úřady v případě zbavení osobní svobody.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/343 ze dne 9. března 2016, kterou se posilují některé aspekty presumpce neviny a právo být přítomen při trestním řízení před soudem.
Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1919 ze dne 26. října 2016 o právní pomoci pro podezřelé nebo obviněné osoby v trestním řízení a pro osoby vyžádané v rámci řízení týkajícího se evropského zatýkacího rozkazu.

[12]) Nařízení Rady (EU) 2017/1939.

[13]) Rozhodnutí Rady 2007/845/SVV ze dne 6. prosince 2007 o spolupráci mezi úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti v jednotlivých členských státech v oblasti vysledování a identifikace výnosů z trestné činnosti nebo jiného majetku v souvislosti s trestnou činností.

[14]) § 2 odst. 2 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů.